

TYT - KPSS - MSÜ

parla

20
26

Konu Özetli
SORU BANKASI

3 aşamalı

- ✓ Kazanım
- ✓ Fragman
- ✓ Prova

Kadir GÜMÜŞ

ÜCRETSİZ
KONU ANLATIM
VİDEOLARINA
ULAŞMAK İÇİN
TARA!

DETAYLI
ÇÖZÜMLERE
ULAŞMAK İÇİN
TARA!

Yazar

Kadir GÜMÜŞ

Sayfa Tasarımı ve Dizgi

Benim Hocam Dizgi Birimi

Redaksiyon

Erkan ALTINTAŞ

Kapak Tasarım

Yâren AVŞAR

ISBN

978-625-5847-47-8

Adres

BENİM HOCAM YAYINLARI

Yeni Batı Mah. 2401. Sk. No: 18

Yenimahalle - ANKARA

Web/Mail

www.benimhocam.com

bilgi@benimhocam.com

Tel

444 9 113

Baskı

Birleşik Matbaacılık

Pancar Organize, 14. Cad. No: 3

Torbalı - İZMİR

Matbaa Sertifika No

47989

Benim Hocam YouTube kanalına yüklenen ders videoları, ilgili dersin kitap basım tarihinden itibaren 1 yıl süreyle yayında kalacaktır.

Bu kitabın her hakkı saklıdır. Bu kitabın basım-yayın satış hakları Benim Hocam Yayınlarına aittir. Hangi amaçla olursa olsun yayıncı kuruluşun izni olmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik elektronik, manyetik, fotokopi ya da başka yöntemlerle basılması ve çoğaltılması yasaktır.

“

Sunu

Sevgili Öğrencilerim,

“Dil bilgisi” hepinizin sevmediği bir konu olabilir. Ama “PANİK YOK!” Rahat olunuz! Konuyu benle öğrendiniz. Şimdi soruyla beraber pekiştireceğiz.

Biz hangi kurumun sınavına çalışıyoruz? Cevap ÖSYM değil mi? O zaman çıkmış sorular bizim için çok önemlidir. Çıkmış soruları verdim. Yetti mi? Tabii ki hayır! Çıkmış soruların ikizlerini yazdım. Yetti mi? Hayır! Çıkabilecek tarzda tüm kazanımlara yer veren sorular da yazdım. Hatta FRAGMAN ve PROVA mantığıyla sınav deneyimini de yaşattım.

Eeee!.. Daha ne?

O zaman gelsin netler...

KADİR GÜMÜŞ arkanızda...

Emeğiniz yağlı olsun efendim.

Kadir Gümüş

”

İÇİNDEKİLER

01	SES BİLGİSİ 5
YAZIM KURALLARI29	02
03	NOKTALAMA İŞARETLERİ69
SÖZCÜKTE YAPI99	04
05	SÖZCÜK TÜRLERİ..... 127
SÖZ GRUPLARI CÜMLENİN ÖGELERİ 221	06
07	CÜMLE TÜRLERİ..... 245
ANLATIM BOZUKLUKLARI..... 255	08
09	CEVAP ANAHTARI 263

14 GÜNDE PARLA 'YACAĞIZ DİL BİLGİSİ KAMPİ

GÜNLER	KONULAR	PARLA DİL BİLGİSİ ÇÖZÜLECEK SORU SAYISI
1.Gün	Ses Bilgisi	71
2.Gün	Yazım Kuralları	105
3.Gün	Noktalama İşaretleri	77
4.Gün	Sözcükte Yapı	71
5.Gün	İsim - Sıfat - Zamir	20+30+30
6.Gün	Tamlama - Zarf	30+32
7.Gün	Edat - Bağlaç - Ünlem	32+6
8.Gün	Fiil Çekimi - Kip - Ek-Fiil	16+14
9.Gün	Fiilimsi	38
10.Gün	Fiilde Çatı - Fiilde Yapı	14+10+8
11.Gün	Söz Grupları	7
12.Gün	Cümlelerin Öğeleri	66
13.Gün	Cümle Türleri	23
14.Gün	Anlatım Bozuklukları	24

SES BİLGİSİ

SES BİLGİSİ

YGS - TYT	2016 1	2017 1	2018 1	2019 1	2020 -	2021 1	2022 -	2023 1	2024 -	2025 -
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 1	2019 1	2020 1	2021 1	2022 1	2023 1	2024 1	2025 1

SONUÇ

- Son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de 14 soru çıkmıştır.
- 14 çıkmış sorudan 11 tanesinde "Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?" soru kökü kullanılmıştır.
- Aynı soru kökü kullanılan 11 sorudan,
 - 4 tanesinde cevap → "ÜNSÜZ DÜŞMESİ"
 - 5 tanesinde cevap → "ÜNLÜ DARALMASI"
 - 2 tanesinde cevap → "ÜNLÜ DÜŞMESİ"
- Bu durum bize ÖSYM'nin ALIŞKANLIKLARINI TERK ETMEDİĞİNİ göstermektedir.
İki yıldır TYT'de soru çıkmaması sizi aldatmasın!

SES BİLGİSİ

ÜNLÜLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

1. ÜNLÜ TÜREMESİ

a. Bir isme küçültme eki geldiğinde görülebilir:

- bir + cık → bir - i - cık
- az + cık → az - i - cık
- dar + cık → dar - a - cık
- genç + cık → genc - e - cık

b. Bazı pekiştirilmiş sözcüklerde görülür:

- sağlam → sap - a - sağlam
- yalnız → yap - a - yalnız
- çevre → çep - e - çevre
- düz → düp - e - düz

2. ÜNLÜ DÜŞMESİ

a. Organ adlarında ve

ikinci hecesi dar bazı sözcükler

Ünlü ile başlayan çekim eki → aldıklarında görülür:

- akıl - ı → aklı
- göğüs - ü → göğsü
- burun - ü → burnu
- nehir - i → nehri
- şehir - i → şehri
- resim - i → resmi

DİKKAT

avıcu, hatırı (DÜŞMEZ)

DİKKAT

İkilemelerde düşmez.

omuz omuza

nesilden nesile

b. Sözcük + Yapım eki → aldıklarında görülür: (Türetme esnasında)

- devir - im → devrim
- kıvrır - im → kıvrım
- yanıl - ış → yanlış
- yalın - ız → yalnız
- besi - le- → besle-
- yumurta - la- → yumurtla-
- ileri - le- → ilerle-
- sarı - ar- → sarar-
- tasarı - la- → tasarla-

c. Birleşme esnasında görülür:

- hüküm + etmek → hükmetmek
- seyir + etmek → seyretmek
- nakil + etmek → nakletmek
- zehir + olmak → zehrolmak

ÜNLÜ AŞINMASI: ne için → niçin
ne asıl → nasıl

3. ÜNLÜ DARALMASI

a
e

Geniş

Ünlü

ı, i, u, ü

Dar ünlü

- yaşa - YOR → yaşıyor
- anla - YOR → anlıyor
- başla - YOR → başlıyor
- ye - YOR → yiyor
- söyle - YOR → söylüyor
- de - y - e → di - y - e
- ne - y - e → ni - y - e
- de - y - ecek → di - y - ecek
- ye - y - ecek → yi - y - ecek

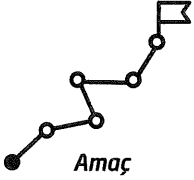
4. KÖKTE ÜNLÜ DEĞİŞİMİ

- ben + e → bana
- sen + e → sana

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Ünlülerle İlgili Ses Olayları

Amaç

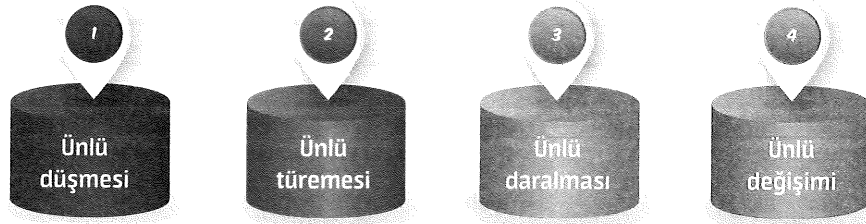
Soru Tarzlarına Aşina Olmak

Süre 12 Dakika

ÜNLÜLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

KEŞFET KÖŞESİ

1. ÖSYM. 2018 - TYT
- Ben, sisi zihnin bazı hâllerine benzetirim. Sis içindeyken
sanki başka bir dünyada, başka bir nizam içinde oynayan
muhayyilem, beni daima şaşırtır. Kimi zaman temel
karakterler üzerinde kalıp ayrıntılardan uzaklaşmanın
mutluluğunu yaşıyorum. Kimi zaman da zihnim ayrıntılara
dalıp çevreyi kolağan etmeye başlar. Birkaç gündür
İstanbul'un üstünü bütünüyle örten sis de zihnim gibi
oyunlar oynuyor ve görülen, işitilen her şeyi farklı bir
şekle sokuyor.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?
- A) I B) II C) III D) IV E) V
2. Yahya Kemal'in şiir anlayışı ve şiirini oluşturan unsurların
ilk şekilleniş süreci Servetifünun Dönemi'ne rastlamaktadır.
Bu dönemin şiir anlayışında ve tarzında görülen değişim,
dönemin birçok gencini etkilediği gibi Yahya Kemal'i de
etkilemiştir. Fakat bu tesir, Avrupa yıllarında aldığı eğitim ve
düşünce dünyasındaki değişim süreciyle kaybolmuştur.
O, şiirde yeni bir sesin arayışı içerisindedir.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi ünlü düşmesi örneğidir?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

SES BİLGİSİ

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralmasına örnek yoktur?

- A) Masanın başına oturup "Biraz öykü çalışayım." diyemez sanatçı.
- B) İnsanoğlu bir gün ünlem işaretini kaybetti; sevincini, öfkesini, tüm duygularını o zaman yitirdi.
- C) O yıllarda bazı gençler bireyci edebiyatın peşindeydi ve orada var olmanın olanaklarını arıyorlardı.
- D) Bir şairin edebiyattaki yeri ve değeri nerede durduğuna bağlıdır, bunu hep söylüyorum.
- E) Eleştirmen "Bir sanatçının başarısı, yaşadığı günlerin hakkını verebilmesine bağlıdır." diye sözü bitirdi.

4. Sana verildi bu buyruk

Tenha ülkelerin ardından

Sen hâlâ bekliyorum diyorsun

Azıcık kulak vermedin bu sese

Ama artık dinleyeceksin bu sessizliği

I. Ünlü düşmesi

II. Ünlü daralması

III. Ünlü türemesi

Bu dizelerde, öncüllerdeki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I, II ve III
- D) II ve III E) I ve III

5.

Sokakta çevremi sürekli kontrol ederim. Her gördüğüm
I
hayvanı beslemek isterim. Şehrin bu kısmında birçok
II
hayvan var. Hele şu kıvrımlı yolun sonundaki binaların
IV
içinde yaşayanları bir görseniz...

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

ÖSYM

2022 - KPSS - ÖN LİSANS

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesine uğramış bir sözcük yoktur?

- A) Onun için yaptığım onca şeyden sonra bu olay sabrımı taşıran son damla oldu.
- B) Ağır yaralarına rağmen doktorun izni olmadan hastaneden çıktı.
- C) İnsanların birlikte hareket ettiği sürece başarılı olabilecekleri zaten bilinen bir gerçek.
- D) İsteklerini emreden bir üslupla dile getirmeye devam edersen yanında kimse kalmayacak.
- E) İkinciye devrilen günün tadını dakika dakika çıkarmak insana huzur veriyor.

DİKKAT

- Her zaman "-yor" eki ünlü daralması yapacak diye bir kural yoktur. Bazen sadece "-y" sesi de ünlü daralması yapar.

sevme - yor > sevmi - yor	"-yor" ünlü daralması yapmıştır.	de - (y)e > di - (y)e	"-y" ünlü daralması yapmıştır.
ye - yor > yi - yor		ne - (y)e > ni - (y)e	

DİKKAT

- Ünlü daralması için "-a, e" sesinin "-ı, -i, -u, -ü" sesine dönüşmesi gerekir. Bu dönüşme olmadıysa ünlü daralması yoktur.

7. Benim çok sevdiğim bir ahabım vardı. Şimdi Amerika'dadır. Hayata çok erken atılmaya mecbur kalmış, yoksullukla bir hayli pençeleştikten sonra işini yoluna koymuş. Burada iken de hâli vakti yerinde idi. Dükkan tıkr tıkr işlerdi. Keyfi hiç bozulmazdı. Hayatı hep tatlı tarafından alırdı. Görünürde hiçbir sıkıntısı yoktu. Oysaki gencecik görüntüsü altında ne kederler biriktirmişti.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerdeki ses olayları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünlü daralması - ünlü düşmesi - ünlü türemesi
- B) Ünlü değişimi - ünlü düşmesi - ünlü daralması
- C) Ünlü düşmesi - ünlü değişimi - ünlü düşmesi
- D) Ünlü düşmesi - ünlü düşmesi - ünlü türemesi
- E) Ünlü değişimi - ünlü türemesi - ünlü daralması

SES BİLGİSİ

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türetilirken ünlü düşmesine uğramış bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Bu kalenin, vaktiyle dört sararmış kapısı varmış; dördü de ayrı yönle bakarmış.
- B) İnsanlar yerleşim alanı seçerken uykuyu esas alırlarmış.
- C) İlk insan topluluklarının yer arayışında su kaynağına yakınlık, rüzgâr yönü, çevreye hâkim olabilme gibi birçok ölçüt belirleyici olur.
- D) Adam da milyonlarca yıl yaşadı bu güzel memlekette ve hiç pişman olmadı.
- E) Kitaplarda keşfedilmeyi bekleyen nice hazine vardır, benzer biçimde, resimlere de tekrar bakmalıyız.

USTA İŞ BİLGİ

Sözcüğe önce "-dı / -di" ekle sonra "-yor" ekle "a, e" sesi "i, i, u, ü" sesine dönüşmüşse ünlü daralması vardır. Aksi hâlde yoktur.

● sevmiyor	→	sevme-di	>	sevmi-yor (VAR)
● geliyor	→	gel-di	>	gel-(i)yor
● seviyor	→	sev-di	>	sev-(i)yor

YOK

Görüldüğü gibi 1. örnekte "a, e" sesi "i, i" sesine dönüşmüştür ama 2 ve 3. örneklerde "a, e" sesinin "i, i" seslerine dönüşümleri yoktur.

HOCAM

10. Sen yalnız yaşıyordun

Ama ben hep seninle

Yaşıyordum hep sana âşık

Bazen başım önümde güpegündüz

Bu dizelerde, aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi B) Ünlü düşmesi
- C) Ünlü daralması D) Ünlü türemesi
- E) Ünlü değişimi

11. Ülkemi seviyorum

Yurdumun insanını anlıyorum

Anadolu'ma bağlandım

Her gün yeniden yaşama sarıldım

Milletim var diye

I. Ünlü düşmesi

II. Ünlü değişimi

III. Ünlü daralması

Bu dizelerde, öncüllerdeki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

9. Türkçede düz-geniş ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişinde de yazımında da ünlü daralması görülür.

Aşağıdakilerin hangisinde bu durumun örneği vardır?

- A) Uzaktan uzağa gülüyor, güldükçe bağlanıyor ona gönlüm.
- B) Yaşadıklarından öğreniyorum birçok şeyi, öğrendiklerimi anlatıyorum sonra.
- C) Görüyor gözlerim, tutuyor dizlerim; daha yaşlanmadım diye.
- D) Ellerim takılıyor sonra rüzgârın saçlarına, gülüyorum.
- E) Henüz gencim, çok şükür içimden geldiği gibi yaşıyorum hayatı.

12. Yeşil alanları görmeden yaşamış, Yıllarca bu çöllerde stresli bir hayat geçirmiş. Kıvrımlı dağları bile özlemiş. Biricik aşkını mı? Onu da özlemiş.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Ünlü düşmesi - Ünlü türemesi
- B) Ünlü daralması - Ünsüz düşmesi
- C) Ünlü türemesi - Ünsüz türemesi
- D) Ünsüz düşmesi - Ünlü düşmesi
- E) Ünsüz türemesi - Ünlü daralması

SES BİLGİSİ

ÜNSÜZLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

1. ÜNSÜZ YUMUŞAMASI / DEĞİŞİMİ

_____ p	→	_____ b
_____ ç	→	_____ c
_____ t	→	_____ d
_____ k	→	_____ g/ğ
SERT	→	YUMUŞAK

hesap - ı	→	hesabı
borç - u	→	borcu
yoğurt - u	→	yoğurdu
renk - i	→	rengi
yanak - ı	→	yanığı

AYKIRI DURUMLAR

a. Tek heceli sözcüklerin bazıları

geç - en	saç - ım
ip - i	at - a

b. Özel isimler

Yakup'a
Mehmet'i

c. Yabancı sözcüklerin bazıları

hukuku	ahlakı	bloku
evrakı	müttefikî	

2. ÜNSÜZ BENZEŞMESİ / SERTLEŞMESİ

f	c	ç
s	d	t
t	g	k
k		
ç		
ş		
h		
p		

kitap +	C	ı	Ç	→	kitapçı
kanat +	C	ı	Ç	→	kanatçı
beş +	D	e	T	→	beşte
git +	D	i	T	→	giti
coş +	G	u	K	→	coşku
bit +	G	i	K	→	bitki
kes +	G	in	K	→	keskin

DİKKAT

üç, en, beş, en

Birleşik sözcüklerde benzeşme olmaz.

3. ÜNSÜZ DÜŞMESİ

a. Sonu "k" ünsüzü ile biten sözcüğe "-cık/-cik, -cak/-cek, -rak/-rek" küçültme ekleri geldiğinde görülür:

büyük - cek	→	büyücek
ufak - cık	→	ufacık
ufak - rak	→	ufarak
alçak - cık	→	alçacık

küçük - cük	→	küçücük
küçük - rek	→	küçürek
sıcak - cık	→	sıcacık
çabuk - cak	→	çabucak

b. Sonu "k" ünsüzü ile biten sözcüğe "-l" yapım eki geldiğinde görülür:

seyrek - l-	→	seyrel-
alçak - l-	→	alçal-
yüksek - l-	→	yüksel-

küçük - l-	→	küçül-
ufak - l-	→	ufal-

c. Birleşik sözcüklerde başta "ast" ve "üst" olduğunda görülür:

ast - teğmen	→	asteğmen
üst - teğmen	→	üsteğmen
ad - daş	→	adaş

SES BİLGİSİ

4. ÜNSÜZ TÜREMESİ

a. Ünsüz ile biten sözcük, ünlü ile başlayan ek aldığında görülür:

af - ı → affı
hak - ı → hakkı
his - i → hissi

zam - ı → zammı
hat - ı → hatırı
şık - ı → şikkı

DİKKAT

• ses - siz • his - siz

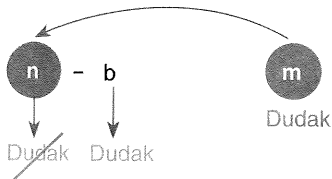
ÜNSÜZ TÜREMESİ YOKTUR.

b. Ünsüz ile biten sözcüğe “etmek, olmak” yardımcı fiili geldiğinde görülür:

af + etmek → afietmek
zan + etmek → zannetmek

haz + etmek → hazzetmek
sır + olmak → sırrolmak

5. DUDAK ÜNSÜZLERİNİN BENZEŞMESİ

penbe → pembe
kanber → kamer
anbar → ambar
çarşanba → çarşamba

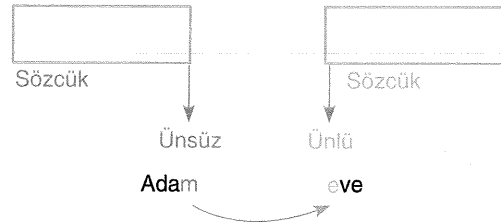
perşembe → perşembe
saklanbaç → saklambaç
dolanbaç → dolambaç

6. KAYNAŞTIRMA ÜNSÜZÜ

ünlü + Y
S
S
N + ünlü

su + u → suYu
iki + er → ikiŞer
araba + ı → arabaSı
altı + ın → altıNın

7. ULAMA

8. GÖÇÜŞME (YER DEĞİŞTİRME)

kibrit → kirbit
toprak → torpak
ekşi → eşki

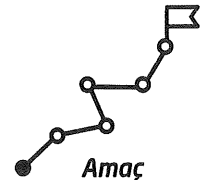
→ Halk ağızlarında görülür. Yazım yanlışdır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

11

Ünsüzlerle İlgili Ses Olayları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

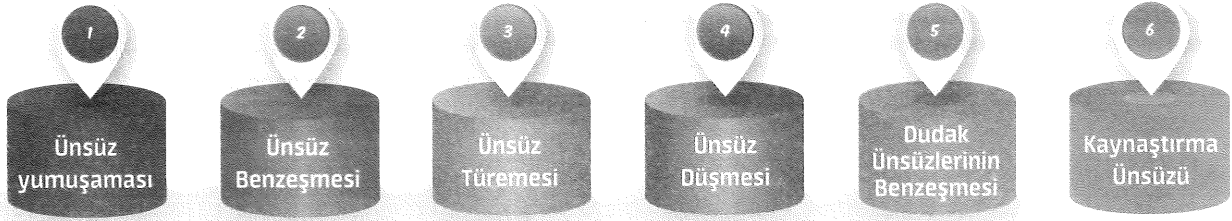
Süre

11 Dakika

ÜNSÜZLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

KEŞFET KÖŞESİ

1. ÖSYM 2023 - MSÜ
- Rüzgâr yüzüme şefkatle çarptığında ya da nehir
kırılarak kaynağa geldiğinde kendimi hiçliğin
derinliklerinde buluyor ve mutluluğu iliklerime kadar
hissedebiliyorum.
- Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangisinde hem ünsüz yumuşaması hem de ünsüz benzeşmesi vardır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Dünyevi gündelik bilgidен kopuk özer olarak özellikle entelektüel bilinç formlarına ilişkin bir analizden ziyade gündelik gerçekliğin sağduyusal inşasına yapılan vurgu, Schutz ve Husserl'i izleyen fenomenolojik temelli bilgi sosyolojisinin merkezi odak alanı olmuştur.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerdeki ses olayları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünsüz düşmesi - ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz değişimi - ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi - ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz değişimi - ünsüz düşmesi - ünsüz değişimi
E) Ünsüz benzeşmesi - ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi

USTA İŞİ BİLGİ

p → b	c → ç
ç → c	d → t
t → d	g → k
k → g/ğ	
Sert → Yumuşak	Yumuşak → Sert
ÜNSÜZ YUMUŞAMASI (DEĞİŞİMİ)	ÜNSÜZ BENZEŞMESİ (SERTLEŞMESİ)

SES BİLGİSİ

3. Sabahattin Eyüboğlu, Köy Enstitüleri gerçeğine, eğitim
I
konusu içinde ülke gerçeklerini göz önünde bulundurarak
yer verir. Eğitim konusuna, çocuk ve ana-baba ilişkilerine
II
değinerek, hissî yaklaşılarak başlar; ülkenin şartlarında oluşmuş
III
diğer değişkenleri ilave ederek devam eder. Çoğunluğumuz
IV
olan köylüler arasında çocuk eğitiminin henüz eski gelenek
ve göreneklerden ayrılmamış olduğunu söyleyebiliriz.
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerdeki ses olayları ikiye
gruplandırıldığına hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

HATIRLATMA

SES OLAYLARININ DİĞER İSİMLERİ

- Ünsüz Benzeşmesi = Ünsüz Sertleşmesi = Ünsüz Uyumu
- Ünsüz Yumuşaması = Ünsüz Değişimi = Gerileyici Benzeşme
- n - b çatışması = n - m Değişimi
- Dudak Ünsüzlerinin Benzeşmesi
- Yardımcı Ünsüz = Koruyucu Ünsüz = Kaynaştırma Harfi
- Ünsüz İkizleşmesi = Ünsüz Türemesi

HOCAM

4. Dilin doğal unsuru olan metaforlara günlük hayatımızda
sıkça rastlamak mümkündür. En basit örneğiyle hemen
I
herkesin kullandığı, "Vakit nakittir." cümlesini ele alabiliriz.
II
Bu iki kavramın çeşitli benzerliklerinden yola çıkarak vakit,
III IV
para gibi harcanabilir, tükenebilir, tüketilebilir, kazanılabilir,
kaybedilebilir, tasarruf edilebilir, israf edilebilir vs. daha nice
V
örnekler verilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri
ünsüz değişimi örneğidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) II ve V

5. Adı, içerik ve biçim ilişkilerini sinemasal bir yöntemle
I
bağdaştırmaktan uzak, daha çok şekilci bir yönetmene
çıkış ama toplumun hissiyatına uyan filmler çevirdiğinden
II III
aranan, üretken bir sinema adamı olan Osman Fahir Seden;
sanatsal duyarlılık ötesinde kalan kimi filmleriyle, daha önce
olduğu gibi, son dönemde de çabalarını sürdürmektedir.
IV
Ufacık da olsa toplumun kıpırdanması isteğini hep dile
V
getiren bir yönetmendir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak
aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
B) II. sözcükte ünsüz türemesi vardır.
C) III. sözcükte ünsüz değişimi vardır.
D) IV. sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
E) V. sözcükte ünsüz düşmesi vardır.

6. Ünsüz yumuşaması, "p, ç, t, k" ünsüzleriyle biten sözcüklerden
sonra ünlü ile başlayan ek geldiğinde bu ünsüzlerin "b, c, d, g, ğ"
ye dönüşmesidir. Bazı durumlarda yumuşama gerçekleşmez.

Aşağıdakilerin hangisinde ünsüz yumuşamasına aykırı
bir kullanım yoktur?

- A) Söylediklerimin kanıtı uygulamalarımdır, derim ben hep.
B) Tabiatı kendime rehber almışımdır hep.
C) Bizim de hukukumuz var tabii ki onunla.
D) Sinop'a gideceğimi de söyledim ona.
E) Sende bu rengi hiç görmemiştim.

SES BİLGİSİ

PÜF NOKTASI

- Özel isimlerde yumuşama olmaz:
 - Ahmet'e
 - Faruk'u
- Bazı tek heceli sözcüklerde yumuşama olmaz:
 - ipi
 - teki
 - saçım
- Bazı yabancı kökenli sözcüklerde yumuşama olmaz:
 - hukuku
 - bloku
 - müttefiki
 - evrakı
 - ahlakı

7. Saçları seyreliymiş, yüzü küçülmüş. Bu hissi anlamaya ya da kabullenmeye çalışıyordu. Tek dikkat ettiği şey, tüm bunlara rağmen pembe giymekteki ısrarıydı.

- Ünsüz türemesi
- Ünsüz değişimi
- Ünsüz benzeşmesi
- Dudak ünsüzlerinin benzeşmesi
- Ünsüz düşmesi

Bu parçada, verilen öncüllerdeki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) I, II, III ve V B) I, II, IV ve V C) II, III, IV ve V
D) I, IV ve V E) I, II, III, IV ve V

8.

2023 - MSÜ İKİZİ

Zamanın hızla tükendiğini, her şeyin sona ermeye mecbur olduğunu anladığında tüm heveslerin anlık olduğunu ve hızla bittiğini fark edince hayatın bambaşka bir anlam kazandığını göreceksin.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangisinde hem ünsüz yumuşaması hem de ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Saçı sakalı ağarsa da o gün, yirmi yaşında bir delikanlıdan farksızdı. Kimseye ihtiyacı yok gibi davranıyordu. Evet, onu da o gün görmüştü. Senin evinde seni beklerken... O günlerde tombul bir kızdı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I ve III numaralı sözcüklerde aynı ses olayı vardır.
B) II ve V numaralı sözcüklerde aynı ses olayı vardır.
C) IV numaralı sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
D) VI numaralı sözcükte dudak ünsüzlerinin benzeşmesi vardır.
E) III ve IV numaralı sözcüklerde aynı ses olayı yoktur.

10. Çocuklar söyler bize yılların geçtiğini

Sessizliği bozan bir çığ olur onlar

Küçülen bulutların ardından izleriz gençliğimizi

Bu dizelerde, aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi B) Ünsüz düşmesi
C) Ünsüz değişimi D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ulama

11. Seni görmeyi yıllardır istiyordu. Aşkın pençesine tutulmuştu bir kere. Senin hayalini her gece görerek uyuyordu. Gelmeyeceğini biliyordu ama her gece bu kapıyı da aralayacaktı.

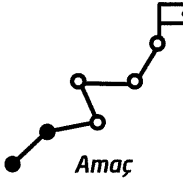
Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinde "kaynaştırma ünsüzü kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

12

Ses Bilgisi

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

12

Dakika

ÜNLÜLERLE İLGİLİ
SES OLAYLARIÜNSÜZLERLE İLGİLİ
SES OLAYLARI

ÖĞRENME KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2024 - KPSS LİSANS

"Bir Dağ Dibinde Gece Vakti Birlikte Yapılan Raks İçin
Söylediğim Başlangıç" adlı şiirin içinde dağ kelimesi
hiç geçmiyor. Ama şiirin başlığı ile şiirde toprakla gök
arasında çizilen resim, bir dağ imgesinde birleşiyor.

**Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi
yoktur?**

- A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz benzeşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz türemesi

2.

Sait Faik, Cumhuriyet sonrası Türk hikâyeciliğinin modern
anlamda ilk örneklerini veren yazarlarımızdandır. Farklı bir
üslupla ve yeni hikâye teknikleriyle kendinden öncekileri
tekrar etmeden eserlerini yazmış ve Türk hikâyeciliğinin en
özgün yazarlarından biri olmayı başarmıştır. Ayrıca hem
çağdaşlarının hem de kendinden sonra gelen modernist
neslin öncüsü olmuştur.

Bu parçadan hareketle,

- I. Ünsüz yumuşaması,
II. Ünlü daralması,
III. Ünlü düşmesi

ses olaylarından hangileri yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

SES BİLGİSİ

3. Suskun ruhuma bir su serpebilir misin?

Yapayalnız ruhunu sırrıma ortak eder misin?

Ağarmış saçının bir telini bana hediye eder misin?

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü türemesi
C) Ünsüz türemesi D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünlü daralması

4. 1940'tan bu yana yalnız yaşayan bir kişinin sırrını paylaşmamasını anlıyorum.

I II III IV

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü daralması D) Ünsüz türemesi
E) Ünsüz benzeşmesi

5. 2025 - MSÜ (KIZI)

Yolculuğun ikinci günü akşamına doğru genç köylü olduğu yerde rahat oturamamaya başladı. Yola çıkaldan beri açtı. Köyden beraber aldığı azıcık yufkayı daha biter binmez yemişti. Yanı başında kuru ve siyah bir ekmeği ağır ağır geveleyen köylülere yutkularak bakıyor, sanki başı dönüyormuş gibi gözlerini kapayarak kafasını kamyonun sarsılan tahtalarına dayıyordu. Sonra birdenbire irkiliyor, yerinden azıcık doğrularak öne, şoföre doğru bakıyor, tekrar sıkıştığı yere büzülüyordu.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi B) Ünsüz değişimi
C) Ünlü türemesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

6. ÖSYM

2021 - MSÜ

Yerköprü Şelalesi, Ermenek Çayı üzerindeki harikalardan biri. Yaklaşık 30 metre yükseklikten akıyor da sanki bir tül gibi uçuşuyor. Şelalenin tabanında bulunan su tünelineki sarkıtlar, ufacık gözenekler ve zengin bitki çeşitliliği büyüleyici bir atmosfer oluşturuyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü daralması D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

7. Filozof diyor ki: "Yaşama zevkünden ne kastedildiğini

anlamanın en kısa yolu insanların nasıl yemek yediklerine,

daha doğrusu yemekler karşısında aldıkları vaziyete

bakmaktır. Dünyada öyle insanlar vardır ki yemek onlar için

bir angaryadan başka bir şey değildir. Yiyecekler ne kadar iyi,

ne kadar mükemmel, ne derece nefis olursa olsun onları

sarmaz. Tıpkı yasak savar gibi birkaç lokma atıştırıp sofradan

kalkmaya bakarlar."

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerdeki ses olayları hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ünlü daralması	- ünlü değişimi	- ünsüz değişimi
B)	Ünlü düşmesi	- ünlü daralması	- ünsüz benzeşmesi
C)	Ünlü değişimi	- ünlü düşmesi	- ünsüz benzeşmesi
D)	Ünlü düşmesi	- ünlü değişimi	- ünsüz düşmesi
E)	Ünlü değişimi	- ünlü türemesi	- ünsüz türemesi

SES BİLGİSİ

8. Cam malzemeler saydam bir yapıya sahip olmaları, yüksek sıcaklıklarda kolay şekillenmeleri ve ışığın görünür dalga boylarını geçirmeleri sayesinde diğer malzemelerden ayrılan ve çok yaygın kullanılan bir malzeme grubudur.

- I. Ünsüz değişimi
- II. Ünsüz düşmesi
- III. Ünlü daralması
- IV. Ünsüz benzeşmesi
- V. Ünlü düşmesi

Bu parçada verilen öncüllerdeki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) I ve V
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız IV
- E) Yalnız I

9. Alımdaki bıçak yarası
Senin yüzünden
Tabakam senin yadığarın
İki elin kanda olsa gel, diyor
Telgrafın
Nasıl unuturum seni ben
Vesikalı yârim
Geleneğimsin benim

Bu dizeyle ilgili,

- I. Ünsüz değişimine örnek olabilecek kullanım bulunmaktadır.
- II. Ünlü düşmesine uğramış sözcük vardır.
- III. Ünlü daralması örneğine yer verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz türemesine örnek yoktur?

- A) Toroslarda yaşayan ve geçmiş çağların birikimine sahip olan bu insanlar oldukça hissiyatlı kişilerdi.
- B) Zannediyorum ki bizim orada bulunmamız onları üzdü.
- C) Yapmacıktan, taklitten kaçma, sade bir güzellik arama çabası hemen her şiirinde kendini gösterir.
- D) Bir zamanlar yaşamın her alanında kendi varlığını reddediyordu.
- E) Türk edebiyatında haddinden fazla bireycilik ve son derece köksüz bir toplumculuk var.

11. Toplumsal değişimlerin hızı, kuşaklar arasındaki kopuşu hızlandırıyor. Ama sosyoloji bu sorunun çözümüne yardım edebilir.

Bu parçada, aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünsüz değişimi
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünsüz türemesi
- E) Ünsüz düşmesi

12. ÖSYM

2023 - KPSS - LİSANS

Şehir hayatı, kuşlar için bazı riskleri beraberinde getiriyor. Binalar, camlar ve gökdelenler her yıl milyonlarca kuşun hayatını kaybetmesine yol açıyor. Şehirlerdeki doğal alanların insanlar tarafından işgal edilmesi; kuşları, küçük yuvalarını inşa ettiğimiz binalarda yapmaya mecbur bırakıyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

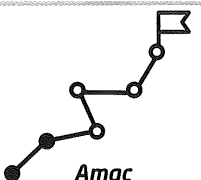
- A) Ünsüz düşmesi
- B) Ünlü düşmesi
- C) Ünsüz yumuşaması
- D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Ünlü daralması

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

12

Ses Bilgisi

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

12 Dakika

2023'TE HANGİ SINAVDA NE SORULDU?

ÖĞRENME KÖŞESİ

- 2023 - TYT —————> Ünsüz benzeşmesi, ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması, ünsüz düşmesi
- 2023 - MSÜ —————> Ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi
- 2023 - KPSS LİSANS —————> Ünsüz düşmesi, ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi

1.

ÖSYM

2024 - KPSS - ÖN LİSANS

Apartmanın daracık kapısından içeri girer girmez içim ürperdi. Onun bu binaya her gün girişini, merdivenleri tırmanışını hayal ettim. Kimi zaman yanındakilerle gülüştüğünü, kimi zaman sinirlendiği birilerine söylendiğini duyuyor gibi oldum. Hatta bir an sanki topuklu ayakkabılarından çıkan telaşlı tıkırtılarla burnumun dibinde belirecekmış gibi hissettim.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü türemesi B) Ünlü düşmesi
- C) Ünsüz türemesi D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Ünlü daralması

2.

Tarih bilgisinin ve tarih biliminin insanlığın her devrinde değişen fonksiyonu, metodu ve amaçları tarih konulu tiyatro oyunlarına da yansımıştır. "Bu nedenledir ki, tarihî oyun için aslında derin bir kritiğin, düşünsel zenginliğin yansıdığı alan olmuştur. "Tarihî tiyatro oyunları, kalitesinin yüksekliği ölçüsünde, yazıldıkları dildeki tiyatro edebiyatının görkemini artırmıştır." diye bir kanaat vardır. İşte bu sebeple her çarşamba yazdığım köşe yazılarımda bunu tekrar tekrar söylüyorum.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisinin birden fazla örneği yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Dudak ünsüzlerinin benzeşmesi
- C) Ünsüz değişimi
- D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Ünlü daralması

SES BİLGİSİ

3. Kibar, eğitilmiş ve sanatkâr birinin küfürü konuşması onun kabalığundan, cehaletinden değil; çabuk öfkelenmesinden, yani aşırı hassasiyetinden meydana gelmiştir. Bu denli hassas bir adamın yaşadıklarına, gördüklerine, duyduklarına hemen öfkelenmesi ise onun haksızlığa geleminiyor oluşundandır. Haksızlık göreni, işsizi, hakkı yenen atmosfer olarak ele alması bu yüzdendir. Hikâye gayet kısa ve çabuk anlaşılabilir bir yapıdadır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerdeki ses olayları hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünsüz benzeşmesi - Ünsüz değişimi - Ünlü düşmesi
B) Ünlü düşmesi - Ünsüz türemesi - Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz değişimi - Ünsüz benzeşmesi - Ünlü daralması
D) Ünlü türemesi - Ünlü daralması - Ünsüz türemesi
E) Ünlü daralması - Ünsüz benzeşmesi - Ünlü türemesi

5.

ÖSYM

2017 - YGS

Öğretmen olmanın, o küçük çocukların hayatlarına dokunmanın benliğinde bıraktığı derin iz, zaman ilerledikçe onu daha mutlu eder olmuştur. Öğrencilerine yeni şeyler öğretme hazzı, geçmişine olan özlemini çoktan alıp götürmüştü.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi B) Ünsüz türemesi
C) Ünlü daralması D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü düşmesi

6. Zambaklar en ıssız yerlerde açar

Ve vardır her vahşi çiçekte gurur

Bir mumun ardında bekleyen rüzgâr,

Işıksız ruhumu saklar da durur.

I. Ünsüz türemesi

II. Ünsüz benzeşmesi

III. Ünsüz değişimi

Bu parçada, öncüllerde verilen ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4.

2024 - MSÜ İKİZİ

Kısa öykünün yaşama yakınlığı, yaşamın içinden doğması bizi kendisine çekiyor. Kısa öykü, yaşanan bir olaya yazınsal bir müdahale midir? Ben yaşanan olaya yazınsal müdahale bahsini çok düşünmüş biri değilim. Yazdığım şeyi aynı zamanda bir şekilde yaşantılamış olmam gerektiğini söylemeliyim. Ben buna bilerek yaşantılamak diyorum. Çünkü ya yaşamış olmam gerekiyor ya da bunu yaşamış olan birinden tıpkı yaşamışım gibi dinlemiş olmam gerekiyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

7.

(I) Hepimiz biliyoruz ki dünya tarihi boyunca siyasal tarih, edebiyat tarihinin izinden giden olaylar silsilesinden oluşur. (II) Her ne kadar görünüşte dünyayı siyasetçilerin, liderlerin, komutanların yönettiği düşünülse de liderleri ve komutanları yetiştiren ve yöneltlenlerin edebiyatçıları olduğunu biliyoruz. (III) Dünyayı siyasetçiler ve komutanlar yönetir, siyasetçileri ve komutanları edebiyatçıları yönetir. (IV) Yani aslında bu, tüm zamanlar için değişmez bir kuraldır: Çağı edebiyatçıları yetiştirir. (V) Çağın ilerlemesine kimine göre ufacak da olsa katkı sunar, yazın ve yazar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, ünsüz değişimi örneği vardır.
B) II. cümlede, ünsüz değişimi ve ünsüz benzeşmesi örneği vardır.
C) III. cümlede, ünsüz benzeşmesi örnekleri vardır.
D) IV. cümlede, ünsüz türemesi örneği vardır.
E) V. cümlede, ünsüz düşmesi örneği vardır.

SES BİLGİSİ

8.

ÖSYM

2022 - KPSS - LİSANS

Yazar, son çıkan kitabında birçok insanın erken yaşta karşılaştığı çeşitli zorlukları ufacık bir kızın yüreğinden bize aktarıyor. Öyle ki bu samimi üslup okuyucuya da hemen sarıp sarmalıyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünlü düşmesi

9. Kokladım her gece bütün çiçekleri
Ayrı ayrı ve hiç usanmadan
Ve hepsinin hakkında şiir yazdım

Bu dizelerde, aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz değişimi D) Ünsüz türemesi
E) Ulama

10.

2019 - TYT İKİZİ

Çevremizde gördüğümüz hayvan, bitki gibi canlılardan, göremediğimiz ama bizi hasta eden mikroorganizmalar ve canlı olarak tanımlanan her şey hücrelerden oluşur. Bitkileri, mantarları, karada yaşayan hayvanları, denizin altında yaşayan hayvanları düşündüğümüzde milyonlarca farklı çeşitte ufacık canlı olduğunu fark edebiliriz. Bunlara çoğu zaman rast gelmek mümkündür.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz düşmesi

11. (I) Aman Tanrım, nereye gelmişti böyle? (II) Önce aklına gelen şeye inanmak istemedi, evde gözüne işen her şeyi dikkatle incelemeye başladı. (III) Ama çıplak duvarlar ve perdesiz pencereler bu evde titiz sayılabilecek bir ev sahibi bulunmadığını açıkça gösteriyordu. (IV) Şu zavallı yaratıklar, onların yıpranmış yüzleri... (V) Bütün bunlar, buranın, başkentin korkunç kalabalığının ve göstermelik eğitiminin yarattığı ahlaksızlık yuvalarından biri olduğunu gösteriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, ünsüz benzeşmesi örneği vardır.
B) II. cümlede, ünlü düşmesi örneği vardır.
C) III. cümlede, ünsüz değişimi örneği vardır.
D) IV. cümlede, ünsüz türemesi örneği vardır.
E) V. cümlede, birden fazla ses olayına uğramış bir sözcük vardır.

12. "Nasıl olmuş şeytan bilir ama olmuş bir kere..." diye söylendi.

I
"Dün ben ne biçimde döndüm eve, hiç hatırlayamıyorum."

II
Mevcut duruma göre dün korkunç bir şeylerin olduğu

kesin. Hadi ekmeği anladık: Pişen bir şey... Peki burun?

IV
Burnun ekmeğin içinde ne işi var? Akıl alır gibi değil!"
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

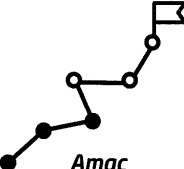
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

11

Ses Bilgisi

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre

11 Dakika

2024'TE HANGİ SINAVDA NE SORULDU?

TRANSFER KÖŞESİ

- 2024 - MSÜ —————> Ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünlü düşmesi
- 2024 - KPSS LİSANS —————> Ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi, ünlü daralması
- 2024 - KPSS ÖN LİSANS —————> Ünlü türemesi, ünlü düşmesi, ünsüz türemesi, ünsüz benzeşmesi

1.

ÖSYM

2022 - MSÜ

Ernest Hemingway, Paris'te geçen yıllarını anlattığı kitabında şehir için şöyle der: "Gençliğinizde Paris'te yaşama şansına erişmişseniz ömrünüzün geri kalan bölümünde nereye giderseniz gidin artık orada hissettikleriniz sizinle birliktedir. Çünkü bu şehir, sonsuz bir şenliktir."

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
- E) Ünsüz türemesi

2.

Birkaç seneden beri satılığa çıkarttığım insanlığıma

mukabil riyakârlık, tabasbus, tembellik, sabotaj, hıyanet gibi kazançlarım olmuştur. Amirlerime alkavukluk, beni rahat alıştığım yerimden atmasınlar diye onlardan korkmam vesaire gibi ücretler de bu hesaba dahildir. Bu vazifeşinas burjuvalar, basit ve aptal sadızmlar ile benim içimi üzer, canımı alırken onlara her an insanlığımdan bir lokma rüşvet vermişimdir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangilerinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

SES BİLGİSİ

3. Renkler, duygusal ve zihinsel etkileri nedeniyle güçlü bir iletişim aracıdır. Renk psikolojisini anlamak ve doğru renkleri kullanmak, işletmelerin marka başarısı, çalışan memnuniyeti ve tüketici ilişkilerinde önemli bir avantaj sağlayabilir çünkü insan zihninin işleyişinde renklerin varlığı yadsınamaz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü türemesi
C) Ünsüz değişimi D) Yardımcı ünsüz
E) Ünlü düşmesi

4. Karın yağdığını görünce
Kar tutan toprağı anlayacaksın
Toprakta bir karış karı görünce
Kar içinde yanan karı anlayacaksın.

- I. Ünsüz değişimi
II. Ünsüz benzeşmesi
III. Ulama
IV. Yardımcı ünsüz
V. Ünsüz düşmesi

Bu dizelerde, öncüllerdeki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **2021 - MSÜ İKİZİ**
- Korku ile ilk ne zaman yüz yüze geldiğimi anımsamıyorum galiba. Y yapmak istemediğim bir şeyi yapmaya ya da gitmek istemediğim bir yere gitmeye zorlandığımda ürkerim, ateşim gerçekten yükselir, bacaklarıma inanılmaz sancılar saplanır. Bunların uyduruk özürler olduğunu düşünerek üstlerine gider, ateşimi yok sayıp bacaklarımı yürür hâle getiririm. Korkunun bittiğini düşünürüm.
- Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?**
- A) Ünlü daralması B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz benzeşmesi

6. **ÖSYM - 2022 - KPSS - LİSANS İPTAL**
- Bazen çocukluğumuza ait bir şarkıyı tekrar dinlediğimizde veya sokakta yürürken bize tanıdık gelen ve bizi saniyeler içinde o çok özlediğimiz anılarımıza götüren kokuyu aldığımızda her günün eşsiz ve değerli olduğunu anlıyoruz. Ancak bu düşüncenin ömrü bir koku kadar uçucu, şarkı kadar kısa oluyor.
- Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?**
- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü düşmesi D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü daralması

7. Bilirim geçmektir sevgi
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden
Çünkü çocuklar geçer
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden
- Bu dizelerde, aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?**
- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz değişimi
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz düşmesi

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcüklerde aynı ses olayı yoktur?**
- A) Affetmedi bu sevda beni
Sakladım bu sırrı yarınlar için
- B) Küçüldü gün geçtikçe gözümde
Senin hacettiğin bu divane gönlüm
- C) Yetmiyor bu sevda artık bana
Bunu haykırarak söylüyorum artık
- D) Aşkın yaptırdı bunları
Ben de farkında olmadan alıştım sana
- E) Sevda kitabını sadece ben mi okumadım
Yardım eden de gün boyu bulamadım

SES BİLGİSİ

9.

Dijital Tarım Pazarı'nın detayları

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tarımda dijitalleşme kapsamında Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) uygulaması devreye alındı.

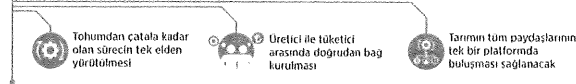
DİJİTAL TARIM PAZARI

ORTAK GELECEK

DİTAP NEDİR ?

DİTAP sayesinde tarım ürünleri değer fiyatları online platform üzerinden tüm alıcılar ve üreticilerle buluşacak.

SİSTEMLE;

DİTAP'IN SAĞLAYACAĞI AVANTAJLAR NELER?

- Tarım ürünlerinin direkt olarak satışının yapılması sağlanacak.
- Fiyatların sezon öncesi öngörülebilir olması nedeniyle ihracata yönelik pazarlar genişleyecek.
- Üretim ve tüketim bölgeleri arasında mesafenin kısalmasıyla maliyet açısından avantaj sağlanacak.
- Coğrafi işaretli ürünler başta olmak üzere, işlenmiş ürünlerde markalaşma sağlanacak.
- Ürünler, hem ulusal hem de küresel pazarlarda pazarlanabilir hale gelecek.
- Arz-talep-fiyat dengesi oluşacak.
- Sözleşmeli üretim ve tarımsal planlama sayesinde gıda arz güvenliği güçlenecek.
- Girdi finansmanı kolaylığıyla tohum, gübre, ilaç gibi ürünlerin tedariki sağlanacak.
- Planlı tarımsal üretim sayesinde ürünler yüksek katma değerle iç ve dış pazarda yer bulacak.
- Çiftçiler ürününü satacağı kişiye, yeri, fiyatı ve koşulları bilecek.
- Yeni iş kolları ile istihdam oluşturmaya katkı sağlayacak.
- Sistem fiyat dalgalanmalarına karşı koruma sağlayacak.
- Planlı üretimin altyapısı oluşturulacak.

Bu görselde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz değişimi B) Kaynaştırma harfi
C) Ünsüz benzeşmesi D) Ünlü daralması
E) Ulama

10.

ÖSYM

2018 - MSÜ

Edebî metnin anlamı konusunda geçmişten bugüne süren tartışmalar, uyuşmazlıklar ve çekişmeler edebiyat tenkidi tarihine damga vurdu, diyebiliriz.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması B) Ünsüz düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi D) Ünlü düşmesi
E) Ünlü daralması

11. Kendinden bir şeyler kattın

Güzelleştirdin ölümü de

Ellerinin içiyle aydınlattın

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükte bulunan ses olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ulur aya karşı kirli çakallar,
Ürkek ürkek bakar tavşanlar dağa
- B) Denizin dibinde geziyor gibi
Ellerin, ellerin ve parmakların
- C) Yine akşam oldu,
Yalnızlık omuzlarıma çivisini çaktı yine
- D) Donuklaşmış oldu artık bu,
Bir o kadar da hüzünlü romanlar gibi
- E) Saçlarını kimler için bölük bölük yapmışsın
Saçlarını ruhumun evlialarınca örülen

12. I. Güneşin doğduğunu sana haber veriyorum

Yağmurun hafifliğini toprağın ağırlığını

II. Ben, yel gibi erkekler ağlar diyorum

Bir dakika ağlar yıl başı dakikasında

III. Biliyor musun az az yaşıyorsun içimde

Oysaki seninle güzel olmak var

IV. Gittikçe daha keskin kokuyorsun, daha yoğun

Dayanılmaz bir şey oluyorsun, biliyorsun

V. Bir şarkı edinmişsindir, bir umut

Güzelsindir de oldukça, çocuksundur da

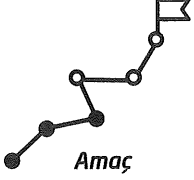
Bu öncüllerde, dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları ikiye eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

12
Ses Bilgisi

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre **12** Dakika

2025'TE HANGİ SINAVDA NE SORULDU?

MSÜ

→ Ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünlü düşmesi

TRANSFER KÖŞESİ

değişikliği	k > ğ	Ünsüz yumuşaması
istemiyordu	e > i	Ünlü daralması
aklı	akıl - ı > aklı	Ünlü düşmesi
eksikti	eksik <i>i</i> di > eksikti	Ünsüz benzeşmesi
kalktığını	-dik > -tiğ	Ünsüz benzeşmesi Ünsüz yumuşaması
gördüğünü	-dük > -düğ	Ünsüz yumuşaması
yorduğunu	-duk > -duğ	Ünsüz yumuşaması

1. ÖSYM

2018 - KPSS - ORTAÖĞRETİM

Aristo "İncelenmeyen hayat yaşanmaya değmez." demiş.Bugün bizler, "Kaydedilmeyen hayat yaşanmaya
değmez." der gibiyiz. Yediğimiz yemekten kaybettiğimizyakınımıza, sevincimizden kederimize her şeyi sosyal
paylaşım ağlarına kaydediyoruz. Hayatlarımızın bir türgünüğünü tutuyor, çoğu zaman gerçek ilişkilerin yerine
sanal ilişkileri koyuyoruz. "Tanınıyorum, o hâlde varım"diyoruz. Bu kalabalık dünyada yalnız kalma korkusu
ruhumuzu endişeyle dolduruyor.Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde
birden çok ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Sonu sert ünsüzler olan "f,s,t,k,ç,ş,h,p" ile biten sözcüğe
süreksiz yumuşak ünsüzlerden "c,d,g" eklendiğinde süreksiz
yumuşak ünsüzler sertleşerek "ç,t,k" ünsüzlerine dönüşür. Bu
ses olayına "ünsüz benzeşmesi" ya da "ünsüz sertleşmesi"
adı verilir.Aşağıdakilerden hangisinde yukarıdaki açıklamaya uyan
bir örnek kullanılmamıştır?

- A) Atatürkçü nesil her olaya objektif yaklaşmalıdır, kimseden etkilenmemelidir.
- B) Onu dün 13.00'te aradım ama telefonuna cevap vermedi.
- C) Buraya geldiğini amcasının oğlundan duymuştum ama duymamış gibi davrandım.
- D) Ne kadar çalışkan bir öğrenci topluluğuna sahibim!
- E) Birleşik sözcükler bitişik yazılır diye bir kural mı var?

SES BİLGİSİ

3. (I) Huzur içinde olabilmemizin birinci yolu tanışmak, konuşmak ve sohbet etmekten geçer. (II) Böyle bir iletişim bütün zorlukları bize kolaylaştırır. (III) Etkili ve anlamlı söz, güzel konuşma ve iyi davranışlar kardeşliğimizi artırır. (IV) Huzur ve mutluluk içerisinde olabilmemizin ikinci yolu ise birbirimizi sevmekten başka bir şey değildir. (V) Geçici dünyada kalıcı olan ve güzellikle yâd edilecek yegâne sermaye, sevgidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi yoktur?

- A) III B) I C) IV D) V E) II

4. Günümüzde bazı sağlık merkezleri vücudumuzu iyileştirirken
I II
aynı zamanda ruhumuza da iyi gelecek terapi bahçeleri
oluşturmaya başlıyor. Bu bahçelerin amacı, insanın stresli
III IV
ortamdan uzaklaşmasını sağlamak ve insana sağlıklı olmanın
hazzını yaşatmaktır.
V

Bu parçada, altı çizili sözcüklerle ilgili hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcükte ünsüz değişimi vardır.
B) II numaralı sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.
C) III numaralı sözcükte koruyucu ünsüz ve ünsüz yumuşaması vardır.
D) IV numaralı sözcükte ünlü daralması vardır.
E) V numaralı sözcükte ünsüz türemesi vardır.

5. 2022 - MSÜ İKİZİ

Benim çocukluk yıllarıma harika çocukları İdil Biret ile Suna Kan'dı. İmza düşkünü olmadığım hâlde onlara ortak bir konser broşürlerinde yer alan fotoğraflarını imzalatmışım. Bir dalgınlık ya da dağınıklık anıma kurban gitmemişler, hâlâ kitaplığımda yerlerini koruyorlar. Oysa artık "harika"nın aslında çocuğa yakıştırıldığında geçici bir sıfat olduğunu biliyorum. Büyüdüğünde fos çıkan ne harikalar gördüm. Hakkı harika olmayan nicelerini de gördüm.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi D) Ünsüz türemesi
E) Ünlü daralması

6. Kırdın mı incittin mi birilerini
Kimleri kazandım, yitirdiklerin kimler?
Kendimi yeniledim mi yazdıklarımda
Yeniden düşünmeliyim bu hissi
Dostluklarımı, ilişkilerimi
Gözlerim çocukluk fotoğraflarında kaldı

Çıkmaz sokağa benzeyen bir avare avunması

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü düşmesi D) Ünsüz değişimi
E) Ünsüz ikizleşmesi

7. Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede seraserpedir
Işık geceler, saz sesleri, peynir ekmek
Ne biletim ne param ne dostum var
Pır pır eder yüreğim bakındıkça
- Uyan Turgut'um uyan
Burası Terme'dir.
I. Ünlü düşmesi
II. Ünsüz değişimi
III. Ünlü daralması

Bu dizelerde, öncüllerdeki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

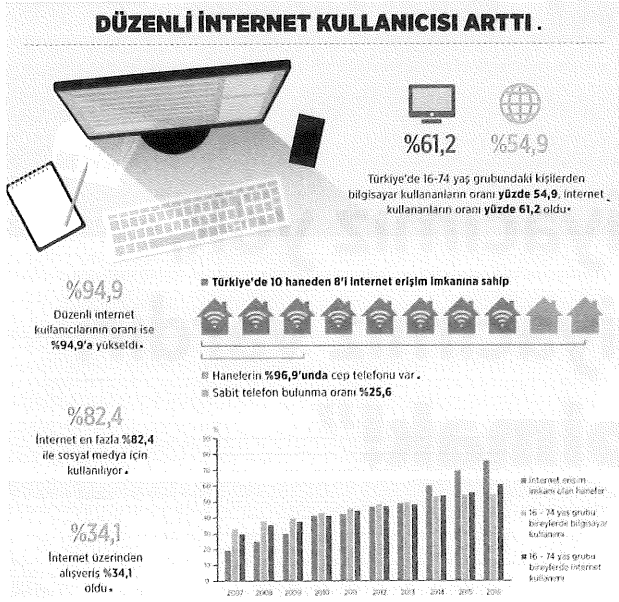
8. Teknoloji ile kaçınılmaz bir ilişki içinde olan toplumdaki her birey günlük aktivitelerinin büyük bir bölümünde bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde yapay zekânın kullanımı ve gelişimi içinde küçük de olsa rol almaktadır. Sürücüsüz araç tasarımı, finansal analiz, bireysel eğitim uygulamaları, pazarlama analizleri, müzik ilişkilendirme uygulamaları gibi birçok faaliyet alanlarında yer alan yapay zekâ, gün geçtikçe farklı uygulama alanlarında kendini göstermektedir. Bunun yanında sanat eserinin biricik olma arzusu karşısında yapay zekânın güçlendiği ise bilinmiyor değil. Bu hususta da çok şey tasarlanıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünlü türemesi B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü düşmesi D) Ünlü daralması
E) Ünsüz türemesi

SES BİLGİSİ

9.

Bu görseli etkileşimli tahtaya yansıtan Sema Öğretmen, öğrencilerinden görseldeki ses olaylarını bulmalarını istemiştir. Öğrenciler de ses olaylarını şu şekilde bulmuşlardır.

Leyla: "arttı" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

Kemal: "yükseldi" sözcüğünde ünsüz düşmesi vardır.

Pakize: "internet kullananların oranı" söz grubunda ulama vardır.

Sıdika: "kullanıcılarının" sözcüğünde ünsüz değişimi vardır.

Recai: "kullanıcısı" sözcüğünde kaynaştırma ünsüzü vardır.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi görsele göre yanlış bilgi vermiştir?

- A) Leyla B) Kemal C) Pakize
D) Sıdika E) Recai

10.

ÖSYM

2022 - KPSS - ORTAÖĞRETİM

İleri yaşına rağmen hep genç hissetti kendini. Yüzünün aydınlığı ve gözlerinin ışıltısı, gönül bağı kurduğu çevresini sıcacık duygulara boğardı. Yanına gelip aç ayrılan, hoşnut kalmayan hiç olmazdı.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi B) Ünlü daralması
C) Ünsüz yumuşaması D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

11. Gassal dizisi feci bir son ile sezonu tamamlıyor ama bitmiyor. Çünkü adı Bâki olan gassalın üzerine hiç de istemediği bir sorumluluk kalıyor.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu parçada altı çizili sözcükte bulunan ses olayı vardır?

- A) Sanki hiçbir şey uyaramaz
İçimizdeki sessizliği
Ne söz, ne kelime, ne hiçbir şey
- B) İkimiz birden sevinebiliriz göğe bakalım
Şu kaçamak ışıklardan şu şeker kamışlarından
- C) Seni, anlatabilmek seni
İyi çocuklara, kahramanlara.
- D) Şimdi sen kalkıp gidiyorsun, git
Gözlerin durur mu onlar da gidiyorlar.
- E) Yalnızlık, evet yalnızlık
Başlıyor yine kan kırmızı şafakta

12. Bu dağların bir rakibi varsa rüzgârdır
Rüzgâr burada tek başına bir hükümdardır.
Burada insan duman gibi genişler, büyür.
Herkesin sevdasıdır.

- I. Ünsüz benzeşmesi
II. Ünsüz değişimi
III. Ünlü daralması
IV. Kaynaştırma ünsüzü

Bu dizelerde, öncüllerdeki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) II ve IV B) I ve IV C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

**“Hiçbir şeye ihtiyacımız yok,
yalnız bir şeye ihtiyacımız vardır:
çalışkan olmak!”**

YAZIM KURALLARI

YAZIM KURALLARI

YGS - TYT	2016 1	2017 2	2018 2	2019 2	2020 2	2021 2	2022 2	2023 2	2024 2	2025 2
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 2	2019 2	2020 2	2021 2	2022 2	2023 2	2024 2	2025 2

SONUÇ

- Son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de 35 soru çıkmıştır.

- Çıkan 35 soruda,

"Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler"

→ 8 soruda

"Birleşik Sözcüklerin Yazımı"

→ 19 soruda

"Sayıların, "ki"nin, de'nin, mi'nin, ikilemelerin Yazımı"

→ 8 soruda

} VARDIR

- Görüldüğü gibi ÖSYM bu üç başlığı esas almaktadır.

YAZIM KURALLARI

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

A. Cümleler büyük harfle başlar:

Seni hep sevdim.

Tırnak içindeki cümleler büyük harfle başlar:

Kemal "Seni seviyorum." dedi.

Yay araç içindeki cümleler büyük harfle başlar:

Köyümü (Köy sözünü de çekinerek yazdım.) çok özledim.

İki çizgi arasında açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz:

Bir zamanlar - bu zamanlar çok da uzakta değildir - Türk milleti bambaşka durumdaydı.

İki noktadan sonra

cümle gelirse büyük harfle başlar: Şöyle seslendi: Buraya gel!

özel isim gelirse büyük harfle başlar: İki kişiyi örnek aldım: Atatürk ve İnönü.

cümle ve özel isim olmayan örnekler sıralanırsa büyük harfle başlamaz: Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...

B. Dizeler büyük harfle başlar:

Bir gece gördüm seni derinlerde

Yine sesleniyordun bana derinlerde

C. Özel adlar büyük harfle başlar:

1. Kişi adları, soyadları: Kadir Gümüş, Vilhelm Thomsen

Takma adlar:

Muhibbi, Kirpi

2. Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, lakaplar, rütbe adları, saygı sözleri: Kaymakam Erol Bey, Sayın Prof. Dr. Ali Duymaz, Yüzbaşı Cengiz Topel

Akrabalık bildiren sözler küçük harfle başlar:

Ayşe teyzemin keki çok güzel.

Akrabalık adı, ünvan ve lakap olarak kullanılmışsa büyük harfle başlar:

Baba Gündüz, Dayı Kemal, Telli Baba, Nene Hatun

3. Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam ve ünvan sözleri büyük harfle başlar: Uzak Doğu'dan gelen heyeti Vali dün kabul etti.

4. Saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki ve ünvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar: Sayın Bakan,

Mektuplarda ve resmi yazışmalarda hitaplar büyük harfle başlar:

Sevgili Kardeşim,

5. Hayvanlara verilen özel adlar: Boncuk, Fındık

6. Millet, boy, oymak adları: Alman, İngiliz; Kazak, Kırgız; Hacımusalı, Karakeçili

7. Dil, lehçe adları: Türkçe, Almanca; Özbekçe, Tatarca

YAZIM KURALLARI

8. Devlet adları: Suudi Arabistan, Kırım Özerk Cumhuriyeti

9. Din ve mezhep adları: Müslümanlık, Hristiyanlık; Hanefilik, Katoliklik

Mensupları:

Müslüman, Hristiyan; Hanefi, Katolik

10. Din ve mitolojiyle ilgili özel adlar: Tanrı, Allah, Osiris, Kibele

"Tanrı, Allah, ilah" sözleri özel ad olarak kullanılmazsa küçük harfle başlar:

Eski Yunan tanrıları, kaçakçılığın allahı

11. Gezegen, yıldız adları: Merkür, Neptün

"Dünya, güneş, ay" sözcükleri gezegen adı olarak kullanılmamışsa küçük harfle başlar:

Biz dünyadan ayrı yaşarken dünya epey değişmiş.

12. "Doğu" ve "batı" sözcükleri düşünce, hayat tarzı, politika vb. bildirdiğinde büyük harfle yazılır: Batı medeniyeti, Doğu mistisizmi

Yön bildirirse küçük harfle başlar:

Karadeniz'in batısı, Akdeniz'in güneyi

Yer adı olursa büyük harfle başlar:

Batı Karadeniz, Güney Akdeniz

deniz, göl, nehir, ova, boğaz, yaka, geçit, kanal, dağ...	Ege Denizi Aral Gölü Fırat Nehri Ağrı Dağı	Konya Ovası Obruk Platosu İstanbul Boğazı	Asya Yakası Zigana Geçidi Süveyş Kanalı
il, ilçe, köy, kasaba, semt, belde	Konya ili Ilgın ilçesi Büyükoba köyü	Taflan kasabası Yenimahalle semti Uzungöl beldesi	
mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak	Fatih Mahallesi Karaköy Meydanı Ziya Gökalp Bulvarı	Nene Hatun Caddesi İnkılap Sokağı	

13. Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt, kule adları: Dolmabahçe Sarayı, Çankaya Köşkü, Horozlu Han, Ankara Kalesi, Galata Köprüsü, Mostar Köprüsü, Zafer Abidesi, Alman Çeşmesi, Bilge Kağan Anıtı

14. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adları: Medeni Kanun, Türk Bayrağı Tüzüğü, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği, 4472 Sayılı Kanun

15. Kurum, kuruluş, kurul adları: Türk Dil Kurumu, Konya Meram Anadolu Lisesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Emek İnşaat

HATIRLATMA

Özel adın yerine kullanılmışsa (Vali örneği) büyük harfle başlar:

■ Hisar'dan, Boğaz'da

■ 2876 sayılı Kanun'a göre

■ Türk Dil Kurumu çalışıyor. Bu da Kuruma güveni artırıyor.

■ Bu yıl Meclis yasamaya erken başladı.

YAZIM KURALLARI

16.Kitap, dergi, gazete, sanat eseri (tablo, heykel, beste vb.) adları:

- Nutuk
- Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu
- Sinekli Bakkal romanı
- Milliyet gazetesi
- Otuz Beş Yaş şiiri
- Türk Dili dergisi

17.Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adlarında geçen “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, de” bağlaçları ve “mi” edatı küçük yazılır:

- Mai ve Siyah
- Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe
- Leyla ile Mecnun
- Turfanda mi, Turfa mi?
- Diyorlar ki

18.Ulusal, resmî bayramlar, dinî bayramlar, anma ve kutlama günleri:

- Cumhuriyet Bayramı
- Ramazan Bayramı
- Öğretmenler Günü

19.Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantı adları:

- Karamanlı Türkçesi Araştırmaları Çalıştay
- VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı

20.Tarihî olay, çağ, dönem adları:

- Millî Edebiyat Dönemi
- Kurtuluş Savaşı
- Buzul Dönemi
- Servetifünun Dönemi
- İlk Çağ
- Cilalı Taş Devri

21.Para birimleri

- Türk lirası
- Roma sikkesi
- Amerikan doları
- Japon yeni

~~euro~~ avro

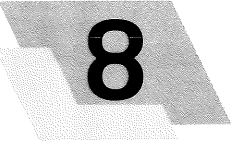
22.Yer, millet, kişi adıyla kurulan birleşik sözcüklerde sadece özel isim büyük harfle başlar:

- Antep fıstığı
- Japon gülü
- Hindistan cevizi
- Van kedisi
- Maraş dondurması

Ç. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:

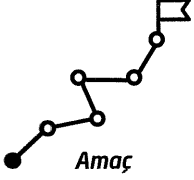
- 29 Mayıs 1453 Salı günü
- 1999 Kasım'da
- Okullar Eylül'ün ikinci haftası açılır.
- 25 Haziran'da
- Seni salı günü ararım.
- Okullar 15 Eylül'de açılacak.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Yazım Kuralları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre **8** Dakika

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

2025 - MSÜ → Asya yakası (YANLIŞ), Asya Yakası (DOĞRU)

● Seni de etkiledi mi doğu mistisizmi?
(YANLIŞ)2024 - TYT → Resmî heyeti bakan Ankara'da kabul etti.
(YANLIŞ)● Seni de etkiledi mi Doğu mistisizmi?
(DOĞRU)Resmî heyeti Bakan Ankara'da kabul etti.
(DOĞRU)> Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde
"doğu" ve "batı" sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2023 - MSÜ

"Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kùltürdür. Kùltür; okumak, anlamak, görebilmek, görebildiğinden anlam çıkarmak, ders almak, düşünmek, zekâyı eğitmektir." diyen

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün 1924 yılında

Topkapı Sarayı'nın müze olarak düzenlenmesi fikriyle

yurdun dört bir yanında müzeler açılmış ve eski eserlerin

toplanarak depolanması için yurt çapında çalışmaların

devam etmesi sağlanmıştır. Bu sayede bugün Türk halkı,

Batı'daki ve Dünya'daki benzerleriyle kıyaslanabilecek

müzelere sahip olmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2025 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) İstanbul Anadolu yakasında bulunan değişik yerleşim alanlarından farklı bölgeleri temsil edebilecek şekilde 10 kaynak suyu çeşmesi belirlenerek 12 ay boyunca her ay bakteri analizleri için numuneler alındı.
- B) Uzak Doğu dinlerinin felsefi altyapısını oluşturan "uyum içindeki karşıtlıklar", Çin'in en eski dininde, maddi ve manevi dünyadan oluşan ikili bir dünya görüşünü yansıtmaktadır.
- C) İlimizde gerçekleştirilecek olan festivalin açılışını yapan Vali, açılış konuşmasında kalkınma ve ekonomik refah konusu üzerinde durdu.
- D) Zirvesi dört mevsim boyunca erimeyen kar ile kaplı volkanik bir dağ olan Ağrı Dağı'nın doruğundaki örtü buzul, Türkiye'nin en büyük buzuludur.
- E) Astronomik verilere göre geçtiğimiz yüzyıllarda Türkiye'den çok sayıda güneş tutulması izlenmiştir ancak tarihsel kayıtlar, bu tutulmalar hakkında sınırlı bilgi içermektedir.

YAZIM KURALLARI

3. ÖSYM

2024 - TYT

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Uzun süreden beri ziyarete kapalı olan Yozgat Çamlığı Millî Parkı bu yıl tekrar açıldı.
- B) Türkiye Cumhuriyeti, yüzüncü yılını ülkenin dört bir yanında etkinliklerle kutladı.
- C) Türk tarihi açısından 29 Mayıs 1453 Salı günü kutlu bir fetih gerçekleşti.
- D) Kutlamalar için şehrin en güzel yeri olan Zafer Meydanı tercih edildi.
- E) Yurt dışından gelen resmî heyeti bakan geçtiğimiz hafta Ankara'da kabul etti.

6.

2022 - TYT İKİZİ

(I) Artvin, 1877-1878 Türk-Rus Savaşı sonrasında yaklaşık kırk yıl Rus idaresinde kalmış, 1918'deki Mondros Mütarekesi'nin ardından sırasıyla İngiliz ve Gürcü işgallerine uğramış ve 1921 yılı başında yeniden Türk idaresine geçmiştir. (II) Yeni dönemde, Sovyet Rusya ile dostluk ilişkileri çerçevesinde her iki ülkede konsolosluk ve elçilikler kurulmuştur. (III) Ali Fuat Cebesoy'un Moskova'ya tayini ve Sovyet elçilik heyetinin Ankara'ya gönderilmesi diplomatik alanda somut adımlar olmuştur. (IV) Bu adımların bir yansıması olarak 1921 yılı sonlarına doğru Artvin Sovyet Konsoloslugu açılmıştır. (V) Konsolosluktaki eksiklikler şunlardır: Amacına uygun fiziki koşullara sahip olmaması, ulaşım sorunlarının oldukça fazla olması, misafirhanesinin yetersizliği...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yaklaşık 300 milyon insan tarafından konuşulan Türkçenin tarihi, çok eskilere dayanmaktadır. (II) VIII. yüzyılda taş üzerine kazınarak yazılmış Orhun Anıtları'nın Türkçe olması, Türk Dilî'nin tarihî derinliğinin göstergesi ve işlenmiş bir dil olduğunun belgesidir. (III) Türkçe; kelime, tabir, deyim, mecaz ve atalar sözü gibi anlatım unsurları ile karşılaştırma, benzetme ve anlam aktarma gibi ifade yollarına sahip zengin bir dildir. (IV) Anlatımın gerçekleştirildiği bu unsurların ve ifade yollarının zenginliği Türkçenin ifade gücünün göstergeleridir. (V) Türkçe; kuralları sabit, işlenmeye ve gelişmeye müsait, sondan eklemeli, ses uyumlu bir dildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Kayseri GAP Bölgesi, Türkiye'nin Güneydoğu tarafında stratejik bir konumda bulunmakta olup yaklaşık 76.000 km²lik bir alanı kaplamaktadır. (II) Bu bölge, coğrafi konumu itibarıyla doğu ve kuzeyinde Doğu Anadolu Bölgesi, batısında Akdeniz Bölgesi ile sınırlandırılmıştır. (III) Bölgenin güney sınırında Suriye ve küçük bir kısımda da Irak bulunmaktadır. (IV) Fırat ve Dicle'nin oluşturduğu verimli havzada, tarihsel olarak Yukarı Mezopotamya olarak bilinen bu bölge, "Adıyaman, Kilis, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak" illerini kapsamaktadır. (V) GAP, bölgesel kalkınmayı önceleyen, önemli bir projedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Mahmut Paşa Bedesteni'nin Fatih Sultan Mehmet'in başvezirlerinden Mahmut Paşa tarafından 1464-1471 yıllarında yapıldığı tahmin edilmektedir. (II) Kurşunlu Han ise Fatih Dönemi başvezirlerinden Mehmet Paşa'nın İstanbul'un Üsküdar İlçesi'ndeki imaretine vakıf olarak yaptırılmıştır. (III) 1881 yılındaki yangından sonra terk edilen her iki yapı daha sonra Atatürk'ün isteği ile Anadolu'dan toplanan eserleri sergilemek amacıyla uzun yıllar süren yenileme çalışmaları sonucunda müzeye dönüştürülmüştür. (IV) Bedestenin orta bölümünde yer alan kubbeli mekânın büyük bir kısmının onarımının 1940 yılında bitirilmesi ile eserler yerleştirilmeye başlanmış, 1943 yılında binaların onarımı devam ederken orta bölüm ziyarete açılmıştır. (V) Bugün idari bina olarak kullanılan Kurşunlu Han'da araştırmacı odaları, kütüphane, konferans salonu, laboratuvar ve iş atölyeleri yer almakta; Mahmut Paşa Bedesteni ise teşhir salonu olarak kullanılmaktadır.

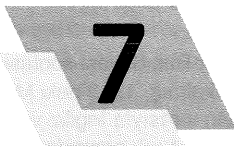
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

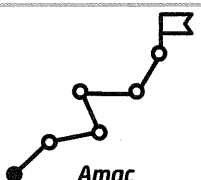
- A) Adam "seni hiç özlemedim" diyor.
- B) O da protestan mezhebini kabul etti.
- C) Hürriyet caddesinde gördüm onu dün gece yine.
- D) Telif Hakkı Yayın ve Satış yönetmeliğine göre çok ceza almazsın.
- E) *Hâkimiyet-i Milliye* gazetesini bulmam gerek en kısa zamanda.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

7

Yazım Kuralları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

Dakika

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

KEŞFET KÖŞESİ

- 2020 - TYT → Leyla ile Mecnun (YANLIŞ),
Leyla ile Mecnun (DOĞRU)
- 2024 - KPSS LİSANS → Bilge kağan anıtı (YANLIŞ),
Bilge Kağan Anıtı (DOĞRU)
- 2019 - KPSS LİSANS → Antik Yunan Tanrıları (YANLIŞ),
Antik Yunan tanrıları (DOĞRU)

- Mai Ve Siyah } YANLIŞ
- Turfanda Mı, Turfa Mı?
- Mai ve Siyah } DOĞRU
- Turfanda mı, Turfa mı?

1.

ÖSYM

2021 - TYT

Tramvay, Galata Köprüsü üzerinden tarihî yarımada-
ya geçerek Sultanahmet'e vardığında sırasıyla iki farklı
şehrin çehresine şahit olan yolcu, burada bir müddet
beklemek zorunda kalacak. Roma hipodromu olan
At Meydanı çevresindeki yapıların ışıltısı karşısında
büyülenecek; üç devrin mabedi bin beş yüz yıllık
Ayasofya Camisi, etrafı süsleyen Alman çeşmesi
gibi anıtlar geçidinin ortasında başı dönecektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinin
yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2020 - TYT İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin
yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) 7531 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun" 14.11.2024 tarihi ve 32.722 sayılı
Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- B) Eleştirmenlerce "Türk tiyatrosunun Shakespeare'"
olarak tanımlanan Orhan Asena'nın yazdığı "Ya
Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe" oyunu, 34 yıl sonra
Ankara'da sahnelenecek.
- C) Her gün binlerce kişinin ziyaret ettiği Pierre Loti
Tepesi'ne Eyüp'e ulaşarak kolayca erişebilirsiniz.
- D) Bilindiği gibi Çoyren Yazıtı, bilinen en eski tarihli
yazıt olması bakımından değerlidir ve üzerinde çok
fazla çalışma yapılmış olmakla birlikte özellikle
satırların sırası, her baskıda farklıdır.
- E) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı, Paris'te
30 Kasım - 11 Aralık 2015 tarihleri arasında yapıldı
ve toplantıya katılan 195 ülke küresel bir sözleşmeye,
sera gazlarını sınırlayabilmek için emisyonları
azaltmak üzere Paris Antlaşması'na oy birliğiyle
karar verildi.

YAZIM KURALLARI

3. ÖSYM

2025 - MSÜ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Asya yakası, deprem simülasyonunun gerçekleştirildiği ilk yer olmuştur.
- B) Romanlarında Uzak Doğu mistisizminden büyük ölçüde yararlanmıştır.
- C) Davetiyedeki program akışına göre serginin açılışını Vali yapacaktı.
- D) Yoğun sis nedeniyle Erciyes Dağı neredeyse görünmez hâle gelmişti.
- E) Hemen herkes Ay tutulması olayına hayatında bir kez tanık olmuştur.

4. (I) Önce Avrupa'nın güneyinde sonra kuzeyinde oluşan Rönesans hareketi, kelime anlamıyla "yeniden doğuş" demektir. (II) Avrupa'nın güneyindeki sanatçılar ve kuzeyindeki düşünürler Antik Yunan'a dönerek orada mevcut olan ve rasyonaliteyi hayata hâkim kılan bir yolu tekrar diriltilerek gündeme getirdiler. (III) Böylece Batı Roma'nın V. yüzyılda ortadan kalkışından sonra batıda giderek güç kazanan ve örgütlenen kiliseye karşı yeni bir düşünce sistemi ve duygusal yoğunluk ortaya çıkmış oldu. (IV) Rönesans esas itibarıyla Orta Çağ boyunca Avrupalının düşünce ve duygu sistemine hâkim olan kiliseye karşı önce bir alternatif, sonra da bir başkaldırı, nihayetinde de bir zafer ifadesidir. (V) Avrupa'da Rönesans ile hem düşünsel hem de üretim anlamında ciddi gelişmeler yaşandı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Orta çağda baskı ve farklı olanı kabul etmeme, ağır bir insani atmosfer oluşturmuş, insanlar kendilerini ifade etme konusunda temkinli olmak zorunda hissetmiştir.
- II. Millî Edebiyat Dönemi'nde yazar ve şairler dilin sadeleşmesi için çaba sarf etmiştir.
- III. Afrika ülkelerindeki madenlerde günlük 3 dolara çalışan yüzlerce insan var.
- IV. Varlık dergisi, birçok yazar ve şairin yetişmesinde öncü olmuştur.
- V. Antep fıstığı ihracatında bu yıl yeni bir rekor kırılması bekleniyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

2024 - TYT İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

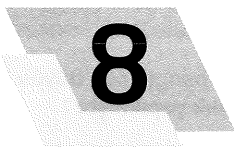
- A) Çorum'un Boğazkale ilçesindeki Hattuşa ile Alaca ilçesindeki Alacahöyük kalıntılarını kapsayan alan, 1988 yılında Boğazköy Alacahöyük Tarihî Millî Parkı olarak ilan edilmiştir.
- B) Resmî adı Çin Halk Cumhuriyeti olan Çin, dünyanın ikinci en kalabalık ülkesidir ve dünyada neredeyse her beş kişiden biri Çindir.
- C) Alman Hükûmeti Sözcü Yardımcısı Wolfgang Büchner, Berlin'de düzenlenen basın toplantısında, başbakanın gelecek hafta sonu Türkiye'yi ziyaret edeceğini dile getirdi.
- D) İstanbul'un en kalabalık meydanlarından biri olan Taksim Meydanı, Osmanlıdaki Pera'nın kalbi olarak kullanılmaktaydı.
- E) Sakarya Meydan Muharebesi ile başlayan Türk ordusunun şanlı zaferleri Yunan askerlerinin 9 Eylül 1922'de İzmir'de denize dökülmesi ile son buldu.

7. I. Alman Çeşmesi çok değerli malzeme ile zengin bir biçimde yapılmış olmakla beraber Türk çeşme mimarisine aykırı bir görünüşte, tamamen Neo-Bizans üslubunda inşa edilmiştir.
- II. Yıldırım Bayezid'in inşa ettirdiği bu yapının ortadaki yüksek kitleden ibaret olduğu bilinmektedir ve Âşıkpaşazâde'ye göre bu ilk kısmın inşa tarihi 1390'dır.
- III. Kanuni'nin diğer şehzadesi Bayezid'in sünnet düğünü ile Osmanlı sarayının en muhteşem düğünü olduğu bilinen III. Murad'ın şehzadesi Mehmed'in sünnet düğünü At Meydanı'nda yapılmıştır.
- IV. Resme olan ilgisi, Halı Dokuyan Kadınlar Tablosu'nu görünce başladı.
- V. Sizler de şu eksiklerimizi görmüş olmalısınız: okumak, eleştirmek, uygulamak, örnek olmak...

Numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanlış vardır?

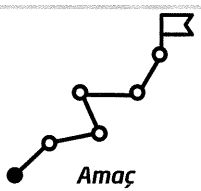
- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Yazım Kuralları

Amaç

*Soru Tarzlarına
Aşına Olmak*

Süre

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

2023 - MSÜ —→ Türk halkı, Dünya'daki benzerleriyle kıyaslanabilecek müzelere sahiptir.
(YANLIŞ)

Türk halkı, dünyadaki benzerleriyle kıyaslanabilecek müzelere sahiptir.
(DOĞRU)

SAYILARIN YAZIMI		
1.	445.322	Rakam
2.	dört yüz kırk beş bin üç yüz yirmi iki	Yazı
3.	445 bin 322	Rakam + yazı
4.	dört yüz kırk beş bin üç yüz yirmi iki	Çek, senet, para işlemleri

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2020 - TYT

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bu konuyla ilgili kanun, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
- B) Leyla ile Mecnun, Türk edebiyatında en çok işlenen anlatılardandır.
- C) Bahar mevsiminde bu tepeden Çanakkale Boğazı'nın seyrine doyum olmaz.
- D) Kültigin Anıtı, uçsuz bucaksız Orhun Vadisi'nin orta yerinde ziyaretçilerini bekler.
- E) XII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu bu yıl Ankara'da yapılacak.

2.

2020 - KPSS LİSANS İKİZİ

(I) Genç bilim insanı Edmund Halley, 1682'de daha sonra kendi adıyla anılacak olan bir yıldızla tanıştı. (II) İsminin verilmesine neden olan şey, Uzay ile ilgili yaptığı muhteşem keşif değildi. (III) Halley, bu cismin Güneş'in yörüngesinde dönen bir nesne olduğunu ve 75 yılda bir görülebileceğini hesapladı. (IV) Bir sonraki ziyaretin 1758'de olacağını söyledi ve gerçekten de bu gök taşı, o sene insanlar tarafından görüldü. (V) Ne var ki zavallı Edmund, 1742'de öldüğü için, adıyla anılan Halley'i tekrar görme şansına sahip olamadı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. Otobüsümüz Fatih Köprüsü üzerinden Ulus Meydanı'na doğru
I II
yol alıyordu. Ankara'nın en eski yerleşim merkezlerinden biri
olan Altındağ'da hummalı bir çalışma vardı. Yol güzergâhındaki
Roma Hamamı, herkesin dikkatini çekti. Ankara Zafer Anıtı'nda
III
bir süre bekledikten sonra Hacı Bayram Camisi'ne ulaştık. Bu
IV
Eski Türk Mimarisi, ihtişamını koruyordu.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bağdat merkezli El-Beyan Plan ve Araştırma Merkezinin,
geçen yıl "Irak'taki Su Krizi, Zorluklar Ve Çözümler" adıyla
I
yayımlanan raporuna göre, ülkede su sıkıntısının yaşanmasının
arkasında 3 sebep yatıyor. Raporda, Irak nüfusunda yaşanan
II
artış ve buna bağlı olarak su ihtiyacının çoğalması, suyun
bilinçli bir şekilde tüketilmemesi ve tarımın en büyük su
tüketen sektör haline gelmesi bu krizin en önemli nedenleri
arasında sıralanıyor. İğdır Üniversitesi Siyaset Bilimi ve
III
Uluslararası ilişkiler Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Seyfi Kılıç AA
IV
muhabirine konuya dair yaptığı açıklamada, Irak'ın geçen yıl
yaşadığı su krizinin İran'ın Irak'a gelen şehirlerdeki su akışının
yönünü değiştirmesi, su altyapısındaki ciddi eksikler ve tarım
V
için bilinçsiz tüketimden kaynaklandığını belirtti.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

2018 - MSÜ İKİZİ

(I) 3.268 metre zirvesiyle volkanik bir dağ olan Hasan Dağı, heybelli duruşuyla dört mevsim zirve tutkunlarını kendisine çekiyor. (II) Dağa tırmanış yapmak için Aksaray üzerinden Helvadere kasabasına ulaşıldığında dağ eteğinde kamp kurularak farklı parkurlar üzerinden zirve tırmanışı yapılabilir. (III) Bu tırmanışın özellikle bahar mevsiminde ve Nisan ayında yapılması önerilir. (IV) Ortalama 6 saatte zirvesine ulaşılan Hasan Dağı'na zirve tırmanışı yapmak için dağ evi parkurunu kullananlar ilk olarak Süt Kilisesi ile karşılaşılır. (V) Buradan vadi içinde küçük bir yürüyüşün ardından dağın sırt kısmına çıkılır ve keçi yolu takip edilerek zirve yürüyüşüne devam edilir ve parkurda ilerlerken artık ayaklarınızın altında uçsuz bucaksız bir arazi, Erciyes Dağı ile Tuz Gölü kendisini gösterir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Türkçeye önem verdiğim günden sonra konuşmam hızla düzeldi.
II. Mostar köprüsünün üzerinden dün gece geçtim.
III. 7438 sayılı kanun bu yıl tekrar düzenlendi.
IV. 14 Mart tıp bayramı hepimize kutlu olsun.
V. Resepsiyona beni de mi sormuşlar?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) II ve III B) I ve III C) III ve IV
D) I ve V E) II ve V

7. 14 Kasım 2025 cuma günü İstanbul'a giden heyet
I II
öncelikle vali ile görüştü. Yapılan ön gösterimin akabinde
III
heyet çalışmalarına devam etti. İncelemelerin ardından
IV
Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ile ilgili rapor hazırlandı.
V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

AYRI YAZILAN BİRLEŞİK SÖZCÜKLER

1.

isim + et -
ol -

Ses düşmesi / türemesi

VARSA

BİTİŞİK

seyret-
hazzet-emret-
hallet-

YOKSA

AYRI

arz et-
alt et-kul ol-
terk et-

Her zaman bitişik yazılanlar

defet-
defol-menet-
menol-darbet-
darbol-gasbet-
gasbol-vadet-
vadol-katet-
katolun-

dercet-

cemet-

hamdol-

cezbet-

2. Birleşme sırasında kelimelerden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişimine uğramamışsa ayrı yazılır:

- Hayvan → yılan balığı, makaralı kuş, uçuc böceği, uyuz sineği, ada tavşanı
- Bitki → ayrik otu, güzelavrat otu, çuha çiçeği, ban ağacı, yaban pancarı
- Nesne, eşya, alet → lüle taşı, katran ruhu, kriz masası, arap sabunu
- Yol, ulaşım → Arnavut kaldırımı, çevre yolu, hava yolu, deniz yolu, kara yolu, keçi yolu, köprü yol (Dikkat → otoyol)
- Durum, olgu, olay → açık oturum, açık öğretim, ana dili, Ay tutulması, dil birliği, iş birliği, iş bölümü, yer çekimi
- Bilim, bilgi → anlam bilimi, dil bilimi, toplum bilimi, dil bilgisi, halk bilgisi
- Yuvar, küre → göz yuvarı, hava yuvarı, taş küre, yarı küre, ışık küre
- Yiyecek, içecek adları → bohça böreği, badem yağı, arpa suyu, maden suyu, tulum peyniri, Adana kebabı, koz helva, lop yumurta, kuru yemiş, sivri biber, esmer şeker
- Gök cisimleri → Çoban Yıldızı, Kervan Yıldızı, Kutup Yıldızı, kuyruklu yıldız, gök taşı, hava taşı, meteor taşı
- Organ ya da organ yerine geçen sözler → patlak göz, aşık kemiği, azı dişi, köpek dişi, kuyruk sokumu, takma kirpik, safra kesesi, ekşi surat, karga burun (kimse), gaga burun (kimse)
- Benzetme yoluyla insanın niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan, nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler:
 - çetin ceviz
 - eski kurt
 - eski toprak
 - çöpsüz üzüm
 - sarı çıyan
 - eski tüfek
 - sağmal inek
 - kara maşa
 - sapsız balta
- Zamanla ilgili birleşik sözcükler → gece yarısı, gün ortası, hafta başı, hafta sonu, bağ bozumu

DİKKAT

baklaççeği (renk)

narççeği (renk)

suççeği (hastalık)

ağızotu (barut)

sıçanotu (arsenik)

Anlam kaybı
var.
(BİTİŞİK)Anlam kaybı
var.
(BİTİŞİK)

semizotu

dereotu

Gelenekselleştiği için anlam kaybı
olmadığı hâlde BİTİŞİK yazılır.

çörek otu

çöreo

Her ikisi de doğrudur.

YAZIM KURALLARI

3. SIFAT - FİİL + İSİM

-r/-ar, -maz, -an

A	bak <u>a</u> r kör	çık <u>m</u> az sokak	uç <u>a</u> n daire
Y	çal <u>a</u> r saat	geç <u>m</u> ez akçe	doyur <u>a</u> n yemek
R	çık <u>a</u> r yol	öl <u>m</u> ez çiçek	akan <u>a</u> yıldız
I	dö <u>n</u> er sermaye	gör <u>n</u> mez kaza	
	güler yüz		
	yazar kasa		

DİKKAT

bilirkişi, yanardağ, akarsu, akaryakıt → BİTİŞİK

4. Renk sözü ve renk adlarından biriyle kurulan birleşik sözcükler: bal rengi, saman rengi, boncuk mavisi, safra yeşili

- Rengin tonunu belirtmek üzere renk adından önce gelen sıfatlar: açık mavi, açık yeşil, koyu mavi, koyu yeşil

5. Yer adlarında kullanılan “batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, iç, yakın, uzak” sözcükleri ayrı yazılır:

• Batı Trakya	• Güney Kutbu	• Güneydoğu Anadolu	• Aşağı Ayrancı
• Doğu Anadolu	• Kuzey Amerika		• Yukarı Ayrancı
• İç Asya	• Orta Asya	• Yakın Doğu	
• İç Anadolu	• Orta Doğu	• Uzak Doğu	

6. “İç, dış, sıra” sözleriyle oluşturulan birleşik sözcükler ayrı yazılır:

• yurt içi	• yurt dışı	• akli sıra
• hafta içi	• yasa dışı	• yanı sıra
• ceviz içi	• olağan dışı	• peşi sıra

BİTİŞİK YAZILAN BİRLEŞİK SÖZCÜKLER

1.

“ isim + et -
ol - ”

Ses düşmesi / türemesi

VARSA

BİTİŞİK

hisset-
reddet-zannet-
affet-

YOKSA

AYRI

alt et-
arz et-sarf et-
terk et-

DİKKAT

Her zaman bitişik yazılanlar →

defet-
defol-menet-
menol-darbet-
darbol-gasbet-
gasbol-

cemet-

vadet-
vadol-katet-
katol-

dercet-

YAZIM KURALLARI

2. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bitişik yazılır:

- Bitki adları → kuşburnu, beşbıyık (muşmula), ayşekadın (fasulye), havvaanaeli, çadıruşağı
- Hayvan adları → danaburnu (böcek), yalıçapkını (kuş), yeşilbaş (ördek), kamçıkuyruk (koyun)
- Hastalık adları → itdirseği (arpacık), delibaş, karabaş, karabacak
- Alet ve eşya adları → horozayağı (burgu), kargaburnu (alet), gagaburun (gemi), kedigözü (lamba)
- Biçim, tarz, motif adları → balıksırtı (desen), koçboynuzu (desen), sıçandişi (dikiş)
- Yiyecek adları → hanımgöbeği (tatlı), kuşlokumu (kurabiye), alinazık (kebab)
- Oyun adları → beştaş, dokuztaş, üçtaş
- Gök cisimlerinin adları → Altınkardeş (yıldız kümesi), Ankovanı (yıldız kümesi), Büyükayı (yıldız kümesi), Kervankıran (yıldız), Samanyolu (yıldız kümesi), Yedikardeş (yıldız kümesi)
- Renk adları → baklaçiçeği, camgöbeği, gülkurusu, fildişi, narçiçeği, ördekgagası, tavşankanı
- Oğlu, kızı sözleri → çapanoğlu, eloğlu, elkızı, hinoğluhin

3. Kurallı birleşik fiiller: yapabilmek, yapıvermek, öleyazmak, gidedurmak, olagelmek

4. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulmuş kalıplaşmış birleşik sözcükler:

● albeni	● ateşkes	● batçık
● çalçene		● seçal
● incitmebeni		● tutkal

5. SÖZCÜK

+

SIFAT - FİİL

-an, -ar/-r,

-maz, -mış

B
İ
T
İ
Ş
İ
K

● çöpçatan	● basınçölçer	● külyutmaz	● çokbilmiş
● demirkıran	● hayvansever	● karıncaincitmez	● güngörmüş

6.

	+	-Dİ
-Dİ	+	-Dİ
-R/-AR	+	-R/-AR

B
İ
T
İ
Ş
İ
K

● albastı	● hankârbeğendi	● imambayıldı
● dedikodu	● kaptıkaçtı	● oldubitti
● yanardöner	● uyurgezer	● yüzergezer

7. Ara yönler: kuzeybatı, kuzeydoğu, güneybatı, güneydoğu

8.

aş
huzur
çay
polis

EV

(BİTİŞİK)

(AYRI) →

dağ evi
bağ evi
ağaç evi
orman evi

Gerçekten evdir çünkü.

YAZIM KURALLARI

9. yazı ders kahve **HANE** kanun seyahat siyaset **NAME** amca teyze dayı **ZADE** kaza sel deprem **ZEDE**
- (BİTİŞİK) (BİTİŞİK) (BİTİŞİK) (BİTİŞİK)

- hastane
- eczane
- pastane
- postane
- tersane

10. Ses düşmesi / türemesi
- SOMUT YER (ayrı) →
- göz altına (krem)
 - masa üzerindeki (evrak)
 - dolap üstündeki (toz)
- SOMUT YER (bitişik) →
- bilinçaltı
 - ikindiüstü
 - ikindiüzere
 - akşamüzere
 - öğleüstü
 - suçüstü
 - ayaküstü
 - ayaküzere
 - yüzüstü

11. **BAŞ** hekim bakan öğretmen (BİTİŞİK) **BAŞI** aşçı bin ele (BİTİŞİK)

12. Farsça kurallara göre oluşturulan birleşik sözcükler:

- Misak-ı Millî
 - Kuvay-ı Milliye
 - Servet-i Fünun
 - ehî-i beyit
 - Misakımillî
 - Kuvayımilliye
 - Servetifünun
 - ehlibeyt
- BİTİŞİK

13. Arapça kurallara göre oluşturulan birleşik sözcükler:

- darü'l-aceze
 - darü'l-fünun
 - daü's-sıla
 - darülaceze
 - darülfünun
 - daüssıla
- BİTİŞİK

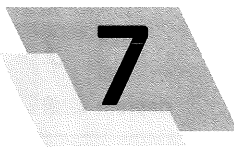
14. Belirsizlik sıfatları ve zamirleri: birkaç, birçok, biraz, hiçbir

"pek çok" (AYRI)

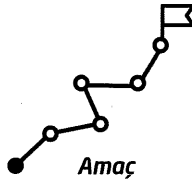
15. Renk adlarıyla kurulan bitki, hayvan ve hastalık adlarıyla birleşik sözcükler bitişik yazılır:

- akağaç
- alabalık
- aksu
- alacamenekşe
- beyazsinek
- akbasma
- karadut
- bozayı
- mavihastalık
- sarıçiçek
- mavikûf

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Yazım Kuralları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 7 Dakika

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

KEŞFET KÖŞESİ

2018 - TYT → arzetmek (YANLIŞ), arz etmek (DOĞRU)

2021 - TYT → haketmek (YANLIŞ), hak etmek (DOĞRU)

● hak etmek → Bir emek karşılığı hakkı olan şeyi elde etmek

● hakketmek → Yazı ve şekilleri kazıyarak silmek, kakmak.

● masmavi
● yapayalnız
● yemyeşil

Pekiştirilmiş sözcükler
BİTİŞİK yazılır.

1. ÖSYM

2024 - MSÜ

"etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak" yardımcı fiilleriyle oluşturulan birleşik sözcüklerde; ses düşmesi, ses değişmesi veya ses türemesi varsa bu sözcükler birleşik yazılır: *emretmek, hissetmek* vb. Ancak ilk sözcükte herhangi bir ses düşmesi veya türemesi yoksa bu sözcükler ayrı yazılır: *arz etmek, kabul etmek* vb.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Süleymaniye Camisi'ni yapan Mimar Sinan, bütün ömrünü eşsiz eserler ortaya koymaya vakfetmiştir.
- B) Osmanlı zamanında kentin önemli iskelelerinden olan bu yer, her daim teknelerle resmedilmiştir.
- C) Pera semtindeki ahşap evler, XIX. yüzyılda yavaş yavaş kaybolmuş, yerini apartmanlara bırakmıştır.
- D) Sarayda yüksek rütbelere gelmiş hanımlar, sultanlar tarafından yaptırılan türbelere defnedilmiştir.
- E) Topkapı Sarayı'nın terkedilmesinden sonra ambar olarak kullanılan yerin çevresine barakalar yapılmıştır.

2.

2023 - TYT İKİZİ

İstanbul'un kenar mahallelerinden birinde küçük bir evde annesiyle birlikte yaşayan, babasız, on beş yaşında başboş bir çocuk, akıntılı bir kemik hastalığından I kurtulabilmek ümidiyle hastaneleri adamakıllı II dolaşmaktadır. Zaman zaman ameliyatlara geçirmiş, baş ucunda hep annesi, bacağı alçıya konmuştur. III Koltuk değneği kullanması, bol besin alması istenen genç, Erenköy'deki köşklere sık sık gece yatısına gittiği uzak akrabası var yemez emekli bir paşanın, kendisinden IV yaşça büyük kızı Nüzhet'i sever. Oysa Nüzhet'in binçaltında hep bu hasta genç vardır. V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. Gonca Öğretmen, birleşik sözcüklerin yazımını anlatırken sözcüklerin birleşme esnasında her ikisinin ya da ikincisinin anlamını yitirmesi sonucu bitişik yazılması gerektiğini ifade etmiş ve bu kurala uygun örnekleri içeren cümleleri öğrencilerinden tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: Kardeşlerini yüzüstü bırakmanın acısını derinden yaşadığını söylüyordu.

Pakize: Yeraltı edebiyatının önemli eserlerini bizlerin de okuması gerektiğini söyledi.

Behçet: Annemin yaptığı kazandibinin tadını hiçbir zaman unutmadım.

Behzat: Kılıçbalığı, diğer balık türlerine göre daha saldırgandır.

Melike: Babasıyla ayaküstü konuştuktan sonra işe gitmek için yola çıktı.

Öğrencilerden hangisi, öğretmenin yaptığı açıklamaya uymamaktan kaynaklı yazım yanlışı yapmıştır?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behçet
D) Behzat E) Melike

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Coğrafya öğretmenim Ankara keçilerinin zaman zaman tabiata zarar verdiğini söyledi.
B) Bu yıl da öğretmen evinde kalmaya karar verdik.
C) Yankesici onu da çarpmış dün gece.
D) Bahçeden semizotu toplamaya çıkmış.
E) Ana dilini bilmeyen bir millet tarih sahnesinden çabuk silinir.

5. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Görsel olarak annesine tıpatıp benzeyen çocuk, karakter olarak da babasının aynısıydı.
B) Gitgide kararan ve soğuyan havaya aldırmaayan gençler, sahilde oturuyorlardı.
C) Yer altı kaynaklarını çıkaracak ekonomik gücü olmayan devletlerdendir.
D) Soruyu çözebilmek için verilen şeklin yanal yüzeylerini de bulman gerekiyor.
E) Bu oldu bittiye getirilecek bir iş değil, iyice düşünmek lazım her şeyi.

6. Göktaşından meteoroid olarak söz edildiğinde bahsi geçen I şey, aynı 1998 OR2 gibi, Dünya atmosferine girmeden yer II kürenin yakınından geçip gidecek demektir. Eğer meteor terimi kullanılıyorsa bu taş atmosferden geçmiş, geçerken atmosfer ile yaşadığı sürtünme etkisinden dolayı yanmış, bu yanma durumundan dolayı arkasında bir kuyruk oluşturarak gökyüzünde gözlemlenmiş demektir. İşte birçok insanın dilek III tuttuğu ve halk arasında yıldız kayması olarak bilinen bu IV durum aslında taşın atmosferden içeri girmesi, hızlıca yanması ve gözden kaybolması durumudur. Meteor olarak adlandırdığımız bu taşlar kayma esnasında kuyruklu yıldız V andırır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

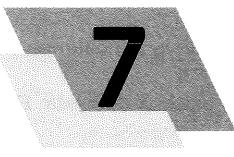
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yakup Kadri Karaosmanoğlu Türk edebiyatının hemen her türünde birbirinden değerli eserler vermiş bir yazarımızdır. I Eserleri sağlığında ve ölümünden sonra basılagelmiştir. Millî II Mücadele yıllarında İktidam gazetesinde yazdığı makalelerinden bazıları da Ergenekon adı altında neşredilmiştir. Fakat III İktidam'daki diğer yazıları ile başka gazetelerdeki makaleleri sağlığında peşpeşe yayımlanmamıştır. Ona XX. yüzyılın IV önemli yazarlarından biri demek yerinde olacaktır. V

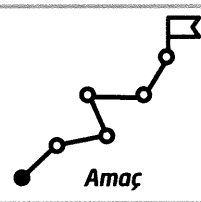
Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Yazım Kuralları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşina Olmak**

Süre 7 Dakika

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

2024 - MSÜ → vakfetmek, resmetmek, kaybolmak, defnetmek (BİTİŞİK), terk etmek (AYRI)

2019 - TYT → teessüf etmek, arz etmek, fark etmek (AYRI), mahvetmek (BİTİŞİK)

Araya "mı, mi" ya da "da, de" girerse AYRI yazılır.

- seyir mi etmiş
- seyir de etmiş

1.

ÖSYM

2018 - TYT

"Birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerden biri veya her ikisi birleşme sırasında anlam değişmesine uğramışsa sözcük bitişik yazılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Adını şarkılarda duyduğumuz yalıçapkını, adalarda yaşayan bir kuş türüdür.
- B) Yemekten sonra tatlı olarak birer porsiyon bülbüyuvası siparişi verdik.
- C) Doğum günüm için annem bana camgöbeği renginde bir kazak örmüş.
- D) Pek çok kişinin sandığının aksine denizyılanı nehirlerde de yaşayabilir.
- E) Yazar bu öyküsünde semt pazarlarındaki ayaküstü sohbetlere önemli bir yer ayırmış.

2.

- I. Tezkireler her akşam, sabahları uyanmak için kurduğumuz çalar saatlerin tarihi hakkında bilgi alacağımız bir vesika değeri de taşıyabilir mi?
- II. Türklerin yerleşik yaşama geçmesinden önceki hayat tarzları "göçebelik" veya "konar göçerlik" kavramı içinde ele alınabilecek bir şekildedir.
- III. Uyurgezerlik uyku sırasında yataktan kalkma ve gezinme dönemleri ile karakterize bir uyku bozukluğu olup genel toplum yaygınlığı %1-5 arasında bildirilmektedir.
- IV. Çok eski dönemlerden itibaren düşünürler bilinç hâli dışında zihinsel süreçlerin olabileceğini öngörmüşlerdir.
- V. Genel anlamıyla bilinçaltı, bilinçli algılamamanın dışında kalan tüm zihinsel olayları içerirken dinamik anlamda ise sansür mekanizmasının engeli dolayısıyla bilinç düzeyine ulaşma olanağı olmayan zihinsel süreçleri içerir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili bir yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. ÖSYM 2023 - TYT

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) Bütün gün balık tuttuktan sonra akşamüzeri sakin bir koyda kamp kurduk.

B) Dedemin verdiği antika kargaburnu ile diğer tamir aletlerini alet çantasına koyduk.

C) Dilin birey ve toplum hayatında taşıdığı önem, anadili öğretimini de önemli kılmaktadır.

D) Bizim çocuklar bu yaz, İstanbul'un en güzel yerinde denize nazır bir yazıhane açacak.

E) Zorlu bir tırmanıştı, Ağrı Dağı'nın zirvesine yaklaştığımızda basınçölçer alarma geçti.

6. 2025 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) Sosyokültürel faktörler, bir toplumu karakterize eden yaşam tarzı, gelenek ve göreneklerdir.

B) Odasını vişneçürüğüne boyatmak istediğini söylediğinde biraz şaşırmış olsak da bunun iyi bir tercih olduğu sonucuna vardık.

C) İyi bir doğasever doğayı, yeşili korur, sevgiyle kucaklar; doğaya karşı duyarlı ve merhametli olur.

D) Suurlu altı, gözlerimiz kapalı olduğunda tüm vücudumuzun hangi pozisyonda olduğumuzu anlamamızı sağlayan bir duyuşal sistemdir.

E) Soyağacı araştırmalarıma göre atalarım, Karadeniz'in kuzeyinden gelen Kıpçak Türkleriymiş.

4. (I) Her işletmenin bir yol haritasına ihtiyacı vardır. (II) İki tarafı güven ve kontrol altına alacak bir stratejiyi oluşturmaları zaman alacak olsa da yapılması gereken başlıca adımlardandır. (III) İşletmelerin mali durumunun desteklenmesi, iç ve dış pazarlarda var olması, ürün yelpazesinin genişlemesi gibi birçok faktörün varlığı önemlidir. (IV) Dolayısıyla günümüz iş dünyasında sürekli kendini yenileyen teknolojinin gerisinde kalmamak önemlidir. (V) Bunun için işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve dikkate alınması stratejik ittifaklarla desteklenmelidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Yediğimiz tavuklar ile yüzyıllar önceki tavuklar arasında ciddi farklar da bulunmaktadır. (II) Günümüzdeki tavuklar, insan oğlunun bazı türleri öne çıkarması ve başka türlü müdahaleleriyle, daha yumuşak ve bol etli hâle gelmiştir. (III) Geçmiş dönemdeki -hatta bugün bile köyde açık alanda dolaşan- tavuklar ise daha doğal şartlarda, çok hareketli şekilde büyüdükleri için etleri yani kas dokuları sert olmaktadır. (IV) Eti sert ve yemesi görece keyifsiz olan tavuk göğüs etini haşlayıp tel tel ayırıp muhallebi içinde kullanmak, bir tavuk pişirildiğinde ortaya çıkan ve daha az ilgi duyulan bir malzemeyi bu şekilde kullanmanın yerinde olduğu değerlendirilebilir. (V) Ayrıca muhallebiye, iplik iplik olacak şekilde bir malzeme koymak da tavukgöğsünün dokusunu geliştirmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. ÖSYM 2024 - KPSS LİSANS

-n/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir,, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

A) Kıyıya yanaşmaya çalışan yük gemisi, limandaki dalgakırana çarpmaktan son anda kurtuldu.

B) Kültürel mirasın en önemli eserleri, değerbilmez kişilerin elinde yok olmaya mahkûm ediliyor.

C) Yıllarca kalbinde biriktirdiği tüm kırgınlıklarına rağmen gelen konuklarını samimiyetle ve güleryüzle karşıladı.

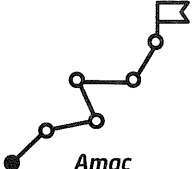
D) Son zamanlarda sinemaseverlerin beğenisini kazanan yönetmen, vizyondaki filmiyle bir kez daha alkışları topladı.

E) Dijital göstergeli sıcaklıkölçer kullanım kolaylığı sunmakla birlikte pil tüketiminin artmasına yol açıyor.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Yazım Kuralları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre

8 Dakika

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

KEŞFET KÖŞESİ

- 2022 - TYT → oldum olası, çekidüzen, boyun bağı, saç sakalı
~~unutum vermiş~~ → unutu mu vermiş
- 2024 - TYT → bülbülyuvası, beşbiyık (muşmula), kavuniçi (renk), narçiçeği (renk)
~~cırcır böceği~~ → cırcır böceği

1.

ÖSYM

2022 - KPSS LİSANS (İPTAL)

Birleşik kelimeyi oluşturan kelimelerden her ikisi veya ikincisi anlam değişmesine uğramışsa bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Tamir gerektiren işler için aldığı ve adına bir türlü anlam veremediği kargaburnunu çantasından hiç eksiltmezdi.
- B) Çocukluğunda deniz canlılarına ayrı bir ilgi duyar, annesinden denizatıyla ilgili masalı anlatmasını isterdi.
- C) Misafirleri için hazırlayacağı menülerde, lezzetli olduğu kadar büyük emek de gerektiren bülbülyuvasına mutlaka yer verirdi.
- D) Kazılar sırasında hem keçiboynuzu hem de hangi hayvan türüne ait olduğunu hâlâ belirleyemediğimiz başka boynuz örneklerine rastladık.
- E) Hayvancılık yapan toplumlar, kuzukulağı örneğindeki gibi yeni karşılaştıkları bitkilere genellikle hayvan organlarından çağrışımla ad verirler.

2.

ÖSYM

2023 - MSÜ

Türkçede her iki kelimesi de -di (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) belirli geçmiş zaman veya -r / -ar / -er geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış olan birleşik isimler bitişik yazılır: *dedikodu, uyurgezer* vb.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Kışın daha sıcak ovalarda konaklayıp yazın dağların eteklerinde yaylaya çıkanlar konargöçer diye adlandırılır.
- B) Semt pazarcısının eski püskü kaptıkaçtı gibi görünen arabası, mahalle çocuklarının oyuncağı hâline gelmişti.
- C) Artan şehirleşmeyle birlikte ülkemizde yaşayan gençlerin hemen hemen hepsi, artık okuryazardır.
- D) Bugün Anadolu'nun tarlalarındaki ekinleri hasat etmek için insan gücünün yerine biçerdöver kullanılmaktadır.
- E) Onun yaptığı hataları tek tek söyleyince yüzüme dahi bakamadan toplantı salonundan çektiğitti.

YAZIM KURALLARI

3. ÖSYM 2022 - MSÜ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) Bu akşam yemeği için karnıyarık pişmiş.
 B) Bu akşam çoksesli bir koronun konserine gittik.
 C) Onunla ayaküstü bir şeyler yiyip sohbet ettik.
 D) Sen geçen hafta izinliyken ofise başmüfettiş geldi.
 E) Enerjimizi tüketen şeylerin başında dedikodu gelir.

4. 2021 - TYT İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Bir lokma ekmek için insanın insana kul olması, günümüzde üzülerək karşılaştığımız büyük sorunlardan biridir.
 B) Her insanın insanca yaşamayı hakettiği bilinmeli ve insana verilmesi gereken değer dünyanın her yerinde verilmelidir.
 C) Doğru bildiği yoldan şaşmayan insan, kendi doğrularını savunurken yanlışları reddetmekten asla çekinmez.
 D) Önümüze çıkan engellerin aşılabacağını bilmek ve bunların hallolduğunu görmek, bizim hayata yaklaşımımızı değiştirecek.
 E) Güncel sorunların çözümüne ilişkin fikreyleyen akıl insanlar, toplumun huzura kavuşmasında öncü olacaktadırlar.

5. Orta oyunundaki karakterlerin izleyenlerle göz göze gelmemek adına bakar kör gibi davrandıklarını izleyenler bilir. İzlemeyenler ise ön yargılı davranarak umursanmadığını, bunun olağandışı bir durum olduğunu düşünür. Bu düşüncenin ortaya çıkmasında oyunun başkişilerinin rollerini kusursuz yapmaları da etkilidir.

Bu parçadaki yazım yanlışı aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "Orta oyunu" bitişik yazılarak
 B) "bakar kör" bitişik yazılarak
 C) "başkişi" ayrı yazılarak
 D) "olağandışı" ayrı yazılarak
 E) "ön yargı" bitişik yazılarak

6. (I) Dil, her milletin doğal bir anlaşma aracı olmasının yanı sıra sosyal yapının harcıdır. (II) Her milletin ortak bir kültürü, ortak bir inancı vardır ve bu payda dil birliği ile sağlanır. (III) İşte milletin ortak dili anadildir ve bu, toplumun her kesiminde sarsılmaz bir birlik yaratır. (IV) Bu birlik, hemen her alanda kendini fark ettirir. (V) Nihayetinde toplumun zenginliği, yer altı kaynaklarının fazlalığı değil, birlik ve beraberliği sağlayan ortak dilidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Genç güreşçi altın madalya için çıktığı minderde, rakibine üstünlük sağlayarak onu alt etti. (II) Genç güreşçiye altın madalyayı eski bir sporcu takdim etti. (III) Sonraki maçlarında aynı performansı sergilediğinde onu sadece seyir mi edeceğiz? (IV) Tabii ki tribünde oturmayıp sporcumuzu omuzlara alacağız çünkü o bizim gönüllerimizi fethetti. (V) Sporcumuz, bize güzel duygular yaşatarak aldığı altın madalya ile halkımızın tüm fertlerini âdeta cem etti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik fiillerin yazımıyla ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Yanağına konan bir at sineği olabilir.
 II. Adam çetinceviz çıktı, ben de şaşkınlım.
 III. Onun ardı sıra ben de harekete geçeceğim.
 IV. Kuzeydoğu Anadolu, benim vazgeçilmez yerimdir.
 V. Bir Oltu taşı gerekiyor üç gün içinde, deney yapmak gerek.

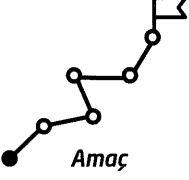
Yukarıdaki öncüllerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Yazım Kuralları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre

7 Dakika

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

KEŞFET KÖŞESİ

2021 - MSÜ → aslanağzı (bitki), kuşburnu (bitki), keçiboynuzu (bitki, kavuniçi (renk))
BİRLEŞİK

ipek böceği (böcek) → (AYRI)

2018 - MSÜ → art arda, başyapıt, deniz yolu

2020 - TYT → barışsever (kişi), karıncaincitmez (kişi), gökdelen (bina), çokbilmiş (kişi)

1.

ÖSYM

2022 - TYT

Oldum olası kendime çekidüzen vermeyi hiç bilmem.
I II
Sakal bir karış, saçlar öylesine, günlerce dolaştığım olur.
Bir Mehmet Bey vardı, komşumuz. Tanışır, konuşurdum
ama adımı hiç merak etmemiş mi yoksa unutumuvermiş.
III
nedir? Bir gün benim için "Hani, saçı sakalı akar gibi bir
IV
adam geliyor buraya, o iştel" demiş. Üstüme başıma
özen göstermeyi beceremem. Çoraplarım hep düşer,
yakamla boyun bağımın biri bir yanda diğeri bir yanda.
V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2022 - KPSS ÖN LİSANS

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bir gün bu hayatı bırakıp uzaklara gittiğini farz et, tüm yaşadıkların anlamsız gelecek.
B) Mücadeleyi kazanmak için sarfettiğin üstün çabayı, her seferinde yeniden hatırlamalısın.
C) İstedtiğin bölüme kaydolduğunu ve yeni bir hayata başladığını düşünsene.
D) Otomobillerin park ettiği yerden geçince sağa dön, orada beni göreceksin.
E) İşinden ayrıldıktan sonra hayatının mahvolduğunu düşünmeye başladı.

YAZIM KURALLARI

3.

ÖSYM

2022 - KPSS LİSANS

Yeni açtığı sahaf dükkânı merkezî bir yerde olduğundan herkesin çat kapı uğrayabileceği bir konumdaydı. Mahalle arasında firdöndüleriyle oynayan çocuklar bu dükkânı dışardan merakla inceliyorlardı. Öyle ki ilk kez mahallelerinde açılan bu sahaf dükkânı, gerek cam göbeği rengi duvarlarıyla gerekse diğer albenileriyle onları cezbediyordu.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

2022 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Bu akşam ilk kez yaptığım hünkârbeğendi misafirlerden tam not aldı.
 B) Savunma sanayimizin yeni ürünü olan çoknamlulu roketler, TSK envanterine girdi.
 C) Umursamaz tavırları, bizi yüzüstü bırakacağıının göstergesi gibiydi.
 D) Başkâtip, davetlileri selamlayarak kendine ayrılan yere geçti.
 E) Her şeye bu kadar çok üzülməsi, onun çıtıkrıldım yapısından gelmekte.

5.

- I. Bin de bir kavak ağacı gördüğüm de olur.
 II. Hiç bir adam anlamaz bizim musikimizden.
 III. Artık herşey zor geliyordu bana.
 IV. Arasıra bulurum istediğimi ama çoğunlukla da bulamam.
 V. Ben yüzyıllardır derdimi sadece çobanlara anlatırım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

2024 - TYT İKİZİ

Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Kedidili ile yapılan tatlıları severim ama sütlü tatlılardan tavukgöğsü, her zaman severek yediğim tatlı olmuştur.
 B) Yaz biterken pazar tezgâhlarını ayva, nar, alabaş süslerken kışın nar, portakal gibi meyveler evlerin vazgeçilmezlerinden olur.
 C) Yeni aldığı fildişi rengindeki ayakkabıları ona çok yakışmış, onun yeni bir tarz yakalamasını sağlamıştı.
 D) Ardiç ağacının gölgesinde otururken eline konan uçuböceğine dikkatle baktıktan sonra elini sallayarak ondan kurtulmaya çalıştı.
 E) Çocukluğundan kalan gülkurusu rengindeki eteğine bakarak o güzel günleri bir bir aklından geçirdi.

7.

- I. Türk tarihi açısından eski İç Asya'nın tarihi, coğrafyası, arkeolojisi, antropolojisi ile ilgili çalışmaların eşsiz bir yere sahip olduğu, bu alanlar üzerine çalışan herkesin malumudur.
 II. Ülkemizin sahip olduğu zengin tarihsel ve kültürel mirasın yurtdışında tanıtımına yetkili kurumlar katkıda bulunmak amacıyla, her yıl çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenmektedir.
 III. Okulumuz, yıl boyunca yaptığı çalışmaları hafta başında düzenlenecek olan organizasyonda sergileyecek.
 IV. Takımımız, kazandığı büyük maçların ve art arda kazandığı kupaların karşılığı olarak kulüp yönetiminden yüksek miktarda prim alacak.
 V. Yakup Kadri, Fransız şair ve yazarlarını, özellikle Paule Bourget, Flaubert, Guy de Maupassant ve A. Daudet'yi okumuş, peşi sıra Montesquie'nün "L'Esprit des Lois"ını çevirmeye teşebbüs etmiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımından kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

"de"nin Yazımı

Bulunma Hâl Eki

BİTİŞİK

- ◆ Bu gece okulda beklemişler seni.
- ◆ Yolda kalmak istemezdim.

→ Cümleden çıkınca anlam bozulur.

Bağlaç

AYRI

- ◆ Durumu oğluna da bildirdi.
- ◆ Sokaklar da lambalarla aydınlandı.

→ Cümleden çıkınca anlam daralabilir ama bozulmaz.

"ki"nin Yazımı

Sıfat yapan "ki"

BİTİŞİK

- ◆ Sabahki maç
- ◆ Evdeki çocuk

İlgili zamiri "ki"

BİTİŞİK

- ◆ Benim evim mavi, seninki siyah.
- ◆ Ahmet'inki gelmiş.

Bağlaç "ki"

AYRI

- ◆ Neşeli ol ki genç kalasın.

Edat "ki"

AYRI

- ◆ Ne dedim ki?

"+ler" ekleyince olursa

BİTİŞİK

"+ler" ekleyince olmazsa

AYRI

→ Her zaman bitişik yazılan "ki"ler →

S O M B A H Ç M i
a y a e l a ü e l
n s d l l n ğ l
k a e k b k e a
i k i u ü r k
i k i i k i

"mi"nin Yazımı

AYRI YAZILIR.

- ◆ Evde mi?
- ◆ Güzel mi güzel
- ◆ Evde misiniz?

Deyimlerin Yazımı

AYRI YAZILIR.

- ◆ çanak tutmak
- ◆ çam devirmek

İkilemelerin Yazımı

AYRI YAZILIR.

- ◆ ağır ağır
- ◆ yavaş yavaş
- ◆ kitap mitap
- ◆ baştan başa
- ◆ art arda

DİKKAT

gitgide

altüst (ol-)

birdenbire

BİTİŞİK YAZILIR.

YAZIM KURALLARI

	DOĞRU	DOĞRU
"ile"nin yazımı	çiçek ile arkadaşı ile	çiçekle arkadaşıyla
Ek fiilin yazımı	güzel imiş sonuncu idi	güzelmış sonuncuydu
"ken"nin yazımı	yazar iken okulda iken	yazarken okuldayken

SAYILARIN YAZIMI

1. Rakamla → 350.324.342
2. Yazıyla → (AYRI) Üç yüz elli milyon üç yüz yirmi dört bin üç yüz kırk iki
3. Rakam + Yazıyla → 350 milyon 324 bin 342
4. para, çek, senet vs. → (BİTİŞİK) üçyüzellimilyonüçyüzirmidörtbinüçyüzkırkikiTL

YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
3'er	üçer	altmış altı	altmışaltı
4/8'ü	4/8'i	(OYUN)	(OYUN)
% 25	%25		

KISALTMALARIN YAZIMI

Hepsi Büyük Harfliler

(Kuruluş, ülke, kitap, dergi, yön)

~~Nokta~~

TDK MÖ
ABD MS

İstisnai → T.C.
T.

Ek → Kısa hâle göre gelir.

TDK'nin
TTK'ye

İçinde Küçük Harf Olanlar

Ölçü birimleri

~~Nokta~~

kg
dm
mg
m

Diğerleri

Nokta ✓

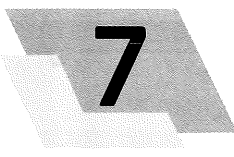
yy.
İng.
Alm.
Alb.

Ek → Uzun hâle göre gelir.

kg'ın
m'ye

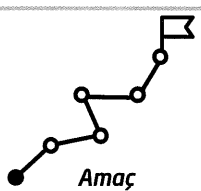
yy.ın
İng.yi

KAZANIM MERKEZLİ TEST

7

Yazım Kuralları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 7 Dakika

de'nin, ki'nin, İkilemelerin, Sayıların, Kısaltmaların Yazımı

KEŞFET KÖŞESİ

2014 - KPSS ORTAÖĞRETİM	→	nerden	nereden
2014 - KPSS ÖN LİSANS	→	yan yana	yan yana
2020 - KPSS ÖN LİSANS	→	renk renk	renk renk
2017 - KPSS LİSANS	→	aksesuar	aksesuar
2014 - KPSS LİSANS	→	Roma Sikkesi	Roma sikkesi

1.

ÖSYM

2024 - MSÜ

Garip akımı temsilcilerinden Orhan Veli; 1945 yılında *Vazgeçemediğim* 1946'da ise *Destan Gibi* adlı kitabını çıkarır. Bu iki eserde şairin Garip'teki şiir anlayışını barındırmakla birlikte yeni temalar da içerir. Bu şiirlerde ironi ve şaşırtıcı son dikkat çeker. Kederin işlendiği "İstanbul Türküsü", türkülerin söyleyiş özelliğinden yararlanıldığına da göstergesidir. Hüzün ve üzüntü; "Tren Sesi", "Giderayak" ve "Değil" başlıklı manzumeler de iç içedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2.

ÖSYM

2018 - KPSS ORTAÖĞRETİM

Binaların imaj tasarımında kullanılan terimlerden biri olan ritim, görsel unsurların düzenli bir biçimde dizilişi anlamına gelir. Simetri ise bir cismin bir doğruya göre eşit uzaklıkta ki görüntüsüdür. Binaların tasarım unsurları arasındaki büyüklik ve görsel ağırlık dengesini ifade eder. Doku, bu iki tasarım unsurundan farklı olarak fiziksel kanıtların hissedilebilmesine de olanak sağlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3.

ÖSYM

2019 - TYT

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) Doktora araştırmasını TÜBİTAK'ın bursuyla yürütmüştü.
- B) Saat 16.30'da başlayan maç TRT'den naklen yayınlanıyordu.
- C) Öğrenciliği zamanında Zonguldak'ın Ereğli ilçesindeki KYK'da kalmıştı.
- D) Kulüplerin 5. olağan toplantısı TFF'nin tesislerinde gerçekleştirildi.
- E) Bir yaz günü saat 19.00'da TBMM'nin önünde buluşup yola çıkmışlardı.

4. (I) XXI'nci yüzyılda küresel ekonomi, teknoloji, telekomünikasyon ve turizm olmak üzere üç ana endüstri tarafından yönlendirilmektedir. (II) Turizm, birçok ülkede ekonomik faaliyetlerin giderek artan payına karşılık gelmekte olup eğilimin gelecekte de devam edeceği beklenmektedir. (III) Bu durum, sektörde istihdam fırsatlarının ortaya çıkmasına yol açmaktadır. (IV) Oysa ki çok sayıda ülke kazandıkları turizm gelirlerinin yanında, önemli bir istihdam kaynağını oluşturması nedeniyle de turizmin gelişmesiyle ilgilenmektedir. (V) Nitekim bir ülkede turizm sektörünün gelişmesi, söz konusu ülke insanların turizm de istihdam edilebilmelerine olanak sağlayarak işsizlik ve eksik istihdam sorunlarının da ortadan kalkmasında önemli rol oynayabilmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Çalışma prensibi sürünme kuvveti ile ilgili olan tekerleğin icadı, M.Ö. 3500'lerde doğanın gözlemlenmesi ile tamamen tesadüfi bir şekilde olmuştur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki yazım yanlısının benzeri vardır?

- A) T.B.M.M. dün yapılan oturumla tatil kararını biraz daha uzattı.
- B) 1997 yılının 10 haziran salı günü dünyaya gözlerini açtı.
- C) Dün pazardan 10 kg'den daha fazla patates almış.
- D) Boğaziçi Köprümüz'ün görenleri hayran bırakmasının elbet bir nedeni vardır.
- E) Başvurular 13 Şubata kadar uzatıldı.

6.

2016 - YGS İkizi

Tanzimat 2'inci kuşak şairleri içerisinde aykırı bir yerde duran Muallim Naci, diğer bütün Tanzimat şairleri gibi başta Fuzûli ve Şeyh Galip olmak üzere divan şiirinin etkisinde şiire başlar. Diğer Tanzimat şairlerinden farkı kendince bu etkiyi hayatından uzun süre silmek istemeyişi olarak düşünülebilir. Hatta bu etki Naci'yi kader birliği yaptığı dostlarından uzaklaştıracaktır. Naci'nin gençlik yıllarından itibaren okuduğu ve asla terk etmediği diğer isimler Namık Kemal, Ahmet Midhat Efendi, Ziya Paşa ve Abdülhak Hâmit'tir.

Bu cümledeki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

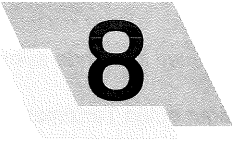
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Kızılma, Türklerin fetih ve hâkimiyet anlayışını temsil eden sembollerden birisidir ve bir ideal olarak uzak ve erişilmez bir hedefi temsil eder. Bazen de İstanbul, Roma, Viyana, Estergon, Budin gibi çeşitli şehirlerin ifadesinde kullanılır. Bununla beraber kavram Osmanlı Dönemi'nde yazılmış edebî metinlerde uzun bir süre Roma'nın karşılığı olarak kullanılmıştır. "Kızılma"nın izine farklı medeniyet ve toplumlarda rastlamak mümkündür. Yunan mitolojilerinden Avrasya mitolojilerine kadar konu olup daima hâkimiyetin sembolü olmuştur. Kızılma imgesi, ulaşılması gereken bir yeri, fethedilmesi gereken bir beldeyi ifade ettiği gibi kimi zaman bir devlet kurma idealini, kimi zaman cihan hâkimiyeti idealini, kimi zaman da Türk birliği idealini ifade etmiştir. Hâkimiyet düşüncesinin temsilcisi Türkler'midir? sorusunun cevabı ise açıktır.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

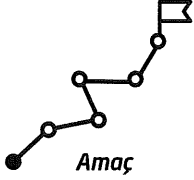
- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Yazım Kuralları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

de'nin, ki'nin, İkilemelerin, Sayıların, Kısaltmaların Yazımı

KEŞFET KÖŞESİ

	YANLIŞ	DOĞRU
2018 - MSÜ →	başlıyan	başlayan
2019 - MSÜ →	içiçe	iç içe
2019 - MSÜ →	birden bire	birdenbire
2018 - MSÜ →	hukuğu	hukuku

- Gazetelerde bire bir anlatılar var. AYNI
 - Bire bir derslerimiz var. YÜZ YÜZE
 - Bu ilaç senin rahatsızlığına birebirmiş. ETKİLİ
- AYRI
BİTİŞİK

1.

2019 - MSÜ İkizi

Okulumuzdaki yenilikleri bir an önce öğrencilerle
paylaşmalıyız. Öncelikle yeni disiplin yönetmeliğini
gerekirse tüm öğrencilere birebir anlatmalıyız. Okulumuzun
fiziki yapısındaki değişikliklerden de öğrencilere söz etmeliyiz.
Özellikle bahçeye diktiğimiz binbir renkte çiçekleri onların
fark etmelerini sağlamalıyız. Okulumuzun bir tarafına
yapılan spor salonundaki faaliyetlere katılabileceklerinden
de her birine söz etmeliyiz.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2024 - KPSS ÖN LİSANS

Şiirlerimin her zaman bir bütün olması için çalıştım.
Taktileri attım, dizeleri de bütün çevirdim. Aynı sayıda
hecelerin durgularından doğan ezgilerden de uzak
durdum. Kulağa hiç de hoş gelmeyen sağır gürültüleri
ortadan kaldırmaya çalıştım. Ancak şiiirlerim de dikkatli
gözlerin yakalayacağı ihmallerin de bile bile olduğunu
söylemek isterim.

Bu parçada numaralanmış sözlere hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. Kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımını anlatan Burcu Öğretmen, öğrencilerinden kısaltmaları içeren cümleleri tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: TÜBİTAK'ın ürettiği projeler, yakın gelecekte ülkemizi ileriye taşıyacak.

Pakize: TDK'nin unutulmuş kelimeleri gün yüzüne çıkartma çalışmalarına dil bilimciler destek oluyor.

Behzat: Ahmet, öğrencilik yaşamı boyunca KYK'nin yurtlarında kaldığını ve çok rahat ettiğini söyledi.

Behçet: 10 kg'den ağır poşetleri hiç zorlanmadan taşıyordu.

Melike: THY'nin dünya çapında hizmet verdiğini söylemesi hepimizi gururlandırdı.

Öğrencilerden hangisi kısaltmalara getirilen eklerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapmıştır?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behzat
D) Behçet E) Melike

4. (I) Tanpınar; insana ve kültüre ön yargısız bakmaya, insanın kendini arayışını ve kendi iç dünyasıyla uyum içinde olmasına önem vermiştir. (II) Tabii ki evrenin sonsuzluğu karşısında insan ufacık olandır. (III) Bütün evrenin bilincinde olan insan, algıladığı ve kavradığı bu evren karşısında güçsüzlüğü, kaderi ve ölümü duyumsar. (IV) Evrenin sürekliliği karşısında kendi ölümlülüğünü duyumsar. (V) Kendi ölümlülüğü ile yüz yüze kalan birey, ne kendine nede geleceğe dair umudunu taze tutar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **2021 - MSÜ İkizi**
- (I) En sevdiğim plağı karşımdaki masaya koydum. (II) Salondaki misafirlere varlığını hissettirmemeye çalıştım. (III) Meğer ki herkes beni bekliyormuş. (IV) Bense öylesine sessizdim ki bir sinek bile varlığımı fark edemezdi. (V) Onlar beklesin, misafirlerden pek hoşlanmazdım çünkü benimki biraz da insan içine çıkamamaktı.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **ÖSYM** **2022 - KPSS ORTAÖĞRETİM**
- O, hem müzik kuramcısı hem de iyi bir yazardır. Onun müziği, müzikseverler tarafından belirsizliğin müziği olarak tanımlanabilir. Ancak kesin olan bir şey varkı yenilikçi bir bakış açısıyla müziği yepyeni bir boyuta taşıdı.
- Bu parçada numaralanmış sölerden hangisinin yazımı yanlıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Dünya nüfusu her geçen gün artmaya devam etmekte ve büyük şehirler nüfus toplanma alanlarına dönüşmektedir. (II) Nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte istek ve ihtiyaçlar da artmakta, bu doğrultuda arazi örtüsü oldukça hızlı bir biçimde değişmektedir. (III) Hızlı değişim de beraberinde sorunlar getirmekte, yanlış ve plansız arazi kullanımı büyük zararlara yol açmaktadır. (IV) Şehirler hızla değiştikçe, şehirlerin iklimi de buna paralel olarak değişmekte ve böylece kısa mesafelerde büyük farklılıklar görülmektedir. (V) Farklı arazi kullanımına sahip sahalarda farklı sıcaklıklar göstermekte, kentlerin bazı noktaları daha sıcak bir hâle gelirken bazı noktaları ise daha soğuk bir yapıya bürünmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "de" bağlacının yazımıyla ilgili yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Türkiye ormanlarının tamamına yakını devletin hüküm ve tasarrufu altında olup büyük çoğunluğu Orman Genel Müdürlüğü tarafından idare edilmektedir. (II) Özel mülkiyete ait orman alanı tüm ormanlık alanın binde ikisinden daha azdır (yaklaşık 30 bin hektar). (III) Türkiye ormanları, en küçük işletme birimi olan orman işletme şefliği bazında, yaklaşık 20 yıllık dönüş süreleri ile hazırlanan orman amenajman planları ile işletilmektedir. (IV) Amenajman planlama çalışmaları sırasında; ormanlardaki örnek alanlarda alan, servet, artım, ağaç türü, verimlilik ve kapallılık durumlarını içeren envanter çalışmaları yapılmakta ve bu veriler sayısal ortamda değerlendirilerek amenajman planları hazırlanmaktadır. (V) 3412921 metrekaresel bataklık alanın ıslah edilmesinde bu plan yol gösterici olacaktır.

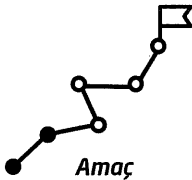
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Yazım Kuralları

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

ÖĞRENME KÖŞESİ

BİNBİR çiçek topladım kırlardan. (Türlü, çeşit anlamı → **BITİŞİK**)BİN BİR adet kitap vardı depoda. (1001 yani sayı anlamı → **AYRI**)BİR TAKIM koltuk aldım. (Sayı anlamı → **AYRI**)BİRTAKIM insanlardan nefret ederim. (Belgisizlik anlamı → **BITİŞİK**)● Her hâlde gelmelisiniz. → **AYRI**
KESİNLİKLE● Bir yerde köfte kızartıyorlar herhâlde.
BÜYÜK İHTİMALLE
BITİŞİK

1.

2023 - MSÜ İKİZİ

Her iki kelimesi *de -di (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)* belirli geçmiş zaman veya *-r / -ar / -er* geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler **bitişik** yazılır: *dedikodu, kaptıkaçtı, göçerkonar, yüzergezer vb.*

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Babam, yanardöner insanlardan uzak durmamı her zaman tembih eder; onlardan zarar görebileceğimi söylerdi.
- B) Ülkemizde okuryazar sayısını artırmak için önemli işler yapıldığı biliniyor ve bunların karşılığının alındığı, sayının artırıldığı resmî olarak kayda geçmiş durumda.
- C) Köylere ulaşmayı başaran biçerdöverler, köylünün hasadını kısa sürede almasını sağlıyor.
- D) Köylü, kazaratar sayesinde dere yatağının genişletilerek selin önüne geçilebileceğini düşünüyor.
- E) Elimdeki dosyanın kendisine ait olduğunu anlayınca yüzüme dahi bakmadan dosyayı aldıkaçtı.

2.

2019 - MSÜ İKİZİ

Doğal güzellikler bakımından zengin olan ülkemizde spor meraklılarının birçoğu özellikle dağ kamplarını tercih ediyor. Dağ yürüyüşleri, bir rehber eşliğinde hafta içinde dahi yapılıyor. Kapalı havalarda bile bu yürüyüşlere ilgi oldukça fazla. Ormanların dağlarla âdetâ elele olduğu kamplara gelenler, sağlık buluyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. Birleşik fiillerin yazımı konusunu anlatan Gonca Öğretmen, öğrencilerinden içinde birleşik fiiller olan cümleleri doğru biçimde tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: Her gün yaptığı işleri artık ezberlediğini söyleyiverdi.

Pakize: Hayatın ona hep sıkıntı getirdiğini dostlarına arzetti.

Behçet: Paris'te sanat aşkı ortaya çıkan Kâmil, gördüğü ne varsa resmetti.

Behzat: Önünde duran kamyonu geç de olsa fark etti.

Melike: Orman, tüm güzelliğiyle hepimizi cezbediyordu.

Öğrencilerden hangisi birleşik fiillerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapmıştır?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behçet
D) Behzat E) Melike

4. Cümleler:

- I. Havayolu taşımacılığı son yıllarda büyüyen sektörler arasında gösterilmektedir.
- II. Kutlamalar Atatürk bulvarından başlar ve yapılan gösteriler stadyumda son bulur.
- III. İçinde bulunduğu durumu tüm aile fertlerine bildirdiği gibi askerdeki oğlunada bildirmiştir.
- IV. Kuyularda yeraltı sularına ulaşma imkânı sağlanmış ve temiz su ulaşım olanağı artırılmıştır.

Yazım Yanlışları:

1. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen bu kelimeler büyük harfle yazılır.
2. Bağlaç olan -de/-da ayrı yazılır.
3. Birleşme sırasında kelimelerin hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
4. Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
5. Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, ilçe, belde, köy gibi sözler küçük harfle yazılır.

Yukarıdaki cümleler ile yazım yanlışları eşleştirildiğinde hangisi herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5.

ÖSYM

2015 - KPSS LİSANS

Geçen temmuzda Uzak Doğu'dan beni ziyarete gelen
I II
eski bir dostumla hasret giderdik. Dostumun bana hediye
olarak getirdiği vazonun Çin'de yapıldığını öğrendim.
III
Çin'lilerin sanat anlayışını gösteren bu vazo, 1800'lü
IV V
yıllardan izler taşımakta.

Bu parçada numaralandırılmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) 19. yy.da çok savaş yaşadı bu millet.
B) 40 cm'yi iki yılda dikebilmiş.
C) THY'nin de seferleri sıklaştı.
D) Dr. Kemal beni aramış da ulaşamamış.
E) 20 g.'lık poşetleri gösterir misin?

7.

- I. Kırk - kırk beş yıldır burada yaşıyorum, hiç de pişman değilim.
- II. O da deniz yoluyla buraya gelmeyi tercih edecekti ama vazgeçti.
- III. Aysun Teyzemi buraya davet ettiğine pişman olmuş.
- IV. Adama 30 m. kumaş vermekle hata mı ettik?
- V. 5'nci kişiyi de aramızda görmekten mutluluk duyuyoruz.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki cümlelerde yapılan yazım yanlışlarının sebeplerinden biri değildir?

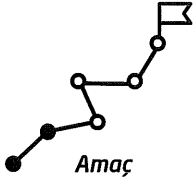
- A) İkilemelerin yazımı
B) Sayıların yazımı
C) Akrabalık bildiren sözcüklerin yazımı
D) Kısaltmaların yazımı
E) Birleşik fiillerin yazımı

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

7

Yazım Kuralları

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre **7** Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

ÖĞRENME KÖŞESİ

2016 - KPSS ÖN LİSANS

- İslam tarihi konusunda iyiyim.
- Şehrimizin tarihî yerlerini tanıtmak amacıyla geldim.
- Bu hafta tali yollarda oyalandım.
- Edebî kişiliğiyle ön plana çıktı.
- Ticari ünvanınızı gösteriniz
- Siyasi sorunların üstesinden gelmek isterim.

1.

2020 - MSÜ İKİZİ

Öğrencilerin sahip olduğu kelime hazinesi ile akletmesi,
I
iletişim ile sosyal becerilerini ve akademik başarılarını
etkilemektedir. Bu nedenle okullarda kelime öğretimi
gelişi güzel biçimde olmaz. Öğretim sırasında kullanılan
II
uygun, işlevsel yöntem ve teknikler; öğretmenler ve
öğrencilerin hedefe ulaşmasını kolaylaştıracak, öğrencilerin
bilim insanı titizliğinde olmaları sağlanacak. Onların
III
olumsuz işlere meyletmesinin önüne geçilecek. Bilginin
IV
geleceğe nakledilmesi sağlanacak.
V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Biyolojinin ana bölümlerinden biri olan ekoloji, diğer bilim dalları gibi yavaş yavaş ve kesikli bir gelişme gösterir. Ekoloji daha XX'inci yüzyılın ikinci yarısında önem kazanan yeni bir disiplindir. Bununla birlikte sistematik ekolojik araştırmaların kökleri Antik çağlara kadar uzanabilmektedir. Ekoloji terimi ilk olarak Alman Biyolog Ernst Haeckel tarafından 1866'da organizmanın çevresiyle ilişkisinin kapsamlı bilimi olarak kaydedilmiştir. Ekoloji Latince aikos ve logy kelimelerinin birleşmesinden meydana gelmiş bir terimdir. Bilimsel olarak ekoloji, canlıların yaşama yerlerinde incelenmesi ya da organizma gruplarının çevreyle olan ilişkisinin araştırılmasıdır.

Bu parçadaki yazım yanlışları aşağıdakilerden hangisi ile eşleştirilemez?

- A) Kısaltmalar getirilen "-ıncı/-inci" eki ile
B) Çift ünsüz harfle başlayan alıntı kelimelerin yazımı ile
C) Yardımcı eylemin yazımıyla
D) Ayrı yazılan birleşik kelime yazımıyla
E) Çağ, devir, dönem adlarının yazımı ile

YAZIM KURALLARI

3. Baş hekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın gün be gün iyileşeceğine inanıyorlardı.

Cümlesinin doğru yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başhekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın gün be gün iyileşeceğine inanıyorlardı.
- B) Baş hekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın gün be gün iyileşeceğine inanıyorlardı.
- C) Baş hekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın günbe gün iyileşeceğine inanıyorlardı.
- D) Başhekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın günbegün iyileşeceğine inanıyorlardı.
- E) Baş hekimin aldığı karara karşı çıkan doktorlar hastanın gün begün iyileşeceğine inanıyorlardı.
4. "Etmek, olmak, eylemek" yardımcı eylemleriyle kurulan birleşik eylemler, herhangi bir ses olayı (düşme / türeme) ile karşılaşırsa bunlar bitişik yazılır.
- I. Gelemeyeceğini en azından bir telefon ederek haber verebilirdi.
- II. Şu dünyada mutlu olmak herkese nasip olmayan bir duygu.
- III. Şu taşlara vurulası kara başım sana kurban olsun.
- IV. Güzel olma sadece dış görünüşle olacak bir şey değildir.
- V. Her şeyden önce şükür etmek gerekir.

Bu açıklamaya göre numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik eylemlerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Akdeniz'de gemiciliğin XV. yüzyıldaki durumunun gemilerin büyüklük ve küçüklük durumuna göre değişkenlik gösterdiği görülmektedir.
- II. Karadeniz Bölgesi'nde yaylacılık faaliyetlerinin ortaya çıkması ve gelişmesi XIII. yüzyıla kadar dayandırılmaktadır.
- III. Sokullu Mehmet Paşa camii, Osmanlı İmparatorluğunun mimari açıdan en güzel örneklerden biridir.
- IV. Yazıya bir sanat kimliği kazandırılmak istendiğinde birçok kritere uyma gerekliliği bulunmaktadır.
- V. Hat sanatında bir yazının güzel yazılabilmesi için birtakım özelliklerin yerine getirilmesi şarttır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Astronomi, gök cisimlerinin yapısını ve hareketlerini nitel ve nicel yönden inceleyen bir bilimdir. Astronomi durağan değildir ve var olduğu zamandan itibaren sürekli gelişme içinde olmuştur. Dünya'nın düz olduğuna inanılan eski tarihlerden günümüze kadar insan oğlunun evren hakkındaki düşüncelerini geliştirmiştir. Astronomi, Dünya'nın ve evrenin işleyişinin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Nasıl ki insan vücudunu iyi anlayabilmek için anatomi, fizyoloji gibi temel bilimlerin bilinmesi gerekiyorsa insanların da evreni anlamaları için astronomi bilmeleri gerekir. Astronominin tüm bu özellikleri, astronomi eğitiminin öğretim programlarında bulunması gerekliliğine dikkatleri çekmiş ve gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde öğretim programlarında yer alması gerektiğini vurgulamıştır.

Bu parçadaki yazım yanlışları aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Bağlaç görevinde kullanılan "de"nin ayrı yazılmamasından
- B) Özel isimlere gelen çekim eklerinin kesme ile ayrılmamasından
- C) Ünsüz yumuşamasına uygun sözcüğün yazılmamasından
- D) "Oğlu, kızı" sözleri ile oluşturulan birleşik yapıli sözcüklerin bitişik yazılmamasından
- E) Tarihî olay, çağ, devir, dönem adlarının büyük harfle yazılmamasından

7. En eski dönem olan ve insanlık tarihinin ilk basamağını oluşturan Paleolitik Dönem ya da bir diğer adıyla Yontma Taş devrinde insanlar mağaralarda yaşamaktaydılar. Avcılık ve toplayıcılıkla geçimini sağlayan insanların en büyük keşiflerinden biri de çakmak taşlarını birbiriyle sürtünmesi sonucu buldukları ateştir. Sonrasında gelen ve MÖ 12.000'lere denk gelen dönemde ise iklim daha ılıman bir hâle gelmiş ve insanlar artık mağaralardan çıkmışlardır. Buzullar erimeye başlamış ve bazı hayvanlar evcilleştirilmiş ayrıca taştan yapılan aletler çeşitlenmiştir.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerin hangisi yanlış yazılmıştır?

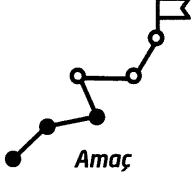
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

7

Yazım Kuralları

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre **7** Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

DÜZELTME İŞARETİ

Yazılışları aynı anlamları farklı sözcükleri ayırt etmek için <table style="width: 100%;"> <tr> <td>adem (yokluk), adet (sayı), aşık (kemik),</td> <td>âdem (insan) âdet (gelenek) âşık (seven)</td> </tr> </table>	adem (yokluk), adet (sayı), aşık (kemik),	âdem (insan) âdet (gelenek) âşık (seven)	Arapça, Farsçadan dilimize geçen sözcüklerde "g, k, l" harfinden sonra <table style="width: 100%;"> <tr> <td>tezgâh Nigâr yadigâr</td> <td>dükkân kâğıt hikâye</td> <td>Lâle Halûk Selânik</td> </tr> </table>	tezgâh Nigâr yadigâr	dükkân kâğıt hikâye	Lâle Halûk Selânik	Nispet ekinin karışmasını önlemek için <table style="width: 100%;"> <tr> <td>Türk askeri fizik ilmi</td> <td>Askerî iş ilmi tartışmalar</td> </tr> </table>	Türk askeri fizik ilmi	Askerî iş ilmi tartışmalar
adem (yokluk), adet (sayı), aşık (kemik),	âdem (insan) âdet (gelenek) âşık (seven)								
tezgâh Nigâr yadigâr	dükkân kâğıt hikâye	Lâle Halûk Selânik							
Türk askeri fizik ilmi	Askerî iş ilmi tartışmalar								

1.

2022 - MSÜ İkizi

Okul yıllarımda çalakalem öyküler yazardım. Toprak
üzerine çıkmaya hazırlanan bir tohum gibiydi kelimelerim
ama herkes bundan bihaberdi. Bir gün dünyaya küsüp
fildişi kulede yaşayacağımı da ben düşünemezdim. İlk
kitabımın peşi sıra yazdığım eserin beğenilmemesi,
anlaşılmadığımı düşündürdü. Ben de yeni dünyalar
keşfetmek için kalabalıklardan yalnızlığıma sığındım.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2017 - YGS İkizi

İklimin sertliği bakımından İç Asya, yaşanması zor bir
coğrafyadır. Özellikle Moğolistan, kışın aydan aya gittikçe
artan soğukluk nedeniyle yaşanmaz bir yer olur. Günümüze
değin yapılagelen araştırmalar, bölge insanının dahi bu
coğrafyada zaman zaman çok zorlandığını gösteriyor.
Bizim gibi sıcak iklimlerde yaşayanlar, bölgede yaşamının
akıldışı olduğunu söylüyor. Haksız da sayılmazlar
çünkü hiçbirimiz burada yaşamayı göze alamayız.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI

3. XXI. yüzyıla doğru günümüz de ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda bir çok değişim ve dönüşüm yaşandığı görülmektedir. Bu değişimlerin en önemlisi ise bilgi teknolojilerinde ki hızla ortaya çıkan gelişmelerdir. Geçmişte Sanayi Devriminin etkisiyle ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda yaşanan değişim ve dönüşümler bugün bilgi devrimi olarak da ifade edilebilen bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ile yaşanmıştır. Bilgi teknolojilerinin değişimi ekonomik alanda tarım, sanayi ve hizmetler ve alt sektörlerinin tümünü; sosyal alanda insan faktörünün eğitimi, sağlık düzeyi ulaşım altyapısı olarak yerini almıştır.

Bu parçadaki bazı sözcüklerin yazımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "bir çok" sözcüğü belgisizlik anlamlıdır ve ayrı yazılması yanlıştır.
- B) "günümüz de" sözcüğünde "de" ek olduğundan bitişik yazılmalıydı.
- C) "ki" bağlaç olduğundan ayrı yazımı doğrudur.
- D) "Sanayi Devriminin" sözü "Sanayi Devrimi'nin" şeklinde yazılmadığından yazım yanlışı yapılmıştır.
- E) "altyapı" sözcüğü birleşik sözcüktür ve yazımı doğrudur.

4. I. Diğer adıyla *mirabilis jalapa* adıyla bilinen akşamsefası, yaz aylarının başlamasıyla sonbahara doğru çiçek açar ve bu bitki adını akşam saatlerinde çiçek açmasından almıştır.
- II. Besin değeri oldukça yüksek olan, sütlü tatlıların en sevilenlerinden ve hafif olmasıyla da çokça tercih edilen kazandibi, yaz günlerinde de dondurmayla da servis edilerek lezzetine lezzet katılır.
- III. Nar ağacının çiçeklerinden esinlenilerek adını alan narçiçeği rengi; sıcaklık, yaşam enerjisi, hareketlilikle ilişkilendirilir.
- IV. On iki kat ve üzerindeki yapılara gökdelen dense de bir yapının böyle adlandırılması için hem kullanım amacı hem de yapıda kullanılan malzeme söz konusudur.
- V. Çalıkları, 8 ila 11 cm arasında değişen ve 6-8 g ağırlığındaki tüm tünleyen ve ötücü kuşların en küçükleri arasındadır ve bütün cinsiyetler aynı boyuttadır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. 5'er kalem alıp yanıma çabucak gelmenizi sizin iyiliğiniz için istiyorum.
- II. Kemal bey de bugün Ankara'dan gelecekti, bence beraber gelmelisiniz.
- III. O hakkımda söylene dursun, ben yapacağımı yaparım.
- IV. Onların faydalanması için bende kaç yıldır bu kitabı yazıyorum.
- V. Evrağı bana vereceklerini hiç düşünmemiştim.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki cümlelerde yapılan yazım yanlışlarından biri değildir?

- A) Büyük harfin kullanılmaması
- B) Sayıların yazımı
- C) Bağlacın yazımı
- D) Yabancı sözcüklerin yazımı
- E) Kesme işaretinin kullanılmaması

6. Her hangi birine selam bile vermeden nasıl suç işlemiş olabilirim? Osmanlı dönemine ait ne varsa hepsine değer vermek mi suçum? Her işlenen suçta baş rol ben mi olmak zorundayım? Böyle bir algı Ortaçağ'da bile olmamıştır. Entelektüel olmak bu mudur?

Yukarıdaki numaralanmış altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) İş yargılamasında tarafların aşması gereken sorunlardan bir tanesi de, ispat meselesidir. (II) Zira iddiasını ispatlayamayan taraf, davayı kaybetme riskiyle karşılaşmaktadır. (III) Bununla birlikte, iş yargılamasında ispat zorluklarının aşılmasında "hayatın olağan akışı" kavramına sıklıkla başvurulmaktadır. (IV) Ancak hayatın olağan akışı kavramının mevzuatımızda açık bir tanımı yer almadığı gibi bu kavram oldukça muğlak ve göreceli bir niteliğe de sahiptir. (V) Yargı kararları incelendiğinde ise bu konuda ciddi bir kavram kargaşası olduğu dikkat çekmektedir öyleki "hayatın olağan akışı" kavramının yerine "tecrübe kuralları"; "fiili karene"; "emare ispatı" "ilk görüş ispatı" veya "yaklaşık ispat" müesseselerine de bir arada veya ayrı ayrı başvurulduğu gözlemlenmektedir.

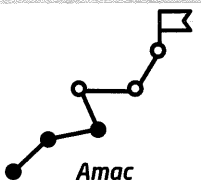
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8
Yazım Kuralları

Amaç

Bilgi Transfer
Etmek

Süre 8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

Sözcük + SIFAT-FİİL
-an, -ar, -maz, -miş
BİTİŞİK

çöpçatan, gökdelen
altıpatlar, kazaratar
hacıyatmaz, kadirbilmez
çokbilmiş, güngörmüş

SIFAT-FİİL + Sözcük
-an, -ar, -maz,
AYRI

uçan daire
güler yüz
çıkamaz sokak

DİKKAT

birlikişi (BİTİŞİK)

1. Gonca Öğretmen, Binnaz'ın yazdığı ödevdeki yazım yanlışını görmüş, bunu öğrencilerin de bulmasını istemiştir.

Sistemin merkezindeki yıldız olan güneş, çok büyük oranda hidrojen den oluşan dev bir gaz küresidir. Bu gaz küresi, sistemdeki kütlenin %99,86'sını içerir. Onun enerjisi, çekirdeğindeki hidrojenin helyuma dönüşmesi sırasında, kütlenin enerjiye dönüşmesiyle ortaya çıkar.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi yazım yanlışını bulabilmiştir?

- A) İpek: Sayıyı yazıyla yazmaması yazım yanlışına yol açmıştır.
- B) Bengü: Yabancı kökenli kelimelerin yazımı yanlıştır.
- C) Kâmil: "ile" edatının yazımında hata vardır.
- D) Peyami: "gaz küresi" sözünün büyük harfle yazılmaması yazım yanlışıdır.
- E) Nalan: "güneş" sözcüğünün büyük harfle başlamaması yazım yanlışıdır.

2.

2020 - TYT İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Deniz ve havuzlarda meydana gelebilecek boğulma vakalarının engellenmesi adına işe alınan cankurtaranların yeterli donanımına sahip olmadığı bilinen bir gerçek.
- B) Kendisini külyutmaz olarak tanıtan yeni öğretmenimiz, sınavlarda tüm tedbirleri almasına rağmen öğrencilerin kopya çekmesine engel olamıyordu.
- C) Elektrik enerjisini kimyasal enerji olarak depolayan, istenildiğinde bunu elektrik enerjisi olarak veren akımtoplar, elektronik açıdan önemli bir alettir.
- D) Edebiyatımızda mirasyedi tipler, birçok hikâye ve romanda kendilerine yer bulmuştur ve bunların belki de en meşhuru Bihruz Bey'dir.
- E) Bizim yaşadıklarımızı yaşamayanlar ne kadirbilir ne de bizi yeterince anlayıp bize gereken ilgiyi, şefkati gösterir.

YAZIM KURALLARI

3. I. Belli saatler dışında bazı mekânlara giriş – çıkışlar yetkili kurumlar tarafından menolundu.
- II. Yol verme kavgasında darbedilen genç, karakola giderek saldırganlardan şikâyetçi oldu.
- III. Toplamak anlamına gelen dercetmek, dilimize Arapçadan giren ve bugün fazla kullanılmayan bir kelimedir.
- IV. Bizler, her zaman hâlimize hamdeder, yaşadığımız zorluklara karşı ise sabreder, mütevazı insan olmaya gayret ederiz.
- V. Keçiboynuzu satan amcaya yaklaşılarak kafesindeki yalı çapkını gösterdi ve ona takas önerdi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Kolomb, Amerika'yı keşiften döndükten sonra Sevilla ve Barcelona'nın kalabalık caddelerinden bir tören havasında geçerken beraberinde getirdiği tuhaf ve paha biçilmez pek çok şeyi, o ana kadar hiç tanınmayan bir ırkın kırmızı derili insanlarını, hiç görülmemiş hayvanları, çığlıklar atan rengârenk papağanlarla hantal ve ağır ağır yürüyen tapirleri ve bir süre sonra Avrupa'yı kendilerine vatan edinecek olan ilginç bitkileri ve meyveleri, Hint buğdayı, tütün ve Hindistan cevizi 1'er 2'şer halka gösteriyor. Bütün bunlar sevinç çığlıkları atan kalabalık tarafından büyük bir hayranlıkla karşılanıyor.

Bu parçadaki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel isimlerin yanlış yazılması
- B) Büyük harflerin yanlış kullanılması
- C) Sayıların yazımında yanlış yapılması
- D) İkilemenin yanlış yazılması
- E) "ile" nin yazımında yanlış yapılması

5. Yahya Kemal'in Avrupa Yakası'nda dikkatini çeken semt Kocamustafapaşa'dır. Buranın adını tıpkı İstanbul'un konuştuğu gibi telaffuz eder ve yazar. Burası da tıpkı Üsküdar gibi "üçra ve fakir İstanbul"dur. Ta fetihten beri mümin, mütevekkil ve yoksuldur. Hüznü zevk edinenler yaşar burada. Milliyetimizin sindiği bir vatan semtidir burası. Yani Türk İstanbul. Yaşayanlarla beraber ölümler burada iç içedir. Dünya ve ahiret bir aradadır. İnsan bir adım atsa birinden birine, karşıda kaybettiği sevdiğine kavuşur. Burası oldukça sessiz bir yerdir. Burada hayat, ağıraksak ilerler.

Bu parçadaki yazım yanlışları aşağıdakilerden hangisi yapılarak giderilebilir?

- A) "Kocamustafapaşa" ayrı yazılarak
- B) "iç içedir" bitişik yazılarak
- C) "birinden birine" bitişik yazılarak
- D) "kaybettiği" ayrı yazılarak
- E) "ağıraksak" ayrı yazılarak

6. Eski kültürlerle ev sahipliği yapmış bir yerleşim olan Birgi, günümüzde İzmir'in Ödemiş İlçesi'ne bağlı bir mahalledir. Bozdağlar'ın güney eteğinde Birgi Deresi'nin şekillendirdiği birikinti konisi üzerinde kurulmuştur. Buranın her iki kenarında kabaca kuzey-güney doğrultusunda uzanan bir dere kenarı yerleşimi dokusuna sahiptir. Derenin oluşturduğu birikinti konisi yine aynı akarsu tarafından derince yarılmış ve Bozdağlar'ın eteklerinden Küçük Menderes Ovası'na doğru uzanan balıksırtı rölöflü tepeler ve bunlar arasındaki derin dere yarıntıları oluşmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Cam güzeli, yaz aylarının vazgeçilmez ve kolay bakımı olan çiçeklerindendir. Yeni Gine çiçeği olarak da bilinen bu bitki evlerimizi ve balkonlarımızı süslediğinden, güneşi seven bir çiçek olmasından dolayı halk arasınca bu adla bilinir. Çiçek, renk çeşitliliği açısından oldukça değişiklik gösterebilir. Birçok farklı rengi bulunabilen çiçek, yaşam alanlarımızı renklendirerek güzellik katar. İlkbahar ve sonbahar mevsimleri arasındaki zamanlarda da çiçek açan çiçek, doğru bakım yapıldığında tüm sene çiçekli kalabilir.

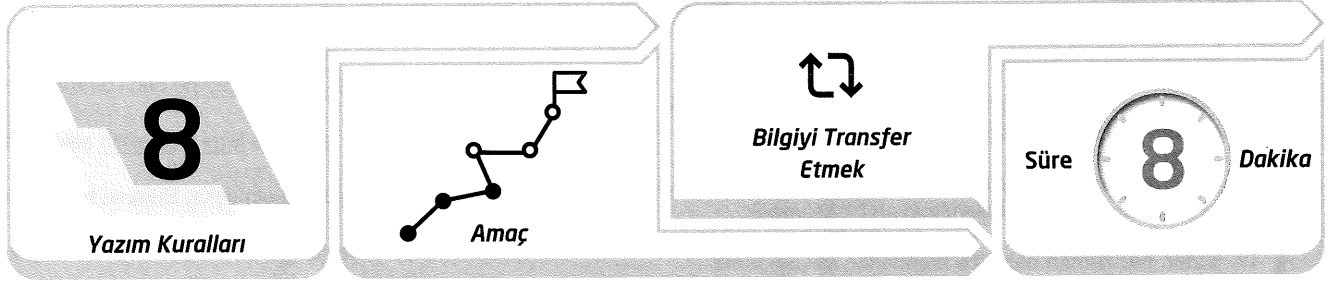
Bu parçadaki yazım yanlışları aşağıdakilerden hangisi ile giderilebilir?

- A) "Cam güzeli" bitişik yazılarak
- B) "Birçok" ayrı yazılarak
- C) "İlkbahar" ve "sonbahar" ayrı yazılarak
- D) "güneşi seven" bitişik yazılarak
- E) "vazgeçilmez" ayrı yazılarak

8.

- 2020 - MSÜ İKİZİ
- I Ders çalışmayı zevkli hâle getiren her çeşit etkinliğin değerlendirilmesi gerekir. Öğrencilerin araç gereç edinmelerini sağlamanın yanı sıra işbirliği yapmaları da sağlanmalıdır. Tüm paydaşların katıldığı, hiç kimsenin dışarıda bırakılmadığı çalışmalara ağırlık verilmelidir.
- II Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?
- III A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

ALTI, ÜSTÜ, ÜZERİ

TRANSFER KÖŞESİ

Somut

Göz altına krem sürdü.
Masa üstündeki evrakı aldı.
Dolap üzerindeki toz beni rahatsız etti.

Somut

ikindiüstü	bilinçaltı
akşamüzeri	yüzüstü
doğüstü	suçüstü

1. Edebiyat sosyolojisi, edebî metnin bir kurmaca olduğunu reddetmez. Ancak mütevazı bir ekleme yapmaktan da kendini alamaz. Bu ekleme, sıra dışı bir husus içermez; birlikteliği daha da besler. Bu birlikteliğin de bir sınırı var muhakkak. Eğerki sınır aşılrırsa edebiyat ve sosyoloji aynılaşıır.

Bu parçadaki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayrı yazılması gereken birleşik kelime bitişik yazılmıştır.
- B) Büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlış yapılmıştır.
- C) Bitişik yazılması gereken birleşik kelime ayrı yazılmıştır.
- D) "de"nin yazımıyla ilgili yanlış yapılmıştır.
- E) "ki"nin yazımıyla ilgili yanlış yapılmıştır.

2. I. İstanbul Şehri, deprem korkusu yüzünden uyuyamadı.
- II. Bir gün belkide istedikleri olacaktı ama henüz erken.
- III. 3 kasım 1839'da Mustafa Reşit Paşa, Tanzimat Dönemi'ni başlattı.
- IV. Geçİ verse de bu aylar biz de kendimizi toplasak.
- V. Seni bekliyen birisi olarak heyecanım gittikçe artıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışI yoktur?

- A) "de" bağlacının yazımı
- B) Kesme işaretinin yanlış kullanımı
- C) Tarihlerde ay ya da gün adlarının yazımı
- D) Birleşik fiillerin yazımı
- E) Büyük harfin hatalı kullanımı

YAZIM KURALLARI

3. XIX. asrın ortalarına denk gelen Afyon Savaşları ile Çin, emperyalizmle karşı karşıya kalakalmıştır. Yaklaşık yüz yıla I II yakın bir dönem bir var oluş mücadelesi veren Çin halkı, 1949 yılına gelindiğinde Mao Zedong liderliğinde Çin Devrimi'ni III gerçekleştirek Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurmuştur. Kurulduğu dönemden beri Çin Komünist Partisi, ülkedeki tek söz sahibi IV olmuştur. Çin, âdeta bir "parti devleti"ne dönüşmüştür. Hiçkimse V bu durumdan hoşlanmamıştır. Günümüze gelindiğinde ise Çin'in küresel alanda ciddi bir aktör olarak konumlandığı görülmektedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Onun çok sinirlendiğini gören görevli, sakinleşmesi için ona kuşburnu çayı getirdi. Bir süre gerginliği gitmiş gibi görünen I kadın, müşteri temsilcisinin tavırlarına ver yansın etti. Görevli, II onunla konuşmaya çalışsa da bu, pek faydalı olmadı. Kadının yanı başında duran diğer müşteriler de durumdan ne denli III rahatsızlık duyduklarını anlattılar. Bunun üzerine hafta sonu IV da işlemlerin yapılabileceği V açıklandı ve herkes derin bir nefes aldı.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. İnsanların birçok şeye önyargıyla yaklaştığını görmüşsünüzdür. I Aslında bireylerin birbirlerini etkilemeleri hem olağandır hem II sıkça rastlanan bir durumdur. Bu yüzden eleştirmenler bazı III olumsuz tavırlara önayak oluyor. Yani sürünün önde gideni IV oluyor. Onlardan etkilenenler bir tutam ot için kendini yardan aşağı atabiliyor. V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Büyük harflerin yazımı" konusunu anlatan Gonca Öğretmen, öğrencilerinden konuyla ilgili örnek cümleleri tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: İlçemize yeni yapılan okulun açılışını yapmak için Vali davet edildi.

Pakize: 24 Mart Pazartesi'ye aldığımız randevuyu iptal ettirmek zorunda kaldık.

Behzat: Sanatçının Hisar'da vereceği konsere birçok ünlü ismin katılması bekleniyor.

Behçet: Okulumuz Meram Anadolu Lisesinin 12/G sınıfı, bu yıl yaptığı çalışmalarla adından söz ettirmeyi başardı.

Melike: Yazar, Millî edebiyat döneminde yazdığı romanlarıyla edebiyatımızı önemli bir noktaya taşıdı.

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili yazdığı örnekte yanlıştır?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behzat
D) Behçet E) Melike

7. Futbolseverlerin son gözdesi olan bu müze, yaklaşık 50 yıl I önce açılmış. Takımın amigolarından Karıncaezmez Şükrü'nün II fotoğraflarını bile bulmak mümkün. Biz ziyaretçilerin hemen her adımda tarihi yeniden yaşadığı olağanüstü bir ortamı var III bu müzenin. Her ne kadar gökdelenlerin IV arasında kaybolmaya yüz tutsa da çekiciliğini hâlâ muhafaza ediyor. Değer bilir V taraftarların burayı sürekli yenilediğini de söylemek gerekiyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Sizi başarılarınızdan ötürü canı gönülden tebrik ederim. (II) Yolunuz ve bahtınız herdaim açık olsun. (III) Burada tecrübe ettiğiniz herşey okulumuzun koridorlarına, sınıflarına, bahçesine türlü izler bıraktı. (IV) Sizin bıraktığınız izleri sizden sonraki öğrencilerimiz de farkedecek, bunlardan beslenecektir. (V) Hayatınızın her döneminde fark yaratmanız dileğiyle uğurluyoruz sizi buradan.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST
ÖZEL

1

TYT - 2025 KÖŞESİ

YAZIM KURALLARI

ÇIKMIŞ SORU

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?
- A) Bu yıl en çok ziyaret edilen yerlerden biri Ankara Kalesi olmuştur.
- B) Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde bulunan İshakpaşa Sarayı 1785 yılında yapılmıştır.
- C) Neretva nehri üzerindeki köprü, Osmanlı mimarisinin nadide bir örneğidir.
- D) Bilge Kağan Anıtı, içerdiği bilgilerle Türk tarihinin eşsiz bir tanığıdır.
- E) Batı mimarisine uygun olarak yapılan Beyazıt Kulesi, yüzyıllardan beri kullanılagelmıştır.

ÇIKMIŞ SORU

2. Fiziğin XX. yüzyıl boyunca gerçekleştirdiği olağanüstü

I

gelişmelere benzer başarıların kaydedildiği bir diğer

II

bilim dalı astronomidir. Uzak geçmişten modern çağa

III

kadar gökbilimciler; her dönem evreni tanımak, onun

IV

nasıl oluştuğunu ve katettiği evreleri belirlemek için

V

büyük çaba göstermiştir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

HOCAM

NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTALAMA İŞARETLERİ

YGS - TYT	2016 1	2017 1	2018 1	2019 2	2020 2	2021 2	2022 2	2023 2	2024 2	2025 2
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 2	2019 2	2020 2	2021 2	2022 2	2023 2	2024 2	2025 2

SONUÇ

- Son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de 33 soru çıkmıştır.
- Çıkan 33 sorudan,
 - "Nokta, Noktalı Virgöl" → 15 soru
 - "İki Nokta, Üç Nokta, Kesme İşareti, Soru İşareti, Ünlem İşareti" → 7 soru
 - "Karma Noktalama İşaretleri " → 11 soru
- Bu durum bize ÖSYM'nin ALIŞKANLIKLARINI TERK ETMEDİĞİNİ göstermektedir.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. NOKTA (•)

1. Cümlelerin sonuna konur:

> Seni hep sevdim.

2. Bazı kısaltmaların sonuna konur:

> Alm. (Almanca), Ar. (Arapça), İng. (İngilizce)

3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur:

> 3. (üçüncü, 15. (on beşinci)

4. Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra nokta konur:

> 3, 4 ve 7. maddeler

5. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur:

> 29.5.1453

6. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur:

> Tren 09.15'te kalktı.

2. VİRGÜL (,)

1. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:

> Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller...

2. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:

> Seni çok sevdim, sana çok güvendim.

3. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:

> Ali, seni çok sevdiğini anlayıp koşa koşa geldi.

4. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur:

> Arda, sınıfın haşin ve gaddar erkeği, dün geldi.

5. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:

> Seni çok seviyorum, dedi.

6. Edebi eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

> Ahmet'e,
— Seni seviyorum, dedi.

7. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, başüstüne, öyle, haydi, elbette gibi kelimelerden sonra konur:

> Peki, gideriz. Hayır, gidemeyiz.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Virgülün Kullanılmadığı Yerler

1. “ve, veya, yahut” bağlaçlarından önce ya da sonra virgül kullanılmaz.
 - > Onu hiç özlemedi ve yıllarca aramadı.
 - > Pakize veya Kuddusi gelmelidir.
2. Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül kullanılmaz.
 - > Ne coğrafyayı seviyor ne matematiği.
 - > Hem çok çalıştı hem hayatını yaşadı.
3. Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan “de, da” bağlacından önce ya da sonra virgül kullanılmaz.
 - > Seni orada görmüş de selam vermemiş
4. Metin içinde “-ınca, -ince” anlamı katan “mı, mi” edatından sonra virgül kullanılmaz.
 - Eve gittin mi beni ara!
5. Şart ekinden sonra virgül kullanılmaz.
 - > Onu görürsen hemen bana haber vermelisin.
6. Metin içinde zarf-fiil ekleriyle oluşturulmuş kelimelerden sonra virgül konmaz.
 - > Seni gördükçe hep seviniyorum.
 - > Televizyon seyredip güzelce uyudu.

Şart ekleri art arda kullanılırsa virgül kullanılır.

- > Onu görse, seni sevse ne güzel olur değil mi?

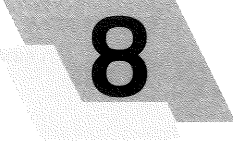
Zarf-fiiller art arda kullanılırsa virgül kullanılır. Anlam karışıklığı olursa zarf-fiil eklerinden sonra virgül kullanılabilir.

- > Seninle konuşup, hemen onu görünce mutlu oldum.

3. NOKTALI VİRGÜL (•)

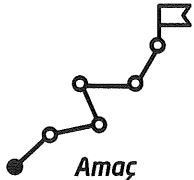
1. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur:
 - > Erkek çocuklara Ali, Veli, Selami, Necati; kız çocuklara ise Ayşe, Fatma, Hayriye, Pakize adları verilir.
2. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:
 - > Ahmet'i, Veli'yi, Necati'yi gördü; onlara selam söyledi.
3. İki kiden fazla eş değer ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra noktalı virgül konabilir:
 - > Roman; şiir, tiyatro, deneme ve sohbet göre daha kurgusal bir türdür.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

**NOKTA, VİRGÜL, NOKTALI VİRGÜL
ÖSYM NELER SORDU?**

KESFET KÖŞESİ

- 2022 - TYT → Virgülün görevlerini seçeneklerle eşleştirme
- 2025 - MSÜ → Virgülün farklı görevde kullanıldığı seçeneği belirleme
- 2024 - MSÜ → Virgülün yanlış kullanıldığı bölümü tespit etme
- 2021 - TYT → Verilen paragrafta virgülün işlevlerini bulabilme

1. ÖSYM

2024 - KPSS ÖN LİSANS

Aşağıdakilerin hangisinde virgül farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Lider kişinin özellikle kriz zamanlarında ortaya çıkan kararlı duruşu, grubun psikolojisini etkilediği gibi geleceğe yönelik kaygılarına da tesir eder.
- B) Grubun uyumunu artırmak için yapılması gerekenlerden biri, açık iletişimi teşvik etmek ve üyeler arasındaki anlaşmazlıklara çözüm getirmektir.
- C) Yönetici, oluşturduğu küçük gruplardaki iletişim süreçlerinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesine zemin hazırlayarak herkesin kendini güvende hissetmesini sağlamalıdır.
- D) Normların oluşturulmasında ve devam ettirilmesinde yöneticinin rolüne dikkat edilmeli, grubun sağlıklı normlar oluşturabilmesi için gerekli müdahaleler yapılmalıdır.
- E) Grubun başlangıç aşamasında oturumları açan ve gündemi belirleyen başkan, grup üyelerinin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmalıdır.

2.

2024 - MSÜ İKİZİ

Tabiatın uçsuz bucaksız dokusunda gezginleri,
meraklıları en az maceraları kadar onlarda hayranlık
uyandıran birçok varlık bekler. Ormanlık zeminde bir kar
örtüsü... Hava, kuş cıvıltılarıyla çınıyor; içim huzurla
doluyor. Gezinti esnasında tüyleri alaca karanlıktaki
gökyüzüne benzeyen minik ötücü kiraz kuşunu görmeyi
çok istiyorum. Bu karşılaşmalar; bana bir şeyleri ama
daha çok cennetin gerçekten de dünya üzerinde olduğunu
düşünmemi sağlıyor. Sait Faik'le aynı noktada
buluşuyorum: *Bu bir şeyler para lmasa bile neşe,*
zevk, ömürdür.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3.

ÖSYM

2019 - TYT

XX. yüzyılın son çeyreğinde plansız iç göçler sebebiyle kalabalıklaşan İstanbul; benzer kaderi yaşayan Ankara, İzmir, Bursa gibi şehirlere göre daha çok sorunla baş başa kalmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Yazar değil, eleştirmenler; metinler değil, yorumlar yani bakış açıları değiştiği için edebiyat eserlerinin anlamı daima zenginleşmektedir.
- B) Kopuk dizelerin, anlatı parçacıklarının, çizimin sınırlarında dolaşan bu melez metin; onun yaşam haritasına göre farklılıklar gösterir.
- C) Türkiye, İran, Rusya; Ankara, Tahran, Moskova isimlerinin birbirleriyle münasebetleri açık seçik ortadadır.
- D) Tokat'ta yetiştirilen ürünlerin başında domates, biber, fasulye, patates; kiraz, vişne, elma, erik gelir.
- E) Lale, sümbül ve karanfil motifleriyle ebru sanatına farklı bir yorum getirmiş; bu sanatın genç kuşaklarca tanınmasına katkıda bulunmuştur.

4. Halk hikâyeleri () sinema () tiyatro () roman gibi göstermeye bağlı sanatlar ve edebî metinlere konu olabilen manzum - mensur karışık () genellikle anonim bir üründür.

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,)
- B) (,) (,) (,) (;)
- C) (;) (,) (,) (,)
- D) (;) (,) (,) (;)
- E) (;) (,) (,) (,)

5. **Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?**

- A) Seni görüp, onu görmeyince üzuldüm ben de.
- B) Seni buraya getirirlerse hemen bana haber versinler, kimseyi rahatsız etmesinler.
- C) Adamı, karısını burada görmüş; sizleri o yüzden rahatsız etmiş.
- D) Kimseye bir şey söylemeyip, yanıma çabucak gelmelisin.
- E) Bütün bu anlatılanların altında tahmin edilmemiş, hiç akla bile gelmemiş bir şey vardı: Âdem'in gelişi.

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?**

- A) Ankara – İstanbul kara yolunun 35. km.sinde buzlanma nedeniyle kaza olmuş.
- B) 05.06.2019 tarihinde yazdıklarınızı yayımlamak istiyorum.
- C) Saat 08.30'da seni arayacağımı söylememiş miydin?
- D) XV. yy.ın son çeyreğinde uyanmaya başlayan Batı, yüzünü Osmanlıya çevirdi.
- E) Adama bazı şeyleri hediye etmişlerdi: kalem, defter...

7. Psikolojik danışmanın temel felsefesine göre insan şöyle tanımlanır: "Kendine özgü algılayan (I) kişiliğine uygun davranan (II) gelişmek isteyen biricik varlıktır." İnsanın özgürlük ve özerk olma ihtiyacı, doğasında doğuştan getirilen bir karakteristiktir. Potansiyellerini gerçekleştirme sorumluluğu alan (III) bu amaçla yaşayan başka bir varlık yoktur. Bu nedenle (IV) geçmiş ve gelecek değil içinde yaşanılan an önemlidir. İçinde yaşanılan zaman aslında hem geçmiş (V) hem de geleceğini kapsamaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8.

2024 - TYT İKİZİ

(I) Roma, Bizans ve Osmanlı gibi üç büyük imparatorluğa başkentlik yapmış olan İstanbul'un tarihi, sayısız olayla doludur. (II) Tarih boyunca pek çok isyan, yangın ve doğal afet görmüş olan bu şehir kuruluşundan itibaren farklı milletler tarafından hâkimiyet altına alınmak amacıyla birçok kez kuşatılmıştır. (III) Orta Çağ'ın en güçlü savunma hattına sahip olduğundan ne istila edilmiş, ne de halkı zulüm görmüştür. (IV) Nitekim kuruluşundan itibaren güçlü ve kalabalık orduların kuşatmaları başarısızlıkla sonuçlanmış, şehri fetheden ise genç Türk hükümdarı II. Mehmet olmuştur. (V) Siyasi başkent oluşunun yanında Bizans Dönemi'nde Hristiyanlığın, Osmanlı Dönemi'nde de İslamiyet'in merkezi olan bu şehrin yaşamış olduğu olaylar arasında en önemlisi şüphesiz 29 Mayıs 1453 tarihinde Sultan II. Mehmet'in İstanbul'u fethetmesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül kullanımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

4. İKİ NOKTA (:) ————

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:

- Türk edebiyatında sade dille yazan sanatçılarımızı hatırlayalım: Ömer Seyfettin, Halide Edip Adivar, Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul ve Ali Canip Yöntem.

3. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur:

- **Ali:** Benimle evlenir misin?
- Pakize:** Sen olsan kendinle evlenir miydin?

2. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur:

- Kendimi takdim edeyim: Meclis kâtiplerindenim.

4. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

- Ali söyler:
— Seni çok sevdim.

5. ÜÇ NOKTA (...) ————

1. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur:

- Dün gece seni bu sokakta beklerken...

3. Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur:

- ... derken kimse gelmedi.

5. Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur:

- Ali!..

2. Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur:

- Kılavuzu karga olanın burnu b...tan çıkmaz.
- Ç... iline gittim.

4. Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur:

- Sana uğurlar olsun...

6. Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır:

- — Kimsin?
- Necati...
- Hangi Necati?
- ...

6. SORU İŞARETİ (?) ————

1. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur:

- Nasıl geldin?
- Adın ne?

3. Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır:

- Yunus Emre (1240 ? - 1320)
- 1596 (?) yılında doğan Bağdatlı Ruhi bu şiiri yazdı.

2. Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur:

- Adınız?

DİKKAT

Soru ifadesi taşıyan sıralı ve bağlı cümlelerde soru işareti en sona konur:

- Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?

NOKTALAMA İŞARETLERİ

7. ÜNLEM İŞARETİ (!)

1. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur:

➤ Tüh! Vah vah!

DİKKAT

Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlelerin sonuna da konabilir:

- Ali, kurtar beni!

2. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur:

➤ Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!

3. Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrıç içinde ünlem işareti kullanılır:

➤ Adam, zeki (!) olduğunu söylüyor.

8. KISA ÇİZGİ (-)

1. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:

➤ Gel-
miş.

2. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:

➤ Erhan -amcamın oğlu- bu evi yeni almış.

3. Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır:

➤ Yaz-

4. Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır:

➤ Konya - İzmir yolu, Türkçe - İngilizce Sözlük,
09.30 - 10.30, 1914 - 1918 Birinci Dünya Savaşı

9. UZUN ÇİZGİ (—)

1. Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna konuşma çizgisi de denir.

➤ — Eve erken gittin mi?
— Hayır, erken gidemedim.

2. Oyunlarda uzun çizgi konuşanın adından sonra da konabilir:

➤ Sıtkı Bey — Kaleyi kurtarmak için daha güzel bir çare var. Gerçekten ölecek adam ister.
İslam Bey — Ben daha ölmedim.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

10. EĞİK ÇİZGİ (/)

1. Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur:

- > Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak /
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak / O
benim milletimin yıldızıdır, parlayacak / O benimdir, o
benim milletimindir ancak.

2. Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası
arasına ve semt ile şehir arasına konur:

- > Huzur Sokağı No.: 21/6 Kurtuluş / ANKARA

3. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur:

- > 18/11/1996, 18/XI/1996

11. TIRNAK İŞARETİ (“ ”)

1. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan
sözler tırnak içine alınır:

- > Sana “Seni seviyorum.” dedi.

2. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine
alınır:

- > Yeni bir “barış taarruzu” başladı.

3. Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm
başlıkları tırnak içine alınır:

- > Tüm bölüm öğrencileri “Kendi Gök Kubbemiz” adlı
şirini incelediler.

DİKKAT

Cümle içerisinde özel olarak belirtilmek istenen sözler, kitap ve
dergi adları ve başlıkları tırnak içine alınmaksızın eğik yazıyla
dizilerek de gösterilebilir:

- Cahit Sıtkı'nın *Otuz Beş Yaş* şiirini çok sevmiştim.

12. TEK TIRNAK İŞARETİ (‘ ’)

1. Tırnak içinde verilen cümlelerin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü, ibareyi belirtmek için kullanılır:

- > Edebiyat öğretmeni “Şiirler içinde ‘Han Duvarları’ gibisi var mı?” dedi ve Faruk Nafiz’in bu güzel şiirini okumaya başladı.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

13. YAY AYRAÇ ()

1. Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için kullanılır. Yay ayraç içinde bulunan ve yargı bildiren anlatımların sonuna uygun noktalama işareti konur:

> Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz.

2. Özel veya cins isme ait ek, ayraçtan önce yazılır:

> Yunus Emre'nin (1240? - 1320)...

3. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır:

> Kemal Bey — (Yavaş yavaş adama yaklaşıyor.) Ne oluyor burada?

14. KÖŞELİ AYRAÇ ([])

1. Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan köşeli ayraç kullanılır:

> Halikarnas Balıkçısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886 - 1973)] en güzel eserlerini Bodrum'da yazmıştır.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

15. KESME İŞARETİ (')

1. Özel isimlere getirilen bazı ekler (iyelik, durum, bildirme ekleri) kesme işaretiyle ayrılır:

- Fatih'in
- Türkiye'ye
- Fatma'dan
- Kadir'dir
- Boğaz'dan (İstanbul Boğazı yerine kullanım)

Temel Kural

2. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen eklen kesme işaretiyle ayrılmaz:

- Türk Dil Kurumundan
- Türkiye Büyük Millet Meclisinin
- Şen Kardeşler Pide Salonuna

İstisna: Kurum, kuruluşlardan sadece "Avrupa Birliği"ne ek getirildiği zaman getirilen ek kesme işaretiyle ayrılır.

- Avrupa Birliği'ne üye ülkeler

3. Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz:

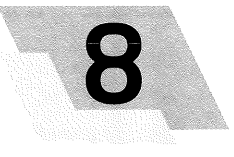
- Boğaz Köprümüzün yeşilliği
- Konya Ovasının bozkırı

4. Belli bir kanun, tüzük, yönetmelik kastedildiğinde büyük harfle yazılan kanun, tüzük, yönetmelik sözlerinin ek alması durumunda kesme işareti kullanılır:

- Ceza Kanunu önemlidir. Bu Kanun'un 15. maddesinin d bendi...
- Ortaöğretim Sınıf Geçme Yönetmeliği önemlidir. Bu Yönetmelik'in 7'nci maddesine göre...

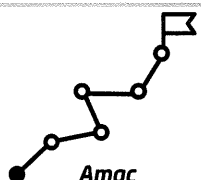
5. Cumhurbaşkanlık, Rektörlük vb. sözlere ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde "Cumhurbaşkanlığa, Rektörlüğe" şeklinde yazılır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!
ÖSYM NELER SORDU?

KEŞFET KÖŞESİ

- 2024 - TYT → Virgülün kullanılamayacağı yerler
- 2019 - MSÜ → Virgülün doğru kullanımı
- 2020 - TYT → Virgülün yanlış kullanımı
- 2020 - MSÜ → Virgülün yanlış kullanımı

1.

ÖSYM

2023 - MSÜ

Öğrencilerim hep aynı soruyla karşıma dikiliyor (I) "Nasıl iyi bir yazar olabiliriz?" Bu sorunun cevabı o kadar kolay değil. Çünkü hemen her mesleğin uzun zaman isteyen üç aşaması olduğuna inanırım (II) çiraklık, kalfalık, ustalık. "Peki usta bir yazardan birkaç yıl ders alsak biz de onun gibi olabilir miyiz?" diye sorduklarında yanlış anlaşıldığımı fark edip açıklama yapmaya devam ederim (III) "Yetenek de gerekli!" Yeteneği olmayan kişinin bir mesleğe başlaması da bu yolda gelişip zirveye çıkması da mümkün değildir bana göre (IV) Sonra yine sorarlar (V) "Yeteneği nasıl ediniz?" Bir kez daha tebessüm eder ve "kader" derim.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2018 - KPSS ÖN LİSANS

Oxford Sözlüğü, her yıl olduğu gibi bu yıl da yılın sözcüğünü açıkladı(;) post-truth(,) Sözlük(,) Amerika'daki başkanlık seçimine bağlı olarak kullanım sıklığı çok artan bu kelimenin anlamını şu şekilde vermiş(;) Nesnel gerçekliklerin kamuoyunu şekillendirmede duygusal ve kişisel görüşlerden daha az etkili olması(,) V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. ÖSYM

2023 - TYT

- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
- Herhangi bir sebepten açık yazılmak istenmeyen kelimelerin yerine konur.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Shakespeare'in bir oyununda geçen şu sözler beni hep etkiler:
- ... Kavgaya girmekten sakın ama girdikten sonra sıkı dayan ki karşıdakinin gözü senden korksun. Herkesi dinle...
- B) Gecenin karanlığında onu kimse görmez, görse de tanıyamaz sanıyordu. Yanılmıştı. Ses kulağına geldiğinde sırtı ürpertiyle gerildi:
- Hey Nazif... Nazif diyorum, Nazif...
- C) – Her şey olup bittikten sonra çantayı alıp öylece gidebileceğini sanıyorsan aldanıyorsun. Uçağın saat kaçta?
- ...
- Cevap ver lütfen!
- D) Bunca zaman sanki onu biz yetiştirmemiştir gibi, bambaşka davranış kalıplarını benimseyip karşıma C...'in tıpatıp bir kopyası gibi çıkması beni deli ediyor.
- E) Oturduğu masadan etrafında dans eden ve havalarda uçuşan kelekleri görüyor ama yine de dudaklarını kıpırdatıp tek kelime söylemiyordu ve bu hâli...

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bu yıl Avrupa Birliği'ne üye ülkeler toplantısı erken başladı.
- B) Yunus Emre'nin eserinde birbirinden güzel şiirler yer almaktadır.
- C) 19 Eylül 2011 Pazartesi'nin bende yeri ayrıdır.
- D) Bakanlar Kurulu'nun almış olduğu kararla okullar tatil edildi.
- E) Cevdet Efendi'ye yapılan bunca şeyden sonra ona hak vermeye başladım.

5.

Sesini kimseye duyurmak istemiyordu. Bir ses (I) Denizde bir mehtap (II) Gölün kenarında güzel, alımlı, hoş köpükler içinde bir güzel (III) Sonra büyük bir sükûnet (IV) Bir kuş deli olurdu görseydi bunları (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

İranlı şair Sadi Şirazi, *Gülistan* ()'nda şöyle bir nasihatle bulunur () () Cahile en iyi cevap, susmaktır () ()

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (') (:) (") (.) (") B) (") (:) (") (.) (")
- C) (') (:) (") (!) (") D) (') (:) (") (.) (")
- E) (") (:) (") (.) (")

7.

Toplum için sanat anlayışına sahip olan Namık Kemal () eserlerinde halkının bilinçlenmesi için vatan, millet, hürriyet gibi yeni kavramlara yer verdi () Halkını öyle bir bilinçlendirdi ki Kırım Savaşı'nı konu edindiği () Vatan yahut Silistre () adlı oyunun sahnelenmesinden sonra hükûmeti kızdırdığı gerekçesiyle Magosa'ya sürgün edildi ()

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (.) (") (") (.) B) (.) (.) (") (") (.)
- C) (.) (.) (') (') (.) D) (.) (.) (:) (.) (.)
- E) (.) (.) (") (") (...)

8.

2022 - TYT İKİZİ

Tepedeki yaşlı çınar ağacının gövdesine yaslanmış, kendi hâllerinde üç şair oturmaktadır (I) Erdem Beyazıt, Nuri Pakdil ve Cahit Zarifoğlu (II) İkinciüstünün serinliğine kendini kaptırmış şairlerin hülyalarında ne gamdan eser vardı ne de karamsarlıktan (III) Bir umudun, bir memleket hayalin peşinden koşuyorlardı hem de dur durak bilmeden (IV) Büyüktü umutları, hayalleri ve sevdaları vardı (V)

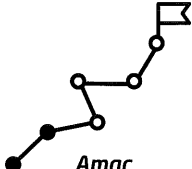
Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Noktalama İşaretleri

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

7 Dakika

**BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!
ÖSYM NELER SORDU?**

ÖĞRENME KÖŞESİ

- 2017 - YGS → Virgülün yanlış kullanımı
- 2020 - MSÜ → Noktalı virgülün yanlış kullanımı
- 2021 - MSÜ → Noktalı virgül ve virgülün kullanımı
- 2025 - MSÜ → Noktalı virgül ve virgülün kullanımı

1.

ÖSYM

2024 - KPSS - LİSANS

Eskiden Boğaziçi yalılarında oturanların çoğu; kışın İstanbul'a iner ve nisan sonu (,) mayıs başında Boğaziçi'ne dönerlerdi. Taşıdıkları eşyaların ağırlıklarından başka hiçbir özelliğine aldırış etmeyen (,) ağırları yüklenirken zorlanan fakat ağır olmayanların hafifliklerini de küçümseyen bir edayla kaldıran (,) eşya az gelmiş gibi bir de ağır semerlerini taşıyan emektar hamallar bu göç işini üzerlerine alırlardı. En mahrem (,) en nadide eşyalarımız bile sanki onların olur ve bize ise yalnız (,) kalplerimizde taşınacak sevinçler kalırdı.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisi "bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelimenin gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek" amacıyla kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2019 - MSÜ

Nefesi koklayarak (,) içeriğindeki kimyasalların tümünü tespit edebilen elektronik burunlar kan testlerinin yerini alacak gibi görünüyor. Örneğin Teksas Üniversitesinde geliştirilen (,) elektronik burun çeşitli hastalıklar hakkında ipucu niteliğindeki (,) kimyasalları çok kısa sürede ve kayda değer bir doğrulukla tespit ederek ilgili hastalıkların (,) tanılanmasını mümkün kılıyor. Üniversiteden yapılan açıklamaya göre elektronik burunun beta testleri yapılmaya başlanacak (,) ilerleyen zamanlarda da küresel bir araştırma birimi projeye destek verecekti.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisinin kullanımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. ÖSYM

2020 - KPSS - ÖN LİSANS

"Farklı bir gezegene oradaki kayaların yapısını incelemek için araç gönderebilecek kapasiteye sahip insanlık, milyonlarca insanın aklıyla mücadele etmesini umursamayabiliyor. Mars'a gitmek, yanı başındaki komşuyu ziyaret etmekten daha kolay görünüyor." Jose Saramago, 1998 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldığı törende söylüyor bunları. İnsanın yakınındakini görmeden yaşamasına ve insan hayatının değersizleştirilmesine karşı hayatı boyunca mücadele eden yazar; kitaplarında da bu konulara eğilmiş, incelemeler yapmış, kendine özgü ironisiyle insanlığın içinde bulunduğu durumun yıkıcılığını yeşeren bir umutla göstermiştir. Peki bunları nasıl fark ederiz? Özenli okumalarla...

Bu parçada noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdaki kurallardan hangisine örnek bir kullanım yoktur?

- A) Virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra konulan noktalı virgül
- B) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konulan virgül
- C) Tamamlanmamış cümlelerin sonuna konulan üç nokta
- D) Özel adlara getirilen durum ekini ayırmak için kullanılan kesme işareti
- E) Bir kimseden olduğu gibi aktarılan sözler için kullanılan tırnak işareti

4. I. Dünyada beş büyük okyanus vardır () Atlantik, Pasifik, Hint, Arktik ve Antarktik.
- II. Karalarla denizlerin karşılaştığı yerler olan kıyılarda dalgalar ve gelgitler karaları şekillendirerek ()
- III. Boyuna kıyılar, dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde görülür, Karadeniz ve Akdeniz kıyıları bu kıyılara örnektir () Ria tipi kıyılar; akarsu vadilerinin deniz suları altında kalmasıyla oluşur, İstanbul ve Çanakkale Boğazı bu kıyı tipine örnektir.
- IV. Okyanusların yüzeyi () Ay ve Güneş'in çekim etkisine karşılık günde iki kez yükselip alçalır.
- V. Sakin havalarda hafif dalgalar () sert rüzgârlı havalarda daha kuvvetli ve yüksek dalgalara dönüşür.

Yukarıdaki numaralanmış öncüllerde ayrıca belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Virgül
- B) Üç nokta
- C) Nokta
- D) İki nokta
- E) Noktalı virgül

5. Edebiyat, yerine göre büyüleyici bir güç^I; yerine göre zevk veren, eğlendiren, bunu yaparken uyandıran, silkeleyen, düşündürten itkidir. Ya yazarlık^{II} Büyük sorumluluk üstlenmiş yaşamsal ve toplumsal görev. Onlar sayesinde^{III} belki de varlığımızı sorguluyoruz, anlamaya çalışıyoruz. Onlarla varız. Öyleyse ortada tek bir şey var^{IV}. Varoluş kaynağımızı bunlara borçluyuz. Oktavio Paz'ın bu bağlamda görüşü dikkat çekicidir^V: ".... Poe, Faulkner, Eliot olmaksızın XIX. ve XX. yüzyılları kavramak mümkün değildir."

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. (I) Elektriksel olarak yüklenen fırtına bulutlarının içinde, fırtına bulutları arasında ya da fırtına bulutu ile yer arasında gerçekleşen yük aktarımı yıldırımları oluşturur. (II) Yıldırımlar esnasında yıldırım hattının etrafındaki havanın sıcaklığı 30.000°C'ye -bu değer Güneş'in yüzey sıcaklığının yaklaşık beş katına eşittir- ulaşabilir. (III) Bu süreçte ısınan havanın basıncı normal atmosfer basıncının 10-100 katına çıkabilir; hava ani bir şekilde genişler. (IV) Bu durum yıldırım hattı boyunca havada -sonik patlamalar sırasında olduğu gibi- şok dalgalarının oluşmasına neden olur. (V) Gök gürültüleri sırasında duyduğumuz "patlamaya benzer sesler" bu durumdan kaynaklanır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlış vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. ÖSYM

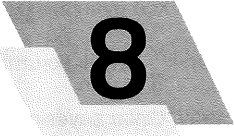
2023 - MSÜ

Yaz mevsimi; pastanelerin girişlerindeki dondurma tezgâhlarında, plaj önlerinde, mahalle aralarında "Dondurmam kaymak!" diye bağırarak dondurmacılarla belli ederdi geldiğini. Şimdilerde ise dondurma her mevsimde tüketilir; yaz, kış... Bugün yediğimiz dondurma XVI. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkar, önce Avrupa'ya oradan da Amerika'ya yayılır. Dondurma ülkemizde yaklaşık yüz yıl önce tüketilmeye başlanır. İlk modern dondurma fabrikamız 1957'de Atatürk Orman Çiftliği'nde açılır.

Bu parçada noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdaki kurallardan hangisinin bir örneği yoktur?

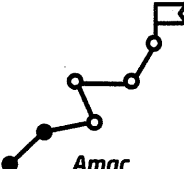
- A) Eş değer öğeleri arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra noktalı virgül konur.
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.
- C) Sayılara getirilen ekleri ayırmak için kesme işareti konur.
- D) Başka bir kimseden aktarılan sözlerin başına ve sonuna tırnak işareti konur.
- E) Ünlem ve seslenmelerden sonra anlatımı pekiştirmek için üç nokta konur.

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!
ÖSYM NELER SORDU?

ÖĞRENME KÖŞESİ

2018 - MSÜ	→	Noktalı virgülün işlevleri
2019 - TYT	→	Noktalı virgülün işlevleri
2024 - KPSS ÖN LİSANS	→	Virgülün işlevleri
2024 - KPSS LİSANS	→	Virgülün işlevleri

1.

ÖSYM

2022 - TYT

- Kendinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul, teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.
- Anlamı güçlendirmek için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Benim de söyleyeceklerim vardı elbet sana ama gözlerine bakmakla yetinmeyi bildim, dedi usulca.
- B) Haydi, biraz da sen tutun rengârenk kanatlı yaban kuşlarının çıkardığı umut rüzgârına.
- C) Hayatta neyin önemli olduğunu anlamak için arkama dönüp bakıyorum ki iyilik, iyilik, hep iyilik.
- D) O, bundan yıllar önce her şeyi arkasında bırakıp yeni bir şehre taşındığında kalbindeki aşkı da yitirmişti.
- E) İnsan kendini sevip, yaptığı hatalardan ders çıkardıkça içindeki olgunlaşma hissi de tüm benliğini kaplar.

2.

ÖSYM

2022 - KPSS - LİSANS

Gülün Adı'nın ünlü yazarı Umberto Eco 1932 yılında İtalya'nın Alessandria kasabasında doğdu. 1950'li yıllarda Radio Audizioni Italiane yani RAI'nin kültür programlarını yönetti. 1959 - 1975 yılları arasında edebiyat dışı yayınların editörlüğünü üstlendi. Makalelerini ülkesinin önde gelen gazetesi Corriere della Sera'da yayımladı. 38 yaşında intisap ettiği Bologna Üniversitesi'nde göstergebilim dersleri verdi.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. Özgür ruhlu (I) zapt edilemeyen ve gizemli kadın karakterleri; kült oyunları arasına nispeten Shakespeare'in Kleopatra'sı ya da Shaw'un Jan Dark'ı ile girmiştir. Ancak bu karakterlere tarihî yaklaşımla bakıldığında gerçek kişilerin bir izdüşümüdür. Elbette Shaw'un Dark'ı (II) ilahi güçlerden esinlenen gözü pek bir vatansever (III) Shakespeare'in Kleopatra'sı ise güzelliği (IV) zekâsı ve çekiciliği ile diplomasiyi birleştiren (V) Mısır'ın çıkarlarını korumayı bilen bir kadındır. Karşılarında aşmaları gereken güçlü ve sert bir hiyerarşi ve ataerkil yapı vardır.

Bu parçada numaralandırılmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) O, hayatında iki şeyin özlemini dindiremez: anne ve çocukluk. (II) Şiirlerinde "zaman" metaforunu sıklıkla işleyen Tanpınar, Bergson'un zaman felsefesine sadık kalmıştır. (III) Kendini zamanın içinde veya dışında konumlandırmaz, zihnindeki an'ı yaşamaktan geri durmaz. (IV) İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde uzun yıllar çalışan Tanpınar, Ahmet Haşim ve hocası Yahya Kemal'den etkilendiğini açık etmekten çekinmez. (V) Hayatından herkes, en sevdiği annesi bile, çekip giderken onun hayatında derin boşluklar bırakmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ted ilkin çiçek kokusunu ciğerlerine çekmek, saz sesini dinlemek ve özellikle Susen'i görmek için kapı kenarında durdu. Bir taraftar ve sanat uzmanı gibi baktı ona, başını sallayıp yaklaştı ()

() Yine düşüncelere mi daldın?

Susen başını salladı. Ted yatağın kenarındaki iskemleye oturdu () kapısı yarı açık duran seraya şöyle bir göz attı. Bu sırada usul usul kayan ve kapıdan içeri süzülmekte olan beyaz yılanı fark etti:

- Bu yılan sokmaz değil mi?
— Hayır () Şiş kimseyle uğraşmaz.

Bu parçada yay ayrıçla () belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (: (—) (.) (.) B) (:) (") (.) (!) C) (.) (—) (:) (.)
D) (...) (") (") (!) E) (:) (—) (:) (...)

6. Karşımızda bir yılan misali kıvrılan yol, kıvrıldıkça sonsuzu andıran nihayetsiz ova duruyor; arabamız gün batarken yılan yolları tırmanmaya çalışıyor, veremli bir hasta gibi ses çıkartıyordu.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Ali, Ahmet, Ayşe ve Nurettin'i çağırıp onlara çok sevdiği çizgi filmi izletti.
B) Bugün matematik, fizik; yarın coğrafya, tarih sınavlarımız olacak.
C) İstanbul, Antalya; Pekin, Tokyo sevdiğim ve her tatilde gittiğim şehirlerdir.
D) Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.
E) Ali, Kemal, Nuri siyah takımında; Behçet, Kemal, Çağlar beyaz takımında olacaklar.

7. İnsanın bu hayatta yaşama tutunmasını sağlayan bazı yollar vardır () Bu yollar şunlardır () kitap okumak () gezip görmek () acı çekerek öğrenmek ()

Bu parçada ayrıçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

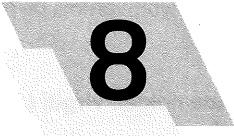
- A) (:) (:) (.) (.) (...) B) (.) (:) (.) (.) (.)
C) (.) (:) (.) (.) (...) D) (.) (:) (.) (.) (...)
E) (.) (:) (.) (.) (.)

8. Bir kitapevine girdiğinizi düşünün () Nasıl bir kitap alırsınız () kitabı almanızı sağlayan ölçütler nelerdir () Bence kitap alınırken özellikle iyi bir okuyucuysanız şu iki temel ölçüte dikkat etmek gerekir () edebî bir nitelik taşıması, sözcük dağarcığımızı zenginleştirmesi ()

Bu parçada ayrıçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

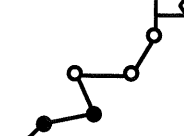
- A) (.) (.) (?) (:) (...) B) (.) (?) (?) (:) (.)
C) (...) (.) (.) (:) (.) D) (.) (.) (?) (:) (.)
E) (:) (.) (?) (:) (...)

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre **8** Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!
ÖSYM NELER SORDU?

TRANSFER KÖŞESİ

- 2022 - KPSS LİSANS (İPTAL) —————> Virgülün işlevleri
- 2021 - KPSS LİSANS —————> Virgülün kullanılmayacağı yerler
- 2020 - KPSS LİSANS —————> Virgülün işlevleri
- 2019 - KPSS LİSANS —————> Virgülün yanlış kullanımı

1.

ÖSYM

2023 - TYT

Bir kentin renkleri olabilir mi? Çocukluğumu geçirdiğim İstanbul'un, rüyalarım bile giren renkleri vardı () Mesela evlerin yakut kırmızısı, zebecet yeşili, gece mavisi, kehribar sarısı kapıları hiç çıkmaz aklımdan. Çocukken hepsini hayran hayran izler () defterime resimlerini çizdim. Şimdi gökdelenlerin karanlık camlarının renkleri süslüyor şehri. Ben de o korkunç binaları her gördüğümde içimden haykırıyorum () Çocukluğumun renkleri, geri dönün ()

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (.) (:) (!) B) (.) (.) (:) (.)
- C) (:) (:) (.) (!) D) (:) (:) (:) (!)
- E) (.) (:) (.) (.)

2.

ÖSYM

2022 - KPSS - LİSANS (İPTAL)

Dillerin Katli adlı kitabımın 2000 yılında basılmasından bugüne kadar (.) tehlikede olan diller konusunda dünyada birtakım ilerlemeler katedildi. Tehlike Altındaki Diller Vakfı (.) Avustralya ve Asya'da yaptığı yıllık konferanslarla dil ölümünün tehlikelerini anlattı. Hans rausin Vakfının (.) Londra'daki Doğu ve Afrika Çalışmaları Okuluna 2022'de yapmış olduğu yüksek miktardaki bağış (.) risk altındaki dillerin belgelenmesi için Tehlike Altındaki Diller programının kurulmasına olanak sağladı. Bu sayede sanatçıların ortaya çıkardıkları yapıtlar (.) halkın ilgisini bu soruna çekti.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangi ikisi "bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime grubuyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek" kuralına örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. ÖSYM 2020 - KPSS - LİSANS

İroni ^I bireysel veya toplumsal bir konuda üst bakış ve ince alayla bir şeyi över görünüp aslında onu gülünçleştirerek anlatmaktır. İroni aracılığıyla yazarlar ^{II} gerçeğe ayrıca vurgu yapmak için eleştirisini akıcı bir anlatımla ve ima yoluyla dile getirirler. İronide zekâ ^{III} yergi ve mizah dolaylı bir bağlam içinde ^{IV} çarpıcı bir anlatımla sunulur. Geçmişten günümüze birçok yazar ironiden yararlanmış ^V onun aracılığıyla yapıtlarını retorik olarak da zengin kılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış virgüller, işlevleri bakımından gruplandırıldığında hangi ikisi bir grup oluşturur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

4. (I) Boğazların coğrafi yapısından dolayı hava, deniz, akıntı ve iklim şartlarındaki olumsuzluklar bulunmaktadır. (II) Bunun yanında Boğazlardan geçiş yapan gemilerin adet ve tonajlarındaki artış, kaza risk senaryolarını artırmaktadır. (III) Gemi inşa sanayindeki teknolojik gelişmeler ve Hazar petrolerinin uluslararası pazara çıkarılması gibi nedenlerle son yıllarda Türk Boğazlarından geçen gemilerin boyutlarında önemli artışlar meydana gelmiştir. (IV) İstanbul ve Çanakkale Boğazı ile Marmara Denizinde oluşan ve Türk Boğazları olarak tanımlanan bölge, yoğun ulusal ve uluslararası deniz trafiğine sahiptir. (V) Bu yüzden can, mal ve çevre güvenliği bakımından büyük risklerle karşı karşıya kalınmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. *Kar Yağıyor Hayatıma*'daki yazılarda karşımıza çıkan ortak noktalar (I) Selim İleri'nin portre yazarlığının da kodlarını bize göstermektedir. Yazar anı ve deneme tarzında kaleme aldığı portrelerde (II) klasik portre geleneğinin aksine fiziki ve psikolojik birtakım tasvirler ve tahliller yapmaksızın resmettiği kişiyi belleğinde yer etmiş hâlleri ile betimlemeye çalışmıştır (III) olaylar ve durumlarla canlandırdığı bu kişileri (IV) kendi eserlerinden bağımsız düşünmemiştir. Bu (V) yazarın farklı bir tekniği olduğunu kanıtlıyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Şurada burada tesadüf ettiği yaymacılardan bozuk saatleri satın alıp ötesini berisini değiştirerek tamir ettikten sonra fakir dostlarına hediye ederdi () "Al bakayım şunu, hele bir zamanına sahip ol () Ondan sonrasına Allah kerimdir ()" sözü kendisine dert yananların () fakir olmak şartıyla () çoğuna cevabı idi. Böylece Nuri Efendi'nin sayesinde zamanına tekrar sahip olan insan sanki darıldığı karısı ile daha kolay barışabilir () o insanın çocuğu daha çabuk iyileşmiş. Hemen o gün borçlarından kurtulacakmış gibi sevinirdi.

Bu parçada yay ayraçla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) (.) B) (!) C) (-) D) (,) E) (?)

7. 2024 - TYT İKİZİ

Yürek şöyle açıklanır () Hem doğumu hem kabiri düşünürken () O, hayatındaki tüm kelimeleri değiştirmiş () yeni kelimeler ararken kendini sürekli derin kuyuların ağzında buluvermişti. İşte bu anlarda meleğinden miras hep güzeli aramak gelirdi aklına () Bu arayış () sevgiye dair duyguların varlığına, mutlu olmaya duyulan özleme, hayatın varlığına işaretli. Her şeye rağmen yaşamaktı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (...) (:) (.) (;) B) (.) (!) (:) (...) (.)
C) (!) (...) (.) (.) (:) D) (:) (!) (.) (.) (.)
E) (!) (.) (:) (...) (.)

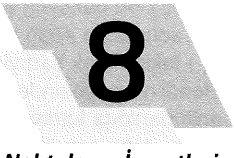
8. ÖSYM 2019 - KPSS - LİSANS

Yusuf güzel bir çocuk ^I Kenan'ın Yusuf'u. Naz uykularındaydı. Güzelim ^{II} göz kapaklarının arkasında rüyası vardı. Yusuf'un rüyasında güneş vardı ^{III} ay vardı. Yusuf'un rüyasında tam on bir yıldız vardı. Berrak gökyüzü ve parlak yıldızlar ^{IV} elini uzatsa dokunabileceği kadar yakınındaydı. Güneş ve ay birbirinin ışığını söndürmemekte ^V on bir yıldız başının üzerinde titremekteydi.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisinin kullanımında yanlışlık yapılmıştır?

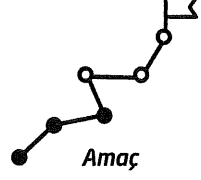
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre

8

Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!
ÖSYM NELER SORDU?

TRANSFER KÖŞESİ

- 2018 - KPSS LİSANS → Virgülün işlevleri
- 2016 - KPSS LİSANS → Virgülün işlevleri
- 2023 - KPSS LİSANS → Noktalı virgül ve virgülün işlevleri
- 2022 - KPSS ÖN LİSANS → Virgülün yanlış kullanımı

1.

ÖSYM

2025 - MSÜ

(I) İnsanlar, rasyonel temellere dayandırdıkları görüşlerini gerekçeleriyle ortaya koyar ve etkilerini bekler. (II) Böyle durumlarda bunları ateşli bir şekilde savunmaz, sükûnetini korur ve sonrasında da nedenleri soğukkanlılıkla açıklar. (III) Görüşünü ateşli bir şekilde savunanlar, düşüncelerini rasyonel temellere dayandırmadıkları için şiddetli duygusallık gösterir. (IV) Bu tavır, neredeyse tamamen aşırı duygusallıkla bağlantılıdır. (V) Duygusal tavrı benimseyen kişiler, rasyonel davrananlara göre toplumda daha çok sorun yaşar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül (,) diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2023 - TYT İkizi

- Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır.
- Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur.
- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Pirinç, tunç, tahta, cam, altın, gümüş gibi maddelerden ve en güzelleri ise kristalden yapılan binbir renk, desen ve şekilleri ile gözleri dolduran süslü aydınlatma araçları avizeler...
- B) O kadar sevindim ki... Kucakladığım gibi doğru eve koştum. Rose, sevgili köpeğimizin tekrar hayata geldiğini görünce benden ziyade sevindi.
- C) Gölgele yaklaştı. Bir adım kalınca onu kıyafetinden tanıdılar:
- Koca Ali... Koca Ali bel...
- D) "Yahu, nedir bu hâl, bu dalgınlık ne?"
- Hiç...
- Beni tanıyamadın mı?
- ...
- Uyan yahu! Ver elini bakayım.
- E) Gece yarısına yakın, hatta yatsıdan sonra, sokakta, hele böyle şehir kenarında B...'in dolaşmasına ağamızın razı olmadığını bilmiyor musun?

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. Fânîlik duygusunun hissedildiği yerde(I) kendiliğinden bir ironi başlar. Altmış sekiz yaşın arkasından geçmiş zamana bakan Abdülhak Şinasi (II) kaybolmuş mutlu çocukluk günlerini anlattığı köşklerle birlikte kaybolan zamanın arkasından birtakım fânî tesellilerle avunmaya çalışır (III) edebiyatla meşgul olmayı da bu tesellilerden biri sayar. İnsanların yaşlandıkça daha pahalı oyuncaklara muhtaç olduklarını söyler (IV) yaşlanmanın kötü olduğunu (V) insanın bu değişime uyum sağlamasının zorluğu üzerinde durur.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

4. İşi Tütün Yaprakevi Deposu()'nda bekçilik olan bir gözlemcinin () uluslararası bir gözlemcinin () toplumun türlü katlarını kapsayan gözlemleriyle insanları eleştirdiği, türlü töreler üzerine fikirler yürüttüğü roman; alışlagelmiş roman biçimleri dışında bir kuruluş gösteriyor; olaylara değil düşünce ve yoruma yaslanıyor. Okur tarafından gereken ilgiyi görüyor mu () Tartışılır. Ancak romanın değerini asla düşürmez ()

Bu parçada yay ayraçla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Kısa çizgi (-) B) Kesme işareti (')
C) İki nokta (:) D) Soru işareti (?)
E) Ünlem işareti (!)

5. **2024 - MSÜ İKİZİ**
- Kültür(,) toplumlara özgüdür. Milletleri birbirinden ayıran
I
niteliği ile kültür ve önemli unsurları(,) o milleti oluşturan
II
bireylerin sevinçte(,) kederde gösterdikleri(,) söz ve
III IV
davranışlarla karakteristik özellik kazanır. Olayların
bireysel ya da toplumsal açıdan algılanışı; üzüntü veren
bir olayın bireylere yansımaları(,) acıyı, bunalımı veya
V
sevinci paylaşma her toplumda farklıdır.
- Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisinin kullanımı yanlıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **2021 - TYT İKİZİ**
- (I) Osman Turan, Bayburt'un Aydıntepe köyünde doğdu.
(II) Ailesi, Trabzon'un fethinden sonra Van taraflarından bölgeye iskân edilen Kurdoğulları aşiretine mensuptur.
(III) Babası Hasan Ağa, I. Dünya Savaşı'nda şehit düştü ve ailesi Çaykara ilçesine bağlı Soğanlı köyüne yerleşti.
(IV) Osman Turan; ilkokulu Çaykara'da, ortaokulu Bayburt'ta, liseyi Trabzon ve Ankara'da okudu. (V) Yüksek öğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi'nde tamamladı.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Mümtaz (I) ağabeyi dediği amcasının oğlu İhsan'ın hastalandığından beri doğru dürüst sokağa çıkmamıştı. Doktor çağırarak (II) eczaneye reçete götürüp ilaç getirmek (III) komşunun evinden telefon etmek gibi şeyler bir tarafa bırakılırsa bu haftayı hemen hemen ya hastanın baş ucunda (IV) yahut da kendi odasında kitap okuyarak (V) Mümtaz'ı düşünerek ve yeğenlerini avutmaya çalışarak geçirmişti.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül (,) getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Arkamdan kalın, çatlak, hatta biraz da bıkkın bir sesin durmadan homurdandığını fark ettim ()

() Haydi hanımlar, beyler () Görülmemiş numaralar burada. Bu panayırın en büyük hünerleri içeride. Millî oyunlar, modern danslar, ağılatıcı dramlar, güldürücü komediler () İspitizma, manyatizma, illüzyonizma numaraları...Dünyanın en büyük kadın ve erkek artistleri içeride. Görmeden geçmeyin ()

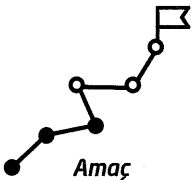
Bu parçadaki yay ayraçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) (:) B) (?..) C) (!..) D) (") E) (...)

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre 7 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

- 2016 - KPSS ORTAÖĞRETİM → Noktalama işaretlerinin kullanılamayacağı yerler
- 2024 - MSÜ → İki noktanın yanlış kullanımı
- 2023 - MSÜ → İki noktanın kullanımı
- 2022 - TYT → İki noktanın kullanımı
- 2023 - TYT → Üç noktanın görevleri

1.

ÖSYM

2020 - MSÜ

Yüzlerce yıl önce Isaac Newton (.) zamanın mutlak olduğu hükmüne varmıştı. Ona göre zaman daha hızlı veya daha yavaş ilerlemiyordu ve bu (.) evrenin değişmezliğinden kaynaklanıyordu. Newton'ın ortaya attığı fikir (.) peşinden gelenlerin aklında derinlemesine yer etti. Bu görüş (.) bilimsel bilginin temeli sayıldı. Bu konuda çalışanlar "zamanın mutlak olması" kuralını (.) yıkmayı hayal bile edemedikleri için uzun süre aksini düşünemediler.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden (.) hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2022 - TYT KIZI

- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
- Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün (,) kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Her şeyi unutarak yaşanır sanma, diyen şairin unutmak gibi bir derdinin olmadığı ortada.
- B) Turgut Özakman'ın *Diriliş Çanakkale 1915* adlı romanında Mustafa Kemal ,okuyucu karşısına çıktığında yarbay rütbeli vatansever subay, Sofya'da bulunur.
- C) Bu, hikâyenin yeniden başlaması ve bu defa güzel sona ereceği anlamına geliyor gibiydi.
- D) Malzemesi olan sanatçıların malzemeleriyle aralarında bağ oluşturarak, malzemenin fiziksel ve kimyasal özelliklerini içselleştirip onu doğasına uyumlu kullanır.
- E) Her şeyin bir sonu olduğunu söyler, her şeyde de bir hayrın olduğunu da...

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3.

2021 - TYT İKİZİ

Robotlar, uygun tutucu olmadan bir hiç durumundadır. Bu sebepten hem akademik olarak hem sanayi olarak çok çeşitli tutucular geliştirilmiştir, geliştirilmektedir. Günümüze kadar yapılan bu çalışmalardan, başarısız sayılanlar dışında, sağlık alanında kullanılması düşünülen tutucuların daha önce hangi alanda kullanıldığına yönelik bir çalışma sunulmuştur. Bunlardan en önemlisi dokunmasız olarak tutuculuk görevi yapan Bernoulli prensibine göre çalışan, Bernoulli olarak da bilinen ilk akademik çalışmaları yapılan robot tutucusudur. Bu tip tutucu öncelikle gıda, otomotiv endüstrisinde kullanılmaya çalışılmıştır.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- C) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
- D) Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

5.

2021 - MSÜ İKİZİ

Kuyu başında bir dut ağacı vardı. Yaşlı () içi oyuk!
I
Yıkılacağından korkan büyükler () çocukların altında
II
oynamasını istemezler. Çocuklar da aksi gibi o ağacı
çepeçevre sarıp el ele oynarlardı. Taş ev () eski ()
III IV
yıkık dökük, yıpranmış şehrin ekâbir kısmından kalmıştı.
Babamın emekli parasıyla alınmıştı. Bize yuva ()
V
mahallenin çocuklarına da oyun bahçesi olmuştu.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) İlk sanayi tesislerini Bomonti'ye çeken faktörler arasında en güçlü olanı, o devrede şehrin hemen yakınında boş ve ucuz arazinin mevcudiyetidir. (II) Yeni yeni ortaya çıkmaya başlayan sanayi tesisleri, "kuruluş yeri" seçiminde bölgenin iyi olmayan ulaşım koşullarını gözetmemişlerdi. (III) Diğer taraftan ilk kurulan sanayi tesislerinin gıda, dokuma ve giyim eşyası gibi şehrin yoğun nüfuslu ve hayat şartları daha yüksek kısımlarını ilgilendiren sanayi türleri olması da bölgeyi tercih sebepleri arasında yer almıştır. (IV) Bol, ucuz arazi ve pazar faktörlerinin yanı sıra bölgenin bir diğer üstünlüğü de ucuz ve bol işçi teminin mümkün olacağı Feriköy ve Kasımpaşa gibi semtlere yakın oluşuydu. (V) Bomonti Sanayi Bölgesi'nde sanayi faaliyetlerinin kurulmasında rol oynayan - bir faktör de - özellikle ilk devredeki tesislerin kurucularının azınlıklara mensup vatandaşlar olmaları ve bunların da ikametgâhlarına yakın olan bu "yer"i seçmeleriydi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Nasıl bir tuzağa düştüğünü yavaş yavaş anlayan Avni, büsbütün hâlsiz ve perişan, yatağına uzanıp düşüncelere daldı ()
() Ülen Allah'ın sersem kulu, nasıl oldu da basiretin bağlandı, Borlunun kır sakalına mı kandın, tatlı diline mi () Sen böyle dolaplara girecek adam mıydın? Gelgelelim, şu kör olası hastalık insana göz açtırmıyor. Aman anam, bu sancılar böyle gelip gittikçe karşıma Azrail çıksa medet ya melaike deyip eline sarılacağım () ()

Bu parçada yay ayrıçla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (,) (!) (!) (...)
- B) (:) (-) (!) (...) (!)
- C) (:) (") (...) (?) (")
- D) (:) (-) (...) (!) (.)
- E) (:) (") (?) (!) (")

7.

2022 - MSÜ İKİZİ

ABD, Avrupa ve Asya'daki yoğun ormanlarda düşündüğünüzden daha yakınında bir kedi türü yaşar () vaşak. Bunlar büyük kedi türlerinden biri olsa da aslanlar veya kaplanlar kadar büyük değildir. Çoğu tür () bir labrador büyüklüğündedir () en büyüğü bile büyük köpek ırklarının boyutunu aşmaz. Ayırt edici kısa kuyruklarıyla bilinir () bu kuyruklara, "kısa" kuyruklar da denir ve vaşak, adını buradan alır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

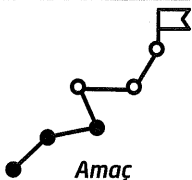
- A) (,) (;) (,) (;)
- B) (,) (;) (...) (;)
- C) (;) (,) (;) (;)
- D) (;) (,) (;) (;)
- E) (;) (...) (;) (.)

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

8

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre **8** Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMEYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

- 2022 - MSÜ → Kesme işaretinin görevleri
- 2018 - MSÜ → Kesme işaretinin kullanılamayacağı yerler
- 2022 - KPSS LİSANS → Kesme işaretinin kullanılamayacağı yerler
- 2020 - KPSS ÖN LİSANS → Noktalama işaretlerinin görevleri (Genel)

1. ÖSYM

2022 - KPSS - ÖN LİSANS

Sahaflar (.) hayatlarını idame ettirmek için bir yandan
ticaret yapar bir yandan da tarihî mirasa hiç
küçümsenmeyecek katkıda bulunurlar. Bazen bir depodan,
tavan arasından (.) bir müstemilat veya kömürlükten
çıkarılan eserler hem buralarda telef olmaktan
kurtarılmış olur (.) hem de gerekli restorasyon
aşamasından geçirilerek onlara direnç kazandırılır. Cildi
çürümüş (.) dağılmış kitaplar ciltlenir. Tozu (.) küfü
alınarak varsa rutubeti giderilir; yıpranmış kâğıtlar
takviye edilerek güçlendirilir.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden (.) hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2020 - MSÜ İKİZİ

Çoğu zaman başkalarının gördüğünü görür, düşündüğünü
düşünürüz. Bu (.) bir insan ya da bir kitap bile olsa bir
bakıma onu tekrarlarız. Bütün bunları hayatımıza tatbik
edip şahsi bir tecrübe hâline getirmediğimiz bilgidir (.)
kültürden ümit etme hakkımız yoktur. Birçok insan da
hakikati hadiselerle feda eder. Oysa hakikati (.) hadiselerden
korumak borcundayız. Bunun yolu bize sunduğu rasatla
hadiselerin üzerine (.) çıkmamızı sağlayan tefekkürden
geçer.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden (.) hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3. (I) Yeryüzündeki yerleşim ağındaki düzensizlikler; arazideki engebeler, ırmak yatakları, dağların yönü ve coğrafyanın çeşitli uygunsuzluğu ile açıklanabilir. (II) Çok engebeli ve aşırı kurak olan topraklar insanlara çekici gelmez, böyle yerler şehirlerin kuruluşunu engeller ya da geciktirir. (III) Fransız coğrafyacı Elisee Reclus'un da işaret ettiği gibi şehirler genellikle elverişsiz coğrafi şartların olduğu bölgelerin hemen dışında bulunan ilk uygun yerde, söz gelimi, bir vadinin hemen girişinde kurulur. (IV) Belirli bazı politik ve ekonomik kararların etkisiyle dramatik mekânsal değişimlerin örnekleri giderek, zaman içinde artış göstererek çoğalmaktadır. (V) Şehirlerin kurulmasında, büyümesinde rol oynayan faktörler artık önemli ölçüde değişmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde virgölün (,) kullanımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, eş görevli kelime gruplarını ayırmak için kullanılmıştır.
B) II. cümlede, sıralı cümleleri ayırmak için kullanılmıştır.
C) III. cümlede, ara sözü ayırmak için kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra kullanılmıştır.
E) V. cümlede, yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek kullanılmıştır.

4. **2025 - MSÜ İKİZİ**
- Çocukluğumda amcamlar (I) dayımlar traktöre buğday çuvallarını yükler ve bizi Kocagöl'e değirmene götürürdü. Değirmenci Vedat'ın (Valedo) değirmeni yörede herkes tarafından bilinirdi (II) her zaman Havran - Dursunbey taraflarından değirmene un öğütmek için gelenler olurdu. Kocagöl'e geldiğimizde amcam (III) göl kıyısındaki Hristiyan Valedo'nun evini gösterirdi bize. Burada Valedo (IV) çocukları Mişa (V) Lena, Sihibbo ve Aleksander'la yaşarlardı.
- Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Zamana karşı direnen, ^I hâlâ sevilerek okunan romanlarımızın varlığı bizi mutlu ediyor. Bu romanlarda hayatın içinden diyebileceğimiz kahramanları tanımak, ^{II} onlarla aynı şeyleri hissedebilmek benzersiz bir duygu. Olayın akışına kendini bırakmak, ^{III} olaylara dışarıdan bakmak değil, orada nefes alıp vermek gibidir. Her sayfasında yeni bir dünyaya, ^{IV} yeni bir hayata yelken açmak ve satırların arasında, ^V harflerin karmaşıklığında hülyalara dalmak bu romanların ortak özelliği gibidir.

Bu parçadaki virgüllerden (,) hangisi diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **2020 - MSÜ İKİZİ**
- Kurşun kalemlerimden söz edeyim : ^I Şimdilerde gözde kurşun kalemlerim masamda, ^{II} kutusunda, ^{III} uçlu kurşun kalemimse cebimde. Bir gönlümüz var ama gönlümüzün borçlu oldukları bir nicedir. Mesela eşyaya da gönül borcu... ^{IV} Başka eşya neyse de baştan beri dolma kalemim hiç ^V olmadı, diyebilirim. Belki bundan dolayı hep kurşun kaleme minnet duyarım. Bu yazı, ^V çiçekli şiirlerimin kurşun kalemlerine minnetimin kefareti olsun.
- Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Deprem (I) zamanı ve şiddeti önceden kesin olarak belirlenemeyen (II) ani ve yıkıcı sonuçları ile maruz kalan insanların hayatını (III) gerçekleştirdiği coğrafyayı ve ekonomiyi doğrudan etkileyen bir doğal afet olarak (IV) insanlık tarihinde daima büyük etkilere ve öneme sahip olmuştur. Tarihsel süreçte Türkiye coğrafyası da büyük ve yıkıcı depremlere sahne olmuş (V) günümüzde ülkemiz bir deprem ülkesi olarak nitelendirilmeye başlanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine herhangi bir noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Derslerine düzenli çalışan İpek; Binnaz, İlbey, Kadir gibi başarı göstererek istediği bölüme girmeyi başardı.

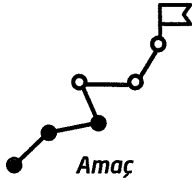
Aşağıdakilerden hangisinde noktalı virgöl (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Yeni nesil şairlerimiz; renksiz, acemice, temelsiz şiirler yazmaktan başka bir şey yapmıyorlar.
B) Keser döner, sap döner; gün gelir, hesap döner.
C) Erkek çocuklarına Yavuz, Selim, Fatih; kız çocuklarına Türkan, Filiz isimlerini koymuştu.
D) Bu yıl Londra, Paris, Brüksel'i; seneye Japonya, Çin ve Karadağ'ı ziyaret edeceğim.
E) Okuduğum romanlar, hikâyeler, şiirler; izlediğim oyunlar, filmler hayatıma renk kattı.

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre 7 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!
ÖSYM NELER SORDU?

TRANSFER KÖŞESİ

- 2018 - KPSS ÖN LİSANS → İki noktanın kullanımı
- 2015 - KPSS ÖN LİSANS → Nokta ve virgölün işlevleri
- 2023 - MSÜ → Noktalama işaretlerinin görevleri (Genel)
- 2024 - TYT → İki nokta, virgöl, nokta, noktalı virgöl (Karma)

1.

ÖSYM

2020 - MSÜ

Hayatımı derinden etkileyen bazı kitaplardan söz etmek istiyorum (:) İlk yıllarca sürececek bir merakı tutuşturan Rıza Tevfik'in *Kamûs-ı Felsefî'si* (,) bir diğeri ise Selim Sırrı'nın *Terbiye-i Bedeniye Nazariyatı* adlı eseridir. Bu ikinci kitap yalnız merakımı alevlendirmekle kalmadı (,) sağlam bir kafanın sağlam bir vücutta olabileceğini telkin ederek jimnastiğe yönelmemi de sağladı. Bunların dışında *Suç ve Ceza* (:) baştan sona okuduğum, büyük bir kısmını çevirdiğim (,) hayata bakış açımı değiştiren ilk yabancı kitaptır.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2018 - MSÜ İkizi

Toplunun dertlerini anlatmayı kendine dert edinmiş olan Yaşar Kemal; Sabahattin Ali, Fakir Baykurt, Rıfat Ilgaz kadar – belki daha fazla- Türkçenin inceliklerine hâkimdi.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Herkes, diğerine bakıp güler; biri ötekinin yanağına kara bulaştırmaya çalışır ama eve varmadan bu çeşmede, yüzler gözler hatta eller ayaklar bile pirüpak edilip öyle yola düşülürdü.
- B) Okuduğunuz romanları birinci, ikinci ve üçüncü bölme; hikâyeleri ise dördüncü ve beşinci bölme yerleştirmeniz gerekiyor.
- C) Kelime ezberlemede İpek, Bengü ve Binnaz; işlem yapmada ise Pakize, Hulusi, Kâmil çok daha başarılı.
- D) Türkiye'nin başkenti Ankara; İzmir, Antalya, Mersin gibi bunaltıcı bir sıcakla baş etmeye çalışıyor.
- E) Yürüdüğüm sokaklar, caddeler; adını sayıkladığım bulvarlar, kafeler; yokluğunu anımsadığım tiyatrolar, sinemalar sevgimin şahididir.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3.

2017 - YGS İKİZİ

Bizim medeniyetimiz, I kötü değildir. Televizyonlar ve medya Batı'yı yücelterek, II onu överek bizim medeniyetimizi kötü göstermeye çalışıyor. Eğer öyle olsaydı bizim medeniyetimizin, III parlak devirleri yaşanmazdı. Demek ki suç, IV medeniyetimizde değil. Bizim tavrımız insanlara, V halklara değildir; bizi kötü göstermeye çalışanlardır.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Sel, I heyelan ve kuraklık gibi doğal afetlerin en önemli sebeplerinden birisi de meydana gelen yağışların miktarıdır. Aynı zamanda insan hayatı için çok önemli olan tarımsal sulamada, II içme suyu biriktirmede ve barajlardan elektrik üretiminde kullanılan suyun kaynağı da yağışlardır. Suyun doğru yönetimi için gelecekte gözlenecek yağışların mümkün olduğunca doğru tahmin edilmesi, III bu tahminlere göre gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Değişkenliği anlamak, IV muhtemel aşırı yağış değerlerini tahmin etmek sel ve baraj yıkılmaları gibi potansiyel doğal afetlerin etkin bir şekilde önlenmesini sağlar, V can ve mal kaybını en aza indirger.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

2019 - MSÜ İKİZİ

Tarihin atomları gibi duran biyografiler () gerekli bir türdür. Her hayat, sonsuzcasına zengindir () onu tümüyle vermek mümkün değildir. Belki () belli bir amaçla () olaylar ya da yaşantı parçaları arasında bir ayıklama yapmak gerekir. Bunun bazı yolları var: beğenmek, seçmek, sıralamak () Biyografileri değerli kılan da bunlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (;) (,) (-) (-) (.) B) (,) (;) (,) (,) (...)
C) (;) (,) (;) (,) (.) D) (,) (;) (,) (;) (.)
E) (;) (,) (-) (-) (...)

6.

Sabahattin Ali yayın hayatına şiirle girmiş; hikâye, roman, oyun, çeviri, fıkra ve eleştiriler ile devam etmiştir. Eserlerinde insan sevgisi ve hümanist bir eğilim görülen yazar, insanın kendi başına kötü olmadığına, onu kötü yapan şeyin sosyoekonomik ve sosyokültürel çevre olduğu inanmakta ve eserlerinde de bu etkenlerin işlendiği görülmektedir. Bozuk düzen ve katı kurallar sebebiyle insan doğasında bulunan iyilik bozulmaktadır, bu bozulmanın durdurulması ancak insanın doğaya yönelmesi ile gerçekleşme şansı elde edecektir. Toplum için sanat görüşüne sahip yazar, sanatın insanı daha iyiye götürme amacını taşıması gerektiği inanmaktadır. Bu, yazarın edebiyat görüşünü ve felsefesini yansıtır.

Bu parçada virgülün işlevleri ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Eş görevli kelimeleri ayırmak için konur.
B) Yüklemiden uzak düşün özneyi belirtmek için konur.
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
D) Anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
E) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

7.

2020 - TYT İKİZİ

Bir sürü el mendil sallandıktan sonra tren yavaş yavaş gardan çıkar. Tren yolculukları (I) umumiyetle İstanbul'a olur. Birkaç dakika dışarı bakar sonra yerime oturarak kompartıman yolcularını tetkike başlarım. Bunlar her gün görülen tiplerdir: İstanbul'a (II) ticari bir iş için giden bir tüccar (III) akrabasına misafirlige giden hanım ve sayfiyeye giden bir genç... Yavaş yavaş yolcular arasında bir ahbaplık başlar (IV) yolculuk bu yabancı insanları birbirine yaklaştırır. Bazıları ahbap çıkar (V) bazıları uzak akraba çıkar. Fakat bu akrabalık ne dereceye kadar doğrudur orası bilinmez.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

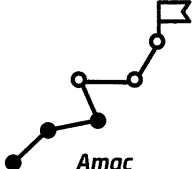
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - ORJİNAL PROVA DENEME

6

Noktalama İşaretleri

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre **6** Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

- 2023 - TYT —> Nokta, virgül, iki nokta, ünlem (Karma)
- 2022 - MSÜ —> İki nokta, nokta, virgül (Karma)
- 2019 - TYT —> İki nokta, virgül, ünlem, üç nokta (Karma)
- 2018 - MSÜ —> Noktalı virgül, virgül, iki nokta, soru işareti (Karma)

1. ● Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün (,) kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Dünya insanın gölgesi gibidir ona sırtını dönersen peşinden gelir de peşine düşersen hep önünden kaçır, diyerek sözünü bitirdi.
- B) Hayhay, her derdin ve kederin sonunda bir rahatlığın ya da kolaylığın varlığına inanalım.
- C) Vezne memuru, önünde duran gazete sayfasına son kez bakıp yazılanların gerçekliğine inanmak istedi.
- D) Gerçeklerden her zaman kaçarak, söylenen sözleri kulak ardı ederek doğruya ulaşamayacağının farkına varmalısınız.
- E) Eski bir atkıya bakmakta, onu çocukluğunun bir yerinde unuttuğu atkısına benzetmekteydi.

2.

ÖSYM

2022 - KPSS - ORTAÖĞRETİM

Umberto Eco kendisine yöneltilen bir soru üzerine "Her türlü bilgiyi hikâye edebilirsiniz." der ve bunu özetle şöyle açıklar (I) Çocuklara kaplanları anlatmaya çalışıyorsunuz diyelim. Kaplanlar (II) kedigiller familyasındandır, boyları şu kadardır (III) kuyrukları şöyledir. Bu (IV) bilgiyi aktarmadır. Hikâye etmekse şudur (V) Kaplanlar ormanlarda yaşar. Turuncu üzerine siyah veya kahverengi elbiseleri vardır. Et yerler ama aç kaldıklarında insanlara bile saldırabilirler.

Bu parçada numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (;) (:) (:) (,) (.) B) (:) (:) (,) (,) (.)
- C) (,) (:) (,) (:) (:) D) (,) (,) (:) (,) (.)
- E) (:) (:) (,) (:) (.)

NOKTALAMA İŞARETLERİ

3.

ÖSYM

2018 - TYT

Annesi şaşırarak şöyle dedi () "Ne var () neyi düşünüyorsun?" Şen şakrak kızının yüzündeki durgunluğa bir anlam verememişti () "Bez bebeğimi, dedemin aldığı bisikleti, kırmızı uçurtmamı, parlak ayakkabılarımı () Aslında ne kadar güzelmış benim çocukluğum () değil mi anne?"

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (:) (.) (...) (.) B) (!) (.) (:) (.) (.)
C) (!) (:) (...) (.) (:) D) (:) (.) (.) (...) (.)
E) (.) (?) (:) (.) (!)

5.

(I) Osmanlı İmparatorluğu'nda Yeniçeri Ocağının 1826'da kaldırılmasıyla; Anadolu ve Rumelinin bazı illerinde güvenliğinin sağlanması ve kamu düzeninin korunması amacıyla jandarma teşkilatı kurulmuştur. (II) Jandarma terimi ilk defa 1839'da Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra kullanılmaya başlanmıştır. (III) Tanzimat Fermanı'nın ilan edildiği 1839 yılı ile Askerî Kolluk Tüzüğü'nün yürürlüğe girdiği 14 Haziran 1839 tarihi birleştirilerek, jandarmanın kuruluş tarihi resmîleştirilmiş oldu. (IV) 1879 yılında ise Türk jandarması, günümüzde kullanılan şekli ile "jandarma" adını almıştır. (V) Sınır, kıyı, emniyet gibi alanlarda güvenliği sağlayan jandarma; 21 Mart 2013 tarihinden itibaren Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

4.

(I) Hepsini teker teker, özenle işledi: bağı, bahçeyi, tarlayı... (II) Verilen görevlerin hepsini a'dan z'ye kadar yerine getirmenin huzuruyla doldu. (III) Elbette, bu huzur güzel bir şeydi ve keşke sonsuza dek sürseydi. (IV) Bağa domuz dadandı, diyen babasının sesini duymak dahi istemiyordu. (V) "Uyu... Uyu... Biraz daha..." diye kendi kendine konuşması sadece yorgunluktan değildi, biraz yorgun ama çok bezgindi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerde kullanılan noktalama işaretleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede iki nokta, kendisi ile ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konmuştur.
B) II. cümlede kesme işareti, bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konmuştur.
C) III. cümlede virgöl, onay bildiren kelimedenden sonra konmuştur.
D) IV. cümlede virgöl, sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konmuştur.
E) V. cümlede üç nokta, anlatımı pekiştirmek için konmuştur.

6.

Televizyonun çocuk üzerindeki etkisi, televizyon yayınlarının yaygınlaştığı İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra daha da artmıştır. Araştırmalar birtakım olumlu etkilerden söz etse de ağırlıklı olarak televizyonun çocuk üzerindeki olumsuz etkilerinden, zararlarından sıklıkla söz edilmiştir. Çocuklar yetişkinlerden farklı olarak televizyonun etkisine açık, çocukların muhakeme yeteneği tam olarak gelişmediğinden de korumaya muhtaç durumdadırlar. Televizyonun en fazla çocuklar tarafından seyredildiği -maalesef- bilinmektedir. Yaygın, erişimi rahat; izlenmesi keyif, mutluluk veren televizyon belli bir yetenek gerektirmeden izlenebilen bir araçtır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Noktalar yalnızca biten cümlelerin sonuna konmuştur.
B) Virgül yalnızca eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır.
C) Kesme işareti özel isimden sonra gelen çekim ekini ayırma göreviyle kullanılmıştır.
D) Kısa çizgi, ara sözü belirtmek için kullanılmıştır.
E) Noktalı virgül, tür ve takımları birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.

TEST
ÖZEL
2

TYT - 2025 KÖŞESİ

NOKTALAMA İŞARETLERİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Görünüşü itibarıyla çok ilginç bir tür olan yeleli kurtların Güney Amerika'da yaşadığını kaçırmız biliyorduk () bunu hiç araştırdık mı () Adı kurt, görünüşü tilki gibi olmasına rağmen bu canlılar ne kurt ne de tilkidir () vücutları sırtları () kafa yapıları av köpeğini andırır. Bu tür () tilkiler ve kurtların dâhil olduğu köpeğiller ailesindendir.

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (...) (,) (;) (,)
B) (,) (?) (;) (,) (,)
C) (,) (?) (:) (,) (;)
D) (,) (!) (;) (,) (,)
E) (?) (!) (;) (,) (;)

ÇIKMIŞ SORU

2. Tek başına yürütülen (,) insanlardan yalıtılmış bir hayat
I

yaşamak mıdır mutluluk? Yoksa herkesle aynı şeylere

inanarak (,) inanıyormuş gibi yaparak rahat bir hayat
II

yaşamak mı? Herkesle uyum içinde (,) sakince
III

yaşar gibi görünürken kimsenin fark etmediği (,) bir
IV

yerde yazı yazmak mutluluk mudur? Evet (,) bu sorulara
V

cevap vermek hayli zor.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

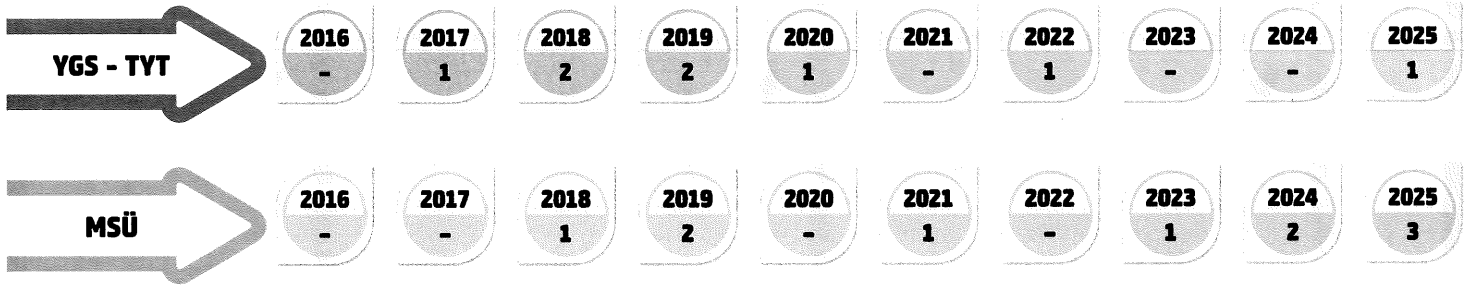
- A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAM

SÖZCÜKTE YAPI

SÖZCÜKTE YAPI

SONUÇ

- Son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de 18 soru çıkmıştır.
- Çıkan 18 soru şu şekilde dağılım göstermektedir:
 - "Kök Bilgisi" → 3 soru
 - "İsim Çekim Ekleri" → 7 soru
 - "Yapım Eki ve Çekim Eki Karma" → 6 soru
 - "Sözcüğün Genel Yapısı" → 2 soru
- Bu durum bize ÖSYM'nin ALIŞKANLIKLARINI TERK ETMEDİĞİNİ göstermektedir.

SÖZCÜKTE YAPI

KÖK BİLGİSİ

KÖK

Kök

Bir sözcüğün, daha küçük parçalara
ayrılmayan, anlamlı en küçük parçasıdır.

İSİM KÖK

2025-MSÜ

♦ gözlemleyen → göz

2024-MSÜ

♦ çöplükler → çöp
♦ adlandırılan → ad
♦ yüzlerce → yüz
♦ kirletmeye → kir

2019-TYT

♦ işlemcilerin → iş
♦ yaşanması → yaş

İSİM KÖK

FİİL KÖK

2025-MSÜ

♦ aşama → aş-
♦ bulgular → bul-
♦ uyarılar → uyar-
♦ üretilmesi → üre-

2014-MSÜ

♦ akıntılar → ak-

2013-TYT

♦ etkileşim → et-
♦ esinlenerek → es-
♦ biçimde → biç-

FİİL KÖK

BİR SÖZCÜK HEM İSİM KÖK HEM FİİL KÖK OLARAK KULLANILACAKSA VE ARALARINDA ANLAM BAĞI OLACAKSA

Ortak Kök

İSİM KÖK

♦ İki devlet barış ilan etti.
İSİM KÖK
♦ Bana güven verdi.
İSİM KÖK

Anlam bağı varsa

ORTAK KÖK

FİİL KÖK

♦ Seninle barıştım.
FİİL KÖK
♦ Sana güvendim.
FİİL KÖK

BİR SÖZCÜK HEM İSİM KÖK HEM FİİL KÖK -ya da yine isim kök- OLARAK KULLANILIRSA VE ARALARINDA ANLAM BAĞI OLMAYACAKSA

Sesteş Kök

İSİM KÖK

♦ Gece bir düş gördüm.
İSİM KÖK
♦ Taşlık araziye sevmem.
İSİM KÖK

Anlam bağı YOKsa

SESTEŞ KÖK

FİİL KÖK

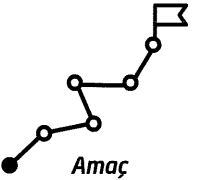
♦ Çocuk yere düştü.
FİİL KÖK
♦ Nehir taştı.
FİİL KÖK

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Kök Bilgisi

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

SORU KÖKÜNDE "Sözcüğün kök türü" soruluyorsa "İSİM KÖK"mü, "FİİL KÖK"mü diye bakalım.

ALİŞTIRMA

● kürek : küre- (Fiil kök)	● dönem : dön- (Fiil kök)
● kısa : kıs- (Fiil kök)	● bitki : bit- (Fiil kök)
● devrim : devir- (Fiil kök)	● toplantı : top (İsim kök)
● birikim : bir (İsim kök)	● ışık : ış- (Fiil kök)

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2025 - MSÜ

Sağlık sektöründe yapay zekâ uygulamaları henüz geliştirilme aşamasında. Yakın gelecekte hastaların yaşam bulgularını ve semptomlarını monitörde gözlemleyen, değerlerde anormallik görüldüğünde uyarılar veren ve kişilerin sağlık durumları hakkında tahminlerde bulunan cihazların üretilmesi mümkün gibi duruyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2023 - KPSS LİSANS

Alanda ağaç, yok denecek kadar az. Tek tük kırmızı yemişleri parıldayan ardıc, ahlat gibi dikenli çalı ve bitkiler var. Bunların nasıl olup da büyüyemedikleri pek çabuk anlaşılıyor. Dallarının çoğunu daha taze iken keçiler kemirmiş, bir iki karış boyunda yere yatık çalılar hâline getirmiş. Keçiler her yıl süren taze filizleri kırıptıkları için bunlar bir türlü boy atamamış, yere serilmiş kalmışlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, kökünün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI

3. ÖSYM 2018 - TYT

Gelecekteki bilişsel sistemlerin çevreyle etkileşim hâlinde I
olması bekleniyor. Canlı organizmaların sinir sistemlerinden
esinlenerek geliştirilen bu mekanizmaların en önemli II
özelliliği, klasik işlemcilerin aksine hafıza ve işlemci III
birimlerinin bir arada olmasıdır. İnsan beynine benzer
biçimde çalışan elektronik cihazlar henüz tasarlanmamış IV
olsa da yakın zamanda bu konuda önemli gelişmeler
yaşanması bekleniyor. V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. 2024 - MSÜ İKİZİ

Plastik atıkların çevreye verdiği zararı azaltmak ve
sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmak amacıyla
geliştirilen çeşitli atık yönetim sistemleri mevcuttur. Bu I II
atık yönetim sistemlerine; plastik atıkların geri
dönüştürülerek yeni ürünlerin üretiminde kullanılması, III
tek kullanımlık plastiklerin ve aşırı ambalajlamaların IV
azaltılması veya yasaklanması dâhil edilebilir. V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İnsan hayatta, gençlik yaşlarında iken okumak için çok zamanı I II
var zanneder. Hâlbuki bu zaman, mektebe başladığımız III
yaşlarla en yüksek mektepleri bitirip çıktığımız yaşa kadar IV
devam etmektedir. Bu süreçte yaşadığımız zorluklar da işin V
cabası.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin kökü isimdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. Refik Halit, yaşadığı sorunları I kadın kahramanlarının hayatına
yansıtarak kendi sürgününe zemin hazırlayan II siyasi, sosyal ve
ekonomik olayları III ve yeni yaşam biçimlerini sorgular. Böylece
yaşamından örneklerle var olanı eleştirel bir yaklaşım ile IV
ortaya koyarken kadın kahramanlarının trajedisıyla sürgünün
ağırlığını V aktarır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri fiil kökünden türemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yüklemi diğerlerinden farklı türde bir sözcükten türemiştir?

A) Çocukların eğitiminde en değerli şey çevredir.
B) Dün bulduğum cüzdandan çıkan şey bir kimlikti.
C) Üst sınıfta gördüğüm kız da benim adaşımdı.
D) Emel de benimle yaşıttı.
E) Elleri de yüzü de kanadı çünkü oyunda.

8. I. Maaşını olur olmaz şeylere harcayıp parasını boşu boşuna saçtı.
II. Karnemi evdekiler görünce bana çok kızacaklar.
III. Bilim insanlarının yaptığı son araştırmalar gülmenin ömrü artırdığına yönelik.
IV. Yıllardır savaşmalarına rağmen bir türlü birbirlerine üstünlük sağlayamadılar.
V. Son yapılan anketlere göre bir adım daha öndeydi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ortak kökten türemiş bir sözcük bulunmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI

EK BİLGİSİ

Ek Bilgisi

YAPIM EKLERİ

Eklendiği sözcüğün anlamını/türünü değiştirir.

1
İsimden İsim
Yapım Ekleri

2
İsimden Fiil
Yapım Ekleri

3
Fiilden İsim
Yapım Ekleri

4
Fiilden Fiil
Yapım Ekleri

ÇEKİM EKLERİ

Eklendiği sözcüğün anlamını/türünü değiştirmez.

1
İsim Çekim
Ekleri

İsimlere gelir.

2
Fiil Çekim
Ekleri

Fiillere gelir.

YAPIM EKLERİ

1. İsimden İsim Yapım Ekleri

-lık : zeytin -lik
-lı : acı -lı
-sız : tat -sız
-cık : kulak -cık
-cil : ev -cil
-daş : meslek -taş
-ncı : iki -nci
-msı : ekşi -msi
-sal : evren -sel
-(i)-t : yaş -ti
-tu : civıl -tı

2. İsimden Fiil Yapım Ekleri

-la : baş -la-
-a : kan -a-
-ı : doğru -ı-
-da : kikir -de-
-et : yön -et-
-lan : ev -len-
-laş : toka -laş-
-ar : mor -ar-
-se : garip -se-
-al : çok -al-

3. Fiilden İsim Yapım Ekleri

-ım : seç -im
-gi : sev -gi
-gin : kes -kin
-i : yaz -ı
-ca : eğlen -ce
-ak : yat -ak
-ga : bil -ge
-gan : çalış -kan
-giç : bil -giç
-ik : kes -ik
-nç : gül -nç
-inti : kes -inti
-(i)-t : kes -ti
-ti : belir -ti

4. Fiilden Fiil Yapım Ekleri

-t : yürü -t-
-ar : kop -ar-
-dır : yaz -dır-
-n : döv -n-
-ala : kov -ala-
-ı : kaz -ı-
-msa : gül -msa-

FİİLİMSİ

İsim - Fiil

Sıfat - Fiil

Zarf - Fiil

Tüm fiilimsiler, fiilden isim yapım ekidir.

kitap + ıcı
İK İYE
Kök

Gövde

* Kökten türemiş: Sadece 1 yapım eki almış.

kedi + cık + ler
İK İYE Çoğul eki
(Çekim eki)

* Gövdeden türemiş: En az 2 yapım eki almış.

dil + e + n + (i)ci
İK İF FF FİYE
YE YE

3 yapım eki

SÖZCÜKTE YAPI

ÇEKİM EKLERİ

İsme gelir ve sözcüğün anlamını değiştirmez.

1. Çoğul Eki

kitap + **lar**

Çokluk eki

2. İyelik (Tamlanan) Eki

kitap + **(im)** 1. tekil iy - ekikitap + **(in)** 2. tekil iy - ekikitap + **(i)** 3. tekil iy - ekikitap + **(ımız)** 1. çoğul iy - ekikitap + **(ınız)** 2. çoğul iy - ekikitap + **(ları)** 3. çoğul iy - eki

çok kaldı.

4. İlgî (Tamlayan) Eki

Tamlayan ile tamlananı birbirine bağlar.

• kitap - **(in)**
İlgî eki
(Tamlayan eki)kapak - **(ı)**
İyelik eki
3. tekil
(Tamlanan eki)

3. İsim Durum Ekleri

a. Belirtme Durum Eki

ı / + ı / + u / + ü + (Yükleme)

→ Kitab + **(ı)** buraya getir!
(Neyi getir?) KİTABI

b. Yönelme Durum Eki

a / + e + (Yaklaşma)

→ Kitab + **(a)** yaklaş!

c. Bulunma Durum Eki

+ da / + de (Kalma)

→ Kitab + **(ta)** bilgi var.

d. Ayrılma (Çıkma) Durum Eki

+ dan / + den (Ayrılma)

→ Kitab + **(tan)** zevk al!

5. İsim Soylu Sözcükleri Yüklem Yapan Ek Eylem

Ben iyi bir insan **ım**.Sen iyi bir insan **sın**.O iyi bir insan **dır**.Ben iyi bir insan **dım**.Sen iyi bir insan **dın**.O iyi bir insan **dı**.

EK FİİL

Fiil Çekim Ekleri

Fiillere gelir. Fiillerin anlamını değiştirmez.

1. Kip Ekleri

- gel - **(di)** Görülen Geçmiş Zaman
 gel - **(miş)** Duyulan Geçmiş Zaman
 gel - **(i) yor** Şimdiki Zaman
 gel - **(ecek)** Gelecek Zaman
 gel - **(ir)** Geniş Zaman
 gel - **(se)** Şart Kipi
 gel - **(meli)** Gereklilik Kipi
 gel - **(e)** İstek Kipi

2. Şahıs / Kişi Ekleri

- (m)** 1. tekil şahıs eki
(sin) 2. tekil şahıs eki
(uz) 1. çoğul şahıs eki
(siniz) 2. çoğul şahıs eki
(ler) 3. çoğul şahıs eki
(m) 1. tekil şahıs eki
(sin) 2. tekil şahıs eki
(y) im 1. tekil şahıs eki

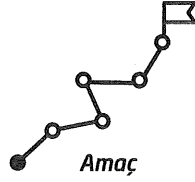
3. Birleşik Çekim Yapma Görevindeki Ek Fiil

- gel - ecek **(ti)** Gelecek Zamanın Hikâye Birleşik Çekimi
 gel - ecek **(miş)** Gelecek Zamanın Rivayet Birleşik Çekimi
 gel - ecek **(se)** Gelecek Zamanın Şartlı Birleşik Çekimi

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Ek Bilgisi (Çekim Ekleri)

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

KEŞFET KÖŞESİ

● adam - in kapris - i
İlgi/Tamlayan Eki İyelik/Tamlanan Eki

● kalem - ler - in uç - ları
Çokluk Eki İlgi / Tamlayan Eki 3. Çoğul İyelik Eki
Tamlayan Tamlanan
Çünkü tamlayanı çoğuldur.

● kalem - in uç - lar - ı
İlgi / Tamlayan Eki Çokluk Eki 3. tekil İyelik Eki
Tamlayan Tamlanan
Çünkü tamlayanı tekindir.

1.

ÖSYM

2023 - MSÜ

Eski çağlardan bu yana Orta Asya'dan Avrupa'ya tuz,
hem sadeliğin göstergesi hem de kıymet bilmenin sembolü
olmuş. Eskilerde gıdayı uzun süre saklamanın başlıca
yolu tuzlamak olduğundan, zor bulunurluğu ve kullanılır
hâle gelmesi pek çok işlem gerektirdiğinden değeri hep
artmıştır tuzun.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik
eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2024 - KPSS LİSANS

Türklerin savaş tarihleri kadar büyük ve muazzam bir
kültür tarihleri de vardır. Bu büyük tarih içinde; taşta ruh
katan mimari eserleri, zengin ve bir o kadar etkileyici
müzikleri, tarihin ilk çağlarından kalan sözlü edebiyatları
sayabileceğimiz gibi bunlara binbir tattan oluşan lezzetleri
de ekleyebiliriz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
belirtme durumu eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI

3.

ÖSYM

2019 - TYT

Dede Korkut anlatılarının ^Iüçüncü hikâyesi olan Bey
Böyrek, neredeyse tüm Türk halklarının ^{II}sözlü edebiyatında
yer almaktadır. Bu anlatı, Oğuz boylarının ^{III}arasında
Bamsı Beyrek, Altay Türklerinde ise Alıp Manaş, Başkurt
ve Tatarlarda Alıpmenşen olarak bilinir. Bu destanın
birbirine yakın ^{IV}biçimlerinin bu kadar geniş bir coğrafyada
yaşamasi, bu toplulukların ortak bir düşünce tarihine
^Vsahip olduklarının güzel bir göstergesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "üçüncü
çoğul kişi iyelik eki" almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir ^Isöylediğimi bir kere daha söylememe, ^{II}bildiği bir hikâyeyi
bir de benim anlatmama katlanmak istemeyen dostu
güçenmem, gücenmem ama insaf etsin, ^{III}onları bir kere daha
dinlerse ne çıkar? ^{IV}Vakti pek mi kıymetli? ^VBeni susturup başından
savmak istiyorsa o başka... Ama hayır, oturup konuşacağız,
boş saatlerimizi beraber geçirmek için buluşmuşuz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri iyelik
eki almamıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. I. Kitaplarını da buraya getirmiş ve kaybolmuş birden.
II. Kalbine kim sığmayacaktı ki?
III. Sevdanın başka yüzü de varmış.
IV. Bilgisayarını kimseye vermeyeceğim.
V. O benim yüzümün eşsiz ve donuk çizgisidir.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangilerinde sözcüklerin
aldığı ekler, onlara hem ikinci tekil kişiye hem de üçüncü
tekil kişiye ait olma anlamı yüklemiştir?

A) III ve V B) I, II ve IV C) II ve IV
D) I, III ve IV E) IV ve V

6.

2024 - MSÜ İKİZİ

Yakup Kadri, her ne kadar çocukluğu Manisa'da geçse
de tam olarak ^IAnadolu'yu ve Anadolu insanını ^{II}tanımamıştır.
Ancak o Millî Mücadele için Anadolu'ya geçtiğinde
gerçek Anadolu ile karşılaşır ve şaşırır hatta ^{III}kendini
kafasına ^{IV}yumruğu yemiş gibi hisseder. Türk'ün ^Vkültürü
ile tanışmak mühimdir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
belirtme durum eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Son yıllarda ^Iekonomik ve teknolojik gelişmelere paralel
olarak hem ^{II}evsel hem de endüstriyel katı atıkların ^{III}miktarı
ve çeşidi giderek artmaktadır. Ayrıca bu ^{IV}atıklar teknik şartlara
ve hijyenik koşullara uygun şekilde bertaraf edilmedikleri
zaman hava, su ve toprak ^Vkirlenmesine neden olmaktadır. Bu
nedenlerden dolayı katı atıkların ^{VI}çevreye en az ^{VII}şekilde
bertarafını sağlayacak yöntemlerin kullanılması gerekmektedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri
yalnızca çekim eki almıştır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve VII
D) IV ve V E) VI ve VII

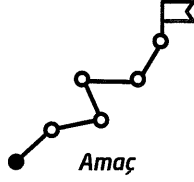
8. Zindan iki hece, Mehmed'im lafta!
Baba katiliyle baban bir safta!
Bir de, geri adam, boynunda yafta...
Hâlimi düşünüp yanma Mehmed'im!
Kavuşmak mı? ... Belki... Daha ölmedim!

Yukarıdaki sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

A) Katiliyle B) Baban C) Boynunda
D) Hâlimi E) Ölmedim

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Ek Bilgisi
(Yapım - Çekim Ekleri)

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşina Olmak

Süre

8

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

KEŞFET KÖŞESİ

- Mehmet'in araba - (s) - (i) güzelmiş.
İyelik Eki
- Araba - (y) - (i) yıkadım.
Belirtme Hâl Eki
- Ayşe'nin kedi - (s) - (i) geldi.
İyelik Eki
- Kedi - (y) - (i) yakaladım.
Belirtme Hâl Eki

"s" kaynaştırma ünsüzünden sonra gelen "-ı / -i / -u / -ü" ekleri İYELİK EKİDİR.
"y" kaynaştırma ünsüzünden sonra gelen "-ı, -i, -u, -ü" ekleri BELİRTME HÂL EKİDİR.

1.

ÖSYM

2019 - KPSS LİSANS

Büyük Patlama Kuramı'na göre evrenin oluşumunun erken dönemlerinde sıcaklıklar, atom çekirdeklerinin birleşmesini sağlayacak kadar yüksekti. Bu durum hafif elementlerin oluşumuna zemin hazırladı.

Bu parçadaki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "Kuramı'na" sözcüğünde birden fazla çekim eki kullanılmıştır.
- B) "oluşumunun" sözcüğünde fiilden isim türeten yapım eki kullanılmıştır.
- C) "sıcaklıklar" sözcüğünde yapım eki ile çekim eki bir arada kullanılmıştır.
- D) "birleşmesini" sözcüğünde birden fazla yapım eki kullanılmıştır.
- E) "hazırladı" sözcüğünde fiilden fiil türeten yapım eki kullanılmıştır.

2.

ÖSYM

2025 - MSU

Sanat; izleyicilerin bakış açısını genişleten, farklı deneyim ve duyguları hissetmelerini sağlayan benzersiz bir yeteneğe sahiptir. Sanat hakkında bilgili olmanız ya da tamamen acemi olmanız fark etmez. Bazı eserler sizi yakalar ve size esinlenme imkânı verir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

SÖZCÜKTE YAPI

3.

ÖSYM

2018 - TYT

Sosyalleşme süreci; gittikçe yoğunlaşan kontrol, yön
verme ve biçimlendirme etkisiyle doğal bir varlık olan
insanı; uygar, kanunlara saygılı, diğer insanların hak ve
sorumluluklarını hesaba katan, kendinden emin, sakin,
mutlu, mesleki yeterliye sahip bireyler hâline getirir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri
yapım eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Bütün gayretlerimizin sırf onun iyiliği için olduğuna, yani
hayatta rahat etmesini, sevilmesini ve yükselmesini istediğimize
göre ona doğruluğu, adil olmayı, sözünde durmayı, iyilik
etmeyi öğretmeliyiz. Yaşamın bize neler getireceği bilinmez.
Bu yüzden kısa hayatımızı onlara adamalıyız.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki
almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

Bana bu haberi verene güvenim sonsuzdu ama yine de
sessizlik içinde sorguladım dediklerini. Kimseye güzellik
yaşamayacağını bildiğim hâlde dinledim sonuna kadar.
Sonuçta o da bir canlı, yani o da yanlış yapabilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Hikâyeti uzatanlar iki türdür. Bir kısmı zihinlerini
toplayamadıkları için uzatırlar; bunlar iyi niyetli kimselerdir,
kendilerinin hoşlandıkları bir fıkraya sizin de gülmenizi
isterler, ikide bir: "Nasıldı, dur, unuttum..." gibi sözlerle
kesip düşünürler. Böylelerini severim, bir iddiaları yoktur.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisi çekim eki
almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Kimsenin zevkine karışılmaz, kedileri ile herkes sevsin
demeyeceğim ama ben, kedi sevmeyenlerle anlaşılamam.
"Kiminle anlaşsın ki!" diyeceksiniz. O da yalan değil! Bu yaşa
geldim, büyüğü ile de küçüğü ile de çekişmeyi bir türlü
bırakamadım. Artık etmeyeğim, insanın yaşarsa arayacak,
ölürse rahmetle anacak eşi dostu. Gücendirmedeği, kırmadığı
birkaç kimsesi bulunmalı diyorum, olmuyor.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım
hem de çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

2018 - TYT İKİZİ

Günümüzde spor sadece insanların fiziki ve psikolojik
açıdan güçlenmesi için sürdürülen bir faaliyetler bütünü
olmaktan daha ileri gitmiştir. Bununla birlikte spor,
sorumluluk ve iş birliği eğilimi ile düzen sağlama kabiliyetini
ortaya çıkararak kişinin sosyalleşmesine yardımcı olan
önemli bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyin
sosyal yaşamı içerisinde, psikososyal gelişimini desteleyerek
bunu hızlandırmasına yardımcı olan faktörlerin başında
spor yer almaktadır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapım
eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI

SÖZCÜĞÜN YAPISI

Sözcüğün Yapısı

1. Basit Sözcük

- Yapım eki almamış sözcüktür.
- Kök biçiminde de olabilir.
- Sadece çekim eki almış da olabilir.
 - Sev - di - m
 - Sev-: fiil kökü
- -di: görülen geçmiş zaman kip eki
- -m: 1. tekil şahıs eki

AÇIKLAMA: Tüm ekler çekim eki olduğu için yani yapım eki almadığı için basit sözcüktür.

2. Türemiş Sözcük

- Yapım eki almış olan sözcüktür. Bir tane yapım eki alması yeterlidir.
- Çekim eki ister alsın ister almasın.

Yer - gi - ler - im

Yer-: fiil kökü

-gi: fiilden isim yapım eki

-ler: çoğul eki

-im: iyelik eki 1. tekil şahıs

AÇIKLAMA: Verilen örnek türemiştir. Çünkü "-gi" yapım eki almıştır.

3. Birleşik Sözcük

- En az iki sözcüğün birleşmesinden oluşur:

a. İsim + İsim

Millet + vekili

b. Sıfat + İsim

Bu + gün

c. İsim + Fiil

İmam + bayıldı

d. Fiil + Fiil

Biçer + döver

DİKKAT

1. Birleşik sözcükler sözcük türü kayması yoluyla oluşabilir.

- kaptı kaçtı : Fiil + Fiil
- dedi kodu : Fiil + Fiil

İki fiilin birleşiminden oluşmuştur ama şu an yani birleştikten sonra isim olarak kullanılır.

- gece kondu : İsim + Fiil
- imam bayıldı : İsim + Fiil

Bir isim bir fiilin birleşiminden oluşmuştur ama şu an birleştikten sonra isim olarak kullanılır.

2. Birleşik sözcükler anlam kayması yoluyla oluşabilir.

- hanım eli : İsim + İsim
- aslan ağzı : İsim + İsim

İki ismin birleşiminden oluşmuştur. Birleştikten sonra yine isimdir. Yani sözcük türü kayması yoktur. Ama anlam kaymıştır. Yani "hanım" ve "el" sözcükleri anlamlarını kaybedip "çiçek" anlamında birleşmiştir.

3. Ses kaynaşması yoluyla oluşabilir.

- cuma + ertesi } cumartesi
- kahve + altı } kahvaltı

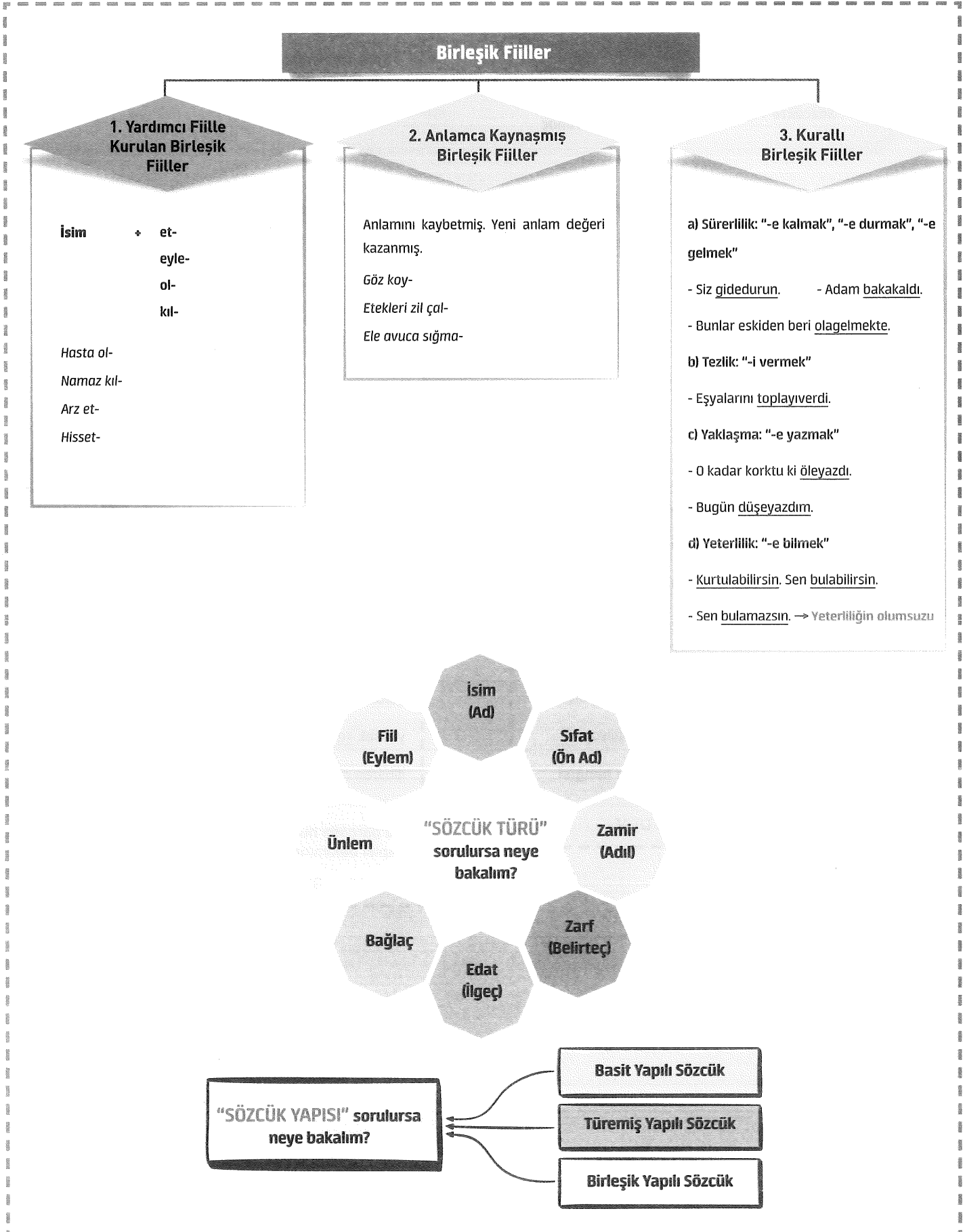
Ünlü aşınması }
Ünlü düşmesi } olmuştur.

HATIRLATMA

Birleşik fiiller de "birleşik sözcük" sayılır.

SÖZCÜKTE YAPI

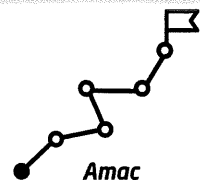

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Sözcükte Yapı

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 8 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

Her insanın şeklini bilen Maupassant bunu eserlerine yansıtır.

I II III

Sözcüklerin yapılarını beraber bulalım:

Tamlayan

insan - ın

ilgi eki

Tamlanan

şek(l) - i - (n) - i

iyelik eki

Belirtme hâl eki

Yapım eki alınmış → BASİT YAPILI SÖZCÜK

bil - en

SIFAT-FİİL

(FİYE)

Yapım eki alınmış → TÜREMİŞ YAPILI SÖZCÜK

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2019 - MSÜ

1901'den beri Nobel Ödülleri'nin sahiplerini belirlemekle
 I
 yükümlü İsveç Akademisi, birkaç yıldır edebiyat ödülü
 II
 dalındaki tercihleri nedeniyle ağır eleştiri altında.
 III
 Eleştirilerin temel nedeni olarak ödülün son zamanlarda
 IV
 geleneksel edebî formatın, yani roman türünün dışında
 V
 tarzlar benimsemiş kişilere verilmesi gösteriliyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
 yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2024 - KPSS LİSANS

Yeryüzünün yapısıyla hayvancılık arasında yakın bir
 I
 ilişki vardır. Hayvancılıkla uğraşan topluluklar, yaz
 II
 başlarında yüksek dağlara ya da bozkır alanların
 III
 başka yerlerine göçerek hayvanlarını otlatır. Ülkemizde
 yörükler, yazları hayvanlarını otlatmak için Torosların
 yüksek kesimlerine çıkar, ekim ayının başlarından
 IV
 itibaren de sahil bölgelerindeki otlak alanlara döner.
 V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi,
 yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAM

SÖZCÜKTE YAPI

3. ÖSYM 2021 - KPSS LİSANS
- Gözlerden uzak küçük su kaynakları pek çok balık türü için yaşam alanlarının insanlar tarafından kirletildiği büyük nehirlerle kıyasla daha güvenli yerlerdir. Ancak şu günlerde bu akarsularda yaşayan binlerce balık bir başka korkunç tehditle karşı karşıya: istilacı türler.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Oyunla bilişsel gelişim arasındaki ilişki, otuz yıldan fazla bir zamandır oyun konusunda yapılan pek çok psikolojik araştırmada kilit bir onu olmuştur. İki büyük kuramsal çerçevede bu araştırmaları şekillendirmede ve örgütlemeye baskın bir rol oynamıştır. Uzun bir dönem boyunca başat etki, açık bir biçimde oyuna yaklaşımı geniş bilişsel gelişim kuramının bütünleyici bir parçasını oluşturan Piaget'in olmuştur.
- Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapıca ötekilerden farklıdır?
- A) Onun şiirlerinde gereksiz hiçbir sözcüğe rastlayamazsınız.
- B) Hayatım boyunca belli mertebelerde sınanan bir öğrenci olarak kalmayı isterim.
- C) Ben çalışarak, okuyarak ve yazarak hedefine yönelen bir salyangozum.
- D) İyi bir şekerleme, bağışıklık sisteminin en önemli destekçisidir.
- E) Sanat eserleriyle okuyucular olarak bizler, dilimizin güzelliğini yeniden fark ederiz.

6. 2019 - MSÜ İKİZİ
- Edebiyat, sinema sanatı var olduğundan bu yana hemen hemen her dönemde sinemaya eşlik etmiş, edebiyat eserlerinin sinemaya konu oluşuyla başlayan bu birliktelik günümüze kadar da süregelmiştir. Edebiyat ve sinemanın birlikteliği çok konuşulan, oldukça eleştirel bir birliktelik olsa da, bu iki alan birbirini desteklemeye devam etmiştir.
- Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Günümüz toplumlarında bilginin üretilmesi ve dağıtılması oldukça kolaydır. (II) Dijital dünyanın bizlere sunduğu imkânlar sayesinde kısa sürede çok sayıda insana ulaşmak artık sıradan bir iş. (III) Bu yüzden, bilgiye erişim de oldukça basit ve zahmetsiz. (IV) Birçok açıdan, insan bilgiye doyma noktasına geldi. (V) Sonuç olarak biraz uğraşının ulaşamayacağı bilgi bulunmamaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik sözcük vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Belki işte asıl o zaman iyi rüyaya dalmak kabil değildir. İnsanoğlunun kaderindedir. Bir kere tattığı zevkten, hazdan gene tatmak ister; ilk tadışını bir nevi sevinçle, zafer gururuyla hatırlar fakat bu hatıra onu susatır hem öyle bir susuzluk verir ki bunu artık hiçbir pınar, hatta gene o eski pınar, suyu bütün serinliğini muhafaza etmiş olsa dahi dindiremez.

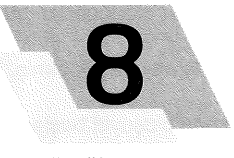
Bu parçada;

- I. hem yapım hem çekim eki almış sözcük,
II. birleşik isim,
III. isim kökünden türemiş fiil

hangilerinin örneği vardır?

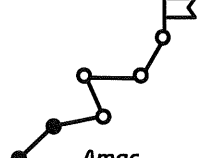
- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) II ve III E) I, II ve III

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

Birleşik sözcük, illaki yan yana yazılacak diye bir şey yoktur. En az 2 sözcükten oluşan demektir. Yan yana yazılma olayına bitişiklik denir.

BİRLEŞİK ≠ BİTİŞİK

	BİRLEŞİK	BİTİŞİK
Milletvekili	✓	✓
bilim insanı	✓	X
yardım etti	✓	X

1.

2020 - TYT İkizli

Girdiği yer, evin öteki odalarının neredeyse yarısı
I
büyüklüğündeydi. Odanın sağ tarafında küçük bir
II
lavaboya açılmış dar bir kapı görülüyordu... Hayli eski
III
olduğu ilk bakışta anlaşılan koltukta ise yetmiş yaşın
üstünde gösteren, bembeyaz saçlı, camları yusuvarlak,
IV
gözlüğü tel çerçeveli bir adam oturuyordu.
V

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, belirtme durumu eki almıştır.
- B) II. sözcük, iyelik eki almıştır.
- C) III. sözcük, sıfat - fiil eki almıştır.
- D) IV. sözcük, çokluk eki almıştır.
- E) V. sözcük, şimdiki zaman eki almıştır.

2.

Türk toplumu tarihin en eski dönemlerinden bugüne kadar
I II III
geldiği süre içerisinde sosyal ve kültürel dinamiklerini sürekli
IV
ayakta tutmayı başarmış bir millet olarak tanınmıştır.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, ilgi durum eki almıştır.
- B) II. sözcük, iyelik ve hâl eki almıştır.
- C) III. sözcük, yönelme hâl eki alan birleşik sözcüktür.
- D) IV. sözcük, basit yapıdır.
- E) V. sözcük, hem yapım hem de çekim eki almıştır.

SÖZCÜKTE YAPI

3. Moderni sadece “yenilik” ya da “değişim” olarak görmek biraz yanlıttır. Sözcüğün yüklendiği ikinci anlamı kavramadan I oluşturacağımız her türlü modern ve modernleşme çerçevesi II eksik olacaktır. Modernin yüklendiği ikinci ve daha kapsayıcı III olan anlamı, kapitalist üretim ilişkilerinin kültürel üst yapı IV kurumlarının ortak niteleyicisi olmasıdır. V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) II ve V E) IV ve V

4. Beş Hececiler, hecenin beş şairi olarak bilinen ve millî edebiyatçılığın meşalesini devam ettiren gruptur. Şiir yazmaya aruzla başlayan şairler, Ziya Gökalp'in fikirleri doğrultusunda hece ölçüsünü ve sade Türkçeyi kullanarak mahallî değerlerle örülü şiirler yazmışlardır. Beş Hececileri besleyen kültürel ve siyasal alanlar, ideolojiler ve kaygılar vardır. Tanzimat'la başlayan bu süreçte millîleşme, Beş Hececiler için önemli bir yere sahiptir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. “Kuyudaki kurbağa deniz hakkında hiçbir şey bilmez.” Bu ünlü Japon sözü, insanın dünyayı sınırlı bakış açısıyla gördüğü anlamındadır. Yargılayanlar ve kendini çok büyük görme eğilimi olanlar için, dünyada kendisinden daha büyük şeyler olduğunu hatırlatmada bu sözden iyisi yok gibidir.
- Bu parçada aşağıdaki isim durum (hâl) eklerinden hangisi yoktur?**
- A) Tamlayan (ilgi) durumu
B) Yönelme durumu
C) Belirtme durumu
D) Ayrılma durumu
E) Bulunma durumu

6. İnsan yaşamı içinde, tiyatro olgusunun yerini doğru bir yolda saptayabilmek için her şeyden önce bu sanat dalının toplumdaki görevleri açık ve seçik ortaya koyulmalıdır. Tiyatro, bir arada, topluca yaşayan insanların -tek tek değil- yine topluca katıldıkları bir anlatım aracıdır. Bunun için de, edebiyat türleri ile bire bir aynıdır denemez. Tiyatronun kaynağı, yaşamsal ihtiyaçları sağlayan ilkel insanların, onları yaşatan, üreten ve geliştiren eylemlere, duygulara ve düşüncelere karşı takındıkları tavidir.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durum eki almıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Batı güneşi vurmuş harman yığınındaki buğday taneleri gibi altınımsı, sıcak bir esmerliği var. (II) Bu şehreyi henüz şekerci elinde çekilen ağda renginde, gölgeli ışıklar yapan, kesilmemiş bir saç çerçevesi var. (III) Daha sonra taze güneş altında gözlerini gördüm. (IV) Mor susam kadifeliğinde birer geniş halka kehribar renginde daha küçük halkalara geçmiş, önemli ve serin parlıyorlar. (V) Böylesine güzelliği anlatabilmek için kendimi hayli zorluyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde türemiş sözcük yoktur?

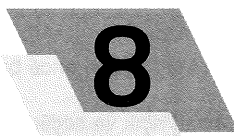
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Selam olsun bizden güzel dünyaya,
II. Bahçelerde hâlâ güller açar mı?
III. Selam olsun sonsuz güne, aya,
IV. Işıklar, gölgeler suda oynar mı?
V. Günlerin geçişi, ardı ardına.

Numaralanmış dizelerin hangilerinde hem yapım hem çekim eki almış sözcük vardır?

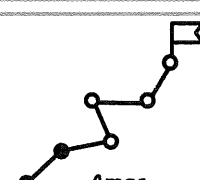
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

PEKİŞTİRİLMİŞ SÖZCÜKLERİN YAPISI NASIL BULUNUR?

ÖĞRENME KÖŞESİ

- masmavi
- yapayalnız
- dimdik

1. Pekleştirilmemiş hâllerini bul!	2. Pekleştirilmemiş hâllerinin yapısı neyse pekleştirilmiş hâllerinin de yapısı odur.
● mavi	● mavi → Basit Yapılı
● yalnız	● yalnız → Türemiş Yapılı (yalın - ız) İK İİYE
● dik	● dik → Basit Yapılı

1.

ÖSYM

2024 - MSÜ

Her yıl okyanuslara karışan milyonlarca ton plastik, akıntılara kapılarak okyanus çöplükleri olarak adlandırılan bölgelerde birikiyor. Zamanla ufak parçalara ayrılan bu atıklar yüzlerce yıldır çevreyi kirletmeye ve canlılar için tehdit oluşturmaya devam ediyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

(I) Türkiye'de televizyon yayınları 1968 yılında başlamıştır. (II) Türkiye televizyon dizileriyle 1970'li yılların ilk yarısında tanışmıştır. (III) Bu yıllarda yerli televizyon dizileri hemen hemen yoktu. (IV) İlk televizyon dizileri TRT'nin yurt dışından satın aldığı yabancı yapımlardır. (V) Tek kanallı televizyon yayıncılığının olduğu bu yıllarda söz konusu yabancı diziler, izleyicinin ilgisini çekmeyi başarmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, isim kökünden türemiş sözcük vardır.
- B) II. cümlede, iyelik ve bulunma durum eki almış sözcük vardır.
- C) III. cümlede, üçüncü çoğul kişi iyelik eki almış sözcük vardır.
- D) IV. cümlede, fiil kökünden türemiş sözcükler vardır.
- E) V. cümlede, belirtme durum eki almış sözcük vardır.

SÖZCÜKTE YAPI

3. ÖSYM 2024 - MSÜ
- Ömer Seyfettin'in ahlaki konu edinen öyküleri vardır.
I
Bu öykülerde karışıklıkları ve bunalımları fırsata
II
dönüştürmeye çalışan, değişen koşulları hesaba katıp
III
renk değiştiren kimseleri alaycı bir dille kınayıp küçültür.
IV
Efruz Bey adlı romanı, bu tür kişileri yansıtan eserlerinden
V
birdir.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durum eki almamıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Teknolojik ve bilimsel gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan
I
kavramlar, dilde yeni sözcüklerin üretilebilmesini gerektirmiştir.
II
Bu üretim kimi zaman basit kimi zaman türemiş kimi zamanda
birleştirme süreci sonunda oluşan birleşik sözcükler aracılığıyla
III
yapılmıştır. Birleştirme Türkçede sözcük türetiminde en çok
başvurulan yöntemlerden biridir. Birleşik sözcükler, en az iki
IV
ya da daha fazla sözcüğün bir araya getirilmesiyle oluşur.
V
- Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi birleşik yapıdadır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Çekim ekleri, sözcüğün yapısında bir değişiklik meydana getirmez. Sözcüğün türünde ve görevinde bir değişiklik oluşturmaz. Sözcüğe gelerek sözcüğün cümle içinde anlam kazanmasını sağlar.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerde bulunan "-ım/-im/-um/-üm" eklerinden hangisi çekim eki görevinde değildir?

- A) O insanlar benim memleketimden ne istiyor?
- B) Bu konudaki düşüncelerimi yeni çıkan kitabımdan öğrenebilirsiniz.
- C) Öğretmen, öğrencilerine yapım eki hakkında neler bildiklerini sordu.
- D) Seni her zaman seveceğim fakat senin de yaptıklarını unutmayacağım.
- E) Köşedeki evin yanında duran şeker şey, benim köpeğim.

6. Hatıralarımı yazmak niyetinde değilim. Onlar benden başka
I
kimi alakadar edebilir ki? Öyle büyük işler görmüş insanların
II
yanında çokça sevindim. Hatıralarımın bence -benim oldukları
III
için- kıymetleri ne kadar büyük olursa olsun başkalarını belki
IV
en yakınlarımı bile cezbedemeyeceğini biliyorum.
V

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Sessiz okuma temel olarak konuşma uzuvlarının harekete
I
geçirilmekten gerçekleştirilen okuma etkinliğiysen sesli okuma,
II
okuma sürecine konuşma uzuvlarının da dâhil edilmesi diğer
III
bir deyişle, görünen ve işlenen yazı karakterlerinin aynı
IV V
zamanda seslendirilmesini içermektedir.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, isimden isim yapım eki almıştır.
- B) II. sözcük, fiilden türemiştir.
- C) III. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
- D) IV. sözcük, birden fazla yapım eki almıştır.
- E) V. sözcük, basit yapılı fiildir.

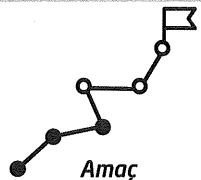
8. 2025 - MSÜ İKİZİ
- Yapay zekânın potansiyeli ve gidebileceği nokta hayal
edilenin çok ötesindedir. Baş döndürücü bir hızla ilerleyen
I
bu teknolojinin eğitime farklı açılardan güç kattığı ve
II
öğretim sürecinde karşılaşılan sorunların aşılmasında
III IV
daha büyük bir ivme kazandıracağı kesindir. Yeni
teknolojik eğitim materyallerinin üretilmesinde yapay
V
zekâdan yararlanılacağı mutlaklır.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

- Sana aldığım hediye, bu kırmızı **güldü**. → İSİM KÖK
 - Çocuk akşama kadar sürekli **güldü**. → FİİL KÖK
 - İki devlet geçen ay **barıştı**. → FİİL KÖK
 - Bu, sürekli özlemi çekilen bir **barıştı**. → İSİM KÖK
- SESTEŞ KÖK
(Anlam bağı YOK.)
- ORTAK KÖK
(Anlam bağı VAR.)

1.

ÖSYM

2019 - KPSS LİSANS

Sabah olmuştu. Kapının aralığından bembeyaz ışık
 çizgileri parlıyordu. O hiç böyle dalıp kalmazdı, güneş
 doğmadan uyanırdı. Doğruldu, musandıradan atladi.
 Ayakkabılarını giymeden yürüdü. Hızla sürmeyi çekti.
 Birdenbire açılan kapıdan dükkânı dolduran aydınlığın
 içinde, bıyıkları yeni terlemiş delikanlıyı gördü.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
 kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2019 - TYT

Oyuncular, herhangi bir rolü canlandırdığında
 izleyicilerinden gözleri önüne serilen sahneleri ciddiye
 almalarını beklerler. Kendilerinden, izledikleri karakterlerin
 sahipmiş gibi görünen niteliklere gerçekten sahip
 olduklarına, yapmakta oldukları işin yol açacağı sonuçların
 gerçekleşeceğine ve genelde her şeyin görüldüğü gibi
 olduğuna inanmaları istenir

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
 belirtme durum eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI

3. ÖSYM 2017 - YGS
- Edebiyat-estetik bağlantısı üzerinde duran Tanpınar, gençlik yıllarından hayatının sonuna kadar denilebilir ki yalnız güzel eserleri önemsemiş, onlardan daha üstün bir değer varlığını tanımamıştır.
- Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?**
- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. İletişimin yeni yöntemlerle giderek hızlanması ve teknolojikteki gelişmeler her iş alanında ciddi yeniliklere ve değişikliklere yol açtığı gibi kitap Dünyasında da çok farklı yönelimlere neden olmuştur. Sayısal yayıncılık, elektronik kütüphane gibi oluşumlar bilgi kaynaklarının basılı ortamdaki, elektronik ortama taşınması tartışmalarını da beraberinde getirmiştir. Özellikle son yıllarda kütüphanecilik ve bilgi bilimleri alanında kimilerine göre bir devrim olarak nitelendirilen elektronik kitaplar bu değişimde önemli rol oynayacaktır.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi gövdeden türemiştir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. 2018 - TYT İKİZİ
- Bilişsel sistemin işleyişi için ortak temel, çeşitli bilgilere erişime sahiptir ve aynı zamanda sözde bu kümenin "dışında" anlam ifade eden bilgileri bütünleştirir. Bilişsel sistemin bu mekanizmasını, makinede çoğaltmak için bilimsel dallarla ilişkili olarak bilmek önemlidir, böylece makinenin işletim sistemi veriyi "nasıl" elde edeceğini doğru biçimde öğrenmeye başlar.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

6. 2023 - MSÜ İKİZİ
- Şekerin çok ilginç bir tarihçesi vardır. Batıda bilinmeyen, şeker kamışından elde edilen şeker; önceleri eczanelerde ilaç niyetine de satılıyordu. Şimdi ise şekeri istenmeyen besin olarak kabul edenlerin sayısı hiç de az sayılmaz. Şekerin üretimi, satışı, ticareti tuz gibi insanlık tarihini yansıtan önemli besinlerden birisidir.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

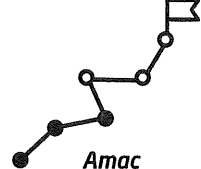
7. Aşağıdaki cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklerin hangisi diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?
- A) Yıllar akıp geçtikten sonra bir gün, artık hayal meyal hatırladığım ve işime yarayacağına inandığım bir şeyi aramak için paslanmaya yüz tutmuş sandığın kilidini açtım.
- B) Yergiye ve yurt sevgisine şairlik yapanın şehrine, şair Zihni'nin memleketine, gidiyoruz.
- C) Sanatçı istese de istemese de yapıtlarında tüm insanlığı yönelmiş bir mesajın sahibi olmalıdır.
- D) Türkçeye mal olmuş sözcükler, başka dillerde kullanılmaya başladığında o dili de güzelleştirir.
- E) Gezip gördüğüm ya da bir süre yaşamak durumunda olduğum bir yer, bende hemencecik mutlu duygular oluşturabilir.

8. (I) Maçka ile Hamsiköy'den sonra dağı tırmanmaya başladık. (II) Zigana kalın gövdeli fakat korkunç değil. (III) Tırmanışa geçtik ama tehlikeli değil. (IV) Kapalı dağ, insanı kucaklıyor gibi emniyette taşıyor. (V) Sırtta helezonlaşan yolların bir tarafı açık, ufukların derinliğiyle gözümüz kararıyor.
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- A) IV. cümlede türemiş ve birleşik sözcük vardır.
- B) I. cümlede yüklemi isim kökünden türemiştir.
- C) II. cümlede farklı türden yapım ekleri kullanılmıştır.
- D) V. cümlede isim durum eki almış sözcük vardır.
- E) III. cümlede türemiş ve isim durum eki almış sözcük vardır.

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8
Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre **8** Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

- Tüm "fiilimsi ekleri" FİLDEN İSİM YAPIM EKİDİR.

TRANSFER KÖŞESİ

koş - mak
İSİM-FİİL EKİ

koş - an
SIFAT-FİİL EKİ

koş - arak
ZARF-FİİL EKİ

Hepsi YAPIM EKİ almıştır. TÜREMİŞ SÖZCÜKTÜR.

1.

ÖSYM

2024 - KPSS ÖN LİSANS

Halikarnas Balıkcısı; üslubunu mektuplarıyla başarılı bir şekilde yansıtır çünkü yalnız bir konu, bir yaşantı ya da bir düşünce üstüne yazmamıştı onları. Balıkcı, mektuplarını bu yönlerin tümünü bir araya getirerek yaşaya yaşaya kaleme almıştı. Sesi ve sözü vardı yazdığı mektuplarda.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Bitkisel yağ kaynağı olarak kanola ülkemize II. Dünya Savaşı sırasında göçmenlerle gelmiş ve Trakya'da ekim alanı bulmuştur. Ülkemizde değişik adlarla bilinen kanola, yazlık ve kışlık olmak üzere iki fizyolojik döneme sahip yağ bitkisidir. Kanola tanesinde %50 civarı yağ, %25 civarı protein ve çeşitli asitleri içerirken kaynama noktası yüksek olan bir bitkidir. Ülkemizde genellikle kışlık kanola tarımı yapılmaktadır. Kışlık kanola kışı kar altında geçirdiğinden kışa girmeden bitkinin hazır hâle getirilmesi gerekir. Bunun için ekim ayında tavlı toprağa ekilmesi gerekir. Engin Öğretmen dersinde yukarıdaki parçayı tahtaya yazmış ve öğrencilerinden bazıları, numaralanmış sözcüklerle ilgili şu dönütleri vermişlerdir:

Hakan: I. sözcük türemiş yapıdır.

Recai: II. sözcük fiilimsi eki almıştır.

Burcu: III. sözcük türemiş yapıdır.

Hulki: IV. sözcük gövdeden türemiştir.

Can: V. sözcük fiilden fiil yapım eki almıştır.

Buna göre hangi öğrenci dönütünde yanlışlık vardır?

- A) Hakan B) Hulki C) Recai
D) Can E) Burcu

SÖZCÜKTE YAPI

3.

ÖSYM

2017 - KPSS LİSANS

"Normal insanlar, hayatlarında bir defa ergenlik acısı
I
çekerler." der Goethe; ardından "fakat" diye devam
II III
eder: "Dehanın çocukları olan sanatçılar bu acıyı birçok
IV
kere yaşarlar ve böylece her defasında gençleşirler."
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi
yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Kuşlar geçiyor, derken;

I II
Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık
III

Ağlar çekiliyor dalyanlarda;
IV

Bir kadının suya değiyo ayakları;
V

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi,
kök türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Tiyatro, hayatın parçalarını bir hayat sahnesinin içinde seyirciye

I
sunan özel bir sanat dalıdır. Tiyatro, insanı insana anlatmasının
II
ötesinde bireyin kendi gerçeğini farklı bir pencereden görmesini

de sağlar. Lisans düzeyinde tiyatro ve drama uygulamaları
III

dersi de öğrencileri hayata hazırlayacak öğretmen adaylarının
IV
aldığı ve oyunlar sergilediği bir derstir. Tarihin en eski

dönemlerinden itibaren sanat, hem estetik zevk algısı hem de

eğitim amaçlı kullanılmıştır.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi hem
yapım eki hem çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

2022 - TYT İKİZİ

Sevinçler bile hüznle yaşandı ve yürek sancısı ağır bastı
her zaman. Hüzün, demir rayların soğukluğu gibi
insanların içine işledi, orada yakıcı bir hâl aldı. Benim
doğduğum kentte bir tren istasyonu yoktu ama gençliğim
istasyondan istasyona geçip gitti.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi
yoktur?

A) İlgî (tamlayan) B) Yönelme

C) Bulunma D) Ayrılma

E) Belirtme

7. Başlangıcından bugüne insanın kendini ifade etmesini

I
sağlayan en önemli araç, dil olmuştur. Dil, varlıkla sadece

II
somut bir bağlantı kurmaz; aynı zamanda anlam boyutunda da
III

bir bağ kurmaya çalışır. Somut varlıktan hareketle, soyut
IV

kavramlara ulaşır.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili
aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcüğün kökünün türü, isimdir.

B) II. sözcük, türemiş yapıdır.

C) III. sözcük, yapım eki almıştır.

D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

E) V. sözcüğün kökünün türü, fiildir.

8.

2018 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem
yapım eki hem de çekim eki almıştır?

A) Bina kapısının önünde duran çocuklar, endişeli
gözlerle etrafa bakıyordu.

B) Beyaz gömleğinin düğmesini ilikleyerek odadan çıktı.

C) Yoldan geçen insanlara selam vererek bakkala girdi.

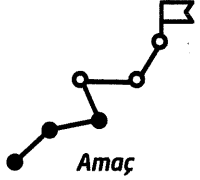
D) Sağdan ilerleyen otobüs, yol kenarında duran
insanları aldı.

E) İnsanoğlunun güzelliğe karşı zaafı var ve insanoğlu
ondan vazgeçmez.

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

7
Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre 7 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

BİRLEŞİK BİR SÖZCÜK YAPIM EKİ ALIRSA NE OLUR?

Türemiş mi olur? Asla, olmaz. Çünkü iskeleti **BİRLEŞİK**tir. O yüzden birleşik sözcük olmaya devam eder.

<u>yardım ed</u> - <u>(en)</u>	<u>seyred</u> - <u>(ip)</u>	<u>yapabil</u> - <u>(erek)</u>
Birleşik Sözcük	Birleşik Sözcük	Birleşik Sözcük
Yapım eki	Yapım eki	Yapım eki

B İ R L E Ş İ K S Ö Z C Ü K

1.

ÖSYM

2018 - KPSS LİSANS

Afrika'daki Sahra Çölü'nün güneyi boyunca uzanan
I
bölgeye düşen yıllık yağış miktarı, ortalama altında
II III
düşünce Ranava köyünün yerleşik nüfusu 1985 yılından
IV
itibaren azalmaya başlamış.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2020 - TYT İKİZİ

Osmanlı Dönemi'nde Rumların ve Musevilerin oturduğu Fener ve İspanya'da Engizisyon'dan kaçan Yahudilerin oturduğu Balat, Fatih ilçesinin Haliç kıyısında yer alır. Zengin tarihi ve mimarisiyle son zamanlarda çok dikkat çeken, turistler tarafından beğenilen İstanbul semtlerinden II biri olmuş; hem yerli hem de yabancı turistlerin tercih ettiği bir rota hâline gelmiştir. Burada yaşayan insanları ve onların sosyolojik yapısını incelemek isteyen birçok sosyolog olagelmıştır. Bugün, tarih ve sosyoloji kitaplarında III kendine yer bulmaya aday bir semt olan Balat'ta yabancılar, huzur ve güvenle yaşarlar. Balat, vakti gelince IV V değeri anlaşılacak bir yer değil, her zaman değerli bir yer olacaktır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, iyelik eki almıştır.
B) II. sözcük, sıfat-fiil eki almıştır.
C) III. sözcük, çoğul eki almıştır.
D) IV. sözcük, geniş zaman eki almıştır.
E) V. sözcük, türemiş yapıdır.

SÖZCÜKTE YAPI

3.

ÖSYM

2019 - MSÜ

Çinlilerin güzel bir atasözü vardır: "Gülümsemesini bilmeyen insan dükkân açmamalıdır." Çünkü gülümseme, bütün dillerin üstünde bir anlaşma aracıdır.

Bu parçada aşağıdaki eklerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayan (İgi) B) Belirtme durumu
C) Çokluk D) Yönelme durumu
E) Bulunma durumu

4.

Yıkıcı bir aşk bu,

Yıkıyor milletin ortasına

Tutku yükünü.

Yukarıdaki dizelerde altı çizilen sözcüğün aldığı çekim ekleri sırasıyla aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Belirtme durum eki - Yönelme durum eki
B) İyelik eki - Yönelme durum eki
C) Tamlayan eki - Yönelme durum eki
D) Belirtme durum eki - Bulunma durum eki
E) İyelik eki - Bulunma durum eki

5.

2025 - MSÜ İKİZİ

Sanat; yaşamdaki başarıların kaynağı, insanın en üstün niteliği olan yaratıcılığının özen dolu, aydınlanma ürünüdür.

İnsanın kendini aşma çabası ve yaratıcı düşüncesi, sanatsal eylem niteliğinde ürünlere dönüşür. Sanatın

yeni yaratma işlevi; insanı, evrenle birleştirir, insanın ufkunu genişletir, insanı engin deneyim ve bilgi akışı ile toplumsallığa ulaştırır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) I ve IV E) II ve V

6.

Mevsimler, Güneş'in dönümü ve gece gündüz eşitliği noktaları arasından geçişleri arasındaki sürelerdir. Mevsimlerin oluşmasının temel sebebi, eksen eğikliği ve Güneş'in etrafında dönen Dünya'dır. Dünya'nın Güneş çevresindeki hareketi sırasında Güneş ışınları farklı enlemlere dik gelirken aydınlanma daresi, kutup daireleri ve kutup noktaları arasında yer değiştirir. Aydınlanma daresi ve Güneş ışınlarının geliş açısına bağlı olarak aynı anda farklı yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanır. Kuzey Yarım Küre yazı yaşarken Güney kışı yaşar ve bir yarım küre sonbaharı yaşarken diğeri ilkbaharı yaşar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı sözcük sadece çekim eki almıştır.
B) II numaralı sözcük basit yapıdır.
C) III numaralı sözcük türemiş yapıdır.
D) IV numaralı sözcük gövdeden türemiştir.
E) V numaralı sözcük basit yapıdır.

7.

Dursun Öğretmen, "sözcükte yapı" konusunda türemiş yapıyı anlatmış ve türemiş sözcüklerin bazı özelliklerini dile getirmiştir. Öğrencilerinden türemiş sözcüğün içinde geçtiği cümle örneklerini tahtaya yazmalarını istemiştir. Öğrenciler tahtaya örnek cümleleri yazarlar:

Asuman: Felsefeye ve bilim dünyasına yeni herhangi bir şey sunduklarını iddia edenlerin geçmişe övgü yağdırmaları alışılmış bir davranıştır.

Deniz: Felsefi araştırmalarda başarı umabileceğimiz tek yol bugüne kadar uygulanan ve bıkkınlık veren yöntemlerin terk edilmesidir.

Cevdet: Kendini ruhun en son ilkelerini aramaya adanmış bir felsefecinin açıklamakla uğraştığı şey insan doğasıdır.

Mihriban: Aslında, maral felsefesinin, doğa felsefesinde bulunmayan tuhaf bir kusuru vardır.

Mehmet: Bugünlerde içimden geçti bu fikirler de.

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili bir örnek vermemiştir?

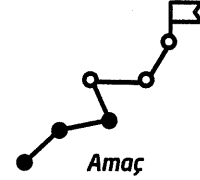
- A) Cevdet B) Asuman C) Deniz
D) Mihriban E) Mehmet

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

6

Sözcükte Yapı

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre

6 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

duy - gu
FK FİYE

1 YAPIM EKİ

1 yapım eki almışsa
KÖKTEN TÜREMİŞ

duy - gu - lu
FK FİYE İİYE

2 YAPIM EKİ

2 + yapım eki almışsa
GÖVDEDEN TÜREMİŞ

1.

2019 - TYT İKİZİ

Dede Korkut Hikâyelerinin önemli yadsınmaz. Bu hikâyeler, *Oğuznamelerin* en önemli parçalarından birini oluşturur. İçerisinde zengin motifler barındıran hikâyeler uzun yıllar sözlü gelenekte büyük bir merakla dinlenmiş, yazıya geçirildikten sonra da yazılı kaynakların bazılarında okunmuştur. *Dede Korkut Hikâyelerinin* etkileri birçok yapıtta da görülür. *Dede Korkut Hikâyelerinde* bulunan motifler; manzum eserlerde, romanlarda, tiyatro eserlerinde, çocuk kitaplarında, filmlerde, plastik sanatlarda yeniden işlenmiştir. Eser, sanatın farklı dallarını etkilemiştir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "üçüncü çoğul kişi iyelik eki" almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2017 - YGS İKİZİ

Yeni iletişim teknolojileri ve bunların yanı sıra ortaya çıkan sosyal medya, toplumsal yaşamı önemli derecede etkilemiş; sosyal medyanın birçok alanı etkilemesi ve kendisinin de bu alanlardan etkilenmesi onu ilgi çekici hâle getirmiştir. Sosyal medyanın dil ve edebiyat üzerinde de olumlu-olumsuz etkilerinin olduğu fark edilmiştir. Gençlerin sosyal medya tutkusu ise olumsuz etkilenmeye daha fazla kapı aralamıştır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

SÖZCÜKTE YAPI

3.

2021 - MSÜ İKİZİ

Dünya'nın oluşum sürecinde kıta hareketleri ve küresel iklim değişiklikleri, insan popülasyonunun farklı bölgelere ilerlemesine neden olmuştur. Hareketlilik sonucunda daralan insan popülasyonu, kendileşmeye uğrayarak izole olmamış ve kültürünü yaratabilmiştir. Bu yaratımda etkili olan pek çok faktörden biri de çevredir. İlk dönemlerde dünyanın farklı bölgelerinde hayatlarını sürdürmeleri, gelişim ve kültürlerinde yerel özellikler oluşturmuştur. Kültürün üretilmesi ise insanın hikâyesinin başlangıcı olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

4. (I) Herkesçe bilindiği üzere edebiyat, insanın ürettiği sanatlardan biridir. (II) Dil, doğayı ve karakteri soyut kavramsal formlar içinde değil; sergilenmiş somut formlar içinde ortaya koyar. (III) Bu durumda temsil edilen karakterler, onların doğalarını ortaya çıkartır. (IV) Aynı şekilde durumlar somutu tanımlar ve oluşturur. (V) Bu nedenle dil araç olarak kelimelerin imkânlarını ifade edecek güçten soyutlanmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, ilgi durum eki almış sözcük vardır.
B) II. cümlede, yapım eki almış sözcük vardır.
C) III. cümlede, III. çoğul kişi iyelik ekini almış sözcük vardır.
D) IV. cümlede türemiş yapılı sözcükler bulunmaktadır.
E) V. cümlede, yönelme durum ekini almış sözcük vardır.

5. Sanat için dil, iletişimi sağlayan en önemli ortak araçlardan biridir. Sanat, topluma dil vasıtasıyla ulaşır. Dil, soyut kavramların sembolik ve somut olarak ifade edilmesini sağlar. Dil, bütün bunları tek başına yapmaz. Onun ifade edimini gerçekleştirmesini sağlayan farklı materyaller de vardır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, belirtme durum eki almıştır.
B) II. sözcük, isimden türemiştir.
C) III. sözcük, yönelme durum eki almıştır.
D) IV. sözcük, III. çoğul kişi iyelik eki almıştır.
E) V. sözcük, iyelik ve belirtme durum ekini almıştır.

6. (I) Bireyler, sanatı estetik amacın dışında herhangi bir amaç ya da faydadan bağımsız olarak değerlendirilmelidir. (II) Estetik bir yargı ne kişisel ne de göreceli olmalıdır. (III) Sanat eserlerini inceleyenler zamanın, yerin ve kişisel özelliklerin ötesine geçmeli; her mantıklı insanın üzerinde fikir birliğine varabileceği bir estetik yargıya ulaşmalıdır. (IV) Modern felsefe bireysellik ve öznellik vurgusuyla, estetik algı ve sanatsal yaratıcılığın önemini bütün yönleriyle ortaya koymuştur. (V) Filozofların fikirleri, varlık ve bilgi felsefesi üzerine temellendirilmiş; bu da yeni bir çağın başlangıcı olarak görülmüştür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, iyelik ve bulunma eki almış sözcük bulunmaktadır.
B) II. cümlede, basit ve türemiş yapılı sözcükler vardır.
C) III. cümlede, isimden türemiş sözcükler vardır.
D) IV. cümlede, hem yapım hem de çekim eki almış sözcükler bulunmaktadır.
E) V. cümlede, birleşik yapılı sözcükler vardır.

SÖZCÜKTE YAPI

ÇIKMIŞ SORU

1. Bir şair, başkalarının şiirlerinde geçen sözcükleri

I

kullanabilir. O şiirlerin konularını, izleklerini yeniden

II

işleyebilir. Bu, metinler arası ilişkilerin ve sanattaki

III

evrensel bakışın doğal bir sonucudur. Ama bu özellik,

onu "taklitçi" yahut "değersiz" saymayı gerektirmez.

IV

Yeter ki o, bu kullanım ve işleyişte başkalarından

ayrilsın.

V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, üçüncü çoğul kişi iyelik eki almıştır.

B) II. sözcük, belirtme durumu eki almıştır.

C) III. sözcük, tamlayan eki almıştır.

D) IV. sözcük, olumsuz geniş zaman eki almıştır.

E) V. sözcük, üçüncü tekil kişi emir eki almıştır.

HOCAM

SÖZCÜK TÜRLERİ

SÖZCÜK TÜRLERİ

	İSİM	SIFAT	ZAMİR	ZARF	TAMLAMA	EDAT BAĞLAÇ ÜNLEM	FİİLİMSİ	KARMA SÖZCÜK TÜRLERİ
Soru Sayısı	-	5	6	4	4	2	10	8
Çıktığı Yıl ve Sınav		2017 YGS 2017 YGS 2018 MSÜ 2021 MSÜ 2023 MSÜ	2019 TYT 2019 MSÜ 2020 MSÜ 2022 MSÜ 2025 MSÜ	2016 YGS 2018 MSÜ 2018 MSÜ 2020 MSÜ	2018 MSÜ 2020 TYT 2024 TYT 2024 MSÜ	2022 MSÜ 2024 MSÜ	2018 MSÜ 2018 TYT 2019 MSÜ 2020 MSÜ 2021 MSÜ 2022 MSÜ 2023 TYT 2023 MSÜ 2024 MSÜ 2025 MSÜ 2025 TYT	2017 YGS 2017 YGS 2019 TYT 2019 TYT 2019 MSÜ 2021 MSÜ 2022 MSÜ 2023 MSÜ

SONUÇ

- Görüldüğü gibi son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de "sözcük türleri" ünitesinden 40 soru çıkmıştır.
- Bu üniteden 2016 - 2024 yılları arasında KPSS LİSANS, KPSS ÖN LİSANS ve KPSS ORTAÖĞRETİM'de de 32 soru çıkmıştır. Bu sınavlarda da "zarf", "fiilimsi" ve "karma sözcük türleri" konuları ağırlıktadır.
- BU ÜNİTE BİR BÜTÜN HÂLİNDE DEĞERLİDİR. Yani konuları **3 aşamada** bitireceğiz:

SÖZCÜK TÜRLERİ

İSİM (AD)

Özel İsim

Tek olan, diğer varlıklara benzemeyen varlıkları karşılar.

Örnek: Atatürk, Türkiye, Kadir...

Cins İsim (Tür İsmi)

Aynı türden olan varlıkları ve kavramları karşılar.

Örnek: ev, anne, su, ceket...

Varlıklara Verilişlerine Göre İsimler

Tekil İsim

Aynı türden varlığın sadece bir tanesini karşılar.

Örnek: ağaç, ses, hırs...

Varlıkların Sayılmasına Göre İsimler

Çoğul İsim

Aynı tür olan birden çok varlığı karşılar.

Örnek: ağaçlar, sesler, hırslar...

NOT:

- Kanlar fışkırdı yerden (Abartma)
- Ahmet Beyler gelmiş. (Saygı) (Bunlar çoğul anlamı vermez)

Topluluk İsmi

Çoğul ekini almadan da birden çok varlığı karşılar.

Örnek: ordu, millet, komisyon...

Somut İsim

Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz isimlerdir.

Örnek: yağmur, hava, su, şapka...

Varlıkların Düşünceye Göre İsimler

Soyut İsim

Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız isimlerdir.

Örnek: mutluluk, kin, sevgi, iyilik...

İSİM ÇEKİM EKLERİ

İsme gelir ve eklendiği ismin anlamında herhangi bir değişiklik meydana gelmez.

Çokluk Eki

+lar
+ler
masa + lar

Tamlayan (İlgili) Eki

Belirtili isim tamlamalarında tamlayana gelen ektir.

ev - in kapısı
kedi - (n) in tüyü
ben - im evim

Tamlayan (İlgili) Eki

İsim Durum (Hâl) Ekleri

YALIN DURUM : Ev çok güzel.
Belirtme Durumu : Ev - i yıkadım.
Yönelme (Yaklaşma) : Ev - e gittim.
Durumu : Ev - de kaldım.
Bulunma Durumu : Ev - den ayrıldım.
Ayrılma Durum : Ev - den ayrıldım.

Yalın Durum: Yukarıdaki 4 hâl ekini almamıştır. Başka ekler alabilir.
Örnek: evlilik → YALINDIR.

İyelik Ekleri

İsme gelir, aitlik bildirir.

Ev im çok güzeldir.
Ev in çok güzeldir.
Ev i çok güzeldir.
Ev imiz çok güzeldir.
Ev iniz çok güzeldir.
Ev leri çok güzeldir.
(İyelik eki)

İsim tamlamalarının ikinci unsuru (tamlanan) da iyelik eki alır.

Belirtili isim

tamlaması: ev - in

Belirtisiz isim

tamlaması: ev

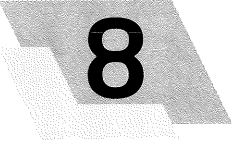
İlgili Eki
(Tamlayan Eki)

kedi - (s) i

kedi - (s) i

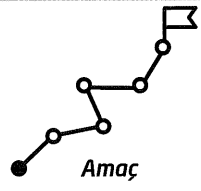
İyelik Eki
(Tamlanan Eki)

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

İsim

Amaç

Soru Tazrlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / İSİM

KEŞFET KÖŞESİ

1. Boşaldı pencerenin arkası
Boş gözlerle bakıyorum artık
Sokak kapısına
Boşaldı zemberek açıldı kilitler
Ve gelenler
Kaçarcasına gittiler
Ayten miydi gelen acaba?

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tür adı B) Özel ad
C) Çoğul ad D) Somut ad

E) Soyut ad

2. Dördüncü husus, alfabe değişikliğinin dil ortamı hazırlamasıdır.
I
Atatürk, dilimizi yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmaya
II
kararlıydı. Bu meseleyi yavaşça halletmek istedi. Geleneksel
III IV
dili yıkmak kolay değildi. Dil, bir iletişim süreciydi ama bir
V
türlü anlaşılamadı.

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi ad görevinde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İSİM (AD)

3. JACQUES USTA

Bir süt kuzusu yollamış bana kâhyanız.

Şöyle gönlümce bir pişireyim siz de görün.

HARPAGON

O değil şimdi mesele. Bak, bu bay başka bir şey konuşacak seninle.

KOMİSER

Korkmayın, telaş etmeyin. Ben öyle adam değilim, sizi maskara etmem. Tatlılıkla bitiririz bu işleri.

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çoğul ad B) İyelik eki almış ad
C) Hâl eki almış ad D) Somut ad
E) Topluluk adı

4. İstasyona yakın Anayurt Otelinin kâtibi Zebercet üç gün önce perşembe gecesi gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o gece kaldığı odaya girdi, kapıyı kilitledi, anahtarı cebine koydu.

Işık yanıyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri isim değildir?

- A) II ve IV B) III ve V C) I ve II
D) II ve V E) IV ve V

5. Tek şekerli çayım olmanı diledim

Cebimde bir anahtar, gecenin bir vakti yastık

Omzumda bir çantadır yaşam

Salonun ışığındayım, karyola demirine yapışığım

Püsküllü perde olmalı belki sonum

Yukarıdaki dizelerde geçen sözcüklerden hangisi ad görevli değildir?

- A) Cebimde B) Yaşam C) Püsküllü
D) Karyola E) Sonum

6.

Ad Türleri	Örnekler
Tekil ad	Jüri
Topluluk adı	Sevgililerim
Tür adı	Yemişçi
Yalın ad	
Soyut ad	

Yukarıda verilen ad türlerinden hangisinin bir örneği verilmemiştir?

- A) Tekil ad B) Topluluk adı C) Tür adı
D) Yalın ad E) Soyut ad

7. Aşağıdakilerden hangisinde küçültme adı kullanılmamıştır?

- A) Çocukcağız da beni bekliyordu yıllardır.
B) Dün gece yavrucak iki gün hasta yattı.
C) Ben de babacığım la beraber giderim tatile.
D) Küçükük elleri vardı, yumuk yumuktu sanki.
E) O da bir kuzucuktu, kimseyi üzmez ve kimseye zarar vermezdi.

8. Ahmet Öğretmen, isim konusunda çoğul ismi işlemiş ve şöyle bir açıklama yapmıştır: "Çoğul isim, sözcüğe -ler / -lar çokluk ekinin getirilmesiyle oluşturulur. Ama bazı sözcükler bu eki almasına rağmen çokluk anlamı barındırmaz." demiştir.

Bu açıklamanın ardından öğrenciler aşağıdaki örnek cümleleri söylemişlerdir:

Ali: Beyaz perdenin efsane sanatçıları arasında birçok isim sayılabilir.

Asuman: Çevreye ve doğaya sahip çıkma çocuklarımız için çok önemlidir.

Kadri: Eczanelerden artık doktor raporu olmadan ilaç alınamayacak.

Resul: Henüz on yaşlarımda geçirmiş olduğum bir kaza sakat kalmama neden oldu.

Veysi: Korkularımızla yüzleşmezsek ileride daha büyük sorunlarla karşılaşabiliriz.

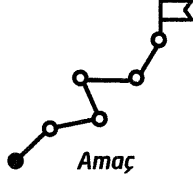
Bu öğrencilerden hangisinin vermiş olduğu örnek, Ahmet Öğretmen'in yapmış olduğu açıklamayı destekler niteliktedir?

- A) Resul B) Ali C) Kadri
D) Asuman E) Veysi

KAZANIM MERKEZLİ TEST

6

İsim - İsim Çekim Ekleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

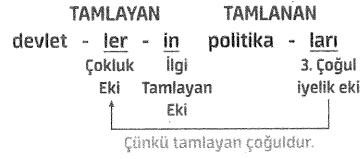
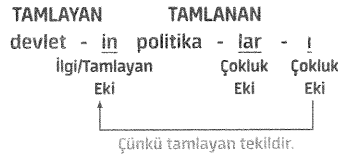
Süre

6

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / İSİM - İSİM ÇEKİM EKLERİ

KEŞFET KÖŞESİ

1. I. Elinde tuttuğu bir düzineyi arkadaşlarıyla paylaşmıştı.
- II. Son maçını da kazanan takım adından sıkça söz ettirmeyi başarabilmişti.
- III. Bitki örtüsü bakımından pek çok çeşitliliğe sahip birbirinden güzel yerlerimiz var.
- IV. Sadece kendini düşünüyor olması aralarının açılmasında bir etkendi.
- V. Yalnızlık, bazı durumlarda insanın kendini dinlemesi açısından çok önemli.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde topluluk adı kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2. Hikâye, olmuş veya olabilecek olayları belli bir plan çerçevesi içinde anlatan yazı türüdür. Karakterleri olaylarla sınırlıdır ve romandan bu yönüyle farklıdır. Olayın geçtiği yer ve zaman bellidir; ayrıca kısa soluklu eserler olup olay, başlangıçtan sona doğru giden bir olayın anlık parçasıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcük çoğul eki almış bir isimdir.
B) II numaralı sözcük terim anlamı isimdir.
C) III numaralı sözcük somut bir addir.
D) IV numaralı sözcük topluluk adıdır.
E) V numaralı sözcük cins (tür) isimdir.

HOCAM

İSİM (AD)

3. Madem dilber meylin yoğudu bende
I

Ezelinden ikrar vermeyeyidin

Muhabbettir güzelliğın nişanı
II

Uğrun uğrun bakıp gülmeyeyidin

Siyah saçlarını eylersin perde
III

Beni sen uğrattın bir türlü derde
IV

Ben kendi halımda gezdiğim yerde
V

Çağırıp yadığâr vermeyeydin

I. Hâl eki almış bir sözcüktür.

II. İyelik eki alan isimdir.

III. Belirtme durum eki ve iyelik eki almış isimdir.

IV. Çekim eki almış bir sözcüktür.

V. Yalın hâlde isimdir.

Dizelerdeki numaralanmış sözcüklerde ilgili öncüllerde verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Hayata hep acımasız baktım

Sevgiyi içimde büyütmedim

Kimseden saklamadım yüreğimi

İçi boş kalmadı kalbimin

I. Yönelme durum eki almış ad

II. Soyut ad

III. Belirtme durum eki almış ad

IV. Topluluk adı

V. İyelik eki almış ad

Verilen dizelerde yukarıdaki öncüllerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Koca bir yalnızlığın düğünü
I

Odamdaki şenlik

Masamda beyaz sayfalar
II

Bahtıma kefenlik...
III

Ey zaman!

Ruhuma kıyafetini giydir.

Yüzüme unutmuş bir resim çiz
IV

Ey şiiir!

Çıkma dizelerdeki giz

Ey şair!

Kalemini kalbime değdir.
V

I. İlgı - tamlayan eki almış addır.

II. Çoğul soyut addır.

III. İyelik eki ve yönelme durum eki almış addır.

IV. Yalın addır.

V. İyelik eki ve yönelme durum eki almış addır.

Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi hakkında yapılan açıklama yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Levent Öğretmen isim konusunda hâl eklerini işlemiştir ve öğrencilerinden bu konu hakkında bir etkinlik yapmalarını istemiştir. Öğrencileri de tahtaya içinde hâl eklerinin geçtiği cümleler yazmışlardır.

Ayşe: Aynayı eline almasıyla düşürmesi bir oldu.

Ali: Ne yaptıysa ondan bir türlü kopamıyordu.

Cansu: Bugün de koştura koştura sınav yaptı.

Kâzım: Yukarı rafta duran kavanozdan bir bisküvi alıp yedi.

Zehra: Orada bizi bekleyen tehlikenin farkına varamamıştık.

Öğrenciler yukarıdaki örnekleri vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangisi konu ile ilgili bir örnek vermemiştir?

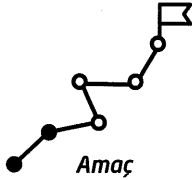
A) Kâzım B) Ayşe C) Cansu

D) Zehra E) Ali

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

İsim / İsim Çekim Ekleri

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

ÖĞRENME KÖŞESİ

Adam - in sevgi - (s) i
İlgi/ İyelik → **Çünkü tamlanandır.**
Tamlayan Eki 3. tekil

Sevgi - (y) - i bulamadı.
Belirtme
durum eki
Neyi
BELİRTİLİ
NESNE

1. Mehmet Öğretmen isimlerde küçültme ekleri konusunu işlemektedir ve öğrencilerinden konuyla ilgili örnekler vermelerini istemiştir. Öğrencilerden bazılarının verdiği örnekler şu şekildedir:
- Aydın:** Çocukcağız çok uzun zamandır hastaydı.
- Burcu:** Babacığım, dün beni sormuş.
- Canan:** Tam karşımıza çıkan adacığı son anda fark ettik.
- Didem:** Zavalıcılık hiçbir şeyin farkında değildi.
- Erdem:** Geçirmiş olduğu ameliyatla bademciklerini aldırıştı.
- Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek konuyla ilgili değildir?**

- A) Canan B) Didem C) Burcu
D) Erdem E) Aydın

2. Sosyal öğrenme kuramı öğrenmeyi, "çevre, kişisel faktörler ve davranış"ın üç yönlü, dinamik ve karşılıklı etkileşimiyle açıklamaktadır. İnsanlar ve sosyal çevreler karşılıklı olarak etkileşen sistemler olarak görülürler. Sosyokültürel çevreler kişilik yapılarının gelişimine katkıda bulunmaktadır. Aynı şekilde, kişilik ile ilgili faktörler de insanların yaşadıkları çevreleri kısmen etkiler. İnsanın çevreyi etkilediği, çevrenin de insanı etkilediği gerçeği bu şekilde açıklanabilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İSİM (AD)

3. Kayalar dış kuvvetlerin etkisiyle zamanla ufalanıp dağılır. Bu olaya kayaların çözülmesi denir. Bu şekilde toprak oluşur. Fiziksel veya mekanik çözülme fiziksel olarak parçalanma olayıdır. Mekanik parçalanmada en büyük etki günlük sıcaklık farkıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi isim göreviyle kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. 1950 yılından itibaren küçük sanayi görünümünü kazanmaya başlayan ayakkabı sanayi, son yıllarda önemli gelişmeler kaydetmiştir. Özellikle 1980'li yıllarda sektörde oldukça ciddi sayılabilecek makine parkı yatırımları yapılmış ve böylelikle sektörün %30 - 35'i sanayileşmesini tamamlamıştır. Sektörde üretimin %65 - 70'i ise yarı makineleşmiş işletmeler tarafından gerçekleştirilmiştir. Sektörde son yıllarda askerî ayakkabılar, botlar ve iş ayakkabıları üretiminde hızlı bir gelişme göze çarpmaktadır. Uluslararası standartlara uygun üretimin gerçekleştirildiği sektörde CE işaretli ayakkabılar ülkemizde satışa sunulmakta ve AB ülkelerine ihraç edilmektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü isim değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dünya tarihi, bir anlamda çok sayıda can kayıplarına neden olan salgınların tarihidir. Tıbbi ve teknolojik müdahalelere rağmen tarihsel tanıklıklar gösteriyor ki salgınlar karşısında insanın savunmasızlığı, çaresizliği, hastalıkla başa çıkma yolları ve insanoğlunun temel tepkileri en azından iki bin beş yüz yıldır değişmemiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük somut isimdir.
B) II. sözcük çoğul isimdir.
C) III. sözcük türemiş isimdir.
D) IV. sözcük birleşik isimdir.
E) V. sözcük tür ismidir.

6. Aslında tek bir romantizmden söz etmek oldukça güçtür. Romantik düşünce ülkeden ülkeye bazı farklılıklar göstermiştir. İngiltere'de romantizm tamamen estetik bir hareketti. Fransa'da ise Rousseau'dan ilham alan romantizm daha çok toplumsal bir eleştiriydi. Almanya'da ise romantizm estetik bir hareket olarak ortaya çıkmış; ama kısa zamanda genişleyerek bir dünya görüşü ve hatta bir yaşama biçimi hâline gelmiştir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük ayrılma hâl eki almıştır.
B) II. sözcük çoğul eki almıştır.
C) III. sözcük bulunma hâl eki almıştır.
D) IV. sözcük yönelme hâl eki almıştır.
E) V. sözcük belirtme hâl eki almıştır.

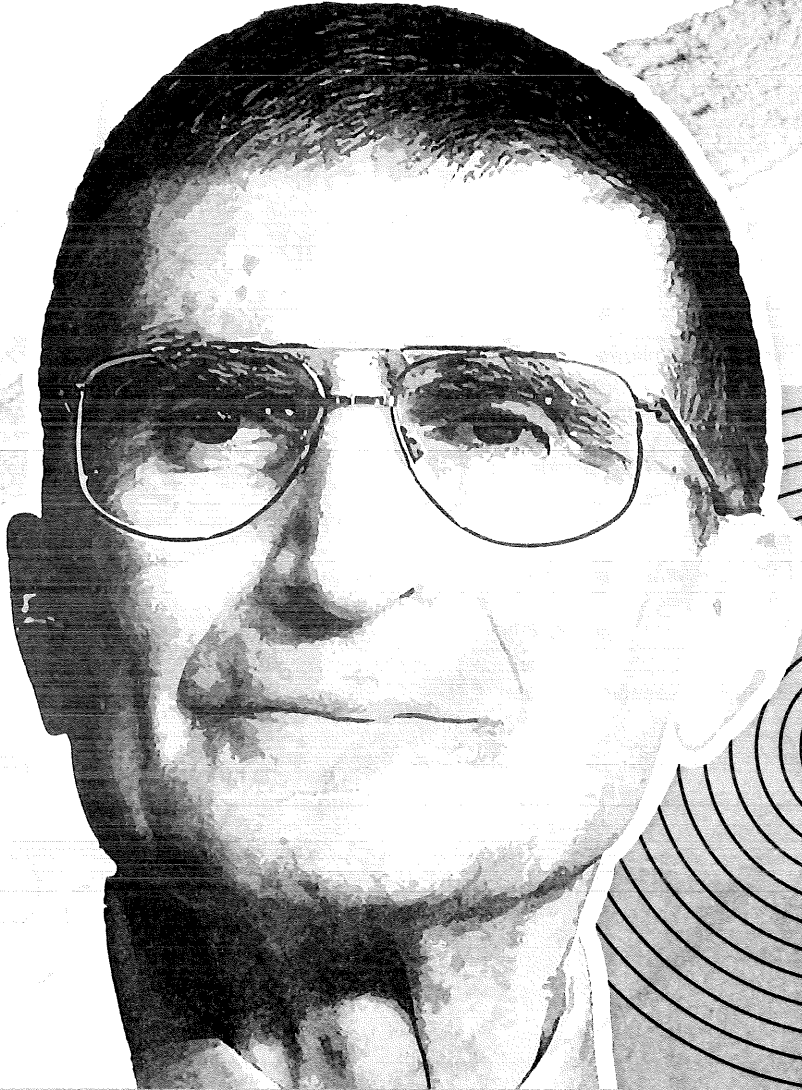
AZİZ SANCAR

**40 yaşına kadar günde 18 saat çalıştım,
40 yaşımdan sonra bu, 12 saate düştü.**

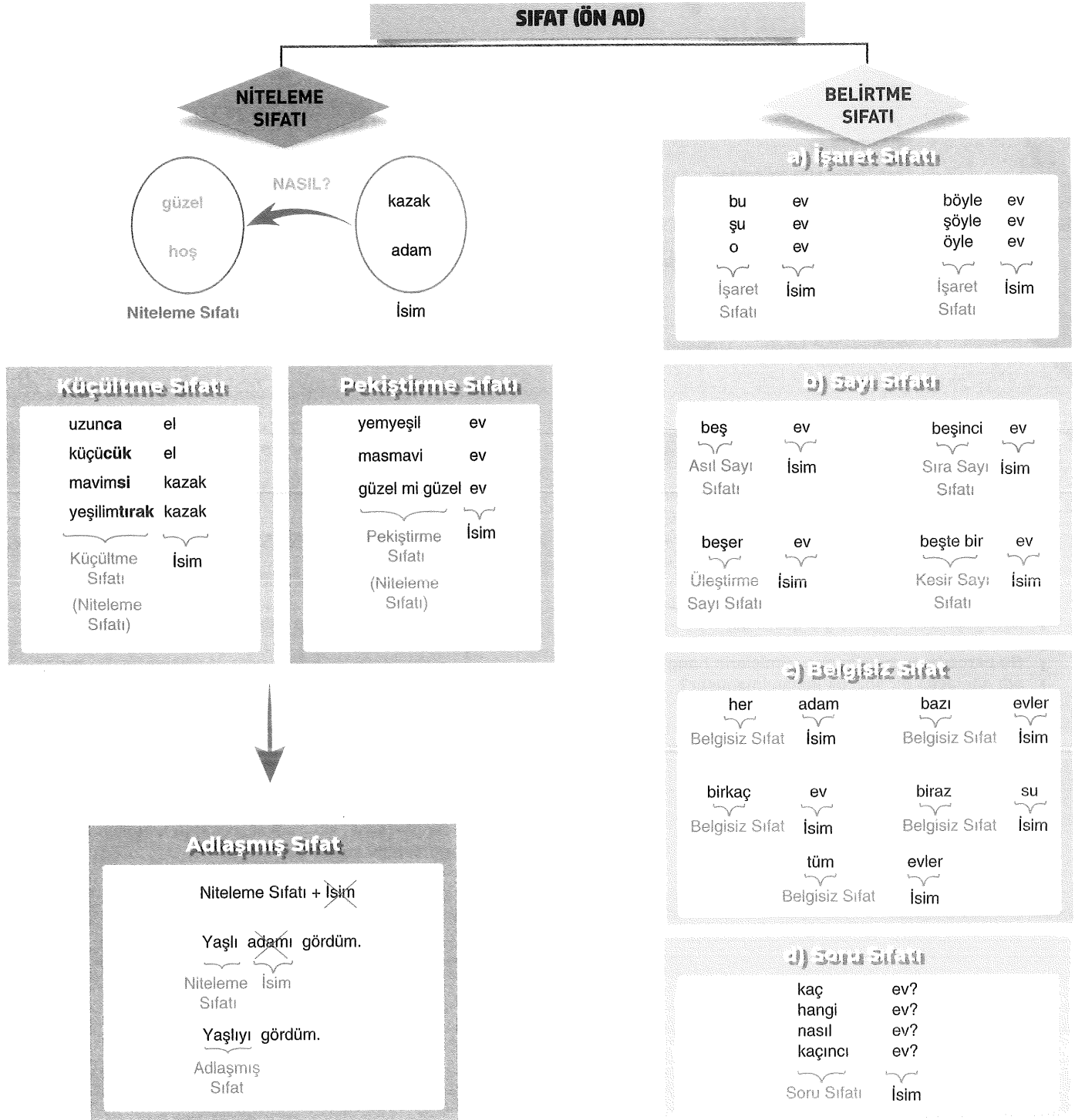
**Türkiye'de, Avrupa'da,
ABD'de nerede olursanız olun,
çalışanlar başaracak.**

BAŞARI HIÇBİR ZAMAN TESADÜF DEĞİLDİR.

SANCAR

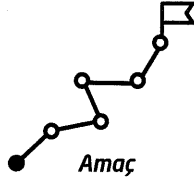
SIFAT (ÖN AD)

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Sıfat

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

KEŞFET KÖŞESİ

BİR

Niteleme Sıfatı

"Aynı" anlamında kullanılırsa

Sayı Sıfatı

"Tek bir adet" anlamında kullanılırsa

Belgisiz Sıfat

"Herhangi bir" anlamında kullanılırsa

- Onunla bir yaşta kardeşim var.
Niteleme sıfatı

- Bir ekmek aldım bakkaldan.
Sayı sıfatı

- Bir gün gelecek herkes sınavı kazanacak.
Belgisiz sıfat

1.

ÖSYM

2018 - MSÜ

(I) Söyleyecek söz bulamayıp etrafıma bakındım.
(II) Otelin önünden gelen motor sesleri otobüslerin geçmeye başladığını haber veriyordu. (III) Tıraş parasını vererek sokağa fırladım. (IV) İçimde tuhaf bir utanma vardı. (V) Güzel bir manzara için bir günlük itiyadımı değiştirmek, bir gecelik rahatımı feda etmek, bana kaybedilmiş bir alışveriş gibi geliyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde adı niteleyen bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2017 - KPSS LİSANS

ALS hastalığının yanlış katlanmış proteinlerin kümelenip
I
birikmesiyle ilişkisi olduğu biliniyordu. Yeni bir araştırmada,
II
bu sürecin bağırsak bakterileri tarafından üretilen
proteinlerle başlama ihtimali üzerinde duruldu. Bağırsak
bakterilerinin ürettiği amiloid proteininin incelendiği
III IV
araştırmalarda, bunun yapısal anlamda beyindeki sorunlu
proteinlere çok benzediği fark edildi.
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangileri niteleme görevinde kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

SIFAT (ÖN AD)

3.

2023 - MSÜ İKİZİ

Makale yazımı akademik hayatın vazgeçilmez bir parçasıdır. Günümüzde bir bilim insanının akademik kariyerinin, yaptığı seçkin yayınlara bağlı olduğu söylenebilir. "Yayın yap ya da yok ol!" olarak çevrilebilecek "publish or perish" deyimi durumu kısaca özetlemektedir. Birçok alan uzmanı "Makale yazmak için araştırmamı nasıl yapmalıyım?" sorusunu kendine sorarak işe başlar. Belki yüz belki bin makale yazan araştırmacı dahi bu soruyu atlayamaz.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz sıfat B) Niteleme sıfatı
C) İşaret sıfatı D) Sayı sıfatı
E) Soru sıfatı

4.

- I. Onları her zaman arardı lakin dün gece aramadı.
II. Muhteşem binalarla örülmüş bu kente aşığım.
III. Bu güzel denizde yüzmek bir aşktır.
IV. Durgun saatler geçirmişti bu kıyıda.
V. Yaptığın bu iğrenç hareketler beni de onu da bezdirdi.

Yukarıdaki numaranmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisini niteleyen bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

ÖSYM

2021 - MSÜ

Erzincan'daki Karanlık Kanyon, dünyanın en meşhur kanyonları arasında. Yaklaşık 25 kilometre uzunluğu, yer yer 1000 metreye ulaşan derinliği ve yüzde 90'a varan yamaç eğimiyle bu kanyon, dünyada doğa ve su sporlarıyla ilgilenen birçok sporcunun ilgi odağı durumunda.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz sıfat B) Asıl sayı sıfatı
C) Niteleme sıfatı D) İşaret sıfatı
E) Sıra sayı sıfatı

6.

- Aşırı derecede hareketli ve atik olan, dikkat toplama güçlüğü çeken çocuklara hiperaktif deniyor. Bu durum, kızlara oranla erkek çocuklarda daha çok görülüyor ve dikkat dağınıklığı genellikle üç yaşında ortaya çıkıyor. Bu dönemde önemsenmezse çocuğun sonraki yaşamını olumsuz yönde etkileyecek sorunlar ortaya çıkıyor. Bu da çocuğun özellikle ergenliği, daha çalkantılı ve başarısız bir dönem olarak geçirmesine yol açıyor.
- I. Sayı sıfatı
II. Yapım eki ile sıfatlaşmış sözcük
III. İşaret sıfatı
IV. Niteleme sıfatı
V. Belgisiz sıfatı

Verilen öncüllerde, parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü yanlış belirtilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

- I. Bereketli ova, sonsuza doğru akıp gidiyor.
II. Hava karardığında uzaktaki narın ışıklar görünüyor.
III. Deniz oluyor ova ve her araba bu dingin denizde yol alan bir tekneye dönüşüyor.
IV. Bu manzaranın en güzel görüldüğü teraslarda içtiğiniz kakuleli kahvenin acı tadı, sizi masalsi bir âleme götürüyor.
V. Yazar, büyük bir kapının önünden geçtikten sonra hızlıca ardına baktı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerde altı çizili tamlamalardan hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

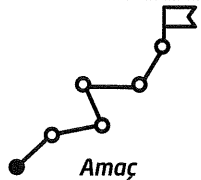
Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ikileme diğerlerinden farklı görevde kullanılmıştır?

- A) İri iri elmalar aldım pazardan.
B) Çok abur cubur yeme demiştim sana.
C) Sessiz sedasız çocukları çok sevmem.
D) Yalan yanlış testler çözme artık!
E) Mavi mavi gözleri var ki onun!

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Sıfat

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / SIFAT

KEŞFET KÖŞESİ

Niteleme	BİR	İSİM
Sıfatı		
	Belgisiz	
	sıfat	
güzel	BİR	insan

BİR	Niteleme	İSİM
	Sıfatı	
Sayı		
sıfatı		
BİR	güzel	insan

1.

ÖSYM

2017 - YGS

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Bu yaşıma kadar dedemin hasta olduğunu hiç görmedim.
Tek başına kaldığı zamanlarda hasta düşünceler beynini kemiriyordu.
- B) Bütün bu sorumlulukları yalnız göğüslemen işini zorlaştırır.
Yarınki toplantıya katılırim yalnız sana haber vermem.
- C) Akşamüzeri tepeler uzaktan bakır bir zirve gibi görünüyordu.
Güneşin ışıkları vurdukça ışıllı ışıllı parlıyordu bakır saçları.
- D) Ahmet'le Hüseyin'i yan yana gördüğünü akşam söylemişti.
Akşam, günün bütün telâşını bitirmiş; şehre bir sakinlik getirmişti.
- E) Nasıl olur da bana yapılanları bildiği hâlde hâlâ beni suçlar?
Atandığım yerin nasıl bir ortamı olduğunu merak ediyordum.

NOT: TDK 2024 değişikliğinden dolayı sorunun "B" seçeneğinde minik bir değişiklik yapılmıştır.

2.

2017 - YGS İKİZİ

Balığın çizdiği bu son dairede yaşlı adam onun gözlerini ve hemen yanı başındaki ramore dedikleri iki emici asalak balığı da gördü. Bunlar, ara sıra iyice yanaşıp kılıca yapışıyor ya da geride kalıyordu. En aşağı birer metre uzunluğunda olan bu balıklar, hızlı yüzmeye başladıkları zaman ok gibi hızlı hızlı gidiyordu. Bunun gibi bazı sorunlar, balık tutmayı zorlaştırıyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Niteleme sıfatı
B) İkilemeyle oluşmuş sıfat
C) İşaret sıfatı
D) Üleştirme sayı sıfatı
E) Belgisiz sıfat

SIFAT (ÖN AD)

3.

2021 - MSÜ İKİZİ

Derinkuyu Yer Altı Şehri, Nevşehir'in Derinkuyu ilçesinde yer almaktadır. Burası, Kapadokya bölgesinin jeolojik oluşumu sayesinde inşa edilmiştir ve sekiz katlıdır. Derinkuyu Yer Altı Şehri, büyük bir topluluğu içinde barındıracak ve ihtiyaçlarını karşılayacak mekânlardan oluşmaktadır. Derinkuyu'nun ilk yerlileri Asur kolonilerine kadar uzanmaktadır. Roma İmparatorluğu'ndan kaçan ilk Hristiyanlar, Antakya ve Kayseri üzerinden Kapadokya'ya gelerek buraya yerleşmişlerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıra sayı sıfatı B) Asıl sayı sıfatı
C) Niteleme sıfatı D) Belgisiz sıfat
E) İşaret sıfatı

4. Yapısalcılık başlangıçta, öğrenen insanların bilgiyi nasıl öğrendiklerine ilişkin bir kuram olarak gelişmiş ve zaman içinde öğrenenlerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarına ilişkin bir yaklaşım hâline dönüşmüştür. Bu model, öğrencilerin daha önceki deneyimlerinden ve ön bilgilerinden yararlanarak yeni durumlara anlam verebileceklerini savunmaktadır. Ausubel'e göre öğrenciler; işitme, koku, görme ve dokunma gibi duyu organları yardımıyla aktif bir şekilde algıladıkları bilgiyi ancak yapılandırırlar veya bütünlleştirirler.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Durgun bir deniz arzu ettim hep. O dileğimi hiç kaybetmedim. Soğuklarda bile denizde olmak istedim. Her dönemimde gözüm hep orada kaldı.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Niteleme sıfatı B) Sayı sıfatı
C) Belgisiz sıfat D) İşaret sıfatı
E) Adlaşmış sıfat

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde farklı türlerde sıfatlar kullanılmıştır?

- A) Nasıl iş bu?
Her yanında çiçek yağmuru...
- B) Aysel git başımdan ben sana göre değilim.
Ölümüm birden olacak seziyorum.
- C) Yağmurun altında çınar.
Çınarın altında o karaltı.
- D) Dağ başını duman almış.
Gümüş dere durmaz akar.
- E) Kanlı göz bebeklerindeki yazı.
Beni nasıl büyüledi bilmem.

7. Seni ve birçoğunu orada görmeyeli

Üzüldü bazıları eskilere
Vurdumduymaz adamları görel
Yaşamı da tatlı her dem

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi adlaşmış sıfattır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Hayat, bir bölük pörçük anıdır bu vakitler bana.

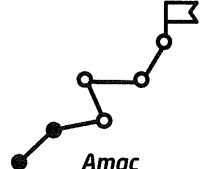
Aşağıdaki ikilemelerden hangisi yukarıdaki cümlede geçen ikilemeyle türce özdeştir?

- A) Her yer karanlıktı
Ama mutluluk geliyordu usul usul
- B) Yaşamın kenarındaydım
Gözüm kitap mitap görmüyordu
- C) Olmuştu şu nehir bir yılan
Şırıl şırıl akarken sabah
- D) İrili ufaklı bir yosun yığını
Duruyordu orada amaçsızca
- E) Derin derin ağlar bu sessiz yığınak
Madem sen beni dinledin

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Sıfat

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

6 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin türlerini yazınız.

CEVAPLAR

- Tüm insanlara beş seçenek sunan kaç kişi var?
I II III
- Karşı tepede akarsuyun öte yanında sarışın bir kız vardı.
IV V VI VII

I. Belgisiz Sıfat	V. İşaret Sıfatı
II. Sayı Sıfatı	VI. Niteleme Sıfatı
III. Soru Sıfatı	VII. Belgisiz Sıfat
IV. İşaret Sıfatı	

ÖĞRENME KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2023 - MSÜ

On sekizinci yüzyıl romantik romanlarının atmosferini yaşatan *Seven Ne Yapmaz*'da başka bir kültürden gelen ve yabancı adlar taşıyan roman kahramanları yer alıyor. İçerdiği bazı klişelerle bu roman, yerli duyarlılığa da seslenen, Yeşilçam filmlerinin formülüne yaslanan bir eser olarak değerlendirilebilir.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisi yoktur?

- A) Niteleme sıfatı B) İşaret sıfatı
- C) Soru sıfatı D) Belgisiz sıfat
- E) Sayı sıfatı

2.

2017 - YGS İkizi

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Benimle başka bir zamanda görüşmek istediğini arkadaşşıma söylemiş.
Satıcının her defasında başka konuşması, ona olan güveni azaltıyor.
- B) Gün batmadan karşı tepeye ulaşarak kampımızı kurmalıyız.
Sabaha karşı yola çıkarsak istediğimiz saatte oraya ulaşırız.
- C) Ardından kızıl havaları seyrettim, gönlümü ferahlatır diye.
Tren garında kızıl bir akşam karşıladı bizi, inceden içine çekti.
- D) Bu basit işleri nasıl anlamaz da sürekli başkalarını suçlar?
Doğum gününde Binnaz'a onu mutlu edecek, nasıl bir hediye almalıyım?
- E) Sabah, bülbül seslerinin güzelliği ile daha aydınlık ve neşeli.
Aynı durakta beklerdi o, her sabah; bıkmadan, usanmadan

SIFAT (ÖN AD)

3. Köpek balıklarının varlığı sağlıklı ve dengeli bir ^I deniz ekosisteminin göstergesi olarak görülmektedir. Bir koruma grubunun tahminine göre, her ^{II} yıl bu hayvanların yüz ^{III} milyondan fazlası denizlerden çıkarılıyor. Bu da onların sayısının giderek azalması anlamına gelir.

Bu parçada numaralanmış sıfatların türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sayı	Niteleme	Sayı
B)	Belgisiz	Sayı	Niteleme
C)	İşaret	Belgisiz	Sayı
D)	Belgisiz	Belgisiz	Sayı
E)	Niteleme	Sayı	İşaret

5. Ali Öğretmen; sıfatın ilk ünlüsüne kadar olan bölüm alınır ve "m, p, r, s" ünsüzlerinden uygun olan harf getirilir, daha sonra sıfat aynen yazılır ve böylelikle "pekiştirilmiş sıfat" oluşur, açıklamasını yapar. Bundan hareketle öğrencilerinden birer örnek vermelerini ister.

Duygu: Elinde tertemiz, küçük bir mendil tutuyordu.

Barış: Hatıralarında koskoca umutlar taşıyor, besliyordu.

Cihat: Bembeyaz pamuk tarlaları göz alabildiğince öylece önümüzdeydi.

Sevim: Küçüklüğünden beri kendini yapayalnız hissediyordu.

Ahmet: Şu an sınırsız bir çorbaya hayır diyemem.

Buna göre, hangi öğrencinin verdiği örnek açıklama ile uyuşmamaktadır?

- A) Sevim B) Duygu C) Ahmet
D) Barış E) Cihat

4. Dersinde sıfat konusunu işleyen bir öğretmen, bu konuyla ilgili bazı öğrencilerinden tahtaya örnekler yazmalarını istemiştir.

Öğrencileri şu cümleleri yazar:

- I. **Ali:** Kimi sorulara cevap vermekte zorlanıyorum.
II. **Ayşe:** İçerisi artık karanlık değildi.
III. **Rümeysa:** Alın teri ile kazanılan paranın tadına doyum olmaz.
IV. **Oktay:** Diğerlerinden haber alamayınca hepimiz telaşlandık.
V. **Metin:** Herkesin birbirinden öğrenecekleri vardır.

Buna göre öğrencilerden hangileri konu ile ilgili örnek vermiştir?

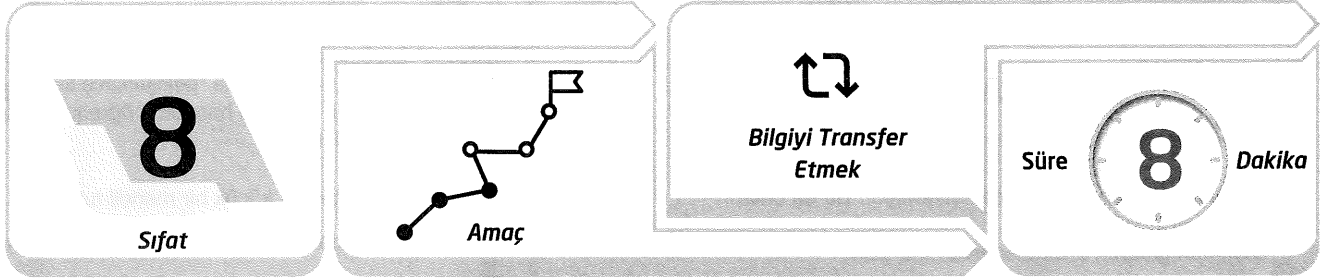
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

6. Profesyonel güzelliğin bir başka ^I boyutu şöhret yönetimidir. Ne yazık ki ülkemizde yükseköğrenim görmeyen ve sadece fiziksel özelliklerin yeterli olduğunu ^{II} sanan modelleri eğitebilecek okul niteliğinde bir kurum olmadığı gibi profesyonel anlamda hizmet verenlerin de sayısı oldukça azdır. Günümüzden yaklaşık on ^{III} yıl önce bu konuda hiçbir görüş bildirilmiyordu.

Bu parçadaki numaralanmış sıfatların çeşidi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sayı	Belgisiz	Niteleme
B)	Sayı	Niteleme	Belgisiz
C)	Belgisiz	Niteleme	Sayı
D)	İşaret	Sayı	Niteleme
E)	Belgisiz	İşaret	Sayı

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

SÖZCÜK TÜRLERİ / SIFAT

YAPISINA GÖRE SIFATLAR

1. Basit Yapılı Sıfat
Yapım eki almamış sıfat

iki kişi güzel araba

2. Türemiş Yapılı Sıfat
Yapım eki almış sıfat

ikinci adam türlü işler

3. Birleşik Yapılı Sıfat
En az iki sözcükten oluşmuş sıfat

bir kaç
bir çok
insana hayran
yeşil patikli
patığı yeşil

kişi
ev
adam
kız
kız

Birleşik yapıli sıfat İsim

TRANSFER KÖŞESİ

1. Bireyin güçlü ve erdemli yönlerini bilimsel yöntemle araştırmak
I
olarak tanımlanan pozitif psikoloji, birey için neyin doğru
olduğunu ve bireyi neyin iyileştirdiğini ortaya çıkarmayı
hedefler. Öğrenilen becerileri ve gelişmiş adaptasyonları
II
başarılı ve etkili bir şekilde uygulayan bireyin doğasının ne
III
olduğunu sorgulayan psikologlar, bu doğrultuda bireylerin tüm
IV
zorluklara rağmen erdemli ve amacı olan bir hayat yaşamayı
nasıl başardıklarını açıklamaya çalışır.
V

Bu parçada numaralandırılmış sözcükler için

- I. I. sözcük türemiş sıfattır.
II. II. sözcük adlaşmış sıfattır.
III. III. sözcük sayı sıfatıdır.
IV. IV. sözcük işaret sıfatıdır.
V. V. sözcük soru sıfatıdır.

öncüllerinde belirtilenlerin hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) IV ve V E) I, III ve V

2. Öğrencilerinden soru sıfatlarına örnek vermelerini isteyen bir öğretmen onlardan bazı cevaplar almıştır.

Berk: Beni kaç saattir burada bekliyorsun?

Cengiz: Sınavda hangi soruda daha çok zorlandın?

Engin: Bu kadar zamandır seni aramamasının sebebi neymiş?

Faruk: Alışverişten aldıklarını hangi poşete koydun?

Galip: Aranızda kaç yaş var?

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi konu ile ilgili bir örnek vermemiştir?

- A) Galip B) Cengiz C) Engin
D) Berk E) Faruk

HOCAM

SIFAT (ÖN AD)

3.

2018 - MSÜ İKİZİ

(I) Yorgunluğumu anlatacak takatimin kalmadığını anlayınca sustum. (II) Yanı başımdan geçen arabaların korna sesleri, motor gürültüleri dahi beni kendime getiremedi. (III) "Belki" diyerek, gücümü toplayarak ayağa kalkmayı denedim. (IV) İyiden iyiye incelmış bacaklarım, vücudumu taşıyamıyordu. (V) Sonra serin bir rüzgâr, beni kendime getirdi ve birkaç adım atabildim.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde adı niteleyen bir sözcük kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Beyaz mendiller vardı havada
Çalgılı gemiler balkonlarda açık seçik
Güzel bir kız vardı yok gibi öyle güzel
Ne yerde ne gökte belki bu tuzda
Acısında ekmeğin dilim dilim buğusunda

Kendine göre evlerin damı çatanası
Bacaların şakırtısında akşam akşam
Saksılar sedirler tahtaların güvercini
Otursa kısa çoraplarını çekse dinlemese
Çocuk anası el, mavi badanalı yuva

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kurallı birleşik sıfat B) Niteleme sıfatı
C) Sayı sıfatı D) İşaret sıfatı
E) Belgisiz sıfat

5.

(I) Dostluk, diğer tüm kavramlar gibi tanımlanması güç, kelimelerimizin sınırının ötesinde ve her devirde değişime uğrayan bir anlama karşılık gelir. (II) Eğer gerçek dostluğu birkaç cümleye sıkıştırarak anlatmaya çalışırsak büyük bir haksızlığa yol açarız. (III) Dostluğu anlamak için önümüzde görünen yapıya bakmaktan vazgeçmeliyiz, daha temele daha basite inmeliyiz ve belki de sabit bakış açımızı değiştirmeliyiz. (IV) Bu yüzden dostluğun tanımını yapmak hep eksik kalacaktır. (V) Dostluk diğer tüm kavramlar gibi düşündürten ve sorgulatan bir anlamdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi bir ismi niteleme amacıyla kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Geçen akşamdı, ilkyazı andıran ılık havada balkondaydım.
I II
İncecik duman tüten bir bacanın ardından Ay çıktı. Dolunaydı,
III
hava usul usul esmerleşti, karardı. Lacivertle gece mavis
arası bir renge bürünmüş gökyüzünde ay şimdi daha parlaktı.
IV
Önce portakal rengiydi, sonra giderek saman rengine döndü,
Şişli'nin köhne apartmanlarıyla çevrili arka bahçemizde.
V

Bu parçadaki altı çizili sıfatlardan hangisi bir ismi belirtmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

(I) İnsanoğlunun tarih boyunca en büyük korkularından biri olmuş kuraklık. (II) İmparatorluklar yıkılmış, savaşlara yol açmış, göçlere neden olmuş. (III) Kısacası insanoğlunun yaşamını altüst etmiş, içinden çıkılmaz sorunlar yaratmıştır (IV) Günümüz Mısır'ına baktığımızda ilginç bir durumla karşılaşırız. (V) Burada kuraklık, gerçek bir nimete dönüşmüş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede niteleme sıfatı vardır.
B) II. cümlede isimlere yer verilmiştir.
C) III. cümlede sıfat aynı zamanda fiilimsidir.
D) IV. cümlede belirtme sıfatı kullanılmıştır.
E) V. cümlede niteleme sıfatı ve sayı sıfatı vardır.

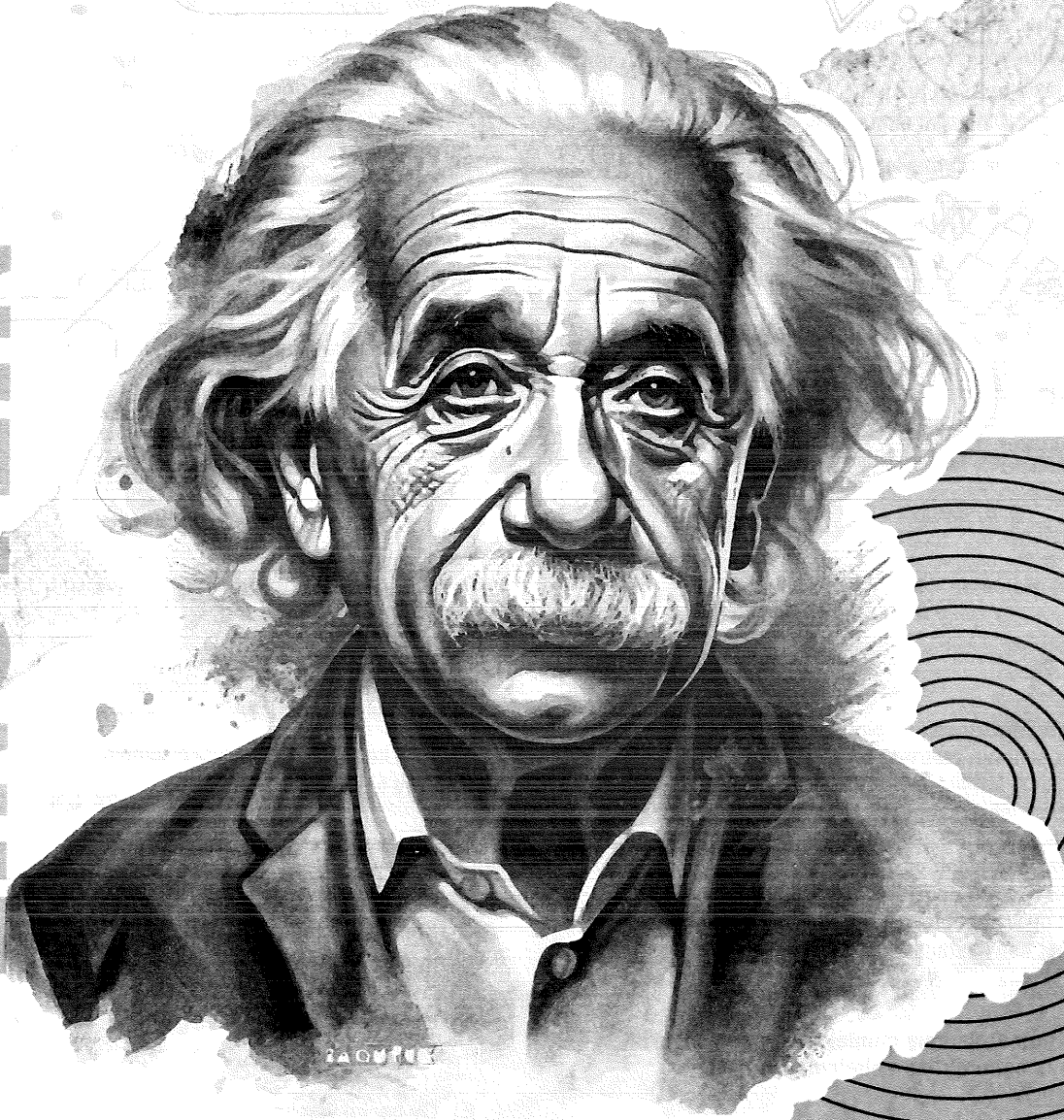
8.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından özdeştir?

A) Beni tutma öyle sahnelere gelemem,
Beni tutma çok kötü yanılırsın
B) Şu yarada kan olsaydım
Dökülüp ziyan olsaydım
C) Kör kuyuların dibinde Yusuf'tum
Kerbela çölünde Hüseyin
D) Her şey tamam diyorsun, git...
Beni viran bir şehir gibi terk et...
E) Oy benim yaralım
Asıl sancı, uyandığında

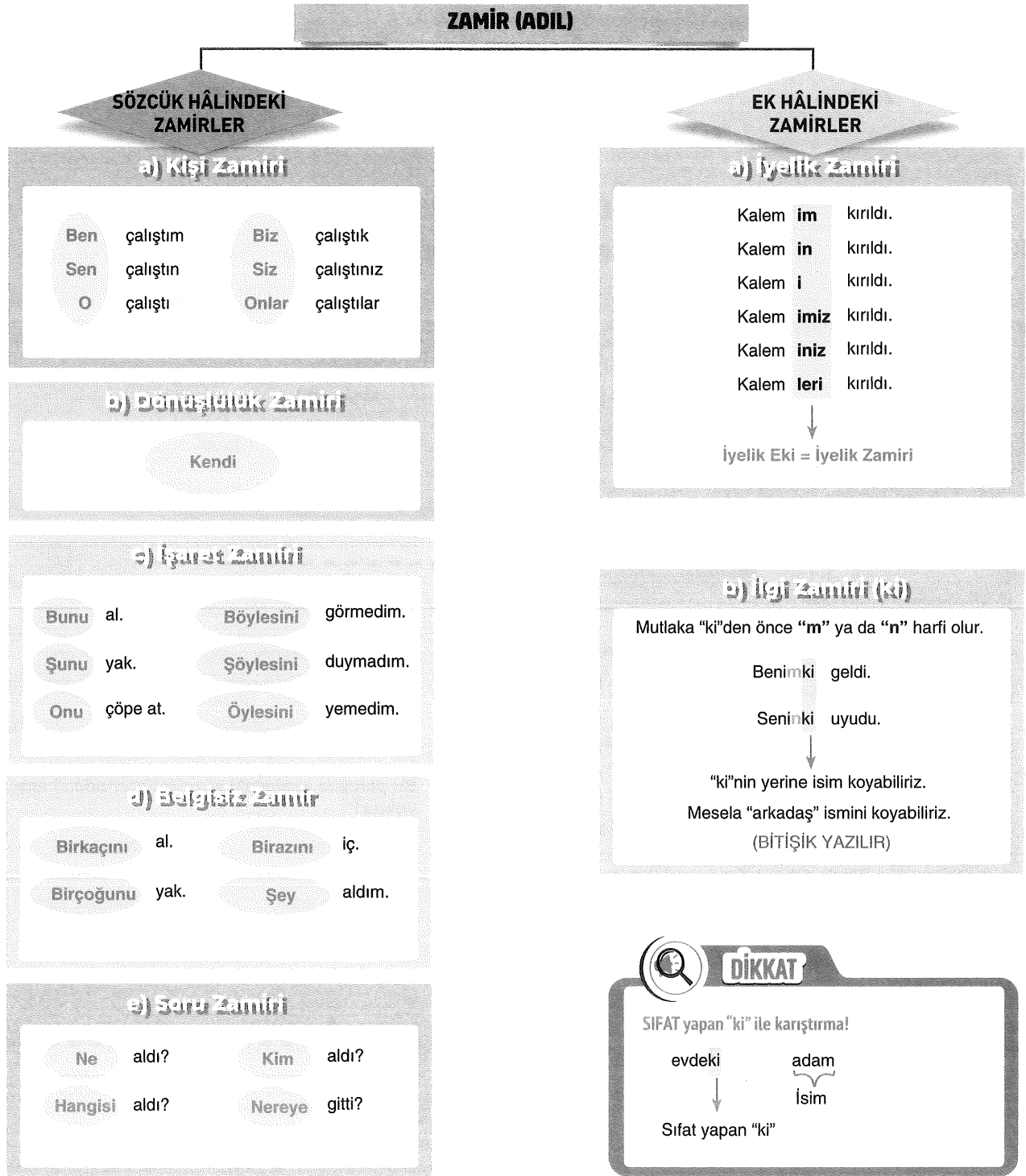
ALBERT EINSTEIN

**Evrende en büyük ziyan,
sorgulama yeteneğini yitirmiş bir
beyindir...**

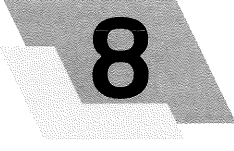

EINSTEIN

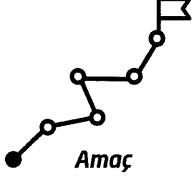
ZAMİR (ADIL)

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8
Zamir

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre 8 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / ZAMİR

SIFAT - ZAMİR KARŞILAŞTIRMASI

Bu	adam	geldi.
İş. Sif.		
Birkaç	adam	geldi.
Belg. Sif.		
Kaç	adam	geldi?
Soru Sif.		

İSMİN ÖNÜNE GELİR → SIFAT

Bunu al.
İş. Zam.
Birkaçını al.
Belg. Zam.
Kaçını attı?
Soru Zam.

YERİNE İSİM GELİR → ZAMİR

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2019 - TYT

Meslek gruplarının bazıları üyelerinin davranışlarından
sorumlu tutulur. Anneliğin de kimi açılardan bir meslek
grubu sayılmasına rağmen onlardan birinin kötü
davranışı diğerlerine duyulan saygıyı pek etkilemez.
Ancak iyi örgütlenmiş meslek gruplarının üyeleri,
insanların gözünde birbirleriyle öyle özdeşleşmiştir ki
mesleği icra eden birinin tutumu tüm meslektaşların
itibarını etkiler.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2019 - MSÜ İKİZİ

Şaşırmış kalmıştı. Ne yapmalıydı? Başını nereye
vurmalıydı? Hiçbir yeri de bilmiyor, kimseyi tanımıyordu.
Yıllar önce, askerliği sırasında, kumandan onu
İstanbul'a annesinin yanına emir eri olarak yollamış,
sonra terhis olmuş. İstanbul'da kalmış, Kocabıyık'ın
köhne hamamına girmişti. Şimdiki karısının da hayatına
nerede, nasıl karıştığını pek hatırlamıyordu.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi
yoktur?

- A) Soru zamiri B) Kişi zamiri
C) Niteleme sıfatı D) Belgisiz zamir
E) İşaret zamiri

ZAMİR (ADIL)

3. I. Gidersen kim sular fesleğenleri
Kuşlar nereye sığınır akşam olunca
- II. Bir bulut ki oraya saklanmış
Bunu mu demek istedin yine
- III. Sessiz bir nehirdin sen benim için
O ise benim en sevdiğim arabam
- IV. Kimseyi bahane etmeyecektim
Duramadım ki görünce birkaçını
- V. Adam mı gördün sanki burada
Git şunu da ver sussun

Yukarıdaki öncüllerdeki altı çizili zamirlerden hangisi özdeş değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Köşedeki çiçekçi seni sordu bu sabah
I II III
Burada yok dedim, selam söyledi
IV
Tazeymiş gülleri, yokluğun gibi
V
- I. İlgi zamiri
- II. Kişi zamiri
- III. İşaret sıfatı
- IV. İşaret zamiri
- V. İyelik eki almış ad

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü yanlış belirtilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki dizelerden hangisinde "şu" sözcüğü diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Şu doğayı kime verdim ben
Sevdamdı o benim
- B) Şu, benim yaşayışımı
Sen gidince o da kalmadı
- C) Şu dağları bir ben göremedim ya
Merak etme az kaldı
- D) Onu şu otele bıraktım
Alamadım, orada kaldı yıllarca
- E) Bunu sen mi dedin şimdi
Şu tepeye yazsaydın ya!

6. I. Ey uzaklardan
Duygularımı taşıran özlem
Sevgimi bağışla bana
- II. Ömrün gülü bir defa açınca
Sen de özle
Tamam mı?

Bu öncüllerde verilen şiirlerde ortak olarak kullanılan zamirler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Kişi zamiri - İşaret zamiri
- B) İşaret zamiri - Belgisiz zamir
- C) Belgisiz zamir - Kişi zamiri
- D) Kişi zamiri - İyelik zamiri
- E) İlgi zamiri - Kişi zamiri

7. Adamı bu diyarlara getirmek için herkes uğraştı lakin kimse
I II III
getiremedi. Zararlı insanlarla asla tanışmak istemedi.
IV
Birkaçına zarar veririm diye hep korktu.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıfat - Sıfat - Zamir - Zamir - Sıfat
- B) Zamir - Zamir - Zamir - Sıfat - Zamir
- C) Sıfat - Zamir - Zamir - Sıfat - Zamir
- D) Sıfat - Zarf - Zamir - İsim - Sıfat
- E) Zamir - Zamir - Zarf - İsim - Zamir

8.

ÖSYM

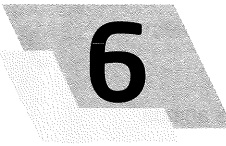
2022 - MSÜ

Teorik kitaplar, çoğu okurun gözünü korkuttuğu için
I
"kötülüğüyle nam salmış metinler" olarak bilinir. Sadece
naif okur için değil kimi araştırmacılar için de durum
II
budur. Peki böyle bir "kötü şöhret" in sebebi ne olabilir?
III IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri zamirdir?

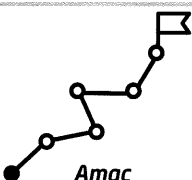
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

6

Zamir

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

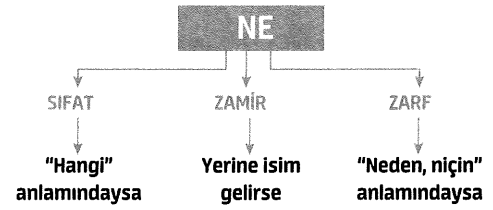

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / ZAMİR

2025
MSÜ
"NE"

- Edebiyatımızdaki yeri ne olmalıdır? → ZAMİR
- Bununla ne kastedildi? → ZAMİR
- Ne tür bilgiyi ölçmek istedi? → SIFAT
- Ne öğretmek istedi? → ZAMİR
- Ne olmazdı? → ZAMİR

1.

ÖSYM

2024 - KPSS LİSANS

Her sevginin başlangıcı ve süreci, o sevginin bitişinin getireceği sonsuz boşluk ve yalnızlıkla dolu. Belirsizlikler arasında belirlemeye çalıştığımız yaşam gibi. Sevgi isteği, kendi kendine yaşamı kanıtlama dileği kadar büyük. Birisiyle yan yana olmak, kendi mevcudiyetini unutmak mı?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz sıfat B) Belgisiz zamir
- C) Niteleme sıfatı D) Kişi zamiri
- E) İşaret sıfatı

2.

2019 - TYT | KIZI

Eleştirmenlerin birçoğuna göre, Cahit Zarifoğlu'nun hikâyeleri, şiirsel bir üslupla kaleme alınmıştır. Sanatçının şiirlerinin neredeyse tümü için yapılan "zor-anlaşılmaz şiir" eleştirileri hikâyeleri için de geçerli bir durumdur. Onun şiirlerinde kullandığı bol imgeli ve çağrışımlı diline bütün hikâyelerinde rastlamak mümkündür. Bu yüzden, sanatçının hikâye ve şiirlerinin her biri birbirinden bağımsız değildir. Doğrusu kimileri onun şiirlerine yabancı olduğu kadar hikâyelerine de yabancısıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ZAMİR (ADIL)

3. I. Bana o kadar yakınsın ki sevgilim, seni ben sandım. (Ek hâlinde bir zamir - Kişi zamiri)
- II. Bunu gören Nöfel "Behey budala ben senin için savaşıyorum." der. (Kişi zamiri - İşaret zamiri)
- III. Kitabı herkese okutmalısınız, derdi; ben de bunu herkese anlattım. (Belgisiz zamir - İşaret zamiri - Kişi zamiri)
- IV. Kendini falancadan da üstün görmüş ya! (Belgisiz zamir - Dönüşlülük zamiri)
- V. Daha kaç kişiye anlatmalıyım derken biri kapıdan sesimi duydu. (Belgisiz zamir - Soru zamiri)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi parantez içinde verilmiş zamir türlerini örneklememiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Basın sektörü kendi içinde oldukça dinamik bir yapıya sahip olmasının yanında, özellikle teknolojik gelişmelerin oldukça büyük bir ivme kazandığı son çeyrek yüzyılda yaşanan gelişmelere bağlı olarak birçok sektörü etkilemiş ve birçoğunu da değiştirmiştir. Teknolojik gelişmelerin günden güne artması, rekabetin kızışması imkânların artırılmasını gerekli kılmış ve bunların en üst düzeyde kullanılmasını gerekli kılmıştır.
- III Türkiye'deki basın sektörü ya da medya yapılanması
- IV dediğimiz zaman, karşımıza büyük holdinglerin egemen olduğu bir düzen çıkmaktadır. Medyanın sahiplik ve kontrolü konusu, Türkiye'de medya ile ilgili önemli konulardan birisi olup
- V ülkemiz medyasında önemli bir yer tutmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu eşsiz deniz her seyimi çekti içine
Ya bu sabah rüzgârı tam benlik zevk

Bu dizelerde altı çizili sözcükler sırasıyla aşağıdaki sözcük türlerinden hangisidir?

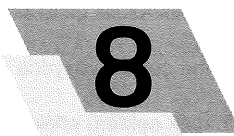
- A) Zamir - Zamir - Zarf - Zamir
- B) Sıfat - Zamir - Ad - Zamir
- C) Sıfat - Zamir - Ad - Sıfat
- D) Sıfat - Zamir - Zarf - Sıfat
- E) Zamir - Zamir - Zarf - Sıfat

6. I. Burada iki kişiyi beklemekle akşam oldu.
- II. Yalnızız ama onun okul başarısıyla da övünmeyi biliriz.
- III. Seni de görmüş ama bana söylememiş.
- IV. Biri bana mı seslendi acaba?
- V. Kime neler dedi bilmiyorum ki!

Yukarıda verilen cümlelerde altı çizili zamirlerden hangisinin türü yanlış verilmiştir?

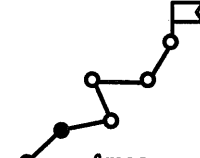
- A) I - İşaret zamiri B) V - Soru zamiri
- C) IV - Belgisiz zamir D) III - Kişi zamiri
- E) II - İşaret zamiri

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Zamir

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

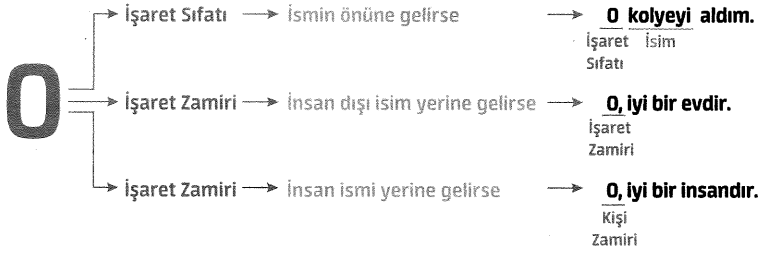
Süre

8

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / ZAMİR

ÖĞRENME KÖŞESİ

1. Ne hoştur onun konuşması! Yalnız şiirin değil; ahbap, dost oturmalarındaki konuşmanın da üstadıdır. Başkalarına pek söz bırakmaz, bıraksa da: "Üzme kendini, beceremiyorsun!" der gibi dalgın dalgın bir dinleyişi vardır. Olsun, kendisi öyle güzel söyler ki siz dinlenilmemenin onurunuzda açtığı yarayı unuttur, o sözler onun değil de sizin ağzınızdan çıkıyormuş gibi bir keyif duyarsınız.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2022 - MSÜ İKİZİ

Yetti artık eşyalar. Ne demek eşya? Benim bastonlarımın akli var, azarlar beni. Koltuklarımın dolaplarımın, halılarımın, elektrikli pilli birtakım gereçlerin dili, kibri var; baş tacı ettim onları. Ben sorulmam önce elbiselerim sorulur, altınlarım verilir selam, hiçbir soframa fakir konmaz, hepsinde zenginler ağırlanır. Böyle zordur işte dengimi bulmam.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri zamirdir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve V E) IV ve V

ZAMİR (ADIL)

3. Öğrencilerine zamir konusunu anlatan Adnan Öğretmen, bir parça okumuş ve öğrencilerinden parçadaki zamirleri belirtmelerini istemiştir.

Parça:

Herkes güneşli havalarda dışarı çıkıp güzel bir günün keyfini çıkarmak ister. Ama bana sorarsanız çok da aceleci olmamak gerekir. İnsanın kendini biraz dinlemesi gerekir ve bunu yaparken de acele etmesi önemlidir. Bazıları belki bu fikrime katılmayacak ama bence en doğrusu bu.

Bu parçadan hareketle,

- I. Ender: Herkes
- II. Dilara: Bana
- III. Esra: Kendini
- IV. Mehmet: Bazıları
- V. Engin: Biraz

numaralanmış öğrenci ve öğrencilerin cevaplarından hangisi zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle sağlanmıştır?

- A) Resimlerinize yorum katıyor musunuz?
- B) Kendinizi ressam olarak yeterli görüyor musunuz?
- C) Niçin dünyanın farklı yerlerini çiziyorsunuz?
- D) Neden dünyayı dolaşıyorsunuz?
- E) Yüksek kolesterolün yol açtığı hastalıklar nelerdir?

5. I. Ateş gibi bir nehir akıyordu
Ruhumla o ruhun arasından

- II. Vurdukça bu nehrin ona aksi
Kaçtım o bakıştan o dudaktan

- III. Canan gülüyor eski yerinde
Canan ki gündüzleri gelmez

- IV. Mest olup sözlerinde her heceden
Yola düşmüş birer birer geceden

- V. Ölmek kaderde var, bize ürküntü vermiyor
Lakin vatandan ayrılışın ızdırabı zor

Numaralanmış dizelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük adıldır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ben biliyorum. Sen, artık odaların bu döşenış tarzını hatta bu evi beğenmiyorsun... Uçmayı öğrenmiş bir serçe yavrusu gibi gözün başka dallarda. Senin düşündüğün, kim bilir ne cici şeydir. Bizi misafir edeceğin odayı da unutmamışsındır, buna eminim. Bu kadarı bize... Bana yeter. Fakat annen... Bunu sen de seziyor, arada sırada, hatta sık sık kardeşlerini nasıl okutacağından, bizim için neler tasavvur ettiğinden bahsediyorsun.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Soru zamiri
- B) Dönüşlülük zamiri
- C) Belgisiz sıfat
- D) Belgisiz zamir
- E) Kişi zamiri

7. I. Yine Hasan'ınki yerini şaşırdı ve benim yanıma oturdu.
II. Adamların çoğunu iyi tanısam da anlaşılmam zor oluyor.
III. Hemen ağaca tırmandım çünkü ona tırmanmak eğlenceliydi.
IV. Kimdi seni bu kadar yoran?
V. Kendi sesim bana fazlasıyla yetiyor, şimdi bir de seni çekemem.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümlede ilgi zamiri vardır.
- B) II numaralı cümlede belgisiz zamir vardır.
- C) III numaralı cümlede kişi zamiri vardır.
- D) IV numaralı cümlede soru zamiri vardır.
- E) V numaralı cümlede dönüşlülük zamiri vardır.

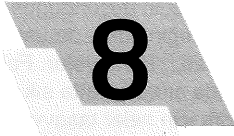
- 8.

2020 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı, diğerlerinden farklı bir türde sözcükle sağlanmıştır?

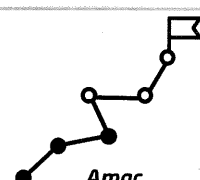
- A) Seher vakti bu yerlere kimler uğramış?
- B) Bu kitaplar, hangi dönemde basılmış?
- C) Sokakta bulduğumuz kolyenin sahibi kimdi?
- D) Çocukluğumuzun mutlu günleri nerede kaldı şimdi?
- E) Neydi bizi birbirimize düşüren, düşman eden şey?

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Zamir

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

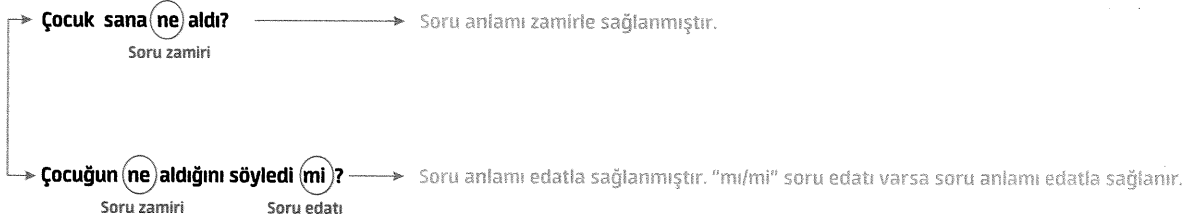
Süre

8

Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

1. Âkif Öğretmen sözcük hâlindeki zamirler konusunu bitirmiş ve öğrencilerinden içinde sözcük hâlinde bir zamir geçen cümleyi tahtaya yazmalarını istemiştir. Öğrencilerin tahtaya yazdığı cümleler şu şekildedir:

Ertuğrul: Onunla yarım kalan birçok hayalimiz var.

Sedat: Söylediğimi nereden bulacağımı bilmiyordum.

Cenk: Anlattıklarından birçoğunu anlayamadığım gibi ne yapacağımı da bilmiyordum.

Zehra: Elindekileri buraya bırakabilirsin.

Erkan: Şu eşyaları alıp çöpe atmanızı istiyorum.

Buna göre hangi öğrencinin cümlesi öğretmenin anlattığı konuyla ilgili değildir?

- A) Erkan B) Zehra C) Ertuğrul
D) Cenk E) Sedat

2. İyi bir sanatçının neyi, niçin yazdığını değil; nasıl yazdığını, nasıl yazması gerektiğini sorgulaması gerekir. Sanatçı yazdıkları için "Ben bunları laf olsun diye yazdım." diyemez.

- I. Soru zamiri
II. Kişi zamiri
III. İşaret zamiri
IV. Belgisiz zamir
V. İlgî zamiri

Bu metinde yukarıda numaralanmış zamir çeşitlerinden hangileri vardır?

- A) I, II ve III B) I, III ve IV C) II, IV ve V
D) III ve IV E) III, IV ve V

ZAMİR (ADIL)

3.

2020 - MSÜ İKİZİ

Yoksul insanların ekmek kavgasının, yarına çıkma telaşının anlatıldığı Orhan Kemal'in hikâyelerinde karakterlerin çoğu, içinde yaşadıkları düzenin simsarları, patronları ve ağaları tarafından horlanır, dışlanır, ezilir, sömürülür. İşsizlik ve yoksulluk, açlık tehlikesinin baş göstermesine neden olur. Bir parça ekmekten de olmak istemeyen bu karakterler; her türlü baskıya, hakarete, sömürüye, sert ve insanlık dışı muamelelere bile çoğu kez karşı koyamaz. "Neden öyle gergin ve mutsuzdur, bu insanlar?" sorusunun cevabı, onun kitaplarındadır.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz zamir B) Niteleme sıfatı
C) Belgisiz sıfat D) Soru zamiri
E) Kişi zamiri

4. Hepiniz bilirsiniz, bir söz vardır. "Kabahati gelin etmişler de kimse almamış." derler. İhtiyarlık da kabahat gibidir. Onu kimse üzerine almak istemez. "Artık ihtiyarladım." diyenlere dikkat ederseniz bunların henüz ihtiyarlıktan epey uzakta olduklarını görürsünüz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri zamir değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. (I) Doğrusu her mektupta sorulan suale hemen cevap vermek kolay olmuyor. (II) Bir kere bazı kimseler çok çetin sualler soruyorlar, onların içinden çıkmaya benim bilgim kafi gelmiyor. (III) Bazı kimseler de serçe gibidir, akılları hep darıdadır. (IV) Gönül meselelerinin hallini benden istiyorlar. (V) Gönül meselesini de bilgi ile halletmek her zaman mümkün değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, işaret zamiri bulunmaktadır.
B) II. cümlede, belgisiz zamir kullanılmıştır.
C) III. cümlede, belgisiz sıfat vardır.
D) IV. cümlede, kişi zamiri bulunmaktadır.
E) V. cümlede, soyut isme yer verilmiştir.

6.

Derste zamir konusunu anlatan Gonca Öğretmen, öğrencilerinden içinde zamir olan örnek cümleleri tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: Dünyada, insanoğlu bütün güzel hareketleri sadece takdirlerden birini kazanmak için yapmıştır.

Melike: Normal insan umumiyetle memnun olan, neşesini kaybetmeyen insandır.

Pakize: İlk adımlarımızı atmaya başladığımız zaman annemizle babamızın bize aferin demeleri ne kadar hoşumuza gider.

Behçet: Şimdi siz belki de kendi kendinize, dünyada cevap verilecek sual mi kalmamış, dersiniz.

Harun: Şunu hemen söyleyeyim ki sözlerinden bazılarını size nakledeceğim kişi bir yazardır.

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?

- A) Binnaz B) Melike C) Pakize
D) Behçet E) Harun

7.

Bugün de yarın da başkasına benim verdiğim değerden daha fazla değer vermeyeceğini belirtti. Buna sevindim ama çoğu kişiye anlatamadım derdimi. Orada gördüğüm adamları sadece seyrettim. Sonra aşağıya davet etmek aklıma geldi.

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangileri zamir türünde değildir?

- A) III ve V B) Yalnız III C) III ve IV
D) II ve V E) I ve III

8.

2025 - MSÜ İKİZİ

"Ne günlere kaldık? İnsan, ne yaptı da yapayalnız kaldı?"

Bu şehir gürültüsünden ne anlıyor bu şehirliler? İşin gücün yoksa ne yiyip içersin bu koca şehirde?"

İstanbul'da geçirdiği birkaç saatte kafasında dönen sorulardan bazıları bunlardı. Peki, aslında ne mi buldu

İstanbul'da? Kalabalık...

Bu parçada numaralanmış "ne" sözcüklerinden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YUSUF HAS HACİP

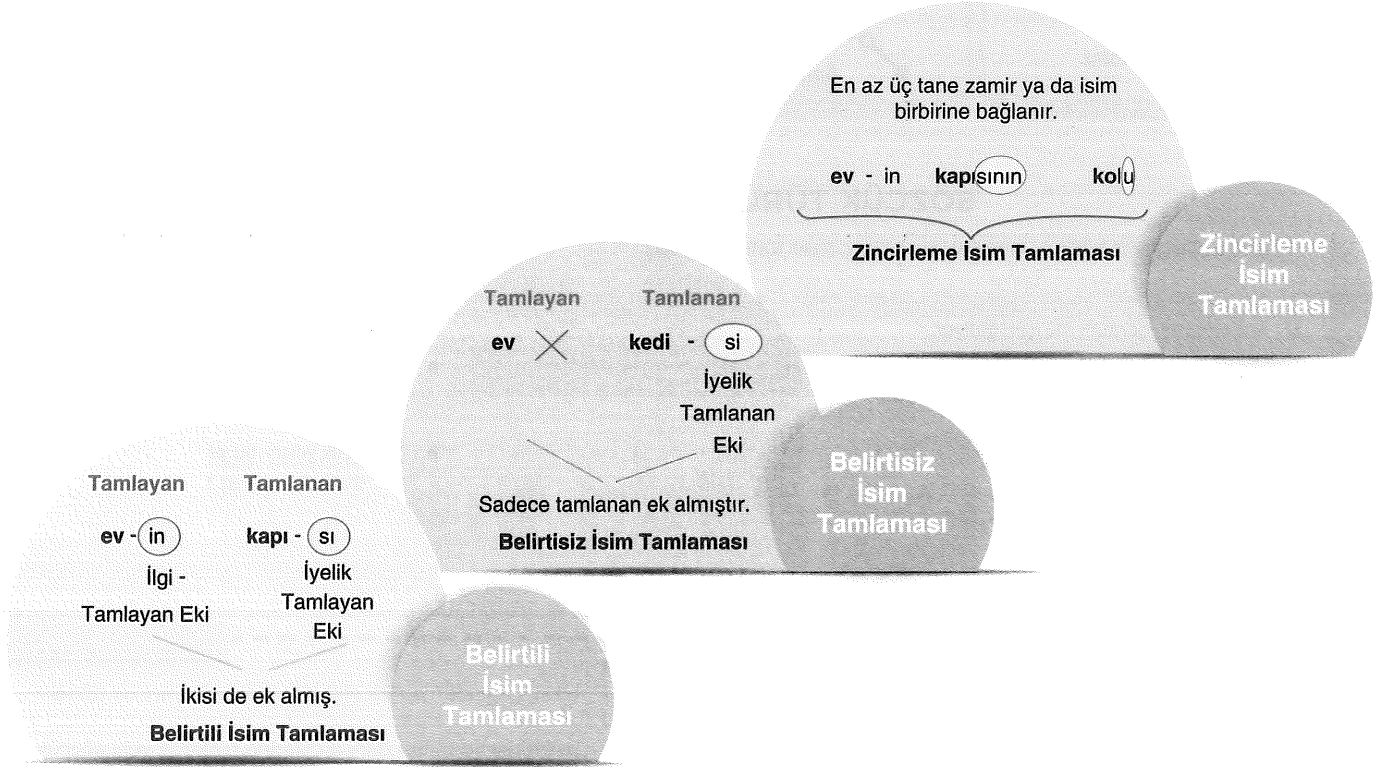
**Bilgiliye bilgisi olur, giysi aş
Bilgisizin hâli kötü arkadaş**

HACİP

TAMLAMALAR

İSİM TAMLAMALARI

SIFAT TAMLAMASI

SIFAT	+	İSİM
<u>güzel</u> Niteleme Sıfatı		ev
<u>bu</u> İşaret Sıfatı		ev
<u>iki</u> Sayı Sıfatı		ev
<u>birkaç</u> Belgisiz Sıfat		ev
<u>kaç</u> Soru Sıfatı		ev

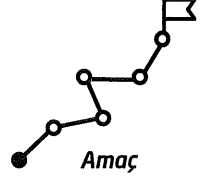
SIFAT TAMLAMASI

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Tamlamalar

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / TAMLAMALAR

Aşağıdaki cümlelerde bulunan tamlamaların altını çizerek türlerini yazınız.

- a) Yaz elmasını gördüm mü içim gidiyor.
- b) Gençlik yılları beni benden alıyor bu yıl da.

CEVAPLAR

- a. yaz elması
B'siz İ.T
- b. gençlik yılları bu yıl
B'siz İ.T. Sıfat T.

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2018 - MSÜ

Bizdeki dolmuş kültürü bir başkadır. Bir yardımlaşma
havası, bir aile sıcaklığı... Acaba Paris'te bir dolmuş hattı
açılsaydı sefer sırasında şöyle diyaloglar geçer miydi?

- Kaptan, şuradan bir Eyfel alır mısın?

- Bozuk olsun!

- On avro var bende, kusura bakma, bozuver.

ya da

- Kaptan, Louvre'dan geçer mi?

- Yok, aşağıdan bineceksin Louvre'a, heykelin
yanından...

Hiç sanmıyorum!

Bu parçada numaralanmış sözcüklerinden hangisi
tamlama değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2024 - MSÜ İKİZİ

Uzay çağından sonra insanlık tarihinde yeni bir dönem
başlamış ve bütün dünya dillerine binlerce yeni sözcük
girmiştir. Uydular aracılığıyla yapılan televizyon yayınları
ve diğer iletişim araçları dünyayı küçültmüş, insanlar ve
uluslar arasında iletişim artmış, bu hızlı iletişim sonunda
dünyadaki bütün diller arasında yoğun bir sözcük alışverişi
başlamıştır. Bu nedenle Türkçeye, özellikle Batı dillerinden
çok sayıda yabancı sözcük girmiştir. Bu sözcüklerden
bazılarına karşılık bulunmuş, ancak 1982'den sonra
dilde özleşme akımı durduğu için karşılık bulunamayan
pek çok yabancı sözcük dilimize yerleşmiştir.

Bu parçada numaralanmış isim tamlamalarından
hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TAMLAMALAR

3. Derste isim tamlamaları konusunu anlatan Gonca Öğretmen, öğrencilerinden içinde isim tamlaması olan örnek cümleleri tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: İnsan, irade gücüne çok güvenirse herkese zarar verebilir.

Pakize: Günümüz dünyasında birçok sorunun kaynağı insanın olmadık hırslarıdır.

Behzat: Her zaman doğruyu bulmak, doğruya ulaşmak asıl hedef olmalıdır.

Behçet: Gelecek günlerin neler getireceğinden çok, bizim geleceğe taşıyacaklarımız önemli.

Melike: İnsan, dünyanın mutsuzluğunda değil gelecek güzel günlerin hevesinde olmalıdır.

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behzat
D) Behçet E) Melike

4. İsa Öğretmen isim tamlamaları konusunu bitirdikten sonra tahtaya numaralandırılmış örnekleri yazmıştır:

- I. Hâlâ kulaklarımda dalga seslerinin yankısı uğuldamakta.
II. Koltuk kenarını boş bırakır, hep ona ayırırdı.
III. Buraların havasını başka hiçbir yerde bulamazsınız.
IV. Yüzümüze seyrek bir şekilde ışıkları vuruyordu şehrin.

Buna göre öğretmenin yazdığı numaralandırılmış örnekler aşağıdakilerden hangisi ile eşleştirilemez?

- A) Zincirleme isim tamlaması
B) Belirtisiz isim tamlaması
C) Tamlayanı zamirden oluşan belirtili isim tamlaması
D) Tamlayanla tamlananı yer değiştirmiş belirtili isim tamlaması
E) Hem tamlayanı hem de tamlananı zamir olan belirtili isim tamlaması

5.

2020 - TYT İKİZİ

- (I) Adam, kolumu omzumdan yana atarak beni sırtına aldı, karanlıklar içinde bir taraflara götürmeye başladı.
(II) Uzun zaman gittikten sonra bir evin avlusuna vardık.
(III) Adam, eve girebilmem için yardım etti. (IV) Öndeki odada bir gaz lambası yanıyordu. (V) Beni ufak bir sandalyeye oturatarak gocuğumu çıkarmaya başladı ancak o zaman yüzüne bakabildim.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Gümüşhane ilinde derleme yaptığım sırada tanıştığım edebiyat öğretmenidir.
II. Sevdiğim yaşamı bir daha bulabilir miyim ki ben?
III. "Türkmen Oymakları" adlı eser benim vazgeçemediğim bir eserdir.
IV. Yazıların dünyasına girmek de bir işti değil mi?
V. Sevgiyi gösteren bu dünyanın hoş kızları da vardı.

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili tamlamalardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir ad tamlaması yoktur?

- A) Nefes almak, her sabah uyanık
Ağaran güzel penceren açık
Bir ağaç gölgesinde, bir su kenarında
B) Bir bademin altına, yorgun, oturmak biraz,
Ayrı ayrı seyretmek çiçek açmış her dalı
C) Artık ne kin, ne haset, ne de yaşamak hırısı
Belki her sabah belki gece yarısı
D) Geliyor Boğaziçi'nden doğru
Bir ülkeden kalkan vapurun sesi
E) Uzakta, mektepteyken okuduğumuz şarkı
Su içmek o tasasız günle

8. I. Bitkinin suyu ve toprağı onun yaşama sebebidir.
II. Seslerden dolayı heyecanı gitti küçük kızın.
III. Eski adamların tafrası hiç çekilmiyor artık.
IV. Evini de gördüm dün lakin hiç beğenmedim.
V. Sola dönün yazısı moralimi bozdu.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

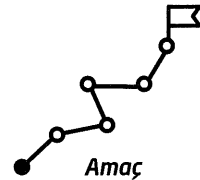
- A) I numaralı cümlede; bir tamlayan, birden fazla tamlanana bağlanmıştır.
B) II numaralı cümlede, tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması vardır.
C) III numaralı cümlede, isim tamlamasının tamlayanı ile tamlananı arasına sözcük girmiştir.
D) IV numaralı cümlede, tamlayanı düşmüş isim tamlaması vardır.
E) V numaralı cümlede, tamlayanı bir cümleden oluşmuş isim tamlaması vardır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Tamlamalar

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / TAMLAMALAR

Aşağıdaki cümlelerde bulunan tamlamaların altını çizerek türlerini yazınız.

- a) Zamanın ruhu içimdeki kötülükleri temizleyecek.
- b) İmtihanlarıydı hep bunlar benim ruhumun.

CEVAPLAR

- a. zamanın ruhu içimdeki kötülükleri
B'li İ. T. Sıfat T.
- b. benim ruhumun imtihanları
Zincirleme İ.T.

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2024 - TYT

Kirli bir sokaktan geçip köşkün merdivenlerini tırmandım.
I
İlk bakışta hepsi birbirine benzeyen kapıların arasında
II
düz tahta kapıyı tanıdım. Çaldığım kapı açıldığında az
evvel yaşadığım keşmekeşten eser kalmamıştı. Zevkli
III
döşenmiş bir evin odasında bulmuştum kendimi.
IV
Yemyeşil bahçeden taşan huzur, geniş pencerelerden
ayaklarımın dibine doğru uzanıyordu.
V

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2018 - MSÜ İKİZİ

Kaportacı birkaç gün hiç uğramamıştı yanına. Onun da
I
içindeki kuşku biraz yatıştır gibi oldu. Gönlünde tomur
tomur yeni, pembe karanfiller açtı. En pembelerini
tahtaya geçirirken fes rengine boyadı. Boyarken kendini
II
yorgun duydu. Bu kasayı bugün bitirmeliydi. Yetişmedi.
Kasa resimlemede ününü duymuş biri, eski kasasını
süsletmeye getirecekti, getirmedi. Belki yarın... O; yarın
III
olunca boyanacak kasa değil, yine kaportacı çıkageldi.
Gün batımıydı. Sonra zamanın karmaşasında benzer
IV V
duyguları yaşadı.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi tamlama değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TAMLAMALAR

3. Cam ipliğinden sıkı dokunmuştur,
Kristal vitrindeki bu loş kadın.
Soğuk tenhaliğinde, kaşları alnının
İnce bir hayretle sanki donmuştur.
- Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?**
- A) Tamlananı tamlayanından önce söylenmiş ad tamlaması
- B) Belirtisiz isim tamlaması
- C) Bir sıfatla nitelenmiş ve belirtilmiş ad
- D) Sıfat tamlamaları
- E) Zincirleme isim tamlaması
4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir tamlanan birden fazla tamlayana bağlanmıştır?
- A) Fiziğin ve kimyanın sınırlarını zorlarken karşılaşılan engeller; ekonomi, politika ve sosyoloji alanlarından kaynaklanıyor.
- B) Bu alandaki engellerin aşılması, bilimdeki engellerin aşılmasından zordur.
- C) Etrafındaki bireylerle sevgiye dair bağının zayıf olması beni üzüyor.
- D) Yazar, anlatımını herkesin anlayabileceği bir dille oluşturmaktadır.
- E) Hayatının büyük bir kısmını tekerlekli sandalyede geçirdi.
5. İnsanı merkeze alan ve yalnızca onun ihtiyaçları doğrultusunda şekillenen bir dünya tasarımı kuşkusuz insanın doğanın efendisi olmasına yol açmıştır. İnsanın iktidar mücadelesi de buna eklenince giderek her yönüyle doğayı kontrol etme gücü de artmış, kontrol zamanla sömürü, sömürü de ne yazık ki günümüzde insanın varlık sebebi hâline gelmiştir. Bu süreç insanın etik değerlerden uzaklaşmasına hem kendine hem de doğaya karşı acımasız ve insafsız oluşuna sebep olmuştur. Bu da yeni bir tabiat fikrini doğurmuştur.
- Yukarıdaki parçayı öğrencilerine veren Gonca Öğretmen, bu parçadaki "isim tamlamaları"nı öğrencilerinden bulmalarını istemiştir.
- Binnaz:** dünya tasarımı
- Pakize:** etik değerlerden
- Behzat:** insanın iktidar mücadelesi
- Behçet:** insanın varlık sebebi
- Melike:** tabiat fikri
- Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?**
- A) Binnaz B) Pakize C) Behzat
- D) Behçet E) Melike

6. 2024 - TYT İKİZİ
- Tren gittikten sonra istasyonda hiç kalmadınız ise bir seferlik kalın. Vakit gecenin yarısını geçmiş olsun, herkes dağılsın. Satıcılar, paketlerini toplayıp gitsinler. Her şey yerini bekçilerin düdüklarına bıraksın. Siz de sevdiğiniz birini uğurlamış olun, belki de ardından ağlamış olun. Yağmur yağmış, her yer ıslanmış olsa bile, yine oturacak bir yer bulun. Ayrılığın acısı, o anda bir yüreğinizin içine işlesin.
- Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Kasaba, minareleri ve ağaçlı sokaklarıyla bu dağın eteğine yayılmıştır. Trenin üstünde de çimento çuvalları vardı. Bu yüzden etrafımı göremiyordum bile. Şunların birkaçını çekin de göreyim, dedim.

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi isim tamlamasının bir unsuru **değildir**?

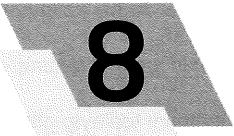
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. • Gece karanlığı
- Köşelerinden yırtılmış kitabın sayfaları
- Televizyon kumandasının kılıfı
- Benim dünyam ve hayallerim

Yukarıda verilen tamlamalar arasında aşağıdakilerden hangisinin örneği **yoktur**?

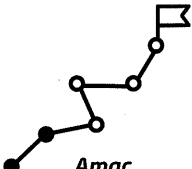
- A) Belirtisiz ad tamlaması
- B) Tamlayanı düşmüş belirtili isim tamlaması
- C) Zincirleme isim tamlaması
- D) Tamlayanı ortak belirtili isim tamlaması
- E) Tamlayanı sıfat almış isim tamlaması

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Tamlamalar

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / TAMLAMALAR

Aşağıdaki altı çizili tamlamaların türlerini yazınız.

- a) Gördüğüm kızı unuttum.
- b) Yaz sancısı gibi başladı tatil.
- c) Kitapların eşsiz değeri önemlidir.

CEVAPLAR

- a) Sıfat tamlaması
- b) Belirtisiz isim tamlaması
- c) Tamlananı sıfatla nitelenmiş belirtili isim tamlaması

ÖĞRENME KÖŞESİ

1. Kimliği "Beni başka hiç kimseye benzemez yapan şeydir."

diye tanımlayan Amin Maalouf, Ölümcül Kimlikler isimli

eserinde kimlik ve aidiyet ilişkisinin ekseninde yaşanan sorunları etkileyici bir anlatımla gözler önüne sermektedir.

Tek bir aidiyeti ön plana alarak kimlik tanımlaması içine girilmesinin yanlışlığını vurgulayan Maalouf, insanların

birçok aidiyetten oluşan bir kimliği olduğunu belirtmektedir.

Bu parçada numaralandırılmış söz öbeklerinden hangisi isim tamlamasıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Onun lügatında işi olurluna bırakmak ve resmî şekillerin arkasına sığınıp gününü gün etmek yoktur. (II) Taşkınlıklardan da her zaman oldukça uzaktır. (III) Heyecandan ziyade aklın, mantığın ölçülerine dayanan muvazeneli davranışları her hareketinde göze çarpmaktadır. (IV) Günü değil, ileriye düşünerek kendi hareketlerini düzenler. (V) Günü değil, geleceğin adamı olmanın ihtirasındadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
- B) II. cümlede belirtisiz isim tamlaması bulunmaktadır.
- C) III. cümlede tamlananı ortak belirtili isim tamlaması vardır.
- D) IV. cümlede tamlayanı zamir olan belirtisiz isim tamlaması vardır.
- E) V. cümlede belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.

TAMLAMALAR

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş bir isim tamlaması vardır?

- A) Bitmedi gitti ağrısı bu hasretin
Yıllardır süren bu derin hayatın
- B) Yalnızlığimde geriden çalan kasetler
Uğruna adadım ya yıllarımı
- C) Kimseye bir haber vermem
Verdiğimi de söyleyemem
- D) Mecnun oldum sana güzelim
Leylam olur musun iyi kalplim
- E) Senden özge yâr bulamadım
Ama bir güzel şiir buldum bu satırda

4. Ağlamadan

Dillerim dolaşmadan

Yumruğum çözülmeden gecenin karşısında
Şafaktan utanmayıp utandırmadan aşkı

...

Esmer ve dökük yüzümle döndüm dağlardan
Kar vakti tarlaları kımıldatan soğuşum
Niyedir sarmalasın vites dişlilerini

...

Bin demir kapıyla hesaplaşmaktan omzun çürümelidir
("Mazot", İsmet Özel)

Bu şiirde aşağıdakilerden hangisinin bir örneği yoktur?

- A) Tamlayanı düşmüş ad tamlaması
- B) Birden çok belirtili ad tamlaması
- C) Birden çok belirtisiz ad tamlaması
- D) Sıfat tamlaması
- E) İyelik eki almış birden çok sözcük

5. Senin eşsiz duygunla soldu yine bahar

Kalbindeki gül yarası tükenmedi gitti...

Kalp sancısı biter mi sandın?

Mürekkebin mi bitirdi yaşamın?

Sahi muradın neydi ki senin?

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi ad tamlamasının farklı bir unsurudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı zamir olan belirtili isim tamlaması vardır?

- A) Arkadaşlarımdan birkaçı ders çalışmanın önemini daha kavrayamadı.
- B) Onlara insanların çoğunun gereksiz olduğunu tüm detaylarıyla anlattım.
- C) Hiçbirinizin düşüncesi beni ilgilendirmez diye seslendi.
- D) Konya'nın dertlerini bunlar da dinlemedi.
- E) Adamlar, her akşam olduğu gibi bu akşam da birkaç masa etrafında kümelendiler.

7. Kaynayan nehirin gözünde

Unutmuş gelin alınlığını

Avuçları sıcacık yumulu beline dayalı

Kalın bilekli badem topuklu

Seğirtir o ince gelin

Görevliler şifalar götürmek için

Beyaz haberlerim var kardeşlerim

Gölgesiz meydanlara

Bu dizelerde numaralanmış tamlamalardan hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde iki tane ad tamlaması vardır?

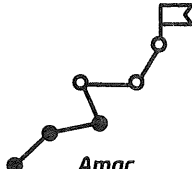
- A) Dudaklarında şarkılar
Kurtuluş bestesinden
- B) Bu yağmur delilik vehminden üstün;
Karanlık kovulmaz düşüncelerden
- C) Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar
- D) Avlu... Bir uzun yol... Tuğla döşeli
Kırmızı tuğlalar altı köşeli
- E) Pencereye koştum: Kızıl kıyamet!
Dediklerin çıktı, ihtiyar baci!

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

6

Tamlamalar

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre

Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

BELİRTİSİZ İSİM TAMLAMASI

Tamlayan (İSİM)	x	Tamlanan (İSİM)	+	EK İyelik eki
güz		gül		-ü
kır		yaşam		-i

İpucu: Tamlayana kafandan "-ın/-in" eki getirebilirsen isim tamlamasıdır. Bu şekilde sıfat tamlamasından ayırabilirsin.

güz - ün

gül - ü

kır - in

yaşam - i

TRANSFER KÖŞESİ

1. I. Güz gülleri de bizi dertlere boğdu
II. Taş duvarda eşsiz yangını başladı dünyanın
III. Sevginin yorgun dalının yaprağı bile olamadan
IV. Bu mevsimi de terk edemem ey gönül!

Yukarıdaki şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dizedeki "güz gülleri" belirtisiz isim tamlamasına örnektir.
B) II. dizedeki "taş duvar" belirtisiz isim tamlamasına örnektir.
C) III. dizedeki "sevginin dalının yaprağı" zincirleme isim tamlamasına örnektir.
D) II. dizede tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş belirtili isim tamlaması vardır.
E) IV. dizedeki "bu mevsim" belirtme sıfatıyla oluşturulmuş bir sıfat tamlamasıdır.

2. İnsanları etki altına almak isteyen popülizm, edebiyatı da etkilemiştir. Doğal olarak edebiyatın işlevi de bu etkiden payını almıştır. Böylece okurun fikri, duygu ve düşünceden etkilenmiş ve çok sayıda okura ulaşmayı becerebilmiştir. Kolay anlaşılıp rahat çözümlenen, okurda belli bir seviye aramayan roman yazarı, eserini birçok televizyonda filme aktarabilmiştir. Düşüncenin kalıplarını sorgulayan ve bunlardan sıyrılan yaratıcılığın sınırlarını zorlayan eserler kaleme alınmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış isim tamlamalarından hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TAMLAMALAR

3. Okuma; kısaca "basılı ya da yazılı sözcükleri duyu organlarımız^I yoluyla algılama, bunları anlamlandırıp kavrama ve yorumlamadır. "Okuma alışkanlığı"^{II} ise düzenli olarak belirli aralıklarla, belirli yoğunlukta okuma işlevini sürdürmektir. Okuma alışkanlığının ölçülmesinde^{III} ve değerlendirilmesinde, yıllık kitap sayısına göre okurları gruplara ayırır. Son yıllarda^{IV} literatürde okuma ile ilgili kullanılan bir başka terimse okuma^V kültürüdür. Bu da birikimle sağlanır.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi isim tamlaması değildir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında^I
Aşklarım, inançlarım ışgal altındadır^{II}
tabutunun üstünde^{III} zar atıyorlar
cebimdeki adreslerden^{IV} umut kalmamıştır
toprağa sokulduğum zaman çapa vuran adamlar
denize yaklaşınca kumlar ve çakıl taşları^V
geçmiş günlerimi aşağılamaktadır.

Bu dizelerde numaralanmış tamlamalardan hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dersinde isim tamlamaları konusunu işleyen bir öğretmen, isim tamlamalarından belirtili isim tamlamasını işlerken bu tamlamaların hem tamlayanının hem de tamlananının sıfat alabileceğini söylemiştir. Öğrencilerinden buna göre numaralandırılarak verdiği sözlerden bu türden bir tamlama oluşturmalarını istemiştir.

- I. olduğundan
II. insanların
III. küçük
IV. büyük
V. umutları

Numaralanmış sözlerden belirtilen türde tamlama oluşturulduğunda hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Hayatın tek anlamı sendin
Sen onun için bir çilek reçeli
Bense sessizliğin ilk sesi
Kuş sesi gibi geldi bu hayat bana

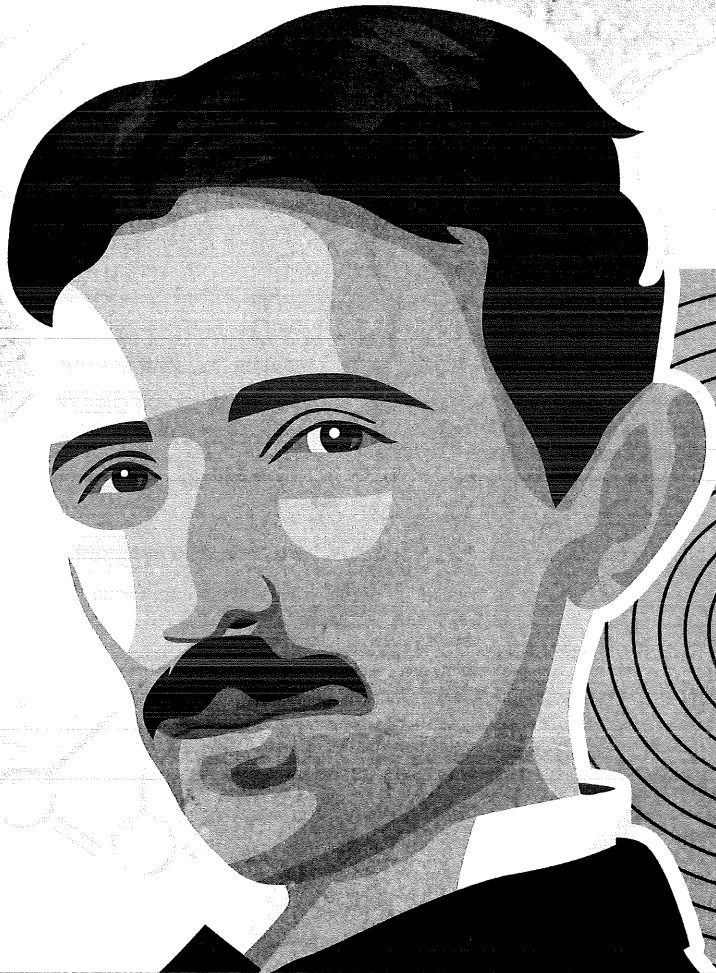
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin bir örneği yoktur?

- A) Belirtili isim tamlaması
B) Belirtisiz isim tamlaması
C) Araya sıra sayı sıfatı almış belirtili isim tamlaması
D) Sıfat tamlaması
E) Zincirleme isim tamlaması

NIKOLA TESLA

**Başladığım şeyi illa bitirmek gibi bir
saplantım vardır...**

**Başarısız olsak bile çabalarımız
boşa değildir.**

TESLA

ZARF (BELİRTEÇ)

ZARF (BELİRTEÇ)

FİİL - FİİLİMSİ

Durum Zarfı

NASIL?

Koşarak

geldi.

Durum Zarfı

Zaman Zarfı

NE ZAMAN?

Dün gece

geldi.

Zaman Zarfı

Yer-Yön Zarfı

NERE?

Aşağı

indi.

Yer-Yön Zarfı

Miktar Zarfı

(Azlık-Çokluk Zarfı)

NE KADAR?

Çok

çalıştı.

Miktar Zarfı

Soru Zarfı

Fiile, fiilimsiye soru sorar.

Soru Zarfı

Ne zaman

geldi?

Nasıl

çalıştı?

Neden

ağladı?

Niçin

uyudu?

Yerine isim konur.

(Ne almış sana?

("Jelibon" almış diye cevap verebiliyoruz.)

İsmin önüne gelir.

"Hangi" anlamındadır.

(Ne yüzle kapıma geldin?

Soru Sıfatı

Soru Zamiri

NE

"Neden?", "Niçin" anlamında kullanılır.

(Ne ağlarsın?

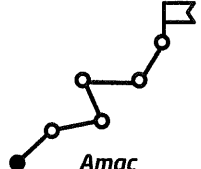
Soru Zarfı

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Zarf

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

KEŞFET KÖŞESİ

En
Miktar
Derecelendirme
Zarfı
(En üstünlük)

güzel
Nit. Sıf.

kız
İsim

SIFATI
DERECELENDİRİŞ.

Daha
Miktar
Derecelendirme
Zarfı (Üstünlük)

güzel
Nit. Sıf.

kız
İsim

Daha
Miktar
Derecelendirme
Zarfı

güzel
Durum
zarfı

yaptı.
Fiil

ZARFI
DERECELENDİRİŞ.

1.

ÖSYM

2020 - KPSS LİSANS

İlhan Berk, Türk edebiyatının en etkili şairlerindendir.

Hayattayken şiirsel arayışlarından hiç vazgeçmedi,

ömrünün son yıllarında bile tekrara düşmedi. Sınırsız bir

yenilik ve genişlemeydi onun derdi. Şiirleri, ondandır,

hep diri kaldı. Şiir yazma uğraşı bir tutku olarak daima

sürdü onda.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2020 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

A) Onu az sözle anlatmanın mümkün olmadığını açıkça ortaya koydu.

Az konuşarak sorunların çözümüne büyük katkılar sunması takdire şayan.

B) Gecenin ortasında, ıssız sokaklarda kimi aradığını söylemeden çekip gitti.

Benim gibi düşünen kimi insanlar, sağduyulu davranmayı tercih eder.

C) Gönül ister ki her zaman doğru insanlarla karşılaşalım ama bu mümkün değil.

Hasta, sabaha doğru derin bir uykuya dalarak oldukça rahatladı.

D) Bazen kötü düşünsek de her zaman iyiyi temenni etmekten geri durmamalıyız.

Şehrin göbeğinde oldukça kötü görünen yapının yıkım kararı, ne mutlu ki çıkmış!

E) Çocuklarına bırakmak üzere kutu gibi güzelce bir ev aldı.

Anne: "Güzelce oturun, yerinizden kalkmayın!" diye çocuklarını tembihledi.

ZARF (BELİRTEÇ)

3. Akakiyeviç, paltosu üzerine konuşmak için Petroviç'e her ay
 en az bir kez uğruyordu. Çuha kumaşın iyisi nerede satılır,
 hangi renk daha güzel olur, kumaşın metresi kaçadır gibi
 konular üzerine konuştuğuktan sonra evine biraz kaygılı da olsa
 hemen hep hoşnut dönüyordu. İşte sonunda bütün bunların
 satın alınacağı zaman, paltosunu diktireceği zaman geliyordu.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri zarf değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

4. Neden beni çokça üzersin sevdiğim?
 Yavaş yavaş getirdin her şeyi bu duruma
 Sana hiçbir zaman ağzımı açmadım
 Suçum nedir sevdiğim?

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki zarf türlerinden hangisinin bir örneği yoktur?

- A) Zaman zarfı B) Yer - yön zarfı
 C) Soru zarfı D) Miktar zarfı
 E) Durum zarfı

5. ÖSYM 2018 - MSÜ

Vargit çiçeği, yaz bitip de soğuklar yavaşça kapıya
 dayanınca yayla sakinlerine artık göç etme ziline
 çaldığını haber veriyor. Vargitler; ormanlık bölgelerde,
 mera ve çayırda kendiliğinden yetişiyor. İnsan böylesi
 zarafetin 1000-3000 metre rakımdaki sert hava koşullarına
 meydan okuyuşuna şaşırıyor. Tabiata aşkla bağlı
 biriyse onunla kurduğunuz ilişki bu küçük hikâyelerle
yeniden canlanıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ne kadar çalıştığını öğrendin mi?
 Burada yapayalnız yaşadım ama kimseye söylemedi.
 Henüz oraya varamamıştır.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerin türleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Zarf - Zamir - Zarf - Zarf
 B) Zamir - Zarf - Zamir - Sıfat
 C) Sıfat - Zarf - Zarf - Zarf
 D) Zarf - Zamir - Sıfat - Zarf
 E) Zamir - Zarf - Zamir - Zarf

7. Ayşe Öğretmen, sınıfta bir oyun oynamaya karar verir. Öğrencilerine kendilerini bir zarfla özdeşleştirmeleri gerektiğini söyler. Daha sonra hangi zarf türü ile kendilerini özdeşleştirdilerse buna uygun bir örnek cümle söylemelerini ister.

Bunun üzerine öğrencileri şu örnekleri verir:

Pakize: Ne kadar yemeliydim ben?

Kuddusi: Üzülme! Baharda tekrar gelirsin.

Hayriye: Dün, dün; bugün, bugündür.

Recai: Eve sağlam girdi, hasta çıktı.

Muhittin: Oldukça çalıştı ama olmadı.

Buna göre öğrencilerin kendilerini özdeşleştirdikleri zarf türü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Pakize - Soru zarfı B) Kuddusi - Zaman zarfı
 C) Hayriye - Zaman zarfı D) Recai - Durum zarfı
 E) Muhittin - Miktar zarfı

8. ÖSYM 2016 - KPSS LİSANS

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "fena" sözcüğü diğerlerinden farklı türdedir?

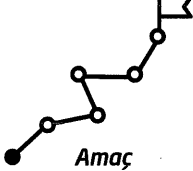
- A) Burası gerçekten de çok fena kokuyor.
 B) Fena hâlde kızgın olan çocuk, bütün oyuncaklarını döktü.
 C) Merdivenlerden inerken bileğimi fena burktum.
 D) Fena konuşmadı bence, dinleyiciler ilgiyle takip ettiler.
 E) Karnım fena acıktı, bir şeyler mi yesek!

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Zarf

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / ZARF

Ne zaman gelecekmiş?

I

Nasıl aramış?

II

Niçin geldi?

III

Ne zaman ağlamış?

IV

Ne bakıyorsun?

V

Hangi evi aramış?

VI

Kaç kişi gelmiş?

VII

Nerede uyumuş?

VIII

CEVAP

I. Soru zarfı

II. Soru zarfı

III. Soru zarfı

IV. Soru zarfı

V. Soru zarfı

VI. Soru sıfatı

VII. Soru sıfatı

VIII. Soru zamiri

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangileri zarftır?

1.

ÖSYM

2023 - KPSS LİSANS

Çalışma modellerinin ve beklentilerinin hızla değiştiği bu yıllarda, hibrit modeli benimseyen şirketlerin çalışanlarına hangi destekleri sağlayacağı konusunda bazı tereddütler yaşanmaktadır. Hibrit modelde sunulan desteklerde günlük yemek ücreti ve çevrim içi sağlık destekleri kadar internet ücreti ve ofis mobilyaları da oldukça önem arz etmektedir.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

A) Durum zarfı B) Zaman zarfı

C) Soru sıfatı D) İşaret sıfatı

E) Belgisiz sıfat

2.

2020 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, eylemin nasıl gerçekleştiğini bildirmektedir?

A) Kendisine yapılan iyiliği hiçbir zaman unutmayan insandan kimseye kötülük gelmez.

B) Birazdan, tatilimizi geçirmek için gideceğimiz Karadeniz'in yaylalarına doğru yolculuğumuz başlayacak.

C) Onun sözlerinden bir şey anlamadığımı her defasında dile getirmekten yoruldum.

D) Şirketin kâr-zarar raporlarını çıkartmak için sabaha dek uyumamış, amacına ulaşmıştı.

E) Herkesin şaşkın bakışları arasında yavaşça ayağa kalktı ve bana doğru geldi.

ZARF (BELİRTEÇ)

3. ÖSYM 2022 - KPSS LİSANS (İPTAL)

Yerle gök arasına bir perde gibi gerilen dağların
I
yamaçlarından, âdeta bir yılan gibi kıvrılan dereleri, bel
veren tepeleri aşarak durmaksızın ilerliyorduk. Güneş,
II
dağların zirvelerine altından bir organ çekmişti batarken.
III
Dağ kıvrımlarını dolaşan ve zirveleri Güneş'e bağlayan
bu organ ansızın birkaç yerden koptu, kırıldı ve dağların
IV
ardına düştü. Artık her şey gece denen siyah örtünün
V
altına girmişti.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Gerilmiş kolum bacağım

I
Fal taşı gibi bekliyorum

II
Çın çın ötüyor sesizlik

III
Tıkanacağım

IV
Soğuk taşlara basıyorum

V
Ağacın yanından geçiyorum

Ağaç yerli yerinde

Dönüp bakıyorsa bir denbire

Bu dizelerde numaralanmış sözlerden hangileri zarftır?

- A) I ve II B) I ve III C) II, III ve IV
D) II, IV ve V E) III ve V

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Elinde delik deşik bir kâğıt parçası tutuyor ve ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.
B) Öğretmen, konuyu herkesin daha iyi anlayabilmesi için yavaş yavaş anlattı.
C) Güzel güzel eşyaları yeni tuttuğu depoya kaldırdı.
D) Yalan yanlış haberlerle hepimizi kandırmaya çalışması hiç etik değildi.
E) Elinde pırıl pırıl bir meşale etrafı aydınlatıyordu.

6. Kadir Öğretmen, sınıfta "zarf" konusunu işlemiştir. Bu konuyla ilgili bir etkinlik yapmak istemektedir. İstekli öğrencilerden içinde zarf bulunan bir cümle yazmasını ve ardından kalkan öğrencinin o cümlede geçen zarfın türünü söylemesini ister.

Etkinlik başlar:

Ali: En sevdiğim kız Hatice'dir.

Furkan: Derecelendirme / Miktar zarfı

Niyazi: O, dün akşam aramış.

Metin: Zaman zarfı

Feyyaz: Hız kesmeden çalışmak istedim.

Okan: Durum zarfı

Emre: İki gün sonra seni arayacağım.

Bülent: Yer - yön zarfı

Arda: Ahmet bu sınav için çok çalıştı.

Sabri: Miktar zarfı

Bu etkinlikte hangi öğrenci zarf türünü yanlış söylemiştir?

- A) Furkan B) Metin C) Okan
D) Bülent E) Sabri

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işin ne zaman yapıldığı belli değildir?

- A) Her gün, düzenli olarak yerinden kalkmadan dosyaları yerleştiriyor.
B) Erkenden uyanabilmek için çok geç olmadan yatarım.
C) Büyük bir ilgiyle izlenen program bu akşam yayınlanmadı.
D) İlerideki markete doğru yavaş yavaş yürüdüm.
E) Az önce etrafındakilere avazı çıktığı kadar bağırdı.

8. I. Güzel kızın gözleri etrafı dikkatlice süzüyordu.

II. Adam bugün de dün de aşağı inmedi.

III. Sabah, benim en sevdiğim vakittir.

IV. Mavi montlu çocuk da herkesi hayretle seyretti.

V. Seni işte burada gördüm.

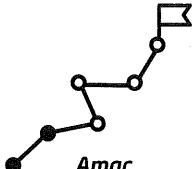
Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümlede durum zarfı vardır.
B) II numaralı cümlede farklı türde zarflar kullanılmıştır.
C) III numaralı cümlede zaman zarfı kullanılmıştır.
D) IV numaralı cümlede durum zarfı ve niteleme sıfatı kullanılmıştır.
E) V numaralı cümlede gösterme anlamı veren gösterme zarfı kullanılmıştır.

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Zarf

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

Kaynaklarda Adları Çok Az Anılan Zarf Türleri

ÖĞRENME KÖŞESİ

- Belki gelir. (İşaret / Gösterme Zarfı)
- Sanırım gelecek. (İşaret / Gösterme Zarfı)
- Galiba gelecek. (İşaret / Gösterme Zarfı)
- Tut ki geldi. (Varsayım Zarfı)
- Varsayalım ki geldi. (Varsayım Zarfı)
- Seni sevdiğini için geldi. (Sebeup / Neden Zarfı)
- İkide bir yapar. (Yineleme Zarfı)
- Yine gelmiş. (Yineleme Zarfı)
- Elbette gelecek. (Kesinlik Zarfı)
- Kesinlikle gelir. (Kesinlik Zarfı)

1.

2018 - MSÜ İKİZİ

Tatlı dil, insan için başlı başına bir kuvvettir. Dünyaya biraz sevimli olarak gelmenin elbette büyük avantajları var. İnsanlar, başkaları hakkındaki ilk hükümlerini onların yüzlerine bakarak verirler; sonra konuşması yoklanır.

Gerçi insanın dili ağzının içinde kolay dönmüyorsa, düşüncelerini çabucak, güzel cümleler hâlinde ağzından dökemiyorsa bu gibi hâllerde öylece susmak en emin çaredir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2020 - KPSS ORTAÖĞRETİM

(I) Bugüne kadar yaptığım mülakatların hemen hepsiyle ilgili hoş hatıralarım var. (II) Bu hatıralardan birkaçına kitabımın giriş bölümünde yer verdim. (III) Kitapta yer alan metinlere fazla müdahale etmedim. (IV) Yalnızca yazım birliğini sağlamak için küçük düzenlemeler yaptım. (V) Özetle, sıkılmadan okuyacağınızı ümit ettiğim bir kitap yazdım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, belgisiz zamir vardır.
B) II. cümlede, işaret sıfatı vardır.
C) III. cümlede, miktar zarfı vardır.
D) IV. cümlede, niteleme sıfatı vardır.
E) V. cümlede, yer-yön zarfı vardır.

ZARF (BELİRTEÇ)

3.

2018 - MSÜ İKİZİ

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi, yapış şekli yönünden tamamlayan bir öge vardır?

- A) Küçük çocuğu kurtarmak için gözünü kırpmadan yola atladı.
 B) Üniversiteyi kazanır kazanmaz çok istediği tatile gidecekti.
 C) İzlediği filmin etkisinde kalan genç adam, herkese filmi anlatıyordu.
 D) Çocuklar, toplu oyunlardan ve toplu eğlencelerden epey hoşlanıyor.
 E) Yaşadığı korkunç olayların etkisinden hiçbir zaman kurtulamayacaktı.

4. Cemal Süreya, Türk edebiyatının en etkili şairlerindendir.

Hayattayken şiiir anlayışını hiç bozmadı, ömrünün sonuna kadar şiiir yazdı. Sınırsız bir sembol isteği vardı. Şiiirleri hep canlı kaldı. Şiiirle uğraşma isteği daima sürdü.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Dünya üzerinde eğitim konusunda çoğu zaman bazı ülkelerde

olduğu gibi ülkemizde de merkezî sınav sistemiyle aday, birden fazla sınava girmektedir. Çünkü merkezî sınavların amacı adayın belli bir eğitim kademesine geçişini sağlamaktır. Ancak gerek yazılı gerek çoktan seçmeli test ya da merkezî sınavlar, çoğu zaman adaylarda stres ve kaygı yaratmaktadır. Aynı zamanda stres ve kaygıyla birlikte sınav korkuyla beraber adayda ön yargılar da gelişmeye başlar. Bütün bunların sonucunda sınava hazırlanan aday, daha yoğun kaygı durumunu yaşamaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi belirteç görevinde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam

Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak

Gözlerime yavaşça, yavaşça doldu akşam

Göklerin ateşini kalbime boşaltarak

Benim içimde yaktı sanki gurubu akşam

Senin kirpiklerinde bir damla oldu akşam

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri belirteç göreviyle kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) IV ve V E) Yalnız III

7. Zarflar cümlede şu anlamları verebilir:

- I. Durum
 II. Yineleme
 III. Dilek
 IV. İhtimal

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıda verilen öncüllerdeki anlamları veren bir zarf kullanılmamıştır?

- A) Koşarak yanıma geldi.
 B) Keşke yanıma o da gelebilseydi.
 C) Onu ikide bir arama artık.
 D) Ahmet'i ancak iki kişi çözebilir.
 E) Belki onu da anlayan çıkar bu hayatta.

8. Kesinlikle bir şey söyleme!

Ne zaman geleceğini düşünme!

Böyle zamanlarda insanlığını güzelce göster.

Kimseyi hiç umursama!

Orayı da düşünme burayı da!

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı türde kullanılmıştır?

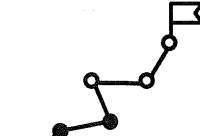
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Zarf

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili zarfların türlerini yazınız.

- Sere serpe yatmış sokağa.

I

- Sabah vaktinde kalkmış yataktan.

II

- Seni sevince aşağı indi koşarak.

III

IV

V

- İleri itmiş masayı yine.

VI

VII

- Seni sevmediğinden aramazdı.

VIII

CEVAPLAR

- I. Durum Zarfı
II. Zaman Zarfı
III. Zaman Zarfı
IV. Yer - Yön Zarfı

- V. Durum Zarfı
VI. Yer - Yön Zarfı
VII. Yineleme Zarfı
VIII. Sebep Zarfı

Durum Zarfı ←

TRANSFER KÖŞESİ

1. Muhsin Öğretmen, öğrencilerine zarfların;

- ikileme biçiminde,
- koşul cümlesi biçiminde,
- edat öbeği biçiminde,
- tamlama biçiminde

olabildiklerini söylemiştir. Bunun üzerine öğrenciler şu örnekleri vermişlerdir:

Pakize: Kimseye kulak asmadan çalışacağım.

Recai: Akşama kadar ders çalışacağım.

Fatma: Hızlı konuşursan yanılırsın.

Mehtap: Kızla hızlı hızlı konuştum.

Musa: Onu hafta sonu ararım.

Hangi öğrenci öncüllerde verilen biçimlerde örnek vermemiştir?

- A) Musa B) Pakize C) Fatma
D) Recai E) Mehtap

2. Derste zarf konusunu anlatan Gonca Öğretmen, öğrencilerinden içinde zarf olan örnek cümleleri tahtaya yazmalarını istemiştir.

Binnaz: Ev sahibesini dinleyen Samim Bey, acı içinde odasına çekildi.

Pakize: Komiser paltonun çalınma hikâyesini son derece garip karşıladı.

Behzat: Odaya zaten ürkekçe girmiş olan Başmakçın, bu gürleme karşısında büsbütün şaşırdı.

Behçet: Akşamlara, beni benden alan bu siyahlıklara, herkes aynı anlamı yükleyemez.

Melike: Bay K. her zaman olduğundan da çok duraksamalı, "yani"li, "şey"li bir açıklamayı kekeleyerek tutturdu.

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behzat
D) Behçet E) Melike

HOCAM

ZARF (BELİRTEÇ)

3. Tercümelerim arasında biri vardır ki en çok onu severim, şimdiye dek onu beğenen de yeren de olmadı. Okumadılar, varsınlar hiç okumasınlar. Samsatlı Lukianos'tan şevkle tercüme ettiğim "Seçme Yazılar"ı anlatmak istiyorum. Samsatlı Lukianos, aşağı yukarı 1800 yıldan beri okunur. İlk Çağ'ın büyük şairleri, büyük feylesofları arasında anılacak adamlardan değildir.

Yukarıdaki parçayı öğrencilerine veren Gonca Öğretmen, bu parçadaki zarfları öğrencilerinden bulmalarını istemiştir.

Binnaz: şimdiye dek

Pakize: en çok

Behçet: hiç

Behzat: anılacak

Melike: şevkle

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behçet
D) Behzat E) Melike

4. Ne zaman geleceğine mutlaka karar vermelisin! Bazen
I II III
yemek yemelisin. Akşam benim için en değerli vakittir.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirteç değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Başlı tülbentli yalnız bir kadın, arka koltuklardan birinde oturuyordu.
II. Bu evde yalnız yaşadım yıllarca.
III. İki refik, sevgili arkadaşlarını yalnız bırakmak istemediler.

Bu cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangileri belirteç göreviyle kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I ve II

6. Seni sonra o da arayacak sanırım
I II
Güneş batarken beni de mutlu eder belki
III
Sımsıkı sarılır hiç bırakmaz belki
IV
Yakına gelir de aramaz belki
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi zarf görevinde kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Zaman hançer gibi saplandı gönlüme.
II. Nereden geliyor senin bu deli ruhun.
III. Seni de beklemiş güzelce dün sabah.
IV. Oldukça yakışıklı bir adamdı fikrimce.
V. Az kalsın, düşünüyordu çocuk kanepeden.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümlede durum zarfı kullanılmıştır.
B) II numaralı cümlede soru zarfı kullanılmıştır.
C) III numaralı cümlede iki farklı türde zarf kullanılmıştır.
D) IV numaralı cümlede miktar zarfı kullanılmıştır.
E) V numaralı cümlede "az kalsın" yaklaşıklık anlamı veren bir zarf türüdür.

8. Eylemleri, eylemsileri, sıfatları, başka zarfları belirten sözcüklere zarf (belirteç) adı verilir.
I. Çok yakışıklı erkek bulmak zorunda mısın?
II. Bu kız dün daha güzel olmuştu.
III. O da sessizce güldü sadece.
IV. En başarılı kişiye ödül verdim.
V. Artık az yiyeceğim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde bir belirteç sıfatı derecelendirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve V E) II ve IV

LUCIUS ANNAEUS SENECA

**“Aslında zor olduğu için cesaret
edemediđimiz şeyler,
biz cesaret edemediđimiz için
zordur.”**

**“Sizin kendiniz hakkında ne
düşündüğünüz, başkalarının sizin hakkında
ne düşündüğünden çok daha
önemlidir.”**

SENECA

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

EDAT ÖBEĞİ (GRUBU)

Seni görmek	için	geldi.
Seni gördüğü	için	geldi.
Akşama	kadar	çalıştı.
Ayşe'ye	rağmen	kazandı.
Ayşe'ye	karşın	kazandı.
Senden	sonra	çalıştı.
Senden	önce	çalıştı.
Sonsuza	dek	çalıştı.
Sabahtan	beri	düşünüyor.
Sabah	dek	çalıştı.
Sabah	değin	çalıştı.
Aslan	gibi	çalıştı.

EDAT

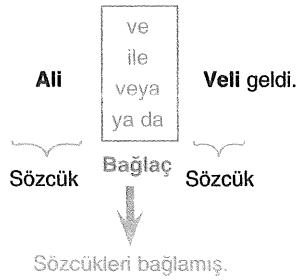
Sadece anlamındaysa
ZARF

YALNIZ
ANCAK
BİR
TEK

Ama, fakat anlamındaysa
BAĞLAÇ

→ Yalnız seni sevdim. ZARF	→ Eve girdim yalnız selam vermedim. BAĞLAÇ
→ Ancak seni sevdim. ZARF	→ Seni sevdim ancak selam vermedim. BAĞLAÇ
→ Bir seni sevdim. ZARF	→ Tek sana güvendim. ZARF
ile	yerine ve koy → OLURSA → Bağlaç
ile	yerine ve koy → OLMAZSA → Edat
→ Eve otobüsle gitti. Edat	→ Otobüsle kamyonu severim. Bağlaç

BAĞLAÇ

Ya	ev al	ya	araba al.
Ne	evi var	ne	arabası var.
Hem	ekmek	hem	et alınır.
İster	eve gel	ister	onlarla kal.
Ha	evi var	ha	arabası var.

TEKRARLI BAĞLAÇ

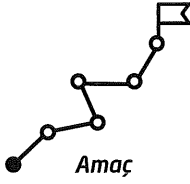
de (ayrı)
dahi
bile → Bağlaç

ki → İki cümleyi bağlamışsa bağlaçtır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Edat - Bağlaç - Ünlem

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşina Olmak

Süre

8

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

Aşağıdaki cümlelerdeki edatların altlarını çiziniz.

CEVAPLAR

- a) Otobüsle gitmediğim için üzüldüm ama üzüntüm akşama kadar sürmedi.
- b) Senden başka kimseyi sevemedim.
- c) Adam sabaha kadar Bobi'ye rağmen çalıştı.
- d) Sana göre bu adam için âşık olunmaz.

- a) otobüsle, için akşama kadar
- b) senden başka
- c) sabaha kadar, Bobi'ye rağmen
- d) Sana göre, için

KEŞFET KÖŞESİ

1. I. Sabah ile akşam vakitlerinde hep yaptığı gibi sahile iniyordu.
- II. Akrabalarıyla görüşmeyeli yıllar olmuştu.
- III. Ömrünün üçte ikisini sinema ile tiyatroya adayan sanatçı, dün son yolculuğuna uğurlandı.
- IV. Evle iş arasında koşuşturması yetmiyormuş gibi bir de çocuklarına yetişmeye çalışıyordu.
- V. En sevdiği kuzeniyle arkadaşını yolda görmüştü.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "ile" diğerlerinden farklı bir türde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bazı araştırmacılar, saldırganlığın ve şiddet olgusunun da en iyi şekilde toplumsal ilişkilerin dinamikleri içinde bütüncül bir bakış açısı ile anlaşılabilceğini savunmaktadırlar. Ülkemiz; yıllardır süregelen anlayış, hoşgörü ya da uzlaşma yoksunluğu, iletişim bozukluğu, kavram yahut değer çatışması içinde kargaşa toplumu görünümünü vermektedir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

3. Sosyal bilimler metodolojisi üzerine yürütölen tartışmalarda sosyal bilimler ile doğal bilimler ayrımından kaynaklanan ayrı, karma veya sentezci metodolojik önerilerin birbiriyle yarıştığı görömek son derece doğal bir hâl almıştır. Detaylara girmeden belli özellikleri itibari ile kategorize edilecek olursa bilim felsefesi içinde çeşitli eğilimler arasında bir tartışma süregelmiştir. Nesnelci eğilimlerin katkılarına rağmen öznelciliğin ortaya konan yönü eksik olanı vurgulamak için bir rol üstlenir.

Bu parçada geçen sözcüklerden hangi ikisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve V

4. I. Buralara kadar yalnız onun için gelmişim ama onu bulamadan buradan ayrılıyorum.
II. Bu zamanda yalnız bir hayat sürmek oldukça zor.
III. Hiç kimseyi yanıma almadım, bugün buraya yalnız geldim.
IV. Neredeyse listenin tamamını aldım yalnız sonundakileri bulamadım.
V. Onunla görüştüm yalnız duyduklarım senin de hoşuna gitmeyecek.

Numaralanmış cümlelerde geçen "yalnız" sözcüğü hangilerinde bağlaç olarak kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

5. Sana bile değer vermeyen bir adamdı lakin bu adama değer verdi.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Bağlaç - Edat B) Edat - Bağlaç
C) Zarf - Edat D) Edat - Zarf
E) Bağlaç - Bağlaç

6. **ÖSYM** 2024 - MSÜ
- Yüzlerce belki binlerce senelik zeytin ağaçlarının arasında uzanan, çukur, iki yanı böğürtlen ve hayıtlarla örtölü yolda ağır ağır yürüyordum. Arkamdan yükselen güneş, gölgemi araba izlerinin kıvrımları üzerine serip uzaklara kadar götürüyor; deniz tarafından yüzüme doğru esen hafif fakat serin bahar rüzgârı, kasabadan uzaklaştığımı hatırlatıyordu.
- Bu parçada numaralanmış sözcükler tür bakımından gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Beni burada görmediği için üzölmüş ama kimseye belli etmemiş.
II. Geldiğini mi duydun da beni aradın ki?
III. Evini aramak istememişler çünkü ona duydukları saygı bunu gerektiriyordu.
IV. Adamı hiç arayıp sormamasının nedeni acaba neydi?
V. Sadece beni mi arzuladın yıllarca?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümlede edat ve bağlaç kullanılmıştır.
B) II numaralı cümlede edat vardır.
C) III numaralı cümlede bağlaç iki cümleyi birbirine bağlamıştır.
D) IV numaralı cümlede bağlaç kullanılmıştır.
E) V numaralı cümlede edat kullanılmıştır.

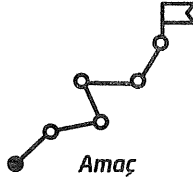
8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde hem edat hem de bağlaç türünde bir sözcük kullanılmıştır?**

- A) Olmuş ya da olabilecek olayları anlatmak istemiş yazar.
B) Sesinle geçen günler ve hayata bağlanma arzusu itti beni karanlıklara.
C) Onu burada gördü ancak selam vermedi.
D) Şiir bir ruh tahlilidir lakin becerebilene sormak gerekir.
E) Sana göre bu çocuk kazanabilir mi?

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Edat - Bağlaç - Ünlem

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

Aşağıdaki cümlelerdeki bağlaçların altlarını çiziniz.

CEVAPLAR

- a) Erkenden aradı ki kimse onu dinlemedi yine de.
b) Sabah aradı fakat açan bile olmadı.
c) Bana dokunma! Ne seni ne aileni tanırım.
d) Gelmiş üstelik beni dahi aramamış.

- a) ki, de
b) fakat, bile
c) ne ... ne
d) üstelik, dahi

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2022 - MSÜ

(I) 1555 yılında Peter Seranno adlı bir gemici Peru açıklarında fırtınaya tutularak batan bir gemiden yüze yüze kumluk bir adaya çıkar. (II) Seranno çok aramasına rağmen adada ne su ne ağaç ne de bitki bulur. (III) Yemek için yalnız kabuklu deniz hayvanları ile kaplumbağalar vardır. (IV) Denize dalarak çakıl taşları çıkarır, bu taşları birbirine vurur, gömleğinden çektiği iplikleri tutuşturarak ateş yakar. (V) Kaplumbağa kabukları ile hindistan cevizi kabuklarını çanak olarak kullanır ve içlerinde yağmur suyu biriktirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde hem edat hem de bağlaç kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) III ve V

2.

2024 - MSÜ İKİZİ

İnsan, düşünen ve düşündükleriyle yeni şeyler üreten
ardından da ürettiklerini başkalarıyla paylaşma gereği
duyan sosyal bir varlıktır. İnsanlar, ürettiklerini konuşarak
veya yazarak da paylaşabilir. Yazmakla zaman ve mekân
kavramları aşılır. Bu bakımdan sadece konuşmak değil,
yazmak da insanların tümü için vazgeçilmez anlaşma
ve iletişim aracıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcükler tür bakımından
gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

3. I. Başka bir sevdaya dâhil olmamalıyım
Kimseye kraliçe gibi davranmamalıyım

II. Seninle bir elmanın
İki yarısı gibi olmak mutluluğum olmuş

III. Bahardan kışa doğru seyahat ederken
Elemle yıkadım tüm dağlarımı

IV. Bilginlerin dediğine göre çok Türk yurt değiştirdi.
Bana göre yanlış bir yolun sonundasın

V. Sana rağmen başarılı olacağım
Seni anlamak için her şeyi yapacağım

Yukarıda verilen hangi öncülde altı çizili sözcükler aynı türde kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "İçin" edatı bazen cümleye başka başka anlamlar katabilir: neden-sonuç, amaç-sonuç, özgüllük...

- Seni burada ağırlayabilmek için neleri feda ettim, biliyor musun?
- Her şey Ahmet içindi, tüm çalışmalarım ve uğraşlarım.
- Evine misafir kabul etmediği için kimse onu sevmez.
- Beni burada görmek için mi geldin onca yolu?
- Yaşamıma müdahale ettiğin için sevmiyorum seni.

Yukarıdaki öncüllerde verilen anlamlar ikiye eşleştirildiğinde hangi öncüldeki cümle dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Binlerce öğrenci için TYT çok önem ifade etmiyordu. Ama yanıılıyorlardı çünkü TYT üniversiteye yerleşmek için büyük bir aşamadır. Sabaha kadar ders çalışmak ile yine değer kazanıyordu.

Bu cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- "Öğrenci için" ifadesinde geçen "için" edatı görecelik ilgisi kuran bir sözcüktür.
- "Yerleşmek için" ifadesinde geçen "için" edatı amaç-sonuç ilgisi kuran bir sözcüktür.
- "e kadar" edatı zaman ilgisi kuran bir sözcüktür.
- "Yine" bağlaç görevli kullanılan bir sözcüktür.
- Aynı cümlede edat ve bağlaç kullanılmıştır.

6. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- Her kişinin hipnoza karşı cevabı farklı olabilmektedir. Bazı insanlar, telkinler karşısında kolayca etkilenirken diğerleri büyük bir direnç göstermektedirler.
- Okul öncesi çocukların düşünce yapısı somuttur. Bu nedenle, bu yaş grubu çocuklarla çalışan terapistler kelimeleri dikkatli seçmelidirler.
- Gençlerde de yetişkinlerdeki hipnoz uygulamaları kullanılabilen fakat uyum sağlanamayan gençlerde çocuklardaki yöntemler tercih edilmektedir.
- Hipnoz analjezi etkisinden dış hekimliği alanında da faydalanılmıştır. Dış çekimleri sırasında ağrının hafifletilmesi, hipnoz ilk kullanım alanlarından biri olmuştur.
- Çocukların kendi bilinçlerini inhibe ederek hayal kurmaları çok kolaydır. Çocuklar, bu nedenle de hipnoza yetişkinlerden daha yatkındırlar.

7. Öykü korkunç olduğu kadar saçmaydı. Fakat böyle hikâyeler;

I
gecenin ilerlemiş saatlerinde, küçük bir petrol lambasının zorlukla ışıklandığı kapıları, pencereleri sıkı sıkıya kapanmış basık bir odada ve hepsi de korkularından uyuşmuş kadınlara, çocuklara anlatılınca tesir başkalaşırdı. O zaman bu, yalnız II
öykü olmaktan çıkardı. Devler, cinler, periler birbirine karışarak IV
bahçeleri doldurur; camları, kapıları zıngırdatır gibi olurlardı. V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin türü edattır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve V

D) III ve V E) IV ve V

8. I. Akşam oldu mu sürüler döner.

II. Onu da burada görmüşler.

III. Seni gördü ki hemen uzaklaştı.

IV. Adama göre herkes başarılıdır.

V. İşte geldim, yanındayım.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcükler tür yönüyle ikili eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

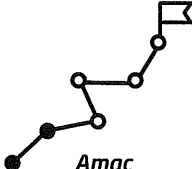
A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

9

Edat - Bağlaç - Ünlem

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre

9 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangileri edattır?

CEVAPLAR

- Seni almak için buraya gelmek gibi bir amacım yoktu.
I II
- O adamı bile görmek iş değil.
III IV
- Otuz kadar adam görmüş ve seni sevmiş.
V VI

I - II - IV - V → Edat

III → Bağlaç

VI → Bağlaç

ÖĞRENME KÖŞESİ

1. Mars yüzeyinde on yıllardır görev yapan robotlar gösterdi ki Mars'ın ilk koşulları bugünden çok daha farklıydı. Daha kalın bir atmosferi vardı, böylelikle daha sıcaktı, üzerinde sıvı suyu tutabiliyordu ve büyük ihtimalle yaşam da vardı. Uzun yıllar boyunca Mars'a Dünya'dan gidip orayı kirletebilecek mikroorganizmalar konusunda çok dikkat edilse bile yakın zamanda başlayacak insanlı misyonlar nedeniyle en büyük sorularımızdan birisi olan Mars'ta hâlen yaşam var mı ya da eski Mars'ta yaşam var mıydı sorularına cevap bulabilmek için artık zaman daralıyor.

Yukarıdaki parçayı öğrencilerine veren Gonca Öğretmen, bu parçadaki bağlaçları öğrencilerinden bulmalarını istemiştir.

Binnaz: "gösterdi ki" ifadesindeki "ki"

Pakize: "ihtimalle" ifadesinde ek hâline dönmüş "-le"

Behçet: "edilse bile" ifadesindeki "bile"

Behzat: "ya da"

Melike: "yaşam da vardı" ifadesindeki "da"

Öğrencilerden hangisi konuyla ilgili doğru örnek vermemiştir?

- A) Binnaz B) Pakize C) Behçet
D) Behzat E) Melike

2. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Cephede bulunduğumuz zaman, Ziya Gökalp'in yazdığı, beyannameyi andıran bir yazıyı okumuştuk. Orada her şey ne kadar basit düşünülüyordu.
- B) Bu ne saf bir hayal fakat ne hazin bir buyruktu. Bir boşluk, mutlak bir görüşsüzlük örneği olarak karşımızda duruyordu.
- C) Yahut da, ben idrakimi, heyecanımı kaybetmiştim. Çünkü cephede, günden güne azalan kuvvetimiz beni bu duruma itiyordu.
- D) O zaman, hayalinde bir üniversite şehri tasavvur etti. Fakat bu üniversite şehrini bu bozkırda koyacak yer bulamadı.
- E) Bu açıklama bana biraz rahatlık verir gibi göründü. Hatta bir aralık ben de böyle bir bilgi yapısının hiç olmazsa küçük bir medresesini acaba bulunduğum yerlerde kurabilir miyim diye düşündüm.

HOCAM

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

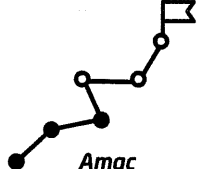
3. **2022 - MSÜ İKİZİ**
- (I) Her şey görmekten ibarettir. (II) Görmek ama doğru görmekle. (III) Ustalarının gözüyle değil kendi gözleriyle ve doğru görebilmek için daha beklemen lazım. (IV) Bir sanatçının orijinalliği, "büyük şeyler"de değil, önce "küçük şeyler"de görülür. (V) Şaheserler, basit konular üzerindeki ayrıntılardan meydana gelmiştir.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde hem edat hem de bağlaç kullanılmıştır?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V
4. Seni kendimden bile sakladım. Sesini dahi yıllarca duymadım. lakin hiçbir şey olmamış gibi davrandım. Evet, bunda benim de suçum var ama sadece seni düşündüm.
- Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V
5. "Edatlar diğer sözcüklerle anlam ilgisi kuran sözcüklerdir." açıklamasını yapan bir öğretmen öğrencilerinden bununla ilgili örnek vermelerini istemiş ve şu cevapları almıştır:
- Hüseyin:** Deniz gibi engin gözleri pırıl pırıl ışıldıyordu.
Hâle: O da en az senin kadar sevecen ve cana yakındır.
Sunay: Dün akşam çok iyi bir film izledik yalnız biraz uzundu.
Yeliz: Ahmet'e doğru ilerlemeye bile korkuyordu.
Sevda: Son zamanlarda bana karşı davranışları çok değişti.
- Öğrencilerden hangisi açıklaması yapılan konu ile ilgili örnek vermemiştir?**
- A) Hüseyin B) Hâle C) Yeliz
D) Sevda E) Sunay
6. Aşağıdaki cümlelerde geçen "doğru" sözcükleri kullanıldıkları türler bakımından eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?
- A) Doğru insanı bulmak mı bizim derdimiz?
B) Evden okula doğru yönelince her şey değişir.
C) Sen de benimle doğru konuş!
D) Asla doğru yoldan şaşmayacağım.
E) O da doğru söyleyeni sevmeyenlerden.

7. Edatların cümleye değişik anlamlar kattığını ve anlam ilgisi kurduklarını öğrencilerine anlatan Murat Öğretmen; "durum, benzetme, neden - sonuç, şart, yaklaşıklık" anlamlarını tahtaya yazmış ve öğrencilerinden bunların karşısına ilgili örnek cümle yazmalarını istemiştir. Buna göre,
- İşıl:** Sokakta yirmi kadar genç, akşam akşam top oynuyor. (Yaklaşıklık)
Derya: Ertesi gün geri vermek üzere arabasını arkadaşına vermiş. (Şart)
Dursun: Sevdiklerini son bir kez daha görmek için iki gündür yollara düşmüştü. (Neden - sonuç)
Esin: Yalnızlık, sokak köşesinde bekleyen bir bekçi gibidir, birini gördüğünde hemen ortalığı ayağa kaldırır. (Benzetme)
Ayça: Derhâl, cevabınızı bana posta yoluyla iletiniz. (Araç)
- Öğrencilerin edatların konularına göre verdiği örneklerden hangisi ayraç içinde verilen anlamla uyuşmamaktadır?**
- A) Dursun B) İşıl C) Ayça
D) Esin E) Derya
8. I. Kaç kişinin seni aradığını öğrendin mi? (Sıfat)
II. Hangi evi senden istediler? (Sıfat)
III. Kaçınıcıyı sana vermem istendi konseyde? (Zamir)
IV. Neden gelmedin buraya? (Zarf)
V. O da mı beni aramadı? (Edat)
- Yukarıdakilerden hangisinde soru anlamı veren sözcük türü yanlış verilmiştir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yalnız" sözcüğünün türü yanlış verilmiştir?
- A) Ben de bu işleri yalnız yapıyorum, sen neden üzülüyorsun ki? (Zarf)
B) Yalnız taş duvar olmaz. (Sıfat)
C) Yalnızları hiç sevmem ki ben! (İsim)
D) Seni aradım yalnız numaranı kaydetmedim. (Bağlaç)
E) Adama yalnız ve yaşlı bir adamı emanet ettim. (Zarf)

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

Edat - Bağlaç - Ünlem

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre 8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangileri bağlaçtır?

CEVAPLAR

- Makale ve fıkra, denemeye göre bile daha yüzeysel mi yazılır?
I II III IV V
- Bir kitap derin olmamalıdır ama makale gibi de kısa olmamalıdır.
VI VII VIII
- Deneme ise yüzeysel olabilir.
IX

I - III - VI - VIII - IX → Bağlaç

II → Edat

IV → Zarf

V → Edat

VII → Edat

TRANSFER KÖŞESİ

1. Ailenin çocuğu ile etkili iletişim kurabilmesi için çocuğunu dinlemesi, anlaması, olduğu gibi kabul etmesi gerekmektedir.
I III
- Çocuklara bu şekilde davranıldığında çocuk kendisini değerli görür ve bu çocuğun gelişimi için önemli bir adım olur. Etkili iletişim temel taşlarından biri edilgen dinlemedir. Edilgen dinlemede; anne, baba kendi görüşlerini iletmek yerine onay tepkilerini kullanır ancak tamamen susmadan, göz teması kurarak çocuğun konuşmaya teşvik edilmesi amaçlanır.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerde geçen sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümleye "birlikte" anlamı katmıştır.
- B) II. "amaç" anlamı taşımaktadır.
- C) III. cümlede "benzer, aynen" anlamlarını taşımaktadır.
- D) IV. cümleye "neden - sonuç" anlamı katmıştır.
- E) V. cümleye "fakat, ama" anlamlarını katmıştır.

2. Öğrencilerine "gibi, için, ile, kadar, göre" sözcüklerini veren bir öğretmen onlardan içinde edat olan cümleler yazmalarını istemiştir.

- I. Her zaman olduğu gibi dost canlısı, sevecen tavırları herkesin takdirini toplamıştı.
- II. Yazdıklarını kimsenin görmemesi için çalışmalarını büyük bir gizlilikle yürütüyordu.
- III. Babasıyla kardeşi, piyangodan çıkan parayı bankaya yatırmıştı.
- IV. Bizim kadar kıdeme sahip olsun da ondan sonra yanıma gelsin.
- V. Boyu, Ahmet'e göre biraz daha uzundu ama giydiği kıyafetlerden belli olmuyordu.

Buna göre numaralanmış cümlelerden hangisinde içerisinde edat olan bir cümle yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

3. (I) Duhem'in bilim tarihi ve felsefesine yaptığı en önemli katkı, onun kuramların sınanması, yanlışlanmasıyla ilgili görüşüdür. (II) Duhem'in asıl önemi ise kesin yanlışlamanın yöntemsel olarak olanaksız olduğunu fark etmesinden gelir. (III) Yöntemsel kararların iki türünden ilkinde, deney yapılır; kuramın belli bir varsayımını değiştirmeye karar verilir. (IV) İkincisinde, bilim adamları topluluğu tüm kuramı yanlışlamak için sağduyularıyla karar verirler. (V) Buna göre belli bir kuramın, varsayımın yanlışlanması esasen yöntemsel olarak uylaşımcı kararlara bağlıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde edat ya da bağlaç yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Kokunu yastıkla anarım derinden.
II. Vatan için buna da katlanırım.
III. Yeter ki kurtulsun şanlı milletim!
IV. Yoksa senin gibi bir adamı kim gönderir savaşa?
V. Su misali geçer ömrüm bu düşünceyle.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı dizede edat kullanılmıştır.
B) II numaralı dizede edat "uğruna" anlamı vermiştir.
C) III numaralı dizede bağlaç kullanılmıştır.
D) IV numaralı dizede edat grubu zarf görevli kullanılmıştır.
E) V numaralı dizede iki farklı edat kullanılmıştır.

5. Baskın geçtikten sonra biz, iki arkadaş, bir toprak dama çekildik. Bu damlar, insanlar ile hayvanların bir arada yaşamaları için yapılmıştır. Doğu Anadolu'da bunlar, bir tepenin eteğine veya bir düzlüğün ortasına, birbirine arka vererek kurulur. Öyle ki bu dört köşe, penceresiz toprak yapıların hangisinin nerede başladığı, nerede bittiği bilinmez. Karşıdan ancak bir takım kapı oyukları görülür. Üzerleri düz bir meydan gibi olmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri edattır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) II ve V

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ünlem türünden bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Lütfen beni dinle, yeter
B) Vah sizlere bu değeri verene
C) Onu da tanıyamadın ha, daha ne diyeyim ki
D) Çok da çalıştı ama olmayınca olmuyor
E) Hey gidi günler hey, çok özledim

7. I. Seni gördüğü için kaçmış.
II. Onu görebilmek için buralara kadar geldi.
III. Kemal için çok zayıf dediler.
IV. Çok yemediği için o da zayıfladı sonunda.
V. Gücünü göstermek üzere o da meydana çıktı.

Görüldüğü gibi ilgeçler cümleye değişik anlamlar katar.

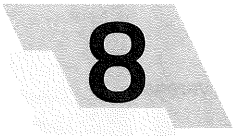
Yukarıdaki numaralanmış cümleler ilgecin kattığı anlam bakımından ikili eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem bağlaç hem de edat vardır?

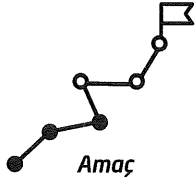
- A) Öyle yalnız kaldım ki hayatımda
Kimi gün öldüm kimi gün ilah oldum
B) Suları düşünürüm nazlı nazlı kıvrılan
Akışını seyretsem sanki durmuştur zaman
C) Beni içine aldın dağ gibi
Doldun gözlerime bir rüya gibi
D) Bir esmer kız severdin
Şiirler gibi, minyatürler gibi ince
E) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Sözcük Türleri

Amaç

Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre

8 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / KARMA

"SÖZCÜK TÜRÜ" denildiği zaman aklınıza şunlar gelecek:

İSİM

SIFAT

ZAMİR

ZARF

EDAT

BAĞLAÇ

ÜNLEM

FİİL

1.

ÖSYM

2019 - TYT

Azıcık esinti olmasa insanı eritecek kadar sıcak bir
I II
İstanbul gününde şehrimin yağmurlarını özleyerek
Tophane-i Amire'deki Büyük Ustalar Sergisi'ne doğru
yol alıyorum. Rönesans'ın üç büyüğü Leonardo,
III
Michelangelo ve Raphael... Nasıl olmuş da üçü aynı
IV
zamanda, aynı coğrafyada yetişmiş?

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü
aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak
verilmiştir?

I	II	III	IV
A) Zarf	Edat	Sıfat	Zamir
B) Sıfat	Edat	İsim	Zarf
C) Sıfat	Zarf	Zamir	Edat
D) Zarf	Bağlaç	İsim	Sıfat
E) İsim	Bağlaç	Zamir	Zarf

2.

2023 - MSÜ İKİZİ

2004 yılında Peru'da Napo Nehri yakınlarında, yaklaşık
13 milyon yıl önce yaşadığı düşünülen bir dev yer tembel
hayvanına ait kemik fosili bulundu. Bu fosilin pek ilginç
I II
özellikleri, üzerindeki dış izleriydi. Ancak bu izlerin hangi
III IV
hayvana ait olduğu bilinmiyordu. Ardından fosil, Peru'daki
Lima Doğa Tarihi Müzesinde koruma altına alındı. Bu
tarihten sonra ABD, Fransa ve Peru'dan bir grup
araştırmacının yaptığı çalışmalarla o döneme dair daha
fazla bilgi edinildi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü
aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) İsim - sıfat - zarf - sıfat
- B) Sıfat - isim - sıfat - isim
- C) İsim - zarf - sıfat - sıfat
- D) Sıfat - zamir - zarf - isim
- E) Zarf - sıfat - zarf - sıfat

SÖZCÜK TÜRLERİ - KARMA

3.

ÖSYM

2022 - KPSS LİSANS

Sonbaharda İstanbul, bir ressamın paleti kadar renklidir.
I
Kuruyan yapraklar bulutları, bulutlar da denizi rengârenk
II
boyar. Bir de lodos çıkmışsa insanın başı döner bu
III
cümbüşün içinde, kendini sokaklara atıveresi gelir.
Martılar, adaları çağırır kendine.
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Edat - zarf - sıfat - zamir
- B) Bağlaç - sıfat - zamir - zarf
- C) Edat - sıfat - isim - sıfat
- D) Bağlaç - zarf - zamir - sıfat
- E) Zarf - sıfat - zarf - zamir

5.

2021 - MSÜ İKİZİ

Ay ile Dünya arasında bir çekim söz konusudur. Ay,
I
Dünya'nın çevresinde dönerken yerkürenin bir yüzü Ay'a
II
daha yakındır. Ay'a yakın yerdeki sular Ay tarafından kendine doğru çekildiğinde kabaran suların arkasında bulunan boşlukları yanlardan gelen sular doldurur. Böylece Dünya'nın Ay'a bakan yüzeyinde sular yükselirken diğer yerlerde alçalır. Ay'ın hareketlerinden neden okyanusların
III
etkilendiği, hangi nedenlerle okyanus hayatını etkilediği
IV
ise Ay'ın çekim gücü ve doğanın buna uyum sağlamasıyla ilgilidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Edat	İsim	Zamir	Sıfat
B)	Sıfat	Sıfat	Zarf	Zamir
C)	Bağlaç	İsim	Zarf	Sıfat
D)	Edat	İsim	Zamir	Zarf
E)	Bağlaç	Sıfat	Sıfat	Zarf

4.

2022 - TYT İKİZİ

Abdülhak Hamit Tarhan'ın adı anıldığında, onun *Makber* adlı eserinden mutlaka bahsedilir. *Makber*'i Hamit ile
I
böylesi birleştiren esas niteliklerinden birisi şüphesiz ki
II
beraberinde getirdiği şekil ve konu yeniliğidir. Bunun yanında ölüme karşı duyulan üzüntü, öylesine acı bir
III
feryada dönüşür eserde.
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Zarf - sıfat - edat - sıfat
- B) Sıfat - zarf - bağlaç - zarf
- C) İsim - sıfat - zamir - isim
- D) Zarf - isim - sıfat - zarf
- E) Sıfat - zarf - zarf - sıfat

6.

ÖSYM

2018 - KPSS LİSANS

Çok sevdiğiniz insanlar hakkında konuşmak zordur.
I
Sevginiz öylesine taşar ki kalbinizden yükselen heyecan
II
dalgası nefesinizi keser. Kelimeler dilinizden bir türlü dökülmez, dışarıdan bakana anlamsız gelecek birtakım
III
jest ve mimiklere dönüşür. En azından benim için böyledir bu.
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Zarf - zamir - sıfat - sıfat
- B) Sıfat - zamir - zarf - sıfat
- C) Zarf - zarf - sıfat - zamir
- D) Zarf - edat - sıfat - zamir
- E) Sıfat - edat - zarf - sıfat

ARISTOTELES

**İradene hakim,
vicdanına esir ol.**

ARISTOTELES

FİİL (EYLEM)

FİİL (EYLEM)

gel - miş - im	→ 1. tekil şahıs eki
gel - ecek - sin	→ 2. tekil şahıs eki
kal - malı - ∅	
gel - se - k	→ 1. çoğul şahıs eki
al - dı - nız	→ 2. çoğul şahıs eki
sev - miş - ler	→ 3. çoğul şahıs eki

ŞAHİS (KİŞİ) EKLERİ

İşin kimin yaptığını gösterir.

FİİLLERDE KİP

Haber Kipleri

Zaman bildirir.

⇒ Görülen Geçmiş Zaman (-Di)

gel - (di)

⇒ Duyulan Geçmiş Zaman (-miş)

gel - (miş)

⇒ Şimdiki Zaman (-YOR)

gel - i - (yor) (-mAktA)

gel - (mekte)

⇒ Gelecek Zaman (-ACAK)

gel - (ecek)

⇒ Geniş Zaman (-r / AR)

gel - (ir)

⇒ Geniş Zaman Olumsuzu -MAZ

gel - (mez)

Dilek Kipleri

Zaman bildirmez. Tasarı bildirir.

⇒ Gerekliklik Kipi (-malı)

gel - (meli)

⇒ Şart Kipi (-sa)

gel - (se)

⇒ Emir Kipi (∅)

gel - (∅)

⇒ İstek Kipi (-A / -E)

gel - (e)

FİİLLERDE ÇEKİM

Basit Çekimli Fiil

Bir fiilde sadece bir kip ekinin kullanılmasıdır.

gel - (ecek) - siniz

Fiil Kipinde Anlam / Zaman Kayması

Yeni kitabı haftaya çıkıyor.

"çıkacak" olması gerekirken "çıkıyor" olmuştur.

DİKKAT

Anlatım bozukluğu değildir.

Birleşik Çekimli Fiil

(En az iki kip ekinin kullanılmasıdır.)

➤ Hikâye Birleşik Çekim FİİL + KİP + KİP^{-di}
gel + ecek + (ti)

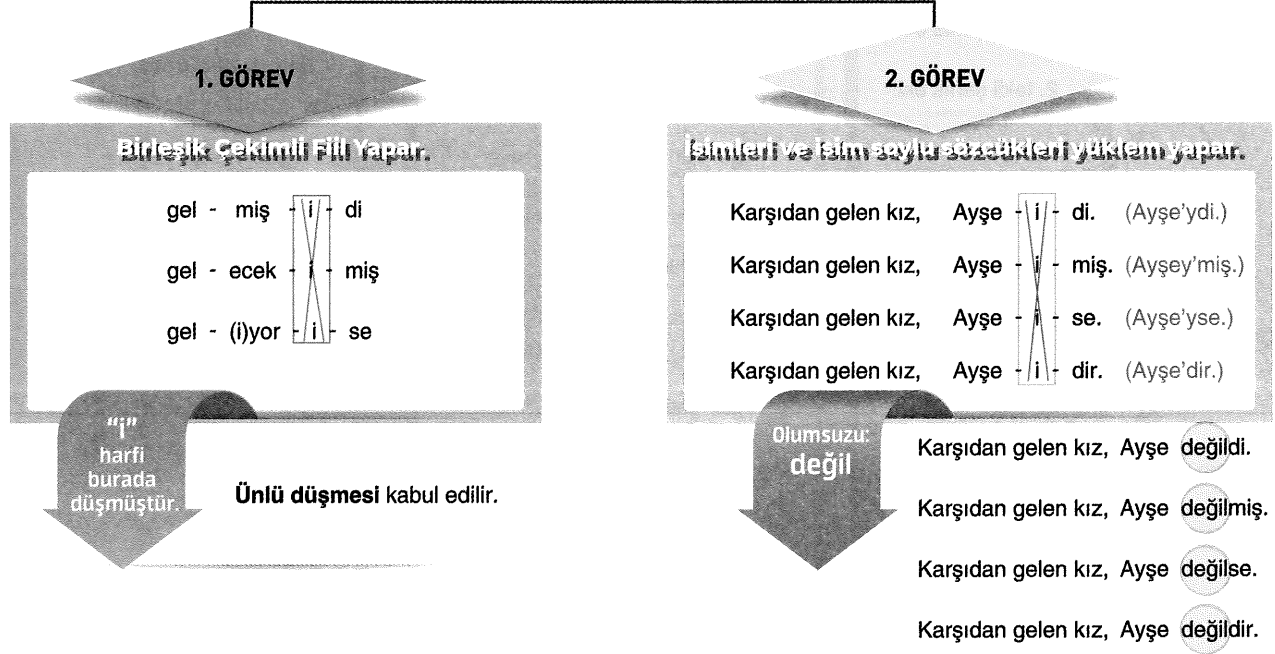
➤ Rivayet Birleşik Çekim FİİL + KİP + KİP^{-miş}
gel + ecek + (miş)

➤ Şartlı Birleşik Çekim FİİL + KİP + KİP^{-sa}
gel + ecek + (se)

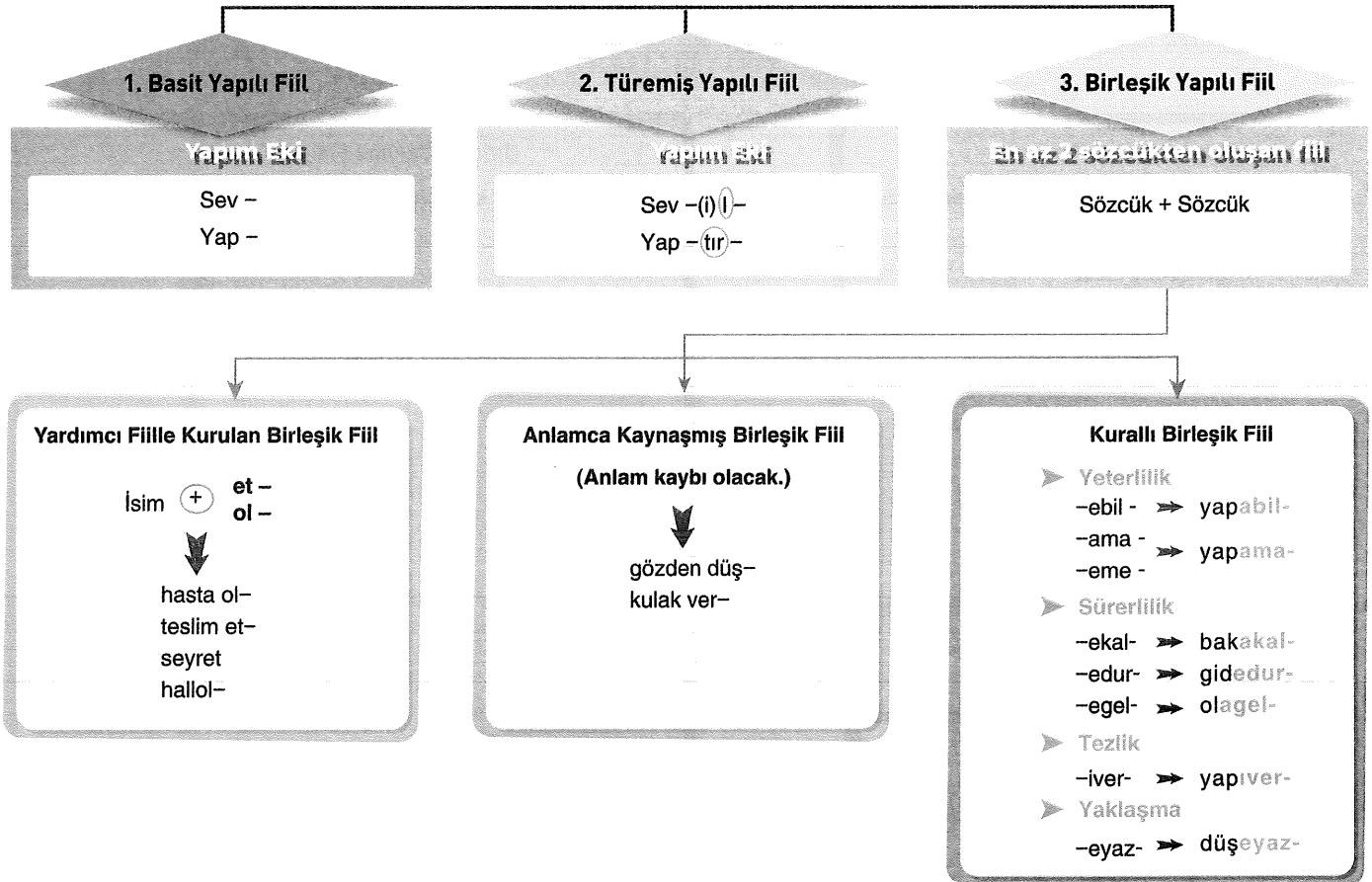
FİİL (EYLEM)

EK FİİL (EK EYLEM)

Ek fiilin cümlede 2 görevi vardır:

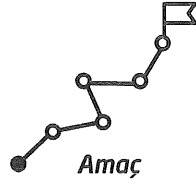
FİİLLERDE YAPI

KAZANIM MERKEZLİ TEST

9

Fiil Çekimi - Kip

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

9

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / FİİL ÇEKİMİ - KİP - KİŞİ

- Seni görürse bana haber ver!

I II

- Adam geldiğinde beni arayacaktı.

III IV

- Acaba onu görmemeli miydi?

V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri birleşik çekimlidir?

I → gör - ür - se

IV → ara - (y) - acak - tı

V → gör - me - meli miydi

KEŞFET KÖŞESİ

1. "Gel!" demek istedi

Sana "Koş!" diye seslendi.

Ama diyemedi

Çünkü korktu

Yukarıda geçen altı çizili fiillerin kipleri sırasıyla aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Emir kipi - Görülen geçmiş zaman - Emir kipi - Görülen geçmiş zaman - Görülen geçmiş zaman
- B) Emir Kipi - Görülen geçmiş zaman - İstek kipi - Görülen geçmiş zaman - İstek kipi
- C) Emir kipi - Duyulan geçmiş zaman - İstek kipi - Duyulan geçmiş zaman - Emir kipi
- D) Emir kipi - Öğrenilen geçmiş zaman - Emir kipi - İstek kipi - Öğrenilen geçmiş zaman
- E) Emir kipi- Duyulan geçmiş zaman - İstek kipi - Görülen geçmiş zaman - İstek kipi

2. Kadir Öğretmen, sınıfta fiil çekimi konusunu işlemiştir. Konunun daha iyi anlaşılması amacıyla sınıfta bir etkinlik yapmak istemektedir. Sınıfa iki renk top getirmiştir. Getirdiği toplardan "kırmızı renkli top" haber kiplerini, "sarı renkli top" dilek kiplerini belirtmektedir. Öğretmen bir cümle kuracaktır. Öğrenciler de öğretmenin kurduğu cümledeki kipe göre "sarı" ya da "kırmızı" topu eline alacaktır.

Etkinlik başlar:

Öğretmen: Yine bir kavram hakkında bilgi vereceğim.	İlyas: Kırmızı
Öğretmen: Kimseyi ondan ayırmamalıyım.	Aslı: Sarı
Öğretmen: Kimseye güvenme, hep mutlu ve pozitif olmaya çalış!	Necati: Kırmızı
Öğretmen: Derdini dün de anlatmış ama kimse dinlememiş.	Münir: Kırmızı
Öğretmen: Sevginin aslının ne olduğunu bir gün öğrenir.	Ali: Kırmızı

Hangi öğrenci hatalı topu eline almıştır?

- A) İlyas B) Aslı C) Necati
- D) Münir E) Ali

FİİL ÇEKİMİ - KİP - KİŞİ

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde fiil kişi yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Adamı da buraya getirecekti.
- B) İki saattir burada seni bekletiyor.
- C) Keşke yanımda Berfin de olsaydı.
- D) Bugün de yanıma gele bari.
- E) Adama da bunları seyrettirin.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde eylem kipinde anlam kayması vardır?

- A) Dediklerimi yapınız, araba iki saate kadar hareket ediyor.
- B) Adamı senden önce de ben aradım ama bulamadım.
- C) İnsanı insan yapan en önemli şey vicdandır.
- D) Herkes başarılı olmak için dediklerimi yapmalıdır.
- E) Adamı görür görmez aramalısın ki sana değer versin.

5. Kendimi sana adadımI
Sevinmiş çocuklar gibiII
Zamana adanmış sözler gibiIII
Her şeyi verdim sanaIV
Mutluluk, herkesin geleceğidir

V

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangileri çekimli fiildir?

- A) Yalnız I
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) II ve III
- E) III ve V

6. Fiillere haber ya da dilek anlamı katan unsurlara "kip" adı verilir. Haber kipleri zaman anlamı verirken dilek kipleri tasarlama ya da tasarı anlamı verir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi tasarı anlamı vermektedir?

- A) Her gün buraya iki yüz insan gelir.
- B) Yanındakileri bugün bu harabeye getir.
- C) Sen de onu burada her gün anlatmaktasın.
- D) Gül fidanını bana bugün getirecektir.
- E) Düşüncelerini açıklamaktan hiç korkmaz.

7. I. Eylemin söylendiği anda yapılmakta olduğunu bildirir.
- II. Eylemin her zaman veya genellikle yapıldığını bildirir.
- III. Söz önce, eylem sonradır. Eylem sözden sonra yapılır.
- IV. Eylem önce yapılmıştır ama anlatış sonra gerçekleşir. Söz söyleyen olaya tanıktır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki öncüllerde bilgi verilen bir kiple çekim yapılmamıştır?

- A) Tam kırk yıl önce bu cinayet burada işlenmiş.
- B) Seni gören herkes bu olayın gerçekleştiğini anladı.
- C) Seni herkes gibi ben de görüyorum.
- D) Sınavı kazanmak için çalışırım ki ben.
- E) Bunu sen de anlayacaksın.

8. Haber var,
Ötenin ötesinden.
Dudaklarda şarkılar,
Kurtuluş bestesinden.Biz geldik, bilen bilsin
Gönül gönül girilsin
İnsanlar devşirilsin,
Sonsuzluk destesinden

- I. Emir kipiyle çekimlenmiş eylem
- II. İstek kipiyle çekimlenmiş eylem
- III. Görülen geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiş eylem

Bu dizelerde, verilen öncüllerdekilerden hangilerinin birden çok örneği vardır?

- A) I ve III
- B) I ve II
- C) Yalnız I
- D) Yalnız III
- E) I, II ve III

9. Dersinde kip (anlam) kayması konusunu işleyen öğretmen tahtaya şu örnekleri yazmıştır:

- I. Aytaç Medyanın yeni filmi önümüzdeki ay çıkıyor.
- II. Bu kanun önümüzdeki hafta duyurulur.
- III. Konuşmalarımda sürekli bir hata arar ve beni sinirlendirmek için elinden geleni yapar.

Numaralanmış örneklerden hangileri bu konuya örnek olarak gösterilmiştir?

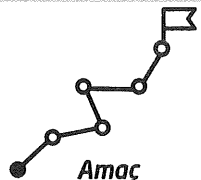
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

KAZANIM MERKEZLİ TEST

7

Fiil Çekimi - Kip

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 7 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

KEŞFET KÖŞESİ

BASİT YAPILI FİİL	≠	BASİT ÇEKİMLİ FİİL	≠	BİRLEŞİK YAPILI FİİL	≠	BİRLEŞİK ÇEKİMLİ FİİL
ver-		ecek		yardım et-		ecek - ti
gel-		meli		kulak ver-		ecek - miş
Yapım eki almamış ve		1 kip eki almış fiil		yapabil-		ecek - se
1 sözcükten				yapama-		miş - sa
oluşan fiil				yapıver-		miş - se
				bakakal-		miş - tı
				bakadur-		acak - miş
				olagel-		miş - se
				düşeyaz-		miş - tı
				En az 2 sözcük		En az 2 kip eki

1. Sandalıyı bırakmıyorsun
I
Silinmiş dönüp baktığım iz
II
Çoktandır kaybettiğim arzu
III
Boşuna çırpındığım deniz
IV
Dudağımı ıslatan zemzem
V
Testinde çökmesin dibe
VI
Rüzgârla dağılacaksın madem
VII

Bu dizelerdeki numaralandırılmış sözlerden hangileri çekimli bir eylem değildir?

- A) II, III ve IV B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) I ve IV

2. Dünyanın gelişiminden insanlığa kadar yerkürede doğa bilimlerinin yaşama adaptasyonuna burada ayrı bir parantez açayım. Dünyamızın tarihi, yerküre katmanlarına işlemiş olarak kaydedildi. Güneş sistemimizin ve evrenimizin tarihi, o sistemler içinde çeşitli şekillerde kaydedilmiş. Günümüzden 50 yıl geriye gidecek olursak elektronik teknolojisine ait ürünlerin yok olduğu bir dünyada yaşıyorduk ve bu teknolojilerden yoksun olduğumuzun farkında bile değildik. Bir saatte yapılacak işi aylarca süren bir zamanda yapıyorduk. Peki, şimdi ne yapıyoruz?

Bu parçada geçen çekimli fiiller aşağıdakilerden hangisiyle eşleştirilemez?

- A) İstek kipiyle çekimlenmiş fiil
B) Görülen geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiş fiil
C) Duyulan geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiş fiil
D) Emir kipiyle çekimlenmiş fiil
E) Şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiş fiil

HOCAM

FİİL ÇEKİMİ - KİP - KİŞİ

3. İş, oluş, durum ve hareket bildiren sözcüklere fiil (eylem) denir. Anlamlarına göre fiiller; iş/kılış fiilleri, oluş fiilleri ve durum fiilleri olmak üzere üç grupta incelenir.

- I. Hiç yılmadan, bıkmadan yıllarca kitap okudu.
II. Dün gece yalnız olduğum için erkenden uyudum.
III. Ahmet Bey'in saçları bu yıl epey ağardı.

Numaralanmış cümlelerdeki çekimli fiillerin anlamsal özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	İş / kılış	Oluş	Durum
B)	İş / kılış	Durum	Oluş
C)	Durum	Oluş	İş / Kılış
D)	Durum	İş / kılış	Oluş
E)	Oluş	İş / kılış	Durum

4. Çekimli fiiller, taşıdığı kip sayısına göre basit çekimli fiil ve birleşik çekimli fiil olmak üzere ikiye ayrılır. Basit çekimli fiiller bir adet kip eki alırken birleşik çekimli fiiller iki adet kip ekiyle çekimlenir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi birleşik çekimli fiildir?

- A) İki yıl önce bu kitabı Halep'te yazmış.
B) Divan edebiyatını önceleyen bir sanatçı olarak tanındı.
C) Tanzimat Dönemi'nde iki roman ve üç hikâye yazmıştı.
D) Sessizliğin sesini duyduğu için mutlu olmuş.
E) Servetifünun Dönemi'nde bu kadar eseri tasnif etti.

5. Onu sen de yanına alasin.

Yukarıdaki cümlelerin eyleminde kullanılan kip ve kişi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

	KİP	KİŞİ
A)	Emir kipi	2. tekil kişi
B)	İstek kipi	2. çoğul kişi
C)	Şart kipi	2. çoğul kişi
D)	İstek kipi	2. tekil kişi
E)	Şart kipi	2. tekil kişi

6. Haber kipleri ve dilek kipleri ayırımı yaptırmak isteyen bir öğretmen tahtaya şu cümleleri yazmıştır.

- I. Gözlerini dünyaya fakirlik içinde açmış galiba, herkese yardıma koşuyordu.
II. Bayram sabahı yanıma gelse büyüklerimizin elinden öperiz.
III. Yarın tüm işlerinizi bırakın, bir an önce buraya gelmelisiniz.
IV. Yaptığı hareketlerle bir çocuktan ziyade büyük bir adammış gibi davranıyordu.
V. Böyle her şeyi elde etse bununla işimiz zor.

Numaralanmış cümlelerden hangileri dilek kipleriyle ilgili bir grupta kullanılamaz?

- A) I ve III
B) II ve III
C) I ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

7. I. Mutsuzluk gülümseyerek gelir, adıyla süslenmiştir; Banlıyo treninde rastladığımız
II. Sınav saatini kaçırmış liseli kız, Hep kazanırsın ey çözümsüzlük!
III. Ey otobüssever ey Troya yolcusu! Anımsarsın günlerce konuşup durmuştuk
IV. O İB (ipek böceği) sesli kadını; Birinin Grönland'ı olmaya hazırlanıyordu.
V. İki çay söylemiştik orda, biri açık, Keşke yalnız bunun için sevseydim seni.

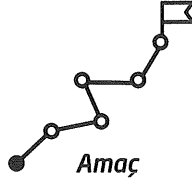
Yukarıdaki dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II numaralı dizelerde haber kipiyle çekimlenmiş fiil kullanılmıştır.
B) I numaralı dizelerde bildirme eki kullanılmıştır.
C) III numaralı dizelerde dilek kipi kullanılmıştır.
D) IV numaralı dizelerde birleşik çekimli fiil vardır.
E) V numaralı dizelerde birden fazla birleşik çekimli fiil kullanılmıştır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

6

Ek - Fiil

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

6

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / EK - FİİL

EK-FİİLİN 2 GÖREVİ

KEŞFET KÖŞESİ

1. Birleşik çekim yapar:

Ahmet buraya gel - ecek - İ - di.
Ahmet buraya gel - ecek - İ - miş.
Ahmet buraya gel - ecek - İ - se.

2. İsimleri ve isim soylu
sözcükleri yüklem yapar:

Çalışkan öğrenci, bu çocuk - İ - di.
Çalışkan öğrenci, bu çocuk - İ - miş.
Çalışkan öğrenci, bu çocuk - İ - se.

ETKİNLİK 1

- Kimse beni sevmiyordu ama herkes benimle çalışmaya mecburdu.
- Adamı görürsen bana da haber vermeliydin.
- O iyi bir öğrenci.
- Onu görmüş müydün?
- Kimseye haber vermeden gelen, bu çocuk değildi.

Bu öncüllerdeki ek-fiilleri bularak görevlerini yazınız.

CEVAP:

- I. sevmiyor du → Birleşik çekim yapma görevi
(sevme - yor - i - di)

mecburdu → İsimleri yüklem yapma görevi
(mecbur i - di)

- II. gör - (ü)r sen → Birleşik çekim yapma görevi
(gör - (ü)r - i - se - n)

ver - meli - y - di - n → Birleşik çekim yapma görevi
(ver - meli - i - di - n)

- III. öğrenci - dir → İsmi yüklem yapma görevi

- IV. görmüş - müydün → Birleşik çekim yapma görevi
(gör - müş - mü - i - di - n)

- V. çocuk değildi → İsmi yüklem yapma görevi
(değil: Ek-fiilin olumsuzu)

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki tabloda uygun yerlere tik atınız.

Cümle	Ek-fiilin Görevi	
	İsim Soylu Sözcüğü Yüklem Yapmak	Birleşik Çekim Yapmak
I. Ben de <u>vazgeçmeyecektim</u> .		
II. O bir <u>insan</u> .		
III. <u>Gelmiş</u> miydiniz?		
IV. Sen bir <u>öğrenciydin</u> .		

CEVAP:

- I. Birleşik çekim görevi

II. İsmi yüklem yapma görevi

("-dır/-dir" ek-fiilin geniş zamanıdır ve düşülebilir.)

O, çok iyi bir öğretmen ~~X~~

Ali, tam benim istediğim adam ~~X~~

- III. Birleşik çekim yapma görevi

- IV. İsmi yüklem yapma görevi

EK - Fiil

1. Modern Türk şiirinin seyrine bakıldığında birçok şairin tasavvufi geleneğe yer verdiği görülmektedir. Fakat bunların büyük bir çoğunluğu tasavvufu yalnızca yararlanılacak entelektüel ve estetik bir kaynak olarak görmüştür. Bundan dolayı bu şiirlerde hikmetle bir ilişki kurma veya tasavvufu özümseme amacı güdülmüştür. Tasavvufi kültür yükünden ödünç aldıkları öğeleri modern metinlere taşımak böylelikle şiirlerini kültürel bir arka planla süslemek, bütün gayeleri olmuştur. Böylece şiir, birçok öge kazanacaktı.

- I. kazanacaktı
II. yararlanılacak
III. bakıldığında

Bu parçada geçen yukarıdaki numaralanmış kelimelerden hangileri ek-eylem almıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

2. Güzel sanat eserlerinin ve bu bütünün bir şubesi durumunda olan edebiyatın konusunu insan oluşturmuştur. Heykelde mermer, mimaride taş, resimde renk, edebiyatta söz insanın kendisine ve çevresini anlama tarzına, yorumlayışına göre şekil alır. Güzel sanat eserleri üzerinde söz söyleyebilmek, yazı kaleme alabilmek için insan denen varlığı anlamının anlamı büyüktür. Bu sebeple insana ait özelliklerin iyi analiz edilmesi çok mühimdir.

Bu parçadaki ek-eylemler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) oluşturmuştu - anlamaya - yorumlayışına
B) mühimdir - büyüktür - oluşturmuştu
C) söyleyebilmek - yorumlayışına - mühimdir
D) alabilmek - anlamının - anlama
E) yorumlayışına - söyleyebilmek - edilmesi

3. Tatil anlayışının güneş, deniz, kum üçgenine hapsediği günümüzde Akdeniz'i alternatif gezilerle keşfetmek isteyenlerin uğraması gereken ilk yer Çıralı'dır. Dağların çevrelediği bir sahilin kenarına kurulu Çıralı, Akdeniz'in farkına varılamamış güzelliklerini barındırıyor. Yer altından sızan gazın tutuşturduğu Yanartaş, Çıralı'yı birçok efsanenin de beşiği yapmıştı. Burayı görünce anlıyor insan. Çıralı'nın üst kısmında eşsiz yerleri görünce keşke daha önce görseymişim diyeceksiniz.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi ek-eylem almamıştır?

- A) tutuşturduğu B) Çıralı'dır
C) barındırıyor D) yapmıştı
E) görseymişim

4. Ad soylu sözcükler ek-eylem almadan da yüklem olur. Bu sözcükler ek-eylem almış kabul edilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi verilen açıklamaya uygun kullanılmıştır?

- A) Burada üç ay kalır, sonra İstanbul'a geçer ve orada kendini Türk diline adar.
B) Meraların açık yeşili, kıvrılarak uzanan alçak tepeleri insanı cezbediyor.
C) Zaman ve hava müsait olur olmaz Şark'a yolculuk yeniden başlayacak.
D) Bozkır hayatının tüm zorluklarına rağmen burada olmak güzel.
E) Önceden duymuş olduğum bu kelimenin manasını, çok sonraları öğrendim.

5. I. Edebî amaç, eserlerin akıcılığı ve dilin canlılığı nedeniyle kendisini okuyucuya kolay kolay hissettirmez.
II. Bilmek için bilginin metodolojik olarak elde edilmesi MÖ VI. yüzyıla dayandırılmıştır.
III. Batı felsefesinin kaynaklarından biri de Antik Yunan dünyasıdır.
IV. Fantastik edebiyat akımından geniş ölçüde etkilenen Hüseyin Rahmi, Doğu medeniyetinden Batı medeniyetine geçişi eserlerine yansıtır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri ek - fiil almıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) Yalnız III E) III ve IV

6. (I) Hâl böyle olunca insanların hayata bu kadar bağlanmalarını gerçekten anlayamıyorum. (II) Birbirini takip eden değişmez gece ile gündüzde, insan ne bulmuştu. (III) Düşünün zevkleri tatmak için insanın sadece beş duyusu vardır. (IV) Fakat acı ve ızdırap insan için yapılmış bir makine, diken elinize batan bir güldür. (V) Bugün büyük bir şair, yarın büyük bir filozof ve nihayet sonunda artık tescilli bir delisinizdir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eyleme yer verilmemiştir?

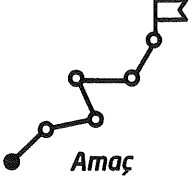
- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Ek-Fiil

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 8 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

- KEŞFET KÖŞESİ**
- I. Beni bu evde anan sadece sensin.
 - II. Kimseyi asla üzmeyeceğim.
 - III. Adamın derdini hep ben anlatırdım.
 - IV. Kimseye bu açıklamayı yapmak zorunda değilim.
- Bu öncüllerdeki cümlelerin hangilerinde ek eylem vardır?

CEVAP

- I. sen - sin → ismi / zamiri yüklem yapma görevi
- III. anlat - (ı)r - (i) - di - m → Birleşik çekim yapma görevi
- IV. zorunda değilim → ismi yüklem yapma görevi
→ değil: Ek - fiilin olumsuzu

1. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde ek-eylem diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) İnsan düşünür.
Sürekli düşünür.
Bu yüzden bir hayvan değildir.
- B) Kimseye yüz veremiyorsan.
Bari aynaya bak.
Bak ki!
Kendine yüz ver.
- C) Bozukluk gelmişse dünyaya,
Kimseye küfretme.
Otur da çare bul.
- D) Sesini duyacaksam senin.
Her şeyi benden bekleme.
Gel de duyur.
- E) Adamı getirecekseniz.
Neden bugün getirmediniz.
Bekletmeyin artık beni.

2. Dersinde ek-eylem konusunu işleyen bir öğretmen şu örnekleri tahtaya yazmıştır:

- I. Balık, çevreyi de aydınlatan ışığın aksiyle süzüle süzüle yüzüyordu.
- II. Yavrularını koruyabilmek için yuvanın en dibine gidip sinmişti.
- III. Aynanın yansımasıyla kendi suretini görmüştü.
- IV. Burası bildiğiniz bir yer değildi.
- V. Masanın üzerinde kimsenin kullanmadığı bir bardak vardı.

Numaralanmış cümlelerdeki ek-eylemlerden hangileri aynı görevde kullanılmıştır?

- A) I ve IV B) I ve V C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

DİKKAT

Sakın soru yanlış deme! Ek-fiillerin görevlerini yanlarına yaz ve seçeneklere geç!

EK - FİİL

3. (I) Hepimiz için çok üzücü bir durum, bir hadiseydi. (II) Ama bu, çok büyük sorun değildi ve çok kolay bir şekilde çaresine bakılabiliirdi. (III) Tabii kolay olmayacak, biraz zorlanacağız ama olsun sonuçta büyük bir sorunun çözümüne yardımcı olacağız. (IV) Zaten birbirimize yardımcı olduğumuz kadariyla insani vasıfları elde etme yolunda birikim sağlıyorduk. (V) Bu birikim de bizi ve bizler gibi düşünenleri geleceğe daha umutla taşıyacaktı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fiile yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Gülüşün hep bir mutluluk, hep bir sevinçtir bana. (II) Ne olursa olsun seninle gülüyorum, gülmüşüm ve gülecekmişim gibi gelir bana. (III) Aldığım nefesi sanki senin sayende alıyordum. (IV) Hani soğuktan kediler birbirine sokulur ya ben de hayallerimde sana öyle sığınmak istiyordum. (V) Sadece istemekle kalmıyor, canı gönülden bunu arzuluyordum diye düşün.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fiil diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ek-eylemin iki görevi vardır ve bunlardan biri, basit çekimli fiillere eklenerek onları birleşik çekimli yapmaktır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek-eylem verilen açıklamaya uygun olarak kullanılmıştır?

- A) Söylediklerine göre onların lafını uzun zamandır takmıyordum.
- B) Elinden geldiğince herkese yardıma koşar, herkese elinden geleni yapar.
- C) Eğer elindekiler çok ağırsa yardım edeyim.
- D) Sevdiklerimizden böyle güzel sözler duymak çok güzel.
- E) Hiçbir zaman senden vazgeçmem.
6. I. Hiçbir zaman anlayamadı onun nasıl teslim olduğunu.
- II. Gelirse hemen bana haber vermelisin.
- III. Unuttuklarını hatırlamak da çok muhteşemdi.
- IV. Bilir miymiş o da bu yaptıklarını!
- V. Gelirdi hiç kimseye haber etmeden.

Yukarıdaki cümlelerden hangisinde ek-fiil kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ek-eylem kullanılmamıştır?**

- A) Yirminci asrın ablak yüzlü feza pilotu
Buldun mu Ay yüzünde ölüme çare otu?
Bir odun parçasına at diye binen çocuk
Başında çelik külah, sırtında plastik gocuk.
Uzakları yenmiş Fatih edasındasın
Dipsizliğin dibini bulmak sevdasındasın...
- B) Bilmediler; kalptedir, kalptedir asıl feza;
Kalptedir, olumsuzluk kefil kutsi imza.
Sayıdan sonsuzluğa sınıf geçirtecek not;
Bizdedir ve bizdedir arşa giden astronot,
Ve mekândan arınmış ve zamandan ilerde,
Fezayı teslim alma sırrı bizimkilerde.
- C) Zeybeğimi bir kaç kızan, vurdular
Çukurda üstüne taş doldurdular
Ya bir de kalkarsa diye kurdular
- D) Kalbim bir çiçektir, gündüzler ölgün;
Gelin, gelin, onu açın geceler!
Beni yâd edermiş gibi, bütün gün
Ötün kulağımda, çın, çın, geceler!
- E) Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum;
Gökyüzünden habersiz, uçurtma uçurmuşum..

8. I. Yalnızım ben kaç yıldır...

II. Nedir bu halkalar?

III. Baksam sana derinden.

IV. Ne oldu ki, anladın mı sen?

V. Zaman, çok gaddar bir şeydir.

Yukarıdaki öncüllerde verilen altı çizili sözcüklerden hangileri ek-eylem almıştır?

- A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II
D) I ve II E) IV ve V

FİİLİMSİLER

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

İSİM-FİİL (Ad-Eylem)

- iş
+ FİİL - me
- mek

İSİM

Yaz - İŞ - inı sevdim.
Yaz - MA - yı sevdim.
Yaz - MAK güzeldir.
FİİL

İsim

DİKKAT

Bir varlığın kalıcı ismi olanlar fiilimsi değil, kalıplaşmış isim sayılır.

dolmuş yağış
dondurma çakmak
sarma döner

SIFAT-FİİL (Ortaç)

- an
- ası
- mez
+ FİİL - ar
- dik
- ecek
- miş

SIFAT

Gül - EN yüz
Öpül - EŞİ el
Dönül - MEZ akşam
Koş - AR adım
Görül - DÜK iş
Sev - ECEK adam
Sev - MİŞ adam

FİİL

Sıfat

ZARF-FİİL (Ulaç, Bağ-Fiil)

- ip - maksızın - dışında
+ FİİL - erek - a - - a - alı
- dıkça - r - - mez - asıya
- madan - ken

ZARF

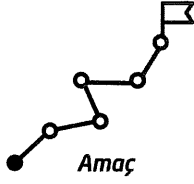
Gör - üp
Koş - arak
Gör - dükçe
Gör - meden
Gör - meksizin
Koş - a - koş - a
Gör - ür - gör - mez
Konuşur - ken
Gör - düğünde
Gör - eli
Doy - asıya
FİİL

Zarf

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Fiilimsiler

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / FİİLİMSİ

Senin geldiğini gören adam Ahmet'i arayıp "Seni görmeye geleceğim." dedi.
Bu cümledeki fiilimsileri bularak türlerini yazınız.

1. geldiğini → SIFAT - FİİL 3. arayıp → ZARF - FİİL
2. gören → SIFAT - FİİL 4. görmeye → İSİM - FİİL

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2022 - MSÜ

Matbaanın icadı, insanların bilgiye erişimini
I
kolaylaştırmıştır. Matbaa sayesinde insanlara değer
katan bilgileri onlarla buluşturacak kitaplar, hızlı ve bol
II
miktarda basılır hâle gelmiştir. Yaşanan bu gelişmeler,
III IV
insanların bilgiye ulaşmasını hayranlık verecek boyutlara
V
taşımıştır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi
fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2025 - MSÜ İKİZİ

Kalabalığın sesi yükseldiğinde kendime sığınırım. Böyle
I
anlarda kelimeler, göz kırmaya başlar. Bir şiirin ayak
II
sesleridir bunlar. İçimde kıpırdayan heyecan, beni
III
bambaşka yerlere götürür. Kelimeler, cümlelere; cümleler
IV
dizelere karışır, sonra durulur. Böyle anlarda kendimi
V
değişime uğramış bir garip gibi hissedirim.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi
değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAM

FİİLİMSİLER

3. ÖSYM

2023 - KPSS LİSANS

Çırak, törpü çizgileriyle ışaretlenmiş tahta parçalarını
I
uzatıyordu fırıncıya. Bütün tahtalar birbirinden farklıydı,
II
tahtalardan kimi yontulmuş kimi dört köşeliydi. Fırıncıda
III
bunların bir kayışa dizilmiş çiftleri vardı. Fırıncı kendi
IV
tahtalarının tepesine yazılmış adı arıyor, müşterilerinki
V
ile karşılaştırıyordu. Müşterilerin tahta parçalarındaki
çentikler ile fırıncıdakiler birbirine tamı tamına uyuyordu;
I, V, X gibi Romen rakamları müşterilerce alınmış ekmeğin
V
ağırlığını gösteriyordu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Seni gördüğünde şaşırmıştı o akşam.

II. Sütle giren huy canla çıkar.

III. Bu kadar olaydan sonra ağlamanın hiçbir anlamı yok.

Yukarıdaki öncüllerde bulunan eylemsilerin türü aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Bağ - eylem	Ortaç	Ad - eylem
B) Ortaç	Bağ - eylem	Ad - eylem
C) Ortaç	Bağ - eylem	Ortaç
D) Bağ - eylem	Ad - eylem	Ad - eylem
E) Ad - eylem	Ortaç	Bağ - eylem

5.

2023 - TYT İKİZİ

(I) Bu dünyada gördüğünüz bütün iyi eserler, iyimserlerin eseridir. (II) Çünkü insan, kötü olunca eser vermesine imkân kalmaz ve bütün işlerin başlangıcı çetin mücadelelerle doludur. (III) En ehemmiyetsiz bir engel karşısında yalınveren kötümser, bir kenara çekilip kara düşüncelere dalarken iyimser adam, o mücadelelerin sonunu görebildiği için engellerin üzerine atılmaktan çekinmeyecektir. (IV) Hayatın engelleri, sonunun daima iyi olacağına inanan insanların güçleri sayesinde ortadan kalkar. (V) "En iyi iş, neşeli bir adamın elinden çıkan iştir." diye bir söz vardır ya işte insan çalışırken neşesini asla kaybetmemeli.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim - fiil hem sıfat - fiil hem de zarf - fiil yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Kök hücreler vücudumuzda bulunan farklılaşmamış, kendi kendini yenileyebilen ve ihtiyaç hâlinde birçok farklı hücreye dönüşmüş hücrelerdir. Embriyonik ve yetişkin kök hücreler olarak iki gruba ayrılırlar. Embriyonik ve yetişkin kök hücrelerde döllenmiş yumurta hücresinin dördüncü veya beşinci gününde blastosit evresinde elde edilir ve vücuttaki tüm hücrelerde farklılaşma kapasitesine sahiptir. Kök hücreler vücutta oldukça az sayıda bulunur. Bu hücreleri bilindik hücre olarak da akılda tutabiliriz.

Bu parçada numaralanmış altı çizili eylemsilerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Dersinde fiilimsi konusunu işleyen Mehmet Öğretmen, öğrencilerinden fiilimsileri cümle içinde kullanmalarını istemiş ve bazı öğrencilerden şu cümleleri dönüt olarak almıştır:

I. **Berke:** Arkadaşının dondurmasını kendi yemiş.

II. **Aysun:** Ayağındaki sakatlık yürüyüşünden de anlaşılıyor.

III. **Celil:** Sıradan meselelerle birbirimizi incitmeyelim.

IV. **Ertuğrul:** Güvenilir biri olmadığından onunla aramızda bir mesafe olmuştur.

Numaralanmış öğrenci cevaplarından hangileri konuyla ilgili bir örnektir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) Yalnız III E) III ve IV

8.

2018 - TYT İKİZİ

(I) Büyükler, bayağıları meclislerine kabul etmez çünkü bayağı, hissetmeyendir. (II) Sevmeyen, sezmeyen, anlamayandır ve akıl doğruyu gösterir; iyi ile kötüyü ayıran ise gönüldür. (III) Büyük ölülerin dostluğuna inanmalı, iyi ile kötüyü birbirinden ayırmalıyız. (IV) Gerçek bilgi, disiplinli ve denenmiş bilgidir; gerçek heyecan imtihandan geçmiş bir heyecandır. (V) İlk coşkunluklar boştur, aldatıcıdır; kapıldınız mı uzaklara sürükler sizi; duygunun asaleti de kuvvet ve isabetindedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi yoktur?

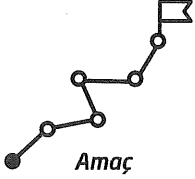
- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Fiilimsiler

Amaç

*Soru Tarzlarına
Aşına Olmak*

Süre

8

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

Sevdadan anlamayanlar, görecek günleri düşündüğünde bile sana koşmak istercesine iç çeke çeke ağlarlar.

Bu parçadaki fiilimsileri türleriyle birlikte yazınız.

CEVAP

anlamayanlar : sıfat-fiil
görecek : sıfat-fiil
düşündüğünde : zarf-fiil
koşmak : isim-fiil
istercesine : zarf-fiil
çeke çeke : zarf-fiil

1.

ÖSYM

2021 - KPSS LİSANS

İnsanların, başlarına gelen iyi veya kötü her olayı
I
Olympos Dağı'ndaki insan görünümlü mitolojik tanrılara
bağladığı dönemde doğan Thales; mitolojiden doğa
bilimlerine geçişin ilk adımlarını atar. Thales; olayların
II
sebeplerini Olympos'ta değil, doğada arayarak tarihe
III
geçer. Döneminde yadırgansa da akla ve somut gözleme
dayandırdığı fikirleri, pozitif bilimlerin atası olarak
IV
görüldüğünü sağlar.
V

Bu parçada numaralanmış fiilimsiler tür bakımından
ikişerli gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2024 - MSÜ İKİZİ

Doğruyu hangi elden görsem sevinçle karşılır; uzaktan
I
kokusunu alır almaz silahlarımı atar, teslim olurum.
Fazla yukarıdan ve insafsız olmadıkça yazılarıma
çatılmasını hoş görmüş, çok kez karşımdakini kırmamak
II
için yazdıklarına istenen biçimi verdiğim olmuştur.
III
Zararıma da olsa eleştirmeciye uysal davranmalıyım ki
IV
beni her zaman serbestçe uyarsın, kendimi düzelteme
V
yardım etsin. Doğrusu çağdaşlarımı böyle bir işten yana
çekmek kolay değil.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri
fiilimsidir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve V E) IV ve V

FİİLİMSİLER

3. ÖSYM 2020 - MSÜ
- Japonya'da Batılılaşma olarak adlandırabileceğimiz Meiji
I
Devrimi'nin genç yöneticileri, ülkelerini dünya lideri
yapacak gücü sağlamak için disiplin, tükenmez bir
II III
bağlılık, fedakârlık ve yaptığı işe kendini adayan çalışma
IV V
tarzı biçimindeki geleneksel samuray değerlerini bu
uğurda çok güzel kullandılar.
- Bu parçada altı çizili fiilimsilerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 2020 - MSÜ İkizi
- İnsanları, doğadaki diğer canlılardan ayıran en temel
özellik düşünmek olduğunu biliyoruz. İnsan, düşünen
ve düşündüklerini gerçekleştiren ya da dillendiren bir
I
canlıdır. Burada, öncelikle ele alacağımız insani faaliyet
II
"dillendirmek" olacak yani düşünülenlerin karşı tarafa
aktarılması için yapılan eylem. Dilin temel tanımına
III
bakıldığı takdirde "Bir çağa, bir gruba, bir yazara özgü
IV
söz dağarcığı ve söz dizimi" olduğunu görüyoruz.
V
- Bu parçada altı çizili fiilimsilerden hangisinin türü farklıdır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bence günlük hayatın delice akışı içinde çoğu zaman cadde koşucusu tarzı yaşamın bize verdiği zararı gözden geçiriyoruz.

- I. Ad - eylem
II. Sıfat - fiil
III. Bağ - fiil

Bu cümlede numaralanmış fiilimsilerden hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Toplamların tarihsel süreçte yaşadığı değişim, günümüz
I
toplamlarını bilgi toplumu olarak nitelendirilen ve sanayi
II
toplumundan oldukça farklı paradigmalara sahip olan yeni bir
toplumsal döneme taşımıştır. Bilgi toplumu, sanayi
III
toplumundan farklı görünen bir toplumsal yapıyı beraberinde
IV
getirmiştir. Bilgi toplamayla birlikte toplamları güçlü kılan şey,
V
bilgi olmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Kapanmasını beklediğin kapıyı kapattığımda ne düşündün? Aklından huzursuzluğun geçtiğini biliyorum ama yine de gülümsemeye çalıştığını tahmin de ediyorum.

Bu parçada geçen fiilimsilerle, fiilimsi türleri eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) kapanmasını - İsim-fiil
B) beklediğin - Sıfat-fiil
C) kapattığımda - Sıfat-fiil
D) geçtiğini - Sıfat-fiil
E) gülümsemeye - İsim-fiil

8. I. Sustukça ben düşlerimde
Dünya sana mı kaldı sandın?

- II. Her güne baktığımda
Üzülüyorum mu sandın?

- III. Sen benden ayrılalı
Ağlıyorum mu sandın?

- IV. Durmaksızın beni üzüyorsun ya
Bıktım mı sandın?

- V. Senin geldiğini
Duymadım mı sandın?

Yukarıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir eylemsi kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST

31

BİLME

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8
Fiilimsiler

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre 8 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

DİKKAT

“-mez, -ar, -ecek, -miş” sıfat-fiil eklerini kip ekleriyle karıştırma!

-mez	Sıfat-fiil	→	Bilinmez işlere girdim.
	Geniş zamanın olumsuzu	→	O da bu saatte uğramaz.
-ar	Sıfat-fiil	→	Koşar adım geldim.
	Geniş zaman kipi	→	Her gün bu caddede koşar.

-ecek	Sıfat-fiil	→	Dövülecek adam mı aradın?
	Gelecek zaman kipi	→	O yarın gelecek.
-miş	Sıfat-fiil	→	Pişmiş aşı su katılmaz.
	Duyulan geçmiş zaman kipi	→	Yemek dün pişmiş.

KEŞFET KÖŞESİ

1. ÖSYM

2021 - MSÜ

(I) Hindistan'da bir kişi Ganj Nehri'nin kıyısında gezinirken suyun üstünde yüzen bir pet şişe buldu. (II) Sıradan görünen bu pet şişenin içinde bir elektronik devrenin bulunduğunu fark edince merakla onu kurcalamaya başladı. (III) Devreye takılı olan sim kartı telefonuna yerleştirerek günlerce internette dolaştı. (IV) Birkaç ay ücretsiz internetin keyfini çıkaran bu kimse, bir süre sonra olayın gerçek yüzünün ne olduğunu anladı. (V) Nehirde karşılaştığı şişe, uzmanlarca sudaki kirliliği ölçmek üzere yürütülen projenin bir parçasıydı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2022 - MSÜ İKİZİ

Ruh hekimlerinin profesyonel yaşamlarını zorlaştıran I
şey, iş tanımlarının anlaşılabilirliği. Özellikle kendilerini
tarif etmeye çabaladıklarında bu durum iyice belirginleşir.
II
Psikiyatrinin teori ve pratiğine dair sorunların kökeninde
deneysel olanla ilişkide olduğu veya olması gerektiği fikri
bulunmaktadır. Bu fikrin daha anlaşılır hâle gelmesi ise
III
belli aşamalardan geçilmesine, dönüşüme ve zaman
IV
alacağına benziyor.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

HOCAM

FİİLİMSİLER

3.

ÖSYM

2020 - KPSS ÖN LİSANS

NASA'nın Jüpiter'i incelemek amacıyla gezegenin
yörüngesine gönderdiği Juno adlı uzay aracı, ağustos
ayının başında önemli bir dönüm noktasını geride bıraktı.
Katede ceği iki yakalama yörüngesinin ilkindeki en uzak
noktaya ulaşan Juno, dev gezegene geri dönmeye
başladı. Apojove adı verilen bu en uzak nokta,
gezegenden 8,1 km uzakta.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük isim-fiil eki almıştır.
B) II. sözcük iyelik eki almıştır.
C) III. sözcük sıfat-fiil eki almıştır.
D) IV. sözcük aitlik eki almıştır.
E) V. sözcük zarf-fiil eki almıştır.

4.

Fotoğrafçılık, kamerayla ışığı hassas bir yüzey üzerine
kaydederek görüntü oluşturmaz. İşlevsel uygulamaları
nedeniyle bir zanaat olduğu gibi estetik yönüyle bir sanat
olarak kabul edilir. Teknik olarak lensler, bir pozlamada ışığa
duyarlı yüzeye yansıyan veya yayılan ışık, odak için kullanılır.
Bir elektronik görüntü sensöründe fotoğraf, her bir piksele
elektrik yüklenmesi ve elektronik olarak bu fotoğrafın
işlenmesi sonucu oluşur. Bilindiği kadarıyla fotoğrafçılık,
makine bulununca keşfedilmiştir.

Bu parçadaki altı çizili fiilimsiler türlerine göre eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

(I) Denge, hareket sisteminin uyum hâlinde çalışması ve hareket etmesidir. (II) Bu uyum, sağlıklı bir insanda vücut gerek istirahat hâlinde gerekse hareket hâlinde geçerli olup her duruma uyulanabilmektedir. (III) Gözlerden, iç kulaktaki denge organından, tüm kaslarımızdan, eklemlerden, iç organlardan uyarılar beyincik denge merkezine gider. (IV) Beyincikteki denge merkezi bunları algılar, işler, hazırlar ve yer gelince bunu kullanır. (V) Bu işlemler çok kısa sürüp bu şekilde vücudumuz her durumda dengede kalır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsiye yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türden fiilimsiler bir arada kullanılmıştır?

- A) Bodrum'un ismiyle özdeşleşen Halikarnas Balıkcısı'nı bilmeyen hemen hemen yoktur.
B) Eldivenleri takıp iyice ağırlaşan oltayı elime almamla oltayı kendime doğru çekmem bir oldu.
C) Denizin hırçınlığı ve azgınlığı kendisiyle uğraşanları ne kadar sert ve güçlü yapsa da denizcinin içindeki o duygusallık her zaman bir yerde gizlidir.
D) Hayatın safran kıyılarında dolaşan, parça parça olan hüznü deniz dalgalarıyla dans ediyordu.
E) Dalıp çıkarken düzenli nefes alıp kalp ritmini ayarladıkça sorun yaşanmaz.

7.

Yara iyileşmesi, travma ile tetiklenen hücrel ve biyokimyasal olayların etkileşimi ile birlikte hasarlanan dokunun yeniden onarılmasıdır. Sağlıklı yara iyileşmesinde doku hasarını ve kaybını en az düzeyde tutma, dokunun neminin korunması, tüm reaksiyonların gerilim kuvvetinin normal düzeyine getirilmesi önemlidir. Özellikle yaşlılarda gençlere oranla daha uzun süren bu dönemde büyüme için salgılanan kallojen lifleri önemlidir. Çünkü yaşla birlikte dokunun yırtılmalarına karşı koyma gücü azalır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

ÖSYM

2019 - MSÜ

Geçmiş, hem uzak hem de sandığımızdan çok daha yakındır. Geçmiş anımsamak kolay, hesabını vermek zordur. Bilinçaltımızdaki yalnızlığa kapılmadan önce yaşadığımız günler çoktan nostalji hâline gelmiştir. Bu nedenle insanlığın, zamanın geçtiğini hatırlatacak yeni buluşlara gereksinimi olmuş her zaman.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

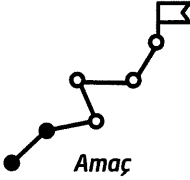
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

6

Fiilimsiler

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

6 Dakika

SÖZCÜK TÜRLERİ / FİİLİMSİLER

Fiilimsi eklerini alan her sözcük fiilimsi değildir. Bu ekleri alan sözcükler eylem anlamını yitirip kalıplaşmış sözcük de olabilir. O zaman fiilimsi sayılmaz. Cümlelerin anlamından bunu çıkarabiliriz.

- Sana bu konuyu **danışmaya** geldim.
→ Fiilimsi (İsim - fiil)
 - Hastanedeki **danışmaya** sor.
→ İsim (Kalıplaşmış isim)

- Bahçeyi **kazmaya** gittim.
→ Fiilimsi (İsim - fiil)
 - **Kazmayı** küreği alıp gitmiş.
→ İsim (Kalıplaşmış isim)

1. Kadir Öğretmen sınıfta "fiilimsi" konusunu işler. Konunun daha iyi anlaşılması için sınıfta bir etkinlik yapmak ister. Etkinlik için sınıftan beş öğrenci seçilir. Bu öğrenciler, içinde fiilimsi olan cümleler kurar. Bu öğrencilerin karşısına da beş öğrenci daha seçilir. Onlar da kurulan bu cümlelerle ilgili yorumlar yapar:

1. öğrenci: Senin bu konuda söylediklerin anlaşılmadı.	Ali: Bu cümlede hem isim-fiil hem sıfat-fiil vardır.
2. öğrenci: Seni görmeden bu konuda karar almamalıyım.	Furkan: Bu cümlede zarf-fiil vardır.
3. öğrenci: Sevgiyi bilmediğinden böyle davranıyor.	Münir: Bu cümlede zarf-fiil vardır.
4. öğrenci: Bu konu için danışmaya uğramalısın.	Hale: Bu cümlede fiilimsi yoktur.
5. öğrenci: Bu hususu sana danışmaya geldim.	Sunay: Bu cümlede isim-fiil vardır.

Bu etkinlikte yanlış cevap veren öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali B) Furkan C) Münir
D) Hale E) Sunay

2. I. Atlasları getirin! Tarih atlaslarını!
En geniş zamanlı bir şiir yazacağız
- II. Harbi karşılık verecek ama herkes!
Göğünde kuş uçurtmayan şu üç soruya:
- III. Bir, yeryüzüne nasıl dağılmıştır
Tarihi düzünden okumaya ayaklanan çocuklar?
- IV. İki, daha yavuz bir belge var mıdır ha
Gerçeği ararken parçalanmayı göze almış yüzlerden?
- V. Üç, Boğaziçi bir İstanbul ırmağıdır.
Nice akar huruc alessultanlarda bayraksız davulsuz?

Yukarıdaki dizelerin hangilerinde birden çok eylemsi kullanılmıştır?

- A) III ve IV B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) III ve V E) I ve III

FİİLİMSİLER

3.

2023 - MSÜ İKİZİ

(I) Zamanda 56 milyon yıl geriye gidip Paleosen ile Eosen arasındaki sınırda, Kuzey Yarımküre'nin ılıman ormanlarında birkaç hafta botanik araştırmaları yapabilsaydık meşe bulmakta çok zorlanırdık. (II) Grönland'ın kuzeybatı kıyısının karşısındaki Ellesmere Adası'nda timsahlar ve dev kaplumbağalar bulurduk. (III) Çeşitliliği, Amerika Birleşik Devletleri'nin güneydoğusundaki modern ormanlarında bulabileceğimiz bitki çeşitliliğine yaklaşan, çiçekli bitkilerin hakim olduğu ormanlarda dolaşırdık. (IV) Kuzey Yarımküre'ye yayılan ve sonunda ceviz, huş, tatlı gale, kayın, kestane, chinkapin ve meşe ağaçlarının ortaya çıkmasına neden olacak fagales soylarının çeşitliliğiyle karşılaştık. (V) Ancak meşeler, o noktada o kadar az sayıdaydı ki çamurda çok az polen bıraktı ve 21. yüzyıl botanikçilerinin işlerini zorlaştırdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

5.

- I. Adam konuşmayı erken öğrenmiş.
II. Şiir yazma ciddi bir iştir.
III. Bu acılar da tükenecek bir gün.
IV. Tarif edilemez dertler de bitecek.
V. Seni görürken bile yapıyordu her şeyi.

Yukarıdaki öncüllerde kullanılan sözcüklerin türleri seçeneklerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) I - Ad-eylem B) II - Ad-eylem
C) III - Ortaç D) IV - Ortaç
E) V - Ulaç

4.

Sahibini dahi tanımayan atın durumunu öğrenmek istemediğinden ahıra girmemişti. Çünkü bir at, her zaman sahibini tanımalıydı. Hiçbir zaman bu fikrim değişmeyecek.

Ali Öğretmen tahtaya bu cümleyi yazar ve öğrencilerinden fiilimsileri bulmalarını ister. Öğrencileri fiilimsileri bulur:

Ali: tanımayan

Sevda: öğrenmek

Münir: tanımalıydı

Hale: istemediğinden

Yeliz: değişmeyecek

Bu etkinlikte hangi öğrenciler yanlış cevap vermiştir?

- A) Ali - Münir B) Sevda - Hale
C) Münir - Yeliz D) Yeliz - Hale
E) Münir - Sevda

6.

2019 - MSÜ İKİZİ

Çok hasta olduğum zaman, ateşim kırka yaklaştığında
I II
ellerim büyür; anlaşılmaz şekilde dev gibi olur ellerim.
III
Çoğunca çocukluğumda olurdu. "Ellerim büyüyor!" derdim.
Büyükannem yahut annem soğumuş ellerimi elleri içine
IV
alırdı. "Yok bir şey yavrum yok bir şey, bak ellerin
benim elimde!" derdi. Ateşim azalacağı yerde artar,
V
ellerim daha da büyürdü.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

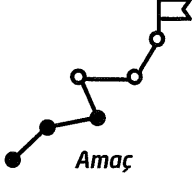
- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Fiilimsiler

Amaç

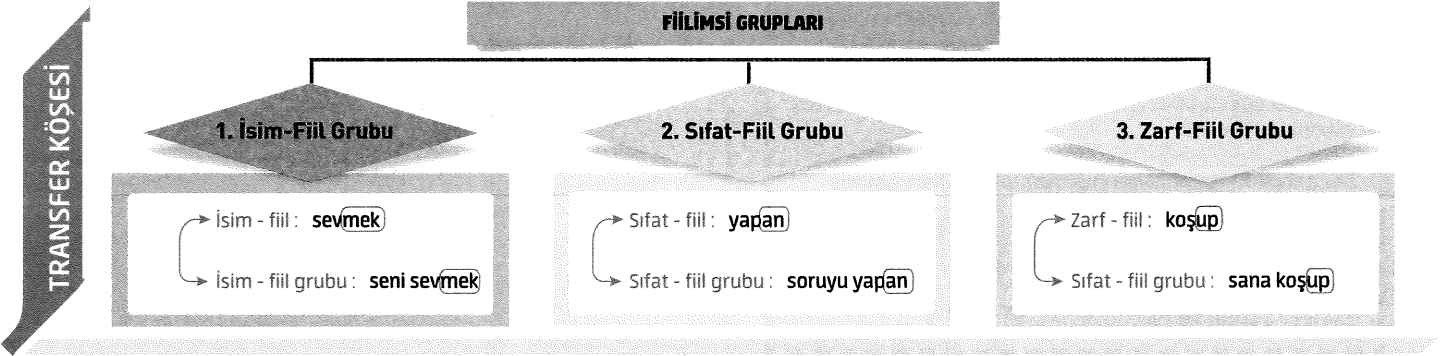
Bilgiyi Transfer
Etmek

Süre

8

Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

1.

2018 - MSÜ İKİZİ

(I) Vehbi Efendi, akşam, kaleminden çıkınca doğruca Tabakhane semtindeki evine gelir, erken yatar, erken kalkıp yeniden aynı yollardan dairesine dönerdi. (II) Ömrünün günlerini böyle, daire ile evinin arasında, değişiksiz, pürüzsüz bir makara gibi sağlamak, tüketmek onu memnun ediyordu. (III) Doğuşundan o kadar beceriksiz, bezgindi ki otuzunu geçtiği, dört kuruş maaşına imrenerek kismetler ta ayağına geldiği hâlde evlenmemişti. (IV) Bu yolda ilk adımın kendisini bir uçuruma sürükleyeceğine; hayatının o pek sevdiği boşluğunu, durgunluğunu olaylar, dertlerle dolduracağına inanırdı. (V) Böyle düşüncelerin beynini kemirmesine izin vererek taliplerini, belki de mutluluğu tepiyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat – fiil vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
- D) II ve V E) IV ve V

2.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sıfat görevi üstlenmiş bir ad-eylem (isim-fiil) kullanılmıştır?

- A) Bizde halk ağzından yapılan derlemeler 19. yüzyılın son çeyreğine kadar uzanır.
- B) Musa Süreyya Bey'in hazırladığı on dört soruluk musiki derlemeleri daha çok müzik öğretmenlerinin görev yerlerinde yaptıkları gözlemlerle sınırlı kalır.
- C) Gün geldi, Hurşit ile Mahmihrî'yi kavuşturmayı, muratlarına erdirmeyi düşündük şimdilerde profesör olan Ali Duymaz ile...
- D) Hep beraber doldurma kasetleri inceledik çünkü ona da vefa borcum vardı.
- E) Bundan elli yıl önce ülkemizde; ikişer tanesi İstanbul ve Ankara'da, birer tanesi de İzmir, Trabzon ve Erzurum'da olmak üzere yedi üniversite vardı.

FİİLİMSİLER

3. **2021 - M5Ü İKİZİ**
- (I) Düşünce çatışmaları, beni ne kırar ne yıldırır sadece dürtükler ve kafamı çalıştırır. (II) Eleştirilmekten kaçarsın oysaki bunu kendiliğimden istememiz; gelin, bizi eleştirin dememiz gerekir. (III) Hele eleştirme bir ders gibi değil de karşılıklı konuşma gibi olursa... (IV) Biri çıkıp bizim düşüncemizin tersini söyledi mi onun doğru söyleyip söylemediğine değil, doğru yanlış, kendi düşüncemizi savunmaya bakarız. (V) Bizi düzeltmek isteyenlere kollarımızı açacak yerde yumruklarımızı sıkıyoruz ama ben dostlarımin bana sert davranmasını istiyorum.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim – fiil, sıfat – fiil ve zarf-fiil örneği vardır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Başkalarının aşkıyla başlayan hayatımız
Bakıp başkasının başkayla kurduğu bağlantıya
Aşka dair diyoruz ilk anı bu olmalı
İlk önce damarlarımızda duyuyor çağrısını
Uzak iklimlerin
Kokusu gitmediğimiz şehirlerin önceden
Bir baş dönmesiyle kabarıyor hafızamızda
Sonra ayrılıklar düşünce dalıyor
Bize ait olan ne kadar uzakta!
- Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilen kelimelerle sözcük türleri yanlış eşleştirilmiştir?**

- A) Kurduğu: Ortaç
B) Olmalı: Ad-eylem
C) Gitmediğimiz: Ortaç
D) Baş dönmesi: Ad-eylem
E) Şehirler: Ad

5. I. Büyüdükçe bir bulut yığınının ardından kendisini gösteren güneş, en sonunda içimizi ısıttı.
II. Yaptıklarımızdan pişmanlık duymadığımız zaman mutlu bireyler olabiliriz.
III. Söylediklerine bakılırsa hiçbir suçumuz yoktu.
IV. Son söz kendisinde artık, bakalım neler söyleyecek.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde kullanılan fiilimsiler bir söz grubu oluşturmuştur?

- A) I ve II B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) III ve IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi kullanılmamıştır?

- A) Olcay Yazıcı imzasıyla tanınan ve geleneğe bağlı çağdaş Türk şiirinin önemli şairleri arasında yer alan sanatçı, 1953 yılında Trabzon Sürmene Küçükdere bucağı, Yukarı Ovalı köyünde doğdu.
B) TÜYAP 13. İzmir Fuarı Onur Konuğu Ödülü, şairin aldığı ödüller içinde en önemlilerindendir.
C) III. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Çalıştayı'nda, ilgili kurum bir yazılımı daha hizmete sundu.
D) Onun hocası geldiğinde herkes ayağa kalkardı, hocasına selam verirdi ve Dil Bayramı'nın vaktini sorardı.
E) Ses bilgisi laboratuvarında çalıştı, ölmez eserler vücuda getirdi ve ardından da tüm kayıtları TRT'ye sundu.

7. "-ken" eki isim soylu sözcüklere geldiğinde zarf-fiil olmaz. Sadece eklendiği sözcüğü zarf yapar.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu açıklamaya uygun olarak zarf-fiil değil zarf yapan bir "-ken" eki kullanılmıştır?

- A) Sen giderken ben dönüyordum o yollardan.
B) Adam otobüsteyken bile ders çalışıyor.
C) Onu izlerken bile mutlu oluyorum.
D) Kimseyi görmezken bile mutlu ya!
E) Adamı döverken çok mutluydu.

8. Cenk Öğretmen;

- I. Odanın her bir yanının güzelce ---- istiyorum.(isim-fiil)
II. ---- yer bırakmadım ama yine de bulamadım.(sıfat-fiil)
III. Tartışmaya gerek yok, her şeyi ---- çözebiliriz. (zarf-fiil)

numaralı cümlelerde fiilimsi örneklerinden her birine birer örnek vermiştir.

Buna göre cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) temizlenmesini	Aramadık	konusarak
B) görün	Görünmedik	bilmeden
C) silin	Arayacak	görerek
D) silinmesini	Sormadık	güzelce
E) kapatın	Bulamayacak	adabıyla

FİİLDE ÇATI

FİİLDE ÇATI

1. Etken Çatı

İşi yapan bellidir.

Edilgen/dönüşlü olan "l-n" yok.

İsteşlik eki olan "ş" yok.

Ben

Seni hep sev /- dim.

Adamı Ahmet ara /- miş.

2. Edilgen Çatı

İşi yapan belli değil.

"l" ya da "n" ekini alır.

Adam gündüz vakti Ukrayna'da gör - (ü) l - dü.
Sözde özne
(İşten etkilenen)

3. Dönüşlü Çatı

İşi yapan belli.

"l" ya da "n" ekini alır.

O

Dün çok sev - (i) n - di.

4. İsteş Çatı

"ş" ekini alır.

Birlikte ya da karşılıklı anlamı verir.

Dün selamla - ş - tı.

1. Geçişli Çatı

"Neyi/kimi?" sorusuna cevap verir.

Sevdi (Kimi sevdi?) Cevap var.

- yazdı
- okudu
- bildi

2. Geçişsiz Çatı

"Neyi/kimi?" sorusuna cevap vermez.

uyudu (Neyi/kimi uyudu?) Cevap yok.

3. Oldurğan Çatı

Geçişsiz $\begin{matrix} t \\ r \\ dır \end{matrix}$ Geçişli

Yemeği piş - (i)r - di.

piş - > piş - (i)r -

Geçişsiz Geçişli

4. Ettirgen Çatı

Geçişli $\begin{matrix} t \\ r \\ dır \end{matrix}$ Daha geçişli
(İşi başkasına yaptırma anlamı)

Ödevi yap - tır - dı.

yap - > yap - tır -
Geçişli Geçişli

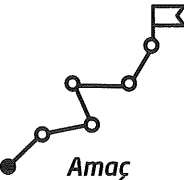
ÖZNE - YÜKLEM İLİŞKİSİNE GÖRE ÇATILAR

NESNE - YÜKLEM İLİŞKİSİNE GÖRE ÇATILAR

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Fiilde Çatı

Amaç

Soru Tarzlarına Aşına Olmak

Süre 7 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

ÖZNELERİNE GÖRE ÇATILAR

KEŞFET KÖŞESİ

a) Ali adamı dışarı at-tı.
Gerçek özne → Etken çatı

c) Ali düşman üzerine at - (i)l- di.
Gerçek özne → Dönüşlü çatı

b) Ali dersten at - (i)l- di.
Sözde özne → Edilgen çatı
→ İşten etkilenmiştir.

d) Ali, Ayşe ile dün at - (i)l- tı.
Gerçek özne → İşteş çatı

1. I. Her tarafta yemyeşil ovanın sükûneti var.
 - II. Senin kim olduğunu öğrendim yıllar önce.
 - III. Onun kim olduğu belli mi?
 - IV. Hizmetliye dün gece sormuş evdeki adamın nereden geldiğini.
 - V. Asla unutulmayacak yıllar önce yaptığın kıyak.
- Yukarıdaki cümlelerden hangilerinde çatı özelliği aranmaz?**
- A) I ve III B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) I ve II

ETKİNLİK

Tablodaki boşluklara gelecek çatıları yazınız.

CÜMLE	Öznesine Göre Fiil Çatısı	Nesnesine Göre Fiil Çatısı
I. Kimseye <u>haber verilmedi</u> .		
II. Yine caddede <u>gezindi</u> .		
III. Adamı <u>dövdürmüş</u> .		
IV. Çocuklarla <u>oynaştı</u> .		

CEVAP:

Öznesine Göre	Nesnesine Göre
I. Edilgen çatı	Geçişsiz çatı
II. Dönüşlü çatı	Geçişsiz çatı
III. Etken çatı	Ettirgen çatı
IV. İşteş çatı	Geçişsiz çatı

FİİLDE ÇATI

2. I. Yaşadıklarını güzel bir dille anlatmıştı.
II. Öğrenciler öğretmeni görünce çok üzüldü.
III. Bu okul daha geçen gün onarıldı.
IV. Her gün yeni bir market açılıyor Konya'ya.
V. Onu da mı bu adama yaptırdınız?

Yukarıdaki öncüllerde aşağıdaki çatı türlerinden hangisi örneklenmemiştir?

- A) Etken B) Edilgen C) Dönüşlü
D) İşteş E) Ettirgen

3. Kadın haberi alınca dövündü. Ama bu işe bir çare bulamadı.
I II
Vatan kimseye teslim edilemezdi. Topyekûn bir mücadele
III
verilmeliydi.
IV

Bu parçada numaralanmış fiillerin çatıları aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Dönüşlü - Etken - Edilgen - Edilgen
B) Dönüşlü - Etken - Dönüşlü - Edilgen
C) Edilgen - Etken - Dönüşlü - Edilgen
D) Edilgen - Etken - Edilgen - Edilgen
E) Dönüşlü - Etken - Edilgen - Etken

4. I. Adamı buraya siz mi aldıldınız?
II. Eda, vitrinlerin önünde bir süre oyalandı.
III. Onu da bana mı temizlettin?
IV. Seni görünce çok mutlu oldum.
V. Sonunda otobüse yetiştim.

Yukarıdaki cümlelerin çatı türleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle ettirgen çatılıdır.
B) II numaralı cümle dönüşlü çatılıdır.
C) III numaralı cümle ettirgen çatılıdır.
D) IV numaralı cümle etken çatılıdır.
E) V numaralı cümle işteş çatılıdır.

5. "Öğrenciler" kelimesi aşağıdaki cümlelerden hangisinde "sözde özne" göreviyle kullanılmıştır?

- A) Öğrenciler sabahtan akşama dek ders çalıştılar.
B) Öğrenciler yine dersten atılmış.
C) Öğrenciler bu yıl YKS hazırlıklarına erken başlamış.
D) Öğrenciler bu yıl da her gece bizim videoları izliyor.
E) Asla pes etmeyeceğimi en iyi öğrenciler bilir.

6. Bazı eylemler geçişli oldukları hâlde nesne almazlar. Yani geçişli eylem nesne alabilen eylemdir ama nesne almak zorunda da değildir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yukarıda verilen durumu örnekleyen bir kullanım mevcuttur?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar, saf şiir örneklerini başarıyla vermiştir.
B) Cemil de yıllardır gülüyor onun yaptıklarına.
C) Sürekli yazdı Ahmet Mithat da Tanzimat Dönemi'nde.
D) Kardeşi de almış bu kitapları onun söylediği kitapçıdan.
E) Osman Hamdi Bey de bu resmi yapmıştı yıllar önce.

7. I. Şinasi'yi isyana götüren şeyin ne olduğunu bilmiyoruz.
II. İnsanı ihtirasları ile düşünmek ve öyle tasvir etmek gerekir.
III. "Ondokuzuncu Asır" manzumesinde şu fikirler ortaya konuluyor.
IV. Dün gece yaptırdı Ayşelere ne yazık ki
V. İslamiyet'in esası olan Allah'ın birliği fikrini teyit ettiğini söylüyor.

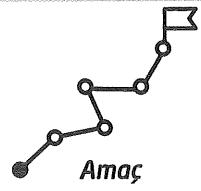
Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle yüklemi etken ve geçişlidir.
B) II numaralı cümle yüklemi geçişli çatılıdır.
C) III numaralı cümle yüklemi edilgen çatılıdır.
D) IV numaralı cümle yüklemi ettirgen çatılıdır.
E) V numaralı cümle yüklemi etken ve geçişli bir fiildir.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

10
Fiilde Çatı

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 10 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

NESNELERİNE GÖRE ÇATILAR

a) Adam erkenden uyu-du.→ Neyi uyudu?
Cevap yok

→ Geçişsiz çatı

b) Yine bu ekmeği al-dı.→ Neyi aldı?
Cevap verebilirsin.

→ Geçişli çatı

c) Adamı uyu-t-tu.

uyu - > uyu - t -
Geçişsiz Geçişli
OLDURGAN ÇATI

d) Ekmeği al-dır-dı.

al - > al - dır -
Geçişli Geçişli
ETTİRGEN ÇATI

1. Kadir Öğretmen, derste “fiilde çatı” konusunu işlemiştir. Konunun daha iyi anlaşılması için bir etkinlik yapmaya karar verir. Etkinlik için tahtaya bir cümle yazar. Bu cümlelerin yüklemine öznesine göre fiil çatısını bilene 10 puan verilecektir. Öznesine göre fiil çatısını bilemeyen 5 puan düşülecektir. Nesnesine göre fiil çatısını bilene 15 puan verilecek, nesnesine göre fiil çatısını bilemeyen 10 puan düşülecektir. En çok puan alan kişi etkinlikte başarılı sayılacak ve ödüllendirilecektir.

Cümleyi tahtaya yazar:

“Haber herkes tarafından duyuldu.”

Ali: Öznesine göre edilgen, nesnesine göre geçişsizdir.

Münir: Öznesine göre etken, nesnesine göre geçişlidir.

Ramazan: Öznesine göre dönüşlü, nesnesine göre geçişsizdir.

Necati: Öznesine göre edilgen, nesnesine göre geçişlidir.

Kemalettin: Öznesine göre etken, nesnesine göre geçişsizdir.

Bu etkinliğe göre, en yüksek puanı alarak ödüllendirilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali B) Münir C) Ramazan
D) Necati E) Kemalettin

2. I. Kalabalık olmasına rağmen öğretmen konuyu çok iyi ----. (Geçişli çatı)
II. Okuma yazma bilmediğinden köyün muhtarına gurbetteki oğluna mektup ----. (Ettirgen çatı)
III. Her hafta sonu babamla balık tutmaya ----. (Geçişsiz çatı)
IV. Bulutlar ağır ağır üzerinden akıp giderken ihtiyar, deniz kenarına oturmuş gemileri ----. (Etken çatı)

Numaralandırılmış cümlelerin ayraç içindeki anlamı kazanabilmeleri için aşağıdaki sözcüklerden hangisini alması beklenmez?

- A) gideriz B) söylendi
C) seyrediyordu D) yazdırdı
E) aktardı

FİİLDE ÇATI

3. Kimi sözcükler eylemi yapan bulunmasına rağmen bu sözcükler alabildikleri ekler ya da birlikte kullandıkları bazı sözcükler nedeniyle zarf tümleci görevini üstlenir. Bu tür özneler "örtülü özne" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü özne yoktur?

- A) Arabanın camı çocuklarca kırılmış.
B) Beşikte yatan güzel bebek annesi tarafından terk edilmiş.
C) Bozulan araba yolun kenarına çekildi.
D) Etkinliklere kötü hava şartları nedeniyle belediye tarafından son verildi.
E) Kapının önündeki ağaçlar fırtına nedeniyle devrildi.

5. Hastalığı nedeniyle evden çıkamayan adam, sokaktaki çocuklardan birine bakkaldan iki ekmek aldırdı.

Bu cümledeki altı çizili eylemle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edilgen fiildir.
B) Nesne alamaz.
C) Ettirgen çatılıdır.
D) İşteş bir eylemdir.
E) Birlikte yapılma anlamı katmaktadır.

6. (I) Mühendis; teknik, matematiksel ve sosyal veriler ışığında insanların kullanımına yönelik yeni sistemler üretme ve geliştirmekle sorumludur. (II) Mühendis; büyük ölçekli, karmaşık sistemleri analiz etmek, geliştirmek ve değerlendirmek için çeşitli sahalarda görev alır. (III) Mühendislik, çalışma sahalarına göre inşaat, makine, maden gibi pek çok dala ayrılmaktadır. (IV) Bu mesleğe sahip olabilmek için üniversitelerin ilgili mühendislik bölümlerinden lisans derecesi ile mezun olma şartı aranır. (V) Ama hangi mühendislik dalı olursa olsun yaratıcılık ve farklı düşünme becerisi ön plana çıkar.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Son sınavdan aldığım notu öğrendiğimde sevinçten anneme sarıldım.
II. Bu yaz da her zaman olduğu gibi Bodrum'a tatile gidiyoruz.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin çatı özellikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede işi başkasına yaptırma anlamı vardır.
B) II. cümle geçişsiz çatılıdır.
C) I. cümle dönüşlü çatılıdır.
D) II. cümle etken çatılıdır.
E) I. cümlede işi yapan bellidir.

7. (I) İnsanın kişiliği, kimliği toplum içerisinde belli bir konuma göre ortaya çıkar. (II) O zaman insan, toplumun bir parçası olduğuna inanan kişi, yalnızlık duygusundan kurtulur. (III) Yalnız toplumdaki aidiyetsizlik duygusuyla uzaklaşan kişi, istese de istemese de yalnızlaşır. (IV) İşte, buna dayanarak roman türündeki her insan, toplumdaki konumuyla anlatılır. (V) İnsan, toplumda sosyal bir varlık olarak içinde yaşadığı toplumun değer yargılarıyla ele alınır.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerden hangileri özne - yüklem ilişkisine göre edilgen çatılıdır?

- A) IV ve V B) Yalnız V C) Yalnız III
D) II ve V E) I ve II

FİİLLERDE YAPI

1. Basit Yapılı Fiil

→ Yapım eki almamış olan fiildir.

◆ Her gün yanıma gel - ir.
Basit Yapılı Fiil

2. Türemiş Yapılı Fiil

→ Yapım eki almış olan fiildir.

◆ Kimseye sev - dir - medi.
FFYE
Türemiş Yapılı Fiil

3. Birleşik Yapılı Fiil

→ En az iki sözcüğün birleşmesiyle oluşur.

a. Yardımcı Fiille Kurulan Birleşik Yapılı Fiil

İSİM + YARDIMCI FİİL
et- / eyle-
ol- / kıl-

O, teslim olduO, yardım etti

b. Anlamca Kaynaşmış Birleşik Yapılı Fiil

→ Sözcükler birleşirken anlam kaybı oluşur.

◆ Ahmet, söylediklerime kulak kabarttı.

c. Kuralı Birleşik Fiiller

Yeterlilik Birleşik Fiili: (ebil-)

▪ Olumsuz: -AMA-, EME-

kazanabilirim, yapabilirim, gelebilirsin

◆ kazan - ama - a, yap - ama - m

▪ Tezlik Birleşik Fiili: (iver-)

◆ yapıver-

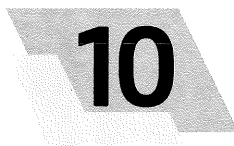
▪ Süretilik Birleşik Fiili: (edur-, ege-, eka-)

◆ bakakaldı, olageldi, gidedurmuş

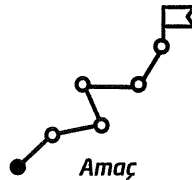
▪ Yaklaşma Birleşik Fiili: (eyaz-)

◆ düşeyaz-

KAZANIM MERKEZLİ TEST

10
Fiilde Yapı

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşina Olmak**

Süre 10 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

Aşağıdaki öncüllerde verilen fiillerin yapılarını tablodan işaretleyiniz.

Fiil	Basit Yapılı Fiil	Türemiş Yapılı Fiil	Birleşik Yapılı Fiil
I. O adama bunu <u>yazdıramadı</u> .			
II. Adama <u>söylettim</u> hepsini.			
III. Kız ile dün <u>görüşmüştü</u> .			
IV. O da <u>gelmeliydi</u> .			

CEVAPLAR

I. Birleşik yapılı fiil
II. Türemiş yapılı fiil
III. Türemiş yapılı fiil
IV. Basit yapılı fiil

KEŞFET KÖŞESİ

1. Kadir Öğretmen, derste "fiilde yapı" konusunu işlemiştir. Konunun daha iyi anlaşılması için sınıfta bir etkinlik yapmak istemektedir. Öğretmen tahtaya bir cümle yazacaktır ve öğrencilerinin bu cümledeki üç birleşik yapılı fiili bulmalarını isteyecektir. Üçten fazla sözcük söylemek yasaktır. Bulunan her doğru sözcük için 10 puan verilecektir. Yanlış sözcük söyleyenden 15 puan silinecektir.

Tahtaya cümle yazılır:

Yaz günü vadetmişti ona aslında bu oyunları. Kış gelince unutuverdi. Ama o "Asla unutmam!" diyerek herkesi kandırmıştı. Bu şekilde gözden düştü.

Ali: unutmam, kandırmıştı, vadetmişti

Necati: vadetmişti, unutuverdi, gözden düştü

Veli: gözden düştü, unutmam, diyerek

Nuri: diyerek, gelince, kandırmıştı

Suat: vadetmişti, diyerek, gelince

Bu etkinlikte sonuncu olan öğrenci aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ali B) Necati C) Veli
D) Nuri E) Suat

2. I. Adam burnundan kıl aldırıyor.
II. Seni de keşke arasaydım.
III. Kediye yakalayan sendin.
IV. Adamı getireceğini ben de duydum.
V. Her gün seni aramalıydı.

Yukarıdaki öncüllerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı öncüldeki yüklem, anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.
B) II numaralı öncülde, birleşik çekimli fiil kullanılmıştır.
C) III numaralı öncülde, zamir ek eylem olarak yüklem olmuştur.
D) IV numaralı öncülde birleşik çekimli fiil vardır.
E) V numaralı öncülün yüklemi, gereklilik kipinin hikâyesiyle çekimlenmiştir.

FİİLLERDE YAPI

3. I. Keşke sen de yanıma gelseydin.
II. Konuşunca her şeyi görüverdi.
III. Onu görünce hemen teslim oldu.
IV. Ona bu kitabı vermeliydin.
V. Keşke hep beraber kalsaymışız.

Yukarıdaki çekimli eylemlerden hangileri yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Yalnız II B) II ve III C) I ve V
D) IV ve V E) Yalnız III

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili eylem yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yanıma hemen gelmeliyidin.
B) Sen de yapabilirsin.
C) Adama onu vermiştim.
D) Mutluluk, sevdiğine güzel bir hediye vermekle olur.
E) Tüm parası burada bitmişti.

5. Aşağıdaki seçeneklerde kullanılan fiiller yapılarına göre eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

- A) Anlattıklarını asla öğrenemedim.
B) Keşke ona da kitap okutsaydı.
C) Belki o da olanları görmüştü.
D) Yapraklar da onunla beraber döküldü.
E) Çocuk yola bakakaldı.

6. Bazı fiiller hem birleşik zamanlı hem de birleşik yapılabılır.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde yukarıda anlatılan durumu örnekleyen bir kullanım mevcuttur?

- A) Onu orada görememişti ama selam gönderdi.
B) Sevmişsen durmaksızın koşmalı sevdiceğine.
C) Söz verdim ama keşke sözümü yerine getirebilsem.
D) Biraz dişini sık, az kaldı.
E) Haksızdı çünkü tüm olaylara sadece bakıyordu.

7. I. O herkese çanak tuttu ama kimseden yüz bulamadı.
II. Evrakı dün teslim etti köşedeki kitapçıya.
III. Kandırmamam gerektiğini söyleyebilseydim.
IV. Kışlık lastikleri atıverdi dışarı hemen.
V. Adamı yerle bir etti ama asla kabul etmedi.

Yukarıdaki öncüllerden hangilerinde iki tane birleşik yapı fiil kullanılmıştır?

- A) I ve IV B) II ve III C) Yalnız V
D) I ve V E) IV ve V

8. Kitabı açmak için yanına gitmişti ama o dâhil kimse kitabı açamadı. Yardım ettiler ama sonuç yine aynıydı. Bu fikirlerle yaşadı resmen.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi basit yapı bir eylemdir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kimseye bildirmedim bu yaşadıklarını

Hayatını bir vehme adadı
Vazgeçmedi; çok koştı, çok yoruldu

Yukarıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yapısı yanlış verilmiştir?

- A) I - Türemiş yapı fiil B) II - Basit yapı fiil
C) III - Birleşik yapı fiil D) IV - Basit yapı fiil
E) V - Basit yapı fiil

10. Sararıyordu ova hem de hiç durmadan

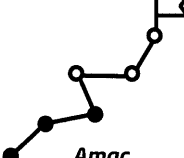
Yukarıdaki altı çizili sözcük hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türemiş yapı fiildir.
B) Basit çekimli fiildir.
C) Birleşik zamanlı fiildir.
D) İsim kökünden türemiştir.
E) Yüklem görevinde kullanılmıştır.

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8
Fiiller

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

Seni sevmeye doyamayan kişiler burada görülmüş.

TRANSFER KÖŞESİ

- a) Fiilimsiler:
b) Öznesine göre çatısı:
c) Nesnesine göre çatısı:
d) Yüklemin çekimlendiği kip:

CEVAPLAR

a. sevmeye: İsim-fiil doyamayan: Sıfat-fiil
b. Edilgen çatı
c. Geçişsiz çatı
d. Duyulan geçmiş zaman (basit çekimli fiil)

1. Babamın bir sözü hep aklımda: "Ölmüş eşek kurttan korkmaz."

Bu sözün altında gizlenmiş birçok anlam varmış, çok sonra öğrendim. Zamanında olmaz işlerin peşinden çok gitmedim, kaybedecek çok şeyim de var. O zaman ben, ölmüş eşek değilim. Bilen bilir benim gibi, bilmeyen de bilmez.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi çekimli fiildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Bilim, günümüzde en çok kullanılan ve en çok itibar edilen kavramlardan biridir. (II) Modern yaşamın en güçlü referans noktası bilimdir. (III) Bu kadar güçlü bir kavram olmasına rağmen bilimin, üzerinde uzlaşılmış bir tanımı yoktur. (IV) Bilim, insanın kendisi, yaşadığı evren ve toplumla ilgili hakikate ulaşma çabası olarak hep var olacak. (V) Bu açıdan bilim bütün toplumlarda var olan bir etkinliktir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-eylem yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FİİLLER - KARMA

3. (I) Virüs kelimesi Latince zehir kelimesinden türetilmiştir. (II) Virüsler; bakteriler, arkeler ve ökaryotlar olarak tanımlanan tüm yaşam formlarıyla ilişkilidir. (III) Virüsler, genomları DNA veya RNA'dan oluşan bulaşıcı, zorunlu hücre içi parazitlerdir. (IV) Virionlar, virüslerin bulaşıcı formudur ve duyarlı bir hücreye olan yolculuğu sırasında virüs genomunu korumak ve hücreye girişini kolaylaştırmak için vardır. (V) Virüs genomları, uygun konakçı hücrelerde hücresel sistemleri kullanarak kendi replikasyonlarını ve diğer viral bileşenlerin sentezini yönetir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, çekimli eylem yoktur.
B) II. cümlede, ek-eylemin geniş zamanı kullanılmıştır.
C) III. cümlede, sıfat-fiile yer verilmiştir.
D) IV. cümlede, isim-fiillere yer verilmiştir.
E) V. cümlede basit çekimli fiil kullanılmıştır.

4. (I) Âşıklar sevgiliye kavuşmak için daima ağlar. (II) Ulaşamadıkları zaman farklı yollar denerler. (III) Abbas Sayar, *Kavuşma* şiirinde "Hiçbir yıldız göğe uzak olmadığı gibi hiçbir aşk da düşünceye uzak değildir." der. (IV) Sevgili okyanusta bir ada, kendisi de Kızılırmak'ta bir sudur. (V) Dolayısıyla Kızılırmak, okyanustaki bir adaya uzak da olsa nihayetinde okyanusa doğru akıp kavuşacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçişli fiil vardır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) IV ve V

5. Gecenin karanlığını yıkmak için bazı rüyalar sabaha karşı görülür. Aşkın gözlerinin ışığı olduğu hâlde gecenin uyumasına hayret eden şair, sabahın olmasıyla ayrılığın başladığına üzülür. Toprak insanı yarattığı için mutludur. Sevgili yürüdüğü zaman bu mutluluğu daha da artar. Daha doğrusu sevgilinin dünya içinde olmasına bile sevinir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. edilgen fiildir.
B) II. dönüşlü fiildir.
C) III. ek-fiil almıştır.
D) IV. etken fiildir.
E) V. edilgen fiildir.

6. Başımdan bir kova sevda döküldü
Islanmadım, üşümedim, yandım oy!
İplik iplik damarlarım söküldü
Kurşun yemiş güvercine döndüm oy

Numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük edilgen çatılı fiildir.
B) II. sözcük etken çatılı fiildir.
C) III. sözcük basit çekimli fiildir.
D) IV. sözcük türemiş fiildir.
E) V. sözcük görülen geçmiş zamanla çekimlenmiş fiildir.

7. (I) Kültür, dünyada her an, her yerde üretilen ve bir kez üretildiğinde insanileşerek evrenselleşen ürünler bütünüdür. (II) Bu anlamda kültür, gerek üretimi gerekse tüketimi belirli bir kişi, grup ya da topluma ait bir "şey" değildir. (III) Üretilen her kültür ürünü üretildiği anda insanlığın ortak "malı", ürünü durumuna gelerek evrenselleşir. (IV) Kuşkusuz, kültürün evrensel niteliği, onun aynı zamanda belirli bir coğrafyada üretilmesi, dolayısıyla o koşulların ürünü olması nedeniyle sahip olduğu yerel, ulusal veya bölgesel niteliğini yok edemez. (V) Her kültür ürününün, insanlığın ortak havuzuna bir "damla" olarak eklendiğini, böylece evrensel nitelik kazandığını düşünmek yanlış olmayacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, farklı türde fiilimsilere yer verilmiştir.
B) II. cümlede, yüklemde çatı özelliği aranmaz.
C) III. cümlede, yüklem, birleşik çekimli fiildir.
D) IV. cümlede, yüklem, geçişli fiildir.
E) V. cümlede, tüm fiilimsi türlerine örnek vardır.

8. Beyin sapı, omuriliğin tepesini çevreleyen kısımdır. Nefes, kalp atımı, tehlike durumlarındaki refleksler gibi kalıplaşmış tepkileri yani yaşamla ilgili temel işlevleri kontrol eder. Bu bölümde düşünme ve yeni öğrenme gerçekleşmez. Yaşamamız için gerekli olan tepkileri idare eden, önceden programlanmış bir düzenleyicidir. Başka bir deyişle içgüdüsel davranışlarımızın merkezidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ek-eylem
B) Etken fiil
C) Birleşik çekimli fiil
D) Sıfat-fiil
E) Geçişli fiil

ÇIKMIŞ SORU

1. (I) Ünlü seyyah ve tarihçi İbn Battuta, bir grup insanla birlikte 28 yıl sürececek bir seyahate çıkar. (II) Yolculuk süreci tamamlandığında tecrübe ve izlenimlerinin büyük bir bölümünü kitaplaştırır. (III) Seyahatname türünün ilk örnekleri arasında sayılan bu eser, kaynaklarda *Er-Rihle* olarak da geçer. (IV) Kitap, XIV. yüzyıl İslam dünyasının sosyokültürel ve siyasi tarihi için paha biçilmez bir belgedir. (V) İbn Battuta'nın tespitleri, zamanının tarih yazımına göre alışılmadık tarzda, insan odaklı bir yaklaşımla ortaya konulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZ GRUPLARI CÜMLENİN ÖGELERİ

SÖZ GRUPLARI CÜMLENİN ÖGELERİ

YGS - TYT	2016 1	2017 1	2018 2	2019 2	2020 1	2021 1	2022 1	2023 2	2024 1	2025 1
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 -	2019 1	2020 2	2021 2	2022 2	2023 1	2024 1	2025 2

SONUÇ

- Son 10 yılda "TYT" ve "MSÜ"de 24 soru çıkmıştır. Bu sorulardan 17 tanesi sadece "cümlelerin öğeleri" çıktısı üzerinedir.
- 17 sorudan,
 - 3 tanesi → Verilen öğelere göre cümle tamamlama
 - 14 tanesi → Cümlelerin öğelerini bulma üzerinedir.
- 7 soru da "Söz Grupları" ve "Cümlelerin Öğeleri" çıktılarını aynı soruda bulma üzerinedir.
- ÖSYM'nin önem verdiği konuların başında gelen bir ünedir.
- 2018 - 2024 yılları arasında yapılan KPSS LİSANS, KPSS ÖN LİSANS ve KPSS ORTAÖĞRETİM SINAVLARINDA da toplam 27 soru çıkmıştır.

SÖZ GRUPLARI

SÖZ GRUPLARI / ÖBEKLERİ

1

İSİM TAMLAMALARI

Belirtili İsim Tamlaması

- kalem - in kapağ - ı

Belirtisiz İsim Tamlaması

- kalem kapağ - ı

Zincirleme İsim Tamlaması

- adam - in evi (n)in kapı - (s)ı

2

İSİM TAMLAMALARI

- güzel insanlar *Niteleme sıfatı*
- birkaç inek *Belgisiz sıfat*
- beş kişi *Sayı sıfatı*
- bu adam *İşaret sıfatı*

3

AİTLİK ÖBEĞİ

Ki +

- evin karşısındaki bakkal

4

TEKRAR ÖBEĞİ

- Güzel güzel bakıyordu
- Yeşil yeşil gözleri vardı.

5

İSİM-FİİL (AD-EYLEM) ÖBEĞİ

- seni sevmek
- seni sevmeyi

6

SIFAT-FİİL (ORTAÇ) ÖBEĞİ

- eve giden

7

ZARF-FİİL ÖBEĞİ

- seni görünce
- seni düşünerek

8

EDAT (İLGEÇ) ÖBEĞİ

- Deve kadar boyu var.
- Seni görmek için geldim.

9

ÜNLEM ÖBEĞİ

- Ey Türk gençliği!
- Hey Kemal!

10

BAĞLAMA ÖBEĞİ

- Karısı ve kızı geldi.
- Ya eve ya arabaya gelecek.

11

SAYI ÖBEĞİ

- kırk sekiz
- üç yüz kırk

12

BİRLEŞİK FİİL ÖBEĞİ

Yardımcı Fiille Kurulmuş Birleşik Fiil Öbeği

- yardım et-
- hasta ol-

Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiil Öbeği

- aklına takıl-

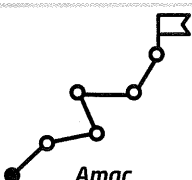
Kurallı Birleşik Fiil Öbeği

- yapabil- (Yeterlilik)
- bakakal- (Sürerlilik)
- yapiver- (Tezlik)
- düşeyaz- (Yaklaşma)

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Söz Grupları

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

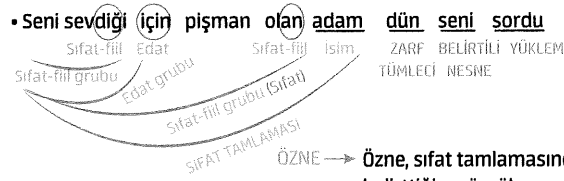
Süre

7 Dakika

SÖZ GRUPLARI / ÖBEKLERİ

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2023 - KPSS LİSANS

(I) Şunu anlamamızı istiyorum ki doğal dünyada dokular, renkler, kokular yok. (II) Güzellik, çirkinlik doğal dünyada yok; hiç yok öyle şeyler. (III) Orası bir enerji çorbası ve kaosu. (IV) Tam anlamıyla bunları alıp içimizde bir yerde bir dünya yaratıyoruz. (V) Her şeyin olup bittiği yer, kendi içimizde bir yer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede edat grubu vardır.
B) II. cümlede sıfat tamlaması vardır.
C) III. cümlede belirtisiz isim tamlaması vardır.
D) IV. cümlede zarf-fiil grubu vardır.
E) V. cümlede sıfat-fiil grubu vardır.

2.

Namık Kemal, 1872'de yayınladığı "Aile" isimli makalesinde çocuğun ailede eğitilmesini şart koşar. Çocuğun eğitim kaynağı öncelikle ev, sonra da okuldur. Evde çocuğun terbiyesi ile meşgul olacak kişi öncelikle annedir. Dolayısıyla da önce annenin iyi yetiştirilmesi gereklidir. Namık Kemal, iradeli insan yetiştirmek ister. Bu iradeli insan zaafalarını yenebilmiştir; inançları, vatani, hürriyeti uğruna her türlü çıkarı reddedebilecek hatta hayatından vazgeçebilecek kadar güçlüdür. Kendi güçsüzlüğüne rağmen gücünü ortaya koyar.

Bu parçada numaralanmış söz öbeklerinden hangisi edat grubudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZ GRUPLARI

3.

ÖSYM

2022 - KPSS LİSANS

Unutulmaz yazar Dostoyevski'nin kahramanlarından *Hipolit Terantiyev*, insanları karşısına alıp çeyrek saat konuştuğunda onlara tüm gerçeği anlatabileceğini, onları ardından sürükleyerek dünyayı değiştirebileceğini düşünüyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat grubu
B) Zarf-fiil grubu
C) Sıfat-fiil grubu
D) İsim tamlaması
E) Sıfat tamlaması

4. Şeffaf ahşaptan yapılmış pencereler, binaların sıcak kalmasına

I
yardımcı olacak. Bir gün şeffaf ahşabın pencerelerde kullanılan
II
camların yerini alabileceği düşünülüyor. Eğer bu gerçekleşirse
III
şeffaf ahşap camlar binaların sıcaklığını düzenlemeye de
IV
yardımcı olabilecek. Evlerimizde yakıt tasarrufu yapmak için
V
bu malzemeye ihtiyaç duyabiliriz. Hem sağlığınıza hem
ekonomimizi bu pencereler sayesinde güvence altına alabiliriz.

Bu parçada numaralanmış kelime gruplarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. kelime grubu, sıfat tamlamasıdır.
B) II. kelime grubu, isim - fiil grubudur.
C) III. kelime grubu, zarf - fiil grubudur.
D) IV. kelime grubu, edat grubudur.
E) V. kelime grubu, bağlama grubudur.

5.

(I) Otizm tanısı almış insanlar, sosyalleşme ve iletişim kurma problemleri yaşar. (II) Yeni bir çalışmada araştırmacılar bu problemlere neden olduğu düşünülen hasarlı genin yol açtığı hatalı sinirsel sinyal iletişiminin beyinde özellikle hangi bölgede bulunduğunu belirledi. (III) Bu araştırmaya göre beyin işlevlerindeki yetersizlik veya bozukluğa otizmin neden olduğu ortaya konmuştur. (IV) Bu hasar, hem otizmlili bireyi hem de çevresini olumsuz etkiler. (V) Otizmin beyinde ne gibi olumsuzluklara yol açtığını ortaya koyan bu araştırma sonucunda belki de otizm tedavisi edilebilecek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "sıfat - fiil grubu" yoktur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

6.

(I) Sıtmayı teşhis etmede kan numunelerinin önemi büyüktür. (II) Kan numunelerindeki sıtma parazitleri belirlenerek sıtma teşhisi yapılır. (III) Bu yöntemin yavaş olması, kaliteli cihazlara ve eğitilmiş personellere ihtiyacı ortaya koyar. (IV) Mikroskopi tekniğini uygulamak için altyapıya ihtiyaç vardır. (V) Bu tekniğin düzgün biçimde uygulanması her zaman mümkün değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede isim - fiil grubu bulunmaktadır.
B) II. cümlede zarf - fiil grubu vardır.
C) III. cümlede sıfat - fiil grubuna yer verilmiştir.
D) IV. cümlede edat grubuna yer verilmiştir.
E) V. cümlede sıfat tamlamasına yer verilmiştir.

7.

ÖSYM

2020 - KPSS LİSANS

Denizanasının, vücudunda ürettiği bir molekül olan yeşil floresan proteini 238 amino asitten meydana gelmektedir. Bu yapı; başka bir proteine, moleküle veya kimyasal reaksiyona ihtiyaç duymadan etrafına floresan yeşil ışık verir. Bu özelliğinden dolayı moleküler biyoloji, genetik mühendisliği ve biyomedikal alanlarında çalışan araştırmacıların bir hayli ilgisini çekmektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsim-fiil grubu
B) Zarf-fiil grubu
C) Sıfat-fiil grubu
D) Edat grubu
E) Bağlama grubu

“

**Tırtıl bir anda
kelebeğe dönüşmüyor.
Değişim zaman ister.**

”

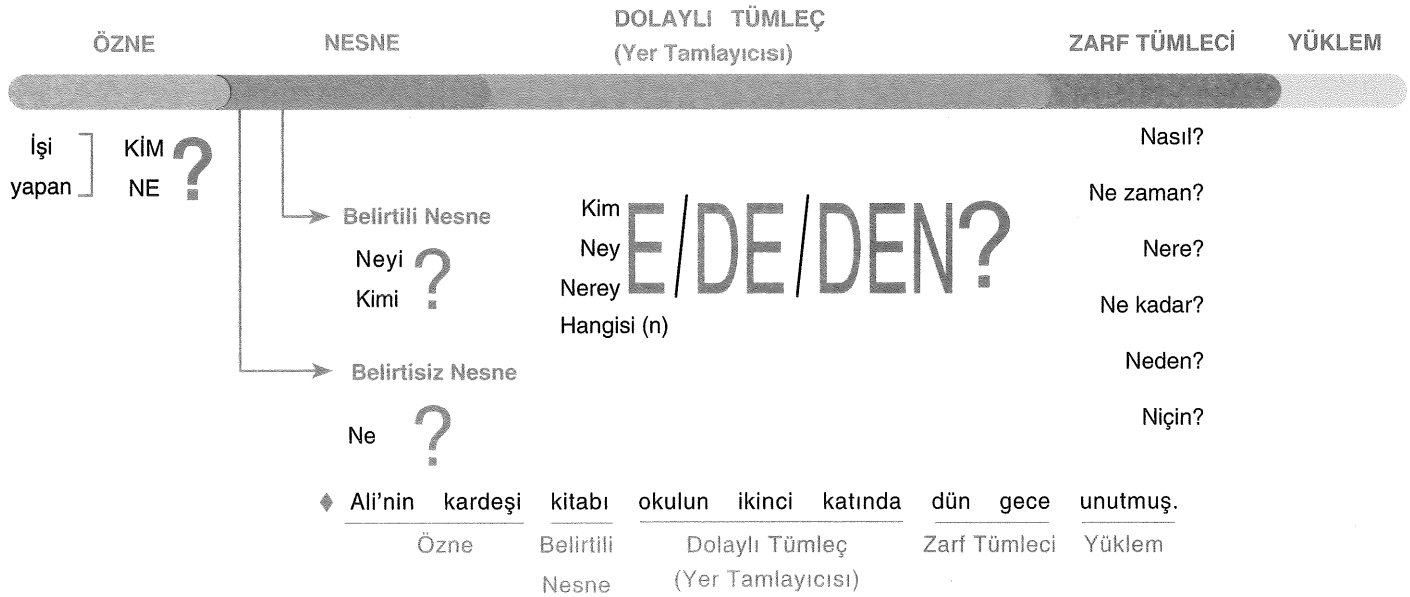
**KADIR
GÜMÜŞ**

CÜMLENİN ÖGELERİ

Önce yüklem, sonra özne bulunur.
Daha sonra istenilen öge bulunur.

CÜMLENİN ÖGELERİ

Temel Ögeler: Yüklem, Özne

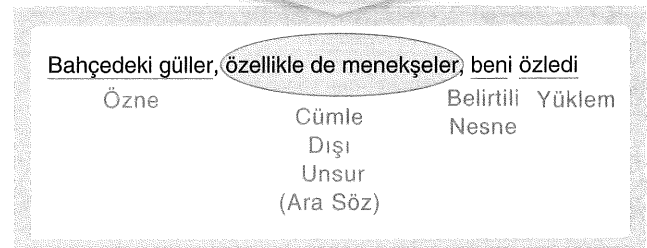

CÜMLE DIŞI UNSURLAR

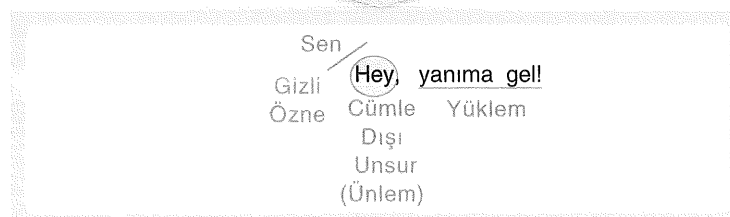
Bağlaçlar

Ara Sözcükler

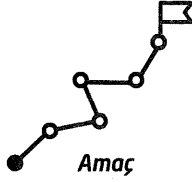
Ünlemler

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

VURGU

• Yükleme fiilse → Yüklemden bir önceki ögedir.

• Yükleme isimse → Vurgu yüklemedir.

Seni burada dün gördü Ahmet.
BELİRTİLİ YER T. Z. T. Y. Ö.

İri bir çocuğu Ahmet.
Y. Ö.

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2019 - MSÜ

Yağmurlu bir nisan sabahı, paltosuna sarınmış genç bir adam; sokağın köşesindeki saçağın altında harabeye dönmüş evi inceliyordu.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - belirtili nesne - yüklem
- B) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem
- C) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem
- D) Özne - yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem
- E) Zarf tümleci - özne - belirtisiz nesne - yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - yüklem

2.

2017 - YGS İKİZİ

(I) Raskolnikov'un yazdığı "Suç Üzerine" adlı makaleye göre bazı insanlar üstündür. (II) Onlar, sistemin dışına kolayca çıkıp kolayca sistem değiştirebilen insanlardır. (III) Bu insanlar, geleneklere ve hukuk kurallarına hiçbir zaman itaat etmezler. (IV) Yaptıkları işler toplum tarafından suç olarak kabul edilse bile bu suçlar meşrudur. (V) Raskolnikov, bu tezine örnek olarak Fransa'nın diktatörü ve imparatoru Napolyon'u gösterir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sıralanışı "özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem" şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

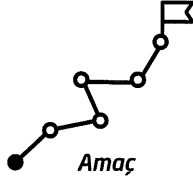
CÜMLENİN ÖGELERİ

3. **ÖSYM** 2022 - MSÜ
- Askerler ---- yakalamış.
- Bu cümlede boş bırakılan yer aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem" şeklinde olur?**
- A) geleceğini haber aldıkları kişiyi geçen yıl yapılan büyük köprü'nün altında uyur vaziyette
- B) tam üç ay önce kimsenin yaklaştırmaya dahi cesaret edemediği uçurumun kenarında ulaşı
- C) ortalığın aydınlanmaya başladığı saatlerde sürüsünden ayrı dolaşan iki kaplan yavrusu
- D) eskiden kale olarak kullanılan bu harabede kendilerine yardım edeceğine inandıkları adamı
- E) gelen çağrı üzerine birkaç saat önce ayrıldıkları limana ulaşıp şikâyet edilen kişileri
4. Kent estetiğinde estetik yargılar, amaçsal yargı ve beğeni yargısı olarak ikiye ayrılır.
- Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?**
- A) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
- B) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
- C) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem
- D) Yer tamlayıcısı - özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem
- E) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
5. **2020 - MSÜ İkizi**
- (I) Roketleri "yakıt taşıyan devasa metal tanklar" biçiminde tanımlamak gerekir. (II) Fırlatılma sırasında yakıtı biten yakıt tankları, yükü hafifletmek için roketin ana gövdesinden ayrılır. (III) Bu parçalardan bazıları Dünya'ya düşüp atmosferde sürtünerek yanar. (IV) Bu roket parçalarından birçoğu da yörüngede kalıp Dünya'nın etrafında dolanmaya devam eder. (V) Dünya'nın alçak yörüngesinde kalan roket parçaları, kırık uydu parçaları, uydular, gerçekleştirilen testler ve patlamaların ardından kalan milyonlarca şarapnel parçasından oluşan bu yığın tümü uzay çöplüğüdür.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri "özne" ve "yüklem"den oluşmuştur?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
- D) I ve V E) IV ve V
6. "Ne zaman, nerede, neyi" sorularının cevabını sırasıyla veren cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Burayı kazanlar, tünelin kutsal alanda çalışanların yararlanması için yapıldığını düşünüyorlar.
- B) Zamanında adım atmayan tembel, sonradan yüz adım atmak zorunda kalır.
- C) Yapılacak işlerin sonraya ertelenmesi bazen kötü sonuçlar doğurabilir.
- D) Mevsim sonu öyle bir zaman ki garip bir musiki çalıyor kulaklarımda sanki.
- E) Daha dün yaylanın serin ortamında ineklerin sütünü sağmıştık.
7. (I) Hayatın birinci yarısı, mutluluğa karşı duyulan yorulmak bilmeyen bir özlemdir. (II) İkinci bölümü ise acı dolu korku duygusuyla kaplıdır. (III) Mutluluk denilen her şeyin kuruntu olduğu anlaşılmıştır. (IV) Acıdan başka gerçeğin bulunmadığı fark edilmiştir artık. (V) Akli başında insanların yakıcı zevklerden çok, acısız bir hayata yönelmeleri bundan ötürüdür.
- Numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yüklem" şeklindedir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V
8. **2024 - TYT İkizi**
- Tarihin nabzını tutmak isteyenlerin heyecanla atan kalplerinin sesini duyan İstanbullular, fark ederler gelenlerin ışıltılı parlayan gözlerinin içinde şehirlerinin benzersizliğini.
- Bu cümledeki ögelerin dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**
- A) Belirtili nesne - özne - yüklem - yer tamlayıcısı
- B) Özne - belirtili nesne - yüklem - yer tamlayıcısı
- C) Özne - yüklem - belirtili nesne - yer tamlayıcısı
- D) Belirtili nesne - yüklem - özne - yer tamlayıcısı
- E) Özne - yüklem - yer tamlayıcısı - belirtili nesne

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

VURGU

• Yükleme baştaysa, yükleme isim de olsa fiil de olsa vurgu yüklemedir.

Vurgu

Geldi	dün gece	Ahmet.
Y.	Z. T.	Ö.

Vurgu

Ahmet'ti	beni seven çocuk.
Y.	Ö.

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2024 - KPSS ÖN LİSANS

Hubble Uzay Teleskobu yaklaşık 8000 yıl önce patlayan devasa bir yıldızın kalıntıların küçük bir bölümünü geçtiğimiz günlerde keşfetti.

Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Belirtisiz nesne - zarf tümlecisi - yer tamlayıcısı - yüklem
- B) Özne - belirtili nesne - zarf tümlecisi - yüklem
- C) Özne - zarf tümlecisi - belirtili nesne - yüklem
- D) Belirtisiz nesne - yer tamlayıcısı - zarf tümlecisi - yüklem
- E) Özne - belirtisiz nesne - yer tamlayıcısı - yüklem

2.

2016 - YGS İKİZİ

Vücudun bağışıklık sistemini güçlendiren C vitamini ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümlecisi - belirtili nesne - yüklem" şeklinde olur?

- A) cilt sağlığını destekleyip antioksidan özellikleri taşıyarak bireyin sağlıklı ve parlak bir cilde sahip olmasını sağlar.
- B) cilt sağlığına yönelik tehditlerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olur.
- C) gribal enfeksiyonların giderilmesinde ve sağlığın korunmasında önemli bir vitamindir.
- D) fazla tüketildiği takdirde bireyin sağlığının bozulmasına neden olabilir.
- E) çeşitli besinlerin içeriğinde olduğundan bulunması ve tüketilmesi kolay bir vitamindir.

CÜMLENİN ÖGELERİ

3. ÖSYM 2025 - MSÜ

(I) Kendisini en iyi romanla ifade ettiğini her röportajında yineliyor. (II) Fakat yazar bu kez bavulunda biriktirdiği sevgiyi, hasreti, öfkeyi, hayal kırıklıklarını öyküleriyle hayata haykırıyor. (III) Yeni kitabı *Bavula Sığmayan* birbiriyle konuşan ve birbirine omuz veren öykülerden oluşan bir kitap. (IV) Bir ilaç prospektüsü tadında öyküler eserin birbiriyle bağlantılı bölümlerini oluşturuyor. (V) Bir bakıma yazar, öykülerinde iyileşmenin reçetesini sunuyor okura.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "Seçtiği sıradan konu ve temalar okurun kendini eserin bir parçası olarak görmesini sağlıyor." cümlesi ile aynıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Değişik, alışılmadık yöntemlerin sahibi olan ihtiyar delikanlı; geliyordu yarın sabah.
- II. Dost kelimesi, en eski İranlı dostlarımızdan biridir.
- III. Osmanlıca sözlüklerde kelimelerin karşılığına bakacak olursak kavram alanı konusunda fikir edinebiliriz.
- IV. Geçmiş unutulmadığınızda geleceğe umutla bakabiliriz.
- V. Bırakın en sıradan olanlarını, en zor şeyler bile onu yolundan döndüremiyordu.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde;

- yüklem,
- özne,
- zarf tümleci

ögelerinden tümü bulunmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Onun sözlerini duyunca tüm insanlık kan ağladı hiç şüphesiz. (Özne)
- II. Bu millet, utanmak için yaratılmış bir millet değildir. (Özne)
- III. Kendini övmek için gelen ne adamlar gördüm ben bu kurumda. (Yer tamlayıcısı)
- IV. Sabahları bir yerde ayaküstü konuşarak mutlu ederdi eskiden beni. (Zarf tümleci)
- V. O adamları çıkaramadı dışarı hiçbir zaman. (Yer tamlayıcısı)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili öge yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 2016 - YGS İKİZİ

Kos ve Stanichio adıyla bilinen Uzun Ada'ya ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "yer tamlayıcısı - zarf tümleci - özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem" şeklinde olur?

A) bilinmeyen bir zamanda gezginlerin uğradığını araştırmacılar dile getirir.

B) hemen her mevsimde turistlerin gelmesi için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

C) yakında yeni yatırımların yapılacağı, yeni tesislerin açılacağı müjdesi verildi.

D) fetihten sonra Osmanlılar, eski adından bozma olarak İstanbul demişlerdir.

E) gezginler akşam saatlerinde, aniden bastıran yağmur eşliğinde ulaştılar.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?
- A) Yemeğin güzelini / evin en huzurlu yerinde / bulabilirsiniz.
- B) Sevmeyi ve hayatı bilmeyenler / baktıkları her güzel ayrıntıyı / sevmezler / her zaman.
- C) Minik dünyasından taşan bu cümleler / mutluluğun dünyasına / koca bir iksir / bağışlamış.
- D) Sonuçları duyduğunda / Halis / köşedeki evde / kendini / kaybetti.
- E) Dede Korkut Hikâyeleri / Türkçenin en güzel hazinelerinden biridir.

8. ÖSYM 2022 - KPSS LİSANS (İPTAL)

Yüksek duvarların ortasındaki büyük kapının önünden geçen yol ---- Fatih devrine götürürdü insanı.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin öğeleri sırasıyla "Özne - Zarf tümleci - Yer Tamlayıcısı - Yüklem - Belirli Nesne" şeklinde olur?

A) etrafındaki sıra sıra dizili ağaçları kaplayan sarmaşıkların oluşturduğu karanlık tünelden

B) büsbütün eski bir zamandan kalma, daha hiç üzerinde yürünmemiş, bozulmamış hâliyle

C) aralardan kıvrım kıvrım ilerleyerek Osmanlı Dönemi'nden kalma sarnıçların gözlemlendiği yerde

D) Bizans Dönemi'nin karanlık dehlizlerinden ordularıyla ve kanunlarıyla insanlığa ışık tutan

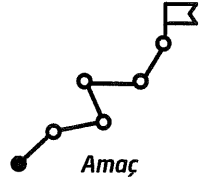
E) üzerinde duran ve birbirine sıkça girmiş hanımeli çiçeklerinin süslediği çitler

KAZANIM MERKEZLİ TEST

7

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

VURGU

• "mı/mi" soru edatı varsa vurgu "mı/mi" soru edatından önceki ögedir.

• Soru sözcüğü varsa vurgu soru sözcüğündedir.

Adamı Vurgu
gördün mı?

Adamı Vurgu
mı gördün?

Ne zaman Vurgu
gelmiş?

Kim Vurgu
görmüş?

KEŞFET KÖŞESİ

1.

2023 - MSÜ İKİZİ

(I) Eğitim iletişimi, insanın öğrenmesini açıklayan yaklaşımlardan büyük ölçüde yararlanmaktadır. (II) Bu yararlanma, araştırma ve geliştirme olarak iki boyutta ele alınabilir. (III) Davranışçı ve bilişsel yaklaşımların ortaya koyduğu kuramlar öğretim tasarımına, eğitim ortamlarına ve insan kaynakları geliştirme alanlarına ilişkin araştırmalara yön vermektedir. (IV) Eğitim iletişimi uzmanlarınca gerçekleştirilen bu araştırmalarda elde edilen bulgular da kuramların gelişimine katkı sağlamaktadır. (V) Benzer biçimde, davranışçı ve bilişsel yaklaşımların ortaya koyduğu kuramlar alandaki geliştirme etkinliklerini de yönlendirmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sıralanışı "özne - yer tamlayıcısı - zarf tümlecisi - yüklem" şeklindedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2022 - KPSS LİSANS

Aşağıdaki cümlelerin hangisi öge sıralanışı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Tatlı bir esintiyle etrafa yayılan çiçeklerin kokusu bir Akdeniz şehrinin nasıl olabileceğini düşündürdü bana.
- B) Gün gelip de eli ekmek tutan bu genç adam yardımını esirgememişti güzelim köy çocuklarından.
- C) Yazmaktan usanmayan bu şair sevginin en büyük değer olduğunu anlatacak bütün insanlığa.
- D) Sabah vakti ufukta beliren gün ışığı yeni bir günün umut ve heyecanını hissettiriyordu şehrin sakinlerine.
- E) Annesinin kendisine verdiği öğütleri dikkatle dinleyen çocuk asla çıkarmazdı onları aklından.

CÜMLENİN ÖGELERİ

3.

ÖSYM

2022 - TYT

Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem" şeklinde olur?

- A) aynı zamanda bilinen en sağlam malzemelerden biridir.
- B) başta kemik ve deri olmak üzere tüm dokularda bulunur.
- C) genç ve pürüzsüz bir cilde sahip olmamıza yardımcı olur.
- D) bulunduğu dokudaki işlevine göre karmaşık yapılar ortaya çıkarır.
- E) hayli uzun ömürlü olmakla birlikte belli bir yaşam süresine sahiptir.

4.

- I. Türkiye'nin internetle tanışması çok uzun yıllara dayanmasına rağmen internet kullanımı Türkiye'de her alanda büyük bir hızla yaygınlaşmaktadır.
- II. Özellikle 1999 yılından itibaren internet kullanıcılarının sayısındaki hızlı artış, Türkiye'deki işletmeleri de internet ortamına girmeye zorlamıştır.
- III. Bu gelişmelere paralel olarak işletmeler, rekabette geri kalmamak için gerekli çalışmalara başlamışlardır.
- IV. İnternet bankacılığı; zaman ve mekân sınırı olmaksızın bir internet bağlantısı ve bağlantıyı kullanabilecek bir araçla bankacılık hizmetlerini sağlayan alternatif bir yöntemdir.
- V. Zaman ve mekândan bağımsız, internet erişimine sahip herhangi bir müşterinin istediği hizmeti alabilmesi sağlanmaktadır.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi aşağıda verilen ögelerden birini karşılamamaktadır?

- A) Özne
- B) Yer tamlayıcısı
- C) Zarf tümleci
- D) Yüklem
- E) Belirtili nesne

- 5. Türkçede, bazı sözcük ve söz grupları beş duyumuzun herhangi biri ile algılanabilen varlıkları karşılar.

Bu cümlenin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) bazı sözcük ve söz grupları
- B) algılanabilen varlıkları
- C) Türkçede bazı sözcük ve söz grupları
- D) algılanabilen varlıkları karşılar
- E) beş duyumuzun herhangi biri ile

6.

2016 - YGS İKİZİ

Ezan sesinde ve İtrî'nin musikisinde kendi medeniyetimizin ve kültürümüzün sesini duymak şaire sonsuz bir neşe verir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, ögelerin dizilişi bakımından bu cümleyle aynıdır?

- A) Semboller âlemini yaratan şairler, duyumsadıkları tabiatın hayalini benzersiz biçimde aktarır.
- B) Edebî eserlerde melankoli karakterlerin içsel çatışmalarını ifade etmek için güçlü bir araç olarak kullanılır.
- C) Doğanın bütün ağırlığıyla insanı etkilediği Çukurova ve Toroslar Yaşar Kemal'e şiirler yazdırmıştır.
- D) Şair, manevi iklimin kendisini çepeçevre kuşattığı sokaklardan geçerken bir rüya hâli yaşar.
- E) İstanbullu sanatçılar, kültürün simgeleriyle dolu bu şehre bedenle değil duyguları ile bağlıdır.

- 7. Öğretmen, dersinde ara sözü açıklamış ve öğrencilerinden tahtaya bununla ilgili örnek cümle yazmalarını istemiştir. Öğrenciler şu cümleleri tahtaya yazmıştır.

Aysun: Ali Bey, bana bu odayı ucuz bir fiyata ayarlayan adam, ara sıra misafir olarak geliyordu.

Cemal: Hiçbir şeyi, kızım hakkındakileri, bilmiyorum.

Hamit: Gecenin geç saatlerinde, her şeyin durduğu zamanlarda, bir kenara çekilip hayal kurdum.

Zehra: İnsan içine çıkmayan adam, Vedat, dün beni aradı.

Bayram: Yolun kenarında, ağaçların üstünde, dizi dizi bulutlar vardı.

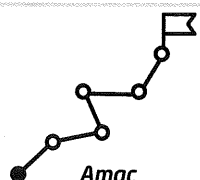
Buna göre, öğrencilerden hangisi konuyla ilgili örnek vermemiştir?

- A) Cemal
- B) Hamit
- C) Aysun
- D) Bayram
- E) Zehra

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre

9 Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

SORU HANGİ ÖGEYİ BULDURMAKTADIR?

• "mi/mi" soru edatı varsa "mi/mi"den önceki ögeyi buldurur.

Ali mi görmüş onu? (Özne buldurmuş.)
Ö Y B.İ.N.

Ali görmüş mu onu? (Yüklemi buldurmuş.)
Ö Y B.İ.N.

Ali onu mu görmüş? (Belirtili nesneyi buldurmuş.)
Ö B.İ.N. Y

KEŞFET KÖŞESİ

1. ÖSYM

2020 - MSÜ

(I) Birçok filmi kendi başına kurgulayan, sinema yapma sebebinin kurgu olduğunu söyleyen Akira Kurosawa'nın dikkat çeken en önemli özelliği, geliştirdiği kendine has görsel bir dildir. (II) Resim eğitimi aldıktan sonra film endüstrisine giren Kurosawa'nın sinemasını eşsiz kılan; hareket, ışık ve rengin kusursuz ahengidir. (III) Sanatını "bir rüya" olarak tasvir eden Kurosawa, finansman bulamadığı için asla çekemeyeceğini düşündüğü Kagemusha'yı önceleri bir resim olarak tasarlamıştır. (IV) Filmde kralın dublörülüğünü üstlenen ve bu görevin yükü altında ezilmeye başlayan karakterin yaşadığı travma, yağlı boya tablolarını hatırlatan bir rüya sahnesinin tasviri gibidir seyircinin gözünde. (V) Binbir farklı ayrıntıyı, binbir farklı renkle boyayan Kurosawa, dublörün yaşadığı kimlik bunalımını rüya mekânında, eşsiz bir görsel şölenle yansıtır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri "özne" ve "yüklem"den oluşmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2.

2020 - TYT İkizi

Endüstride kullanılan ve hava kirliliğine sebep olan kömür, petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıtların yanması sonucu atmosfere yayılan karbondioksit; okyanus kirliliğine sebep olarak canlı yaşamını iyiden iyiye tehdit ediyor.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem
B) Zarf tümleci - özne - belirtisiz nesne - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem
D) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - özne - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

CÜMLENİN ÖGELERİ

3.

ÖSYM

2022 - KPSS ÖN LİSANS

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklindedir?

- A) Papart Ormanı ve Karçal Dağları gezisi, farklı şehirlerden gelen on iki fotoğraf gönüllüsünün Trabzon'da buluşmasıyla başladı.
- B) Birbirini ilk kez gören insanlardan oluşan bu ekip, yaklaşık iki saat sonra Borçka'ya, gezinin başlangıç noktası olan ilçeye, ulaştı.
- C) Yolda birbirleriyle tanışan fotoğraf gönüllüleri, burada, kızarmış alabalık, salata ve baklavadan oluşan bir öğle yemeği yediler.
- D) Yemekten sonra yoluna devam eden grubu, ilk defa gittikleri bu vadide sonbaharın renkleri ve nefis yansımaları karşılamıştı.
- E) Karçal Dağları'nın eteklerine serilen ve Karadeniz'in yağmurlarıyla can bulan Papart Vadisi, farklı tonlardaki tüm renkleri içinde barındırıyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde verilen öge yer almamaktadır?

- A) İkinci Dünya Savaşı'ndan yıkık dökük insanlarla çıkan İtalya'da yaşayan insanlar, yaşama dair umut aramaktadır. (özne)
- B) İtalyan Kadın Birliği üyesi üç kadın, toplumun yeniden inşası için adım attı. (Yer tamlayıcısı)
- C) Bu üç kadın, yaklaşımlarını sembolize etmesi için bir çiçek seçmeyi teklif etti. (Zarf tümleci)
- D) Sunulan tüm teklifler arasından üç tanesi ön plana çıktı. (Yüklem)
- E) Mimoza çiçeği, Kadınlar Günü'nü temsil etsin, zorluklara dayansın diye seçildi. (Özne)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ham elmas / doğada bulunduğu hâliyle / bir çakıl taşını / andırır.
- B) Sigara / neden olduğu elliden fazla hastalıkla / hayatımızı / mahvediyor.
- C) Moğolistan'da / İskit Dönemi'nde / yaşamış bir savaşıya ait bir mumya / bulundu.
- D) Ergenlik / kalıcı yağlanmanın olduğu son kritik dönemdir.
- E) Romanesk mimari / X. yüzyıldan başlayarak XII. yüzyıla kadar / Avrupa sanatına / yön vermiştir.

6.

2022 - MSÜ İKİZİ

Kent sakinleri ---- tercih ediyor.

Bu cümlede boş bırakılan yer aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem" şeklinde olur?

- A) olumsuzluklar karşısında üzüлp kahrolmak yerine birlik olmayı
- B) yaşadıkları keşmekeşten uzaklaşmak için açık alanlarda gezip dolaşmayı
- C) mahallelerindeki işportacıları şikâyet etmek yerine onlardan alışveriş yapmayı
- D) büyük şehirlerdeki üniversitelere çocuklarını göndermeyi
- E) sıcak havalarda park ve bahçelerde serinleyip rahatlamayı

7. Son yapıtında çağdaş bir öyküyü geleneksel bir tiyatro anlayışıyla vererek karşımıza çıkıyor.

Bu cümledeki altı çizili söz cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Yüklem
- B) Zarf tümleci
- C) Yer tamlayıcısı
- D) Edat tümleci
- E) Nesne

8. İstanbul'u anlamayı ve sevmeyi başarmış ender kişilerden birini tanıdım.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Belirtili nesne - Özne - Yüklem
- B) Dolaylı tümleç - Yüklem
- C) Belirtili nesne - Yüklem
- D) Özne - Dolaylı tümleç - Yüklem
- E) Özne - Belirtili nesne - Yüklem

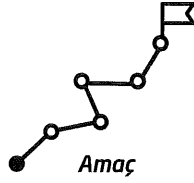
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru özneyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Onu gören kimdi dün gece?
- B) Seni yıllardır üzen şey neydi?
- C) Ne görmüş ki o bugün?
- D) Veli nerede geçirmiş geceyi?
- E) Sana kim anlattı bu olanları?

KAZANIM MERKEZLİ TEST

9

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

9

Dakika

ÖSYM'NİN SORU TARZLARI İLE TANIŞ!

SORU HANGİ ÖGEYİ BULDURMAKTADIR?

• Soru sözcüğü varsa soru sözcüğü olan ögeyi buldurur. Cevap vererek bulabilirsiniz.

ÖZNE
 (Kim) seni gördü? → (Ali) gördü? → Özneyi buldurur.
 Ö BİLİN. Y

YÜKLEM
 Seni gören (kim?) → (Ali'dir.) → Yükleme buldurur.
 Ö Y

KEŞFET KÖŞESİ

1.

ÖSYM

2018 - KPSS LİSANS

(I) Burası; köye bi hayli uzak, eski mi eski bir su değirmeniydi. (II) Güneş sırtların arkasındaki boşluğa gömülünce değirmen, gölgelere bürünüp kararmaya başladı. (III) Yalnızca yüksek kavak ağaçlarının tepelerindeki yapraklar, birer renkli fener gibi bir süre daha ışıklı kalırdı. (IV) Onlar da sönüp kaybolunca değirmen, gecenin karanlığına gömülmüş kimliksiz bir ses hâlini alırdı. (V) Bazen de rutubetli bir hamam gibi en kısık sesi bile abartarak sabaha kadar uğuldardı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yalnızca özne ve yüklemen oluşmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

ÖSYM

2023 - MSÜ

(I) Varlığı bilinen kara deliklerin çoğuna uzaydaki hareketleri sırasında eşlik eden bir yıldız bulunur. (II) Kara deliğin bu yıldızdan yakaladığı maddeler, kara deliğin etrafında dikkat çekici bir disk oluşturur. (III) Oluşan diskteki elektrik yüklü parçacıklar, kara deliğin kütle çekimi etkisiyle ivmelendikçe ışık yayar. (IV) Bu yüzden bir yıldızın yakınlarında dolanan bu kara delikleri keşfetmek görece kolaydır. (V) Keşfedilmesi çok daha zor olansa çevrelerinden izole bir biçimde uzayda dolaşan başıboş kara deliklerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin öge dizilişi "özne - yer tamlayıcısı - belirtisiz nesne - yüklem" şeklindedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

CÜMLENİN ÖGELERİ

3.

Düşüğü yerde külçelenen bir aydınlık, bendi yıkılmış bir su gibi bütün ovayı kaplayarak toprağın ve ekinin rengini bütün tabiattan sildi.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem
- B) Belirtisiz nesne - özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem
- C) Özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem
- D) Belirtisiz nesne - yer tamlayıcısı - özne - yer tamlayıcısı - yüklem
- E) Özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem

4.

Gül yağını eller sürdü diye
Bülbül kışkandı
Ağladı durdu sabaha kadar

Bu dizelerde aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

- A) Yüklem
- B) Edat grubundan oluşan zarf tümleci
- C) Özne
- D) Dolaylı tümleş
- E) Zarf tümleci

5.

(I) Türkiye’de son yıllarda kültür endüstrileşti. (II) Biz çeşitli endüstriyel alanlardaki hazırlıksızlığımıza kültür alanında da yakalandık. (III) Türkiye’de günümüze damgasını vuran büyük yayınevlerinin çoğu aslında son yıllarda kuruldu. (IV) Yani yayıncılık birçok sektörde olduğu gibi 1990 sonrasında hızla gelişti. (V) Şimdilerde dünyanın her yerinde olduğu gibi yayıncılık da kendi içinde şekilleniyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde özne vurgulanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6.

Onat Kutlar; döneminin toplumsal olaylarını, aydınların sıkıntılarını işleyerek o yıllara tarihsel bir not düşüyor.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Zarf tümleci - Dolaylı tümleş - Yüklem
- B) Özne - Yüklem
- C) Zarf tümleci - Belirtili nesne - Yüklem
- D) Özne - Zarf tümleci - Dolaylı tümleş - Yüklem
- E) Özne - Dolaylı tümleş - Yüklem

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde öge sayısı diğerlerinden fazladır?

- A) Vatandaşa, kadına, erkeğe, hamala öğrettiniz halk kültürünün değerini ve kıymetini.
- B) Hataları gidermek için de çalışacağız bu kurumun içinde senelerce.
- C) Türk’ün seciyesini anlamayarak kafalarını doldurdular.
- D) Daha önce, kendi buluşumuz olan Köktürk alfabesi ve Uygurların Soğdlardan alıp “Kurziv” adlı yazıdan geliştirdiği Uygur alfabesi terk edilmişti.
- E) Alfabe değişikliğinden sonra okuryazarlık oranı arttı.

8. Hayranıyım bana çocukluğumu hatırlatan bu güzel bahçenin.

Bu cümledeki öge dizilişi aşağıdakilerden hangisiyle özdeşir?

- A) Halit Ziya, Türk edebiyatının Avrupa tarzında yapıt veren ilk büyük romancısıdır.
- B) Kız Kulesi, İstanbul kuleleri arasında efsanelere en çok konu olan kuledir.
- C) Dönölmez akşamın ufkundayız.
- D) Bu, değiştirilmesi zor bir durumdur.
- E) Bencillik her şeyden önce, kendini başkalarının yerine koymamaktır.

9.

2019 - MSÜ İKİZİ

Soğuk ve karın hüküm sürdüğü bir kış gecesi, elindeki çantaya sarılmış yaşlı bir adam sokak lambasının altında yoldan gelip geçenleri süzüyordu.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

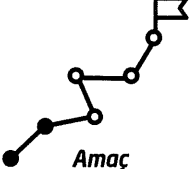
- A) Özne - yer tamlayıcısı - yüklem
- B) Zarf tümleci - yer tamlayıcısı - özne - yüklem
- C) Özne - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem
- D) Zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem
- E) Özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

8

Cümlelerin Öğeleri

Amaç

Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek

Süre **8** Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

ÖĞRENME KÖŞESİ

Sessizliğe dahi ses veren sembolist şair Ahmet Haşim, "Göl Saatleri" şiirini / o yıllarda / yazdı / İstanbul'da.

ÖZNE BELİRTİLİ NESNE ZARF YÜKLEM YER

TÜMLECİ TAMLAYICISI

1.

2025 - MSÜ İKİZİ

(I) İnsanın yaşadığı coğrafyalarda üretilen ve tüketilen her bir yemeğin kültürel bir tarihçesi genellikle vardır. (II) Yemeklerin terkinde bulunan besinlerin ve miktarlarının kanuni bir dayanağı hiçbir zaman olmamıştır. (III) Zaman içinde insanların doğadan ve hayvanlardan elde ettikleri yenilebilir maddelerden faydalanarak ürettikleri yemekler, kuşaktan kuşağa ve kültürden kültüre aktarılmıştır. (IV) Farklı coğrafyalarda ve kültürlerde, benzeşmeyen yemeklerin varlığıyla birlikte benzeşen yemeklere de sık sık rastlanılmaktadır. (V) Doğanın imkânları ölçüsünde üretilen besinlerin veya yapılan yemeklerin toplumlara göre farklılaşması, olağan ve kültürel bir durumdur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "Birçok şairin insanın gönül teline dokunan mısralar yazmak gibi bir amacı vardır." cümlesi ile aynıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2024 - MSÜ İKİZİ

Oğuz Atay'ın roman ve öykülerindeki karakterlerin "tutunamama" durumu; yalnızlık ve bir başınalıktan onları, dış dünyadan soyutlanmaya ve sorgulamaya götürür.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem
B) Özne - Yer tamlayıcısı - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem
D) Belirtili nesne - özne - yer tamlayıcısı - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem

CÜMLENİN ÖGELERİ

3.

2018 - TYT İKİZİ

Çevre kirliliğine yol açan, karbondioksit yayan fosil yakıtları tüketmek; insanlığı ve doğayı göz göre göre acı bir sona sürüklemiyor mu?

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne – belirtili nesne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – yüklem
 B) Belirtili nesne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – yüklem
 C) Özne – zarf tümleci – belirtili nesne – yer tamlayıcısı – yüklem
 D) Belirtili nesne – yer tamlayıcısı – özne – yüklem
 E) Özne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – yüklem

4. (I) Kitap okuma davranışı hepimizin üzerinde hemfikir olduğu bir şeydir. (II) Okuma eylemi, insanı bireysel ve toplumsal yaşamda etkiler. (III) Kendisi için yeni bir dünya kurulmasını sağlar. (IV) Demokratik ve çağdaş bir toplum yapısı, kendisini gerçekleştirmiş bireylerle oluşturulabilir. (V) Okuma kültürü edinmiş birey, düşünme ve eleştirme süreçlerini işlevsel kılan bireydir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangilerinin öge sıralaması aynıdır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
 D) III ve V E) IV ve V

5. I. Kuruma yıllardır emek veren onca çalışan hava karardığında üzümlere getirdi boş evrakları.
 II. Sesinin bana verdiği huzur yıllardır hayatımı meşgul etmeyi başardı.
 III. Adamın buraya kaydettirdiği kuzeni dün gece sabaha karşı hızlı bir şekilde teslim etmiş katilin elinden aldığı bıçağı.
 IV. Kitabını incelemeye vakit bulduğum zaman hataları göz ardı etmeyi düşünüyordum hep.
 V. Kalemin yanındaki kitap onu her gördüğümde mutlulukla göz kırpyordu bana.

Yukarıdaki cümlelerin hangileri öge sıralanışları bakımından aynıdır?

- A) I ve V B) II ve IV C) III ve V
 D) I ve III E) II ve V

6.

(I) Beslenme, yaşamsal fonksiyonların devamlılığını sağlayan bir şeydir. (II) Bunun için de enerji ve besin ögelerinin yeterli ve dengeli olarak sağlanması, bireylerin sağlıklı olabilmeleri açısından önemlidir. (III) Bu öğelerden herhangi biri alınmadığında ya da gereğinden az alındığında büyüme ve gelişmenin engellendiği bilimsel olarak kanıtlanmıştır. (IV) Beslenme ihtiyacının en iyi karşılanması, diğer ihtiyaçların giderilmesine de yardımcı olur. (V) Unutulmamalıdır ki beslenme ve bazı önemli hastalıklar arasında çok sıkı bir ilişki vardır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

- I. Neşesi yerinde olmadığından bu diyarı hiç sevmeydi.
 II. Yarın, hiçbir zaman dinmeyecek bir yaradır.
 III. Menekşe ve diğer çiçeklerle karşılaşınca ıslak ve sessiz sokaklara küstü hep.
 IV. Her gün gözlerimden gözlerini kaçırdı Ahmet.
 V. Sesini duyduğum dem sevginin eşsiz ışığına teslim oldum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öge sıralaması "Zarf tümleci - Yer tamlayıcısı - Yüklem" şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

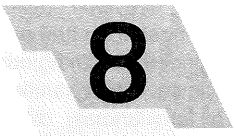
2021 - MSÜ İKİZİ

Küçük bir tepenin üzerine kurulmuş evin kubbeye benzeyen çatısından, yağacak yağmurun habercisi olan ve kulakları sağır eden şiddetli rüzgârın sesi geliyordu.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

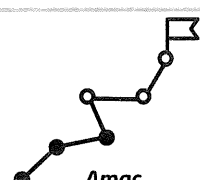
- A) Özne – belirtili nesne – yüklem
 B) Yer tamlayıcısı – zarf tümleci – özne – yüklem
 C) Özne – zarf tümleci – yer tamlayıcısı – yüklem
 D) Yer tamlayıcısı – özne – yüklem
 E) Özne – yer tamlayıcısı – belirtisiz nesne – yüklem

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Cümlelerin Öğeleri / Söz Grupları

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

Servetifünun Dönemi'ni anlayanlar, Türk edebiyatını incelemeyi her zaman teşvik eder.

ÖZNE

BELİRTİLİ NESNE

ZARF TÜMLECİ

YÜKLEM

- Öznesi = Sıfat-fiil grubu
- Nesnesi = İsim-fiil grubu
- Zarf Tümlenci = Sıfat tamlaması
- Yükleme = Birleşik fiil grubu

1.

ÖSYM

2021 - TYT

(I) Süper kahramanların çizgi romanlarda güçlerine kavuşmaları, genellikle belli başlı şekillerde olmaktadır. (II) Bilinmeyen bir dünyadan ya da doğrudan uzaydan gelen insanüstü güçlere sahip süper kahramanlar, en yaygın bilinen örneklerdendir. (III) İkinci sıradakiler, radyoaktif etki sonucu güçlerine kavuşan süper kahramanlardır. (IV) Radyoaktif bir hayvan tarafından ısırılan karakter, bir süper kahramana dönüşüp onu ısırılan hayvanın özelliklerine sahip olur. (V) Başvurulan yöntemlerden bir diğeri de deney kazaları sonucu ortaya çıkan kahramanlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin öznesi, belirtili isim tamlamasıdır.
- B) II. cümlelerin öznesi, sıfat tamlamasıdır.
- C) III. cümlelerin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.
- D) IV. cümlelerin öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
- E) V. cümlelerin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

2.

2023 - TYT İKİZİ

- I. Sonradan başka güzel şehirler gördükçe İstanbul'un güzelliğine daha derin bir sevgiyle bağlandım.
- II. Yoğun kar yağışından etkilenen şehirlerde, eğitim - öğretime ara verilmesi bekleniyor.
- III. Onun sahibi olduğu birçok eserde olaylar belli başlı bir düzende ilerlemez.
- IV. Gün batımının nar alacası başlayınca kızıl, çok yakışıyor o güzel nar hikâyesine.
- V. Bu mevsimin sıcak geçmesi kirazların erkenden olgunlaşıp çürümmesine yol açar.

Numaralanmış cümlelerin yer tamlayıcılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin yer tamlayıcısında belirtili isim tamlaması vardır.
- B) II. cümlelerin yer tamlayıcısında sıfat-fiil vardır.
- C) III. cümlelerin yer tamlayıcısında sıfat tamlaması vardır.
- D) IV. cümlelerin yer tamlayıcısında belirtisiz isim tamlaması vardır.
- E) V. cümlelerin yer tamlayıcısında edat vardır.

SÖZ GRUPLARI - CÜMLENİN ÖGELERİ

3. ÖSYM 2019 - TYT

Daima, bu şehre ilk giren ve onu yeni baştan bir Türk şehri olarak kuran dedelerimizin yaşayışlarındaki halis tarafa hayran oldum.

Bu cümlelin yer tamlayıcısında (dolaylı tümlecinde) aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İsim-fiil B) Sıfat-fiil C) Edat
D) Bağlaç E) Zarf-fiil

4. (I) Hizmet sektörü, bilgi teknolojileri ve toplumun bilgilendirilmesiyle iç içe geçmiş durumdadır. (II) Bilginin toplanması, aktarılması ve saklanması; teknolojik yatırımları zorunlu kılmaktadır. (III) İdare; vatandaşı daha iyi aydınlatılabilmek, daha fazla şeffaflaşabilmek için bilginin kullanımını ve aktarılmasını kolaylaştırmaktadır. (IV) Bireylere bilgi edinme hakkının tanınmasıyla bilginin ekonomik değerinde de büyük bir artış yaşanmıştır. (V) Amerika örneği bunu çarpıcı bir şekilde göstermektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelin öznesi isim tamlamasıdır.
B) II. cümlelin yüklemi birleşik fiildir.
C) III. cümlelin nesnesi isim tamlamasıdır.
D) IV. cümlelin öznesi sıfat tamlamasıdır.
E) V. cümlelin öznesi sıfat tamlamasıdır.

5. 2018 - TYT İKİZİ

Aşağıdakilerin hangisinde nesne, sadece isim tamlamasından oluşmuştur?

A) Bembeyaz bir örtüye bürünmüş dağları tren istasyonunun penceresinden seyre daldı.
B) Patron, işe yeni başlayan çalışanına en güzel odayı verdi.
C) Memleketten ayrı kalan gurbetçiler ezan seslerinin huzurunu çok özleyiyor.
D) Bitmiş aşkların acısı kalbinde günden güne daha da büyüyordu.
E) Çok sevdiği işinden ayrılmak zorunda kalınca baba toprağı dayanağı oldu.

6. ÖSYM 2022 - MSÜ

Kuzey Amerikalı yazar Sarah Ruhl'un *Temiz Ev* adlı oyunu temizlik hastası bir doktor hanımın tek katlı çiftlik evinde geçiyor.

Öge dizilişi "özne - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklinde olan bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Özne, belirtili isim tamlamasıdır.
B) Öznenin tamlananı sıfat tamlamasıdır.
C) Yer tamlayıcısı, belirtili isim tamlamasıdır.
D) Yer tamlayıcısının tamlayanı sıfat tamlamasıdır.
E) Öznenin tamlayanı belirtisiz isim tamlamasıdır.

7. (I) Okyanusya adaları civarında fırtınaya tutulan bir gemi, adalarından birinin sahilinde karaya oturur. (II) İçindeki yolcular ve görevliler karaya çıkarlar. (III) Fırtına geminin pusulasını kırdığı için hangi adaya çıktıklarını bilmeyen yolcular, telaşa kapılırlar. (IV) Çünkü fırtına ile boğuştuğundan sonra yamyamlar tarafından yenmek istemiyorlardır. (V) Adadaki dar ağacını gören biri, telaşlanmaktan vazgeçer ve "Korkmaya gerek yok, burada adamı kanunla öldürüyorlar." der.

Bu parçadaki altı çizili sözler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümledeki isim tamlaması yer tamlayıcısı görevindedir.
B) II. cümledeki söz grubu özne görevlidir.
C) III. cümledeki zaman anlamı vermiş ve zarf tümleci olarak kullanılmıştır.
D) IV. cümledeki zarf tümleci görevini üstlenmiştir.
E) V. cümledeki sıfat tamlaması özne görevinde kullanılmıştır.

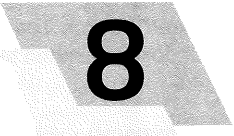
8. 2018 - TYT İKİZİ

Geçimini tarım ve hayvancılıktan sağlayanlara ekonomik bakımdan destek vermek, ülkemizin gelişip büyümesine ciddi manada büyük fayda sağlayacaktır.

Bu cümlelin öznesi aşağıdaki söz gruplarının hangisinden oluşmuştur?

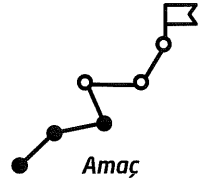
A) Sıfat-fiil grubu B) İsim-fiil grubu
C) Zarf-fiil grubu D) İsim tamlaması
E) Sıfat tamlaması

ÖSYM TİPİ - PROVA DENEME

8

Cümlelerin Öğeleri / Söz Grupları

Amaç

Bilgiyi Transfer Etmek

Süre

8 Dakika

BİLGİYİ TRANSFER EDEBİLMİYİ SAĞLA!

TRANSFER KÖŞESİ

Seslerin şiddetini tahmin edebilmek için buraya geldi.

ZARF TÜMLECİ YER Y
TAMLAYICISI TAMLAYICISI

- Cümlelerin zarf tümlecinde bulunan söz grupları:
- Belirtili isim tamlaması: **Seslerin şiddeti**
- İsim-fiil grubu: **Seslerin şiddetini tahmin edebilmek**
- Edat grubu: **Seslerin şiddetini tahmin edebilmek için**

1.

ÖSYM

2024 - KPSS LİSANS

(I) Su ürünleri mühendisleri, Türkiye'deki denizlerde 296 genetik patentli canlının bulunduğunu söylüyor. (II) Fakat uzmanların dışında kalanlar, bunların çoğunun varlığından bile haberdar değil. (III) Bu canlıların bazıları ülkemizdeki denizlerin derinliklerinde yaşamlarını sürdürüyor. (IV) Genetik yapılarından dolayı bu canlılar zorlu çevre koşullarına çok kolay uyum sağlayabiliyor. (V) Ayrıca bu deniz canlıları, ilaç sektöründen kozmetik ürünlere kadar çok çeşitli alanlarda da kullanılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öznesi "sıfat-fiil grubu"ndan oluşmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

2020 - MSÜ İKİZİ

(I) Cumhuriyet'in ilk yıllarında kurulan Eski Deri Fabrikası, Cumhuriyet'le birlikte kurulan ilk 125 kurum arasındadır. (II) Yalvaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, hanımlarında ortak olduğu yapısıyla deri sektöründe uzun zaman hizmet vermiştir. (III) Alman mimarisi ve makineleri kullanılarak modern tarzda çok ortaklı olarak kurulan deri şirketi ve fabrikası, Cumhuriyet'in ilk dönemlerinden itibaren kalkınma hedefinde olan ülkemizde örnek gösterilebilir yatırımlardandır. (IV) Yalvaç, Selçukluların gelişinden itibaren dericilik sektöründe merkez olma özelliğine sahip bir yerleşim yeridir. (V) Bu tarihî önemine binaen özel olarak seçilerek inşa edilen deri fabrikası, tuğla ve moloz taş malzemeyle dikdörtgen bir şekilde yapılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde özne, bir kelime grubundan oluşmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZ GRUPLARI - CÜMLENİN ÖGELERİ

3. ÖSYM

2021 - KPSS LİSANS

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi, sıfat tamlamasından oluşmaktadır?

- A) Kitaplardan öğrenilenlerle kendine bir dünya kurmak, onun içinde yaşayabilmek demektir.
- B) Babamın verdiği parayla köşe başındaki butikten yeni bir takım satın aldım.
- C) İnsana bir alışkanlık edindirmeye çalışmak, zannedildiği kadar kolay bir iş değildir.
- D) Çocukluğundan kalma anılarında hayal meyal hatırladığı bir bahçe vardı.
- E) Dolu yüzünden vişne ağaçlarının çiçekleri döküldüğü için dallarda meyve yoktu.

4. (I) Kadın, masamıza üzerinde üç tane kapaklı teneke karavana bulunan bir tepsi getirdi. (II) Karavanaları gürültüyle masaya indirmeye başladı. (III) Kadın, odadan çıkıp kapıyı dışarıdan kilitledi. (IV) Garson karavanalarla dolu çatal ve kaşıkları tangır tungur masaya koydu. (V) Garsonun hızını bizim bakışlarımız kesti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde nesne yalnızca isim tamlamasından oluşmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

2021 - MSÜ İKİZİ

(I) Yazma, dil öğretiminde temel beceriler içerisinde farklı bir yere sahiptir. (II) Bir ürün ortaya koyma sürecinde yazma, bilişsel becerilerin üst düzeyde kullanıldığı etkin bir beceri alanıdır. (III) Konuşmada ve yazmada üretim söz konusudur. (IV) Aynı konu üzerinde konuşma yoluyla düşünmek ile yazma yolu ile düşünmek arasında fark olduğunu söyleyebiliriz. (V) Zihnin içindekiler yazarak ortaya çıkar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin öznesi isim tamlamasından oluşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

2021 - TYT İKİZİ

(I) Davranışı esas alan yaklaşım, öğrenmeyi yeni davranışın kazanılması biçiminde değerlendirmiştir. (II) Davranışçıların insanın öğrenme sürecini açıklayabilmek için hayvanlar üzerinde yaptıkları incelemeler, deneysel çalışmalardır. (III) Bunların doğrultusunda öğrenme kuramları geliştirilmiştir. (IV) Koşullanmanın olması, öğrenmenin gerçekleşmesindeki temel süreç olarak ele alınmıştır. (V) Ayrıca yaklaşıma göre koşullanma, klasik ve edimsel olmak üzere iki biçimdedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
- B) II. cümle yüklemi, sıfat tamlamasıdır.
- C) III. cümle öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
- D) IV. cümle öznesi, belirtili isim tamlamasıdır.
- E) V. cümle yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem bir söz öbeğinden oluşmuştur?

- A) Kırmızı kaplı bir defterdi, dün gece bana verilen hediye.
- B) Vermiyordu ona da mutluluk bu eşsiz dünya.
- C) Kurcalamamalıydı dün gece sergiden aldığım oyuncakçı.
- D) Seni de görmüştü bu sararmış yaprakların altında.
- E) Araba iki evin arasında sıkıştı onun sert bakışları sebebiyle.

8.

ÖSYM

2022 - KPSS ORTAÖĞRETİM

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi, sıfat tamlamasından oluşmuştur?

- A) Eserleri kapsamlı biçimde ele alınıp incelendiğinde satırlar arasında bir anlam denizinin şekli olduğu fark edilir.
- B) Eserlerinin ötesine geçip kendini her kuşaktan okura kabul ettiren kimsedir halkın sanatçısı.
- C) Eserin her ayrıntısını özümseyerek derinliklerine inen dikkatli bir okur, farklı tatlılara ve tarifsiz hislere rast gelir.
- D) Romanın yazarı, kurgusal eserlerinde bile kahramanlarını kendisiyle özdeşleştirerek okuruna sunuyor.
- E) Yazar, demelerinde titiz ve dikkatli biçimde yazdığı cümlelerinde, her bir sözcüğün hakkını vermeye çalışıyor.

CÜMLENİN ÖGELERİ

ÇIKMIŞ SORU

1. Edebiyat akımlarının güzellik, sanat ve edebiyat anlayışlarını içeren kurallar manzumesi çoğu kez yazılı değildir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelerin dizilişi bu cümleinkiyle aynıdır?

- A) Edebiyat akımlarının zemininde çeşitli sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel hadiseler yer alır.
- B) Belirli bir dönemde verilen eserlerin ardındaki fikri kavramak için edebiyat akımlarını layıkıyla bilmek gerekir.
- C) Edebiyat akımlarının filizlenip yeşermesinin ve çözülüp dağılmasının nedenlerini kavramak önemlidir.
- D) Edebiyat akımları belli bir dünya görüşünün, güzellik ve sanat anlayışının etkisiyle oluşur.
- E) Edebiyat akımları benimsedikleri ilke ve değerlere sıkı sıkıya bağlıdır.

CÜMLE TÜRLERİ

CÜMLE TÜRLERİ

YGS - TYT	2016 1	2017 -	2018 -	2019 -	2020 -	2021 -	2022 -	2023 -	2024 1	2025 -
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 -	2019 -	2020 -	2021 -	2022 -	2023 -	2024 -	2025 -

SONUÇ

- Görüldüğü gibi ÖSYM'nin çok soru sorduğu bir ünite değildir. 11. sınıf müfredatında olduğunu düşünürsek her zaman soru gelmeye müsait bir ünite olduğu sonucuna varabiliriz.
- KPSS LİSANS, KPSS ÖN LİSANS ve KPSS ORTA ÖĞRETİM SINAVLARINDA da son 10 yılda 6 soru gelmiştir.
- Tüm sınavlarda en çok "Yüklem'in Türüne Göre Cümleler" konusundan soru gelmiştir.

CÜMLE TÜRLERİ

CÜMLE TÜRLERİ

1

ANLAMINA GÖRE CÜMLELER

a. Olumlu Cümle

- Seni sevdi.

b. Olumsuz Cümle

- Seni sev - me - di.

Olumsuz unsur alır.

-ma / -me, -maz / -mez
yok , değil, -sız / -siz

2

YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER

a. İsim Cümlesi

- Her gün çalışmak güzeldir.

Yüklem

b. Fiil Cümlesi

- Her gün burada o da çalışır.

Yüklem

3

YÜKLEMİN YERİNE GÖRE CÜMLELER

a. Kurallı Cümlesi

- Adamı iki gün önce gördü.

Yüklem

b. Devrik Cümlesi

- Adamı gördü iki gün önce.

Yüklem

c. Eksiltili Cümlesi

- Adamı iki gün önce...

4

YAPILARINA GÖRE CÜMLELER

a. Basit Cümle

- Adamı ben de gördüm.

→ 1 yüklem vardır. Fiilimsi ya da başka bir fiil yoktur.

b. Birleşik Cümle: Girişik - Birleşik Cümle

→ 1 yüklem vardır.

→ Yüklemden başka en az 1 adet de fiilimsi vardır.

♦ Seni severek buradan ayrıldım.

Zarf-fiil

Yüklem

Yan Cümle

Temel Cümle

Şartlı Birleşik Cümle:

→ -sa / - se var.

→ 1 yüklem var.

♦ Onu görürsen bana haber ver.

Yüklem

İç İçe Birleşik Cümle:

→ Cümlelerin içinde cümle olur.

♦ Ali "Seni seviyorum." dedi.

c. Sıralı Cümle

- Adam geldi, seni sordu.

d. Bağlı Cümle

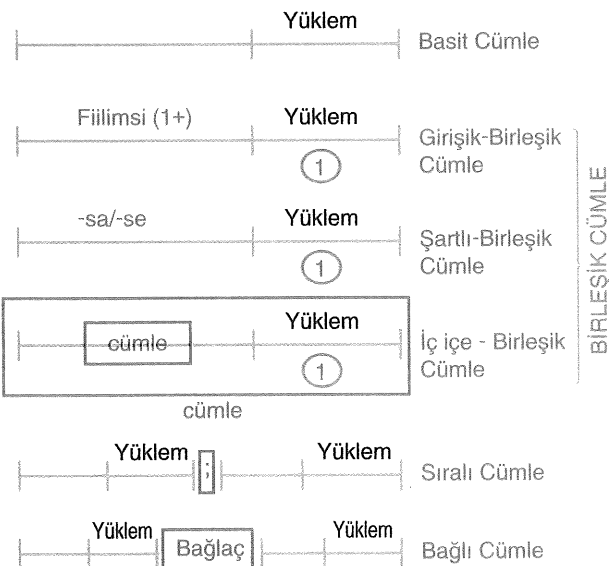
- Adam geldi ve seni sordu.

e. Ara Sözlü Cümle

- Adam, belki bilirsiniz, dün geldi.

Ara Söz

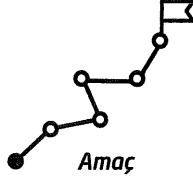
ŞEMALAŞTIRMA

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Cümle Türleri

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8

Dakika

CÜMLE TÜRLERİ

Bir şey söylerken başka bir şey kastetmek anlamına gelen alegori, Türk edebiyatında pek fazla araştırılmamıştır.

KEŞFET KÖŞESİ

- Anlamına Göre: Olumsuz Cümle
- Yüklemin Türüne Göre: Fill Cümlesi
- Öge Dizilişine Göre: Kurallı Cümle
- Yapısına Göre: Girişik - Birleşik Cümle

1.

ÖSYM

2024 - TYT

(I) Yaz mevsiminin ilk günlerini ormanlarla, dağlarla ve denizle karşılamak için çevirdim rotamı Sinop'a. (II) Şehir merkezine gider gitmez methini önceden duyduğum yerel pazara uğradım ve kahvaltılıklarımı alıp doğruca limandaki çay bahçesine yöneldim. (III) Balığa giden sandalları ve küçük tekneleri izlemek, Sinop'ta neler olup bittiğini öğrenmek için bu çay bahçeleri en doğru adres. (IV) Yalı Kahvesi'nde denize nazır bir masaya yerleşip müşterilerinin adını, kahvesini yahut çayını nasıl içtiğini bildiği rivayet edilen Mükremin'den bir çay da ben istedim. (V) Sinopluların hiçbir içeceği, soğuk tüketmeyi sevmeyi öğrendim Mükremin'in getirdiği sınırsız sıcak çayı yudumlarken.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklemin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki dizelerin hangisi eksiltili bir cümledir?

- A) Nerede o kadrini bilmediğim günler
Koklamadan attığım gül demeti
- B) Çoktan terk etti aşk buraları
Mevsim nicedir sonbahar
- C) Sonra bir zil çalacak yine
Hiç kimseler, kimsecikler duymayacak
- D) Açılsa üstüm biraz, duyar da gece yarısı
Kalkar yatağından gelir
- E) Küçük şadırvanda şakırdayan su
Orhan zamanından kalma bir duvar

CÜMLE TÜRLERİ

3.

ÖSYM

2018 - KPSS ORTAÖĞRETİM

(I) Doğanın en başarılı mimarları olarak kabul edebileceğimiz *oecophyllalar*, dokumacı karıncalardır. (II) Bunlar, mantarların üzerinden atlayarak eğlendikleri gibi, mükemmel yuvalar inşa etmeyi de biliyorlar. (III) Yuvalarını yaparken yaprakları dolma sarar gibi kıvrılarak birbirine sıkıca kenetleyip karınca köprüsü oluşturuyorlar. (IV) Bu iş için özel yetiştirilmiş yavru karıncaları dikiş makinesinin iğnesi gibi kullanıyorlar. (V) Birleştirilmesi gereken noktaları, salgıladıkları ipekle dikiyor bu yavru karıncalar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Öğretmen:** Yüklem hariç içinde eylemsi bulunan cümleler girişik birleşik cümledir.

1. **Öğrenci:** İklim değişikliğinin Kuzey Kutbu'ndan daha fazla etkilendiği bir bölge bulunmamaktadır.

2. **Öğrenci:** Bir milletin sahip olduğu değerlerinin, kültürel varlıklarının ve yaşam tarzının iz düşümünü sözcüklerden bulabiliriz.

3. **Öğrenci:** Özellikle geçtiğimiz yüzyılın ikinci yarısından itibaren sanayileşmeye ve kadının ev dışında çalışmaya başlamasına paralel olarak artış gösteren yeme içme davranışı, yiyecek sektörünü de artırmıştır.

4. **Öğrenci:** Hayatı olduğu gibi kabul etmeyip onu daha nitelikli bir düzeye yükseltmek yine bizlerin elindedir.

5. **Öğrenci:** Hem üniversitede okuyorum hem de yarı zamanlı bir işte çalışıyorum.

Numaralanmış öğrencilerden hangisi öğretmenin açıklamasına uygun bir örnek vermemiştir?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4. E) 5.

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre diğerlerinden farklıdır?**

- A) Onu buraya getirmek istiyordum, gelmek istemiyordu o.
B) Seni burada görünce çok mutlu oldum.
C) Adamın ağrıyan yerleri, onu iyice rahatsız etmeye başlamıştı.
D) Seni beklemek, en büyük arzumdur.
E) Seni burada ağlatıp kaçtı dün gece.

6.

- I. Büyük çaplı deniz toplarının tam isabetli taneleri yerin içine girdikten sonra patlıyor; yanımızda, kenarımızda büyük lağımlar açıyordu.
II. Muharebe meydanında cereyan eden hâli temaşa ederken bir şarapnel parçası göğsümün sağ tarafına çarptı.
III. Mustafa Kemal Paşa, kendi soyadı ve arkadaşlarının soyadları konusunda çalışmaya başladı.
IV. Seni görenleri o da merak etmişti hep.
V. Yaşamın kıyısında yaşama tutunmaya çalışanların hepsi bu kurumdur.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle bağımlı - sıralı bir cümledir.
B) II numaralı cümle öznesi sıfatla belirtilmiş belirtisiz isim tamlaması olan girişik - birleşik bir cümledir.
C) III numaralı cümle basit bir cümledir.
D) IV numaralı cümlelerin yan cümlesi nesne görevinde kullanılmıştır.
E) V numaralı cümle, iki ögeli bir girişik - birleşik cümledir.

7. Onu yetiştirmekle zaman kaybettiğimi hiç düşünmedim.

Yukarıdaki cümle anlam, yapı, yüklem türü ve öge dizilişi bakımından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) Olumsuz - Kurallı - Basit - Eylem cümlesi
B) Olumsuz - Kurallı - Sıralı - İsim cümlesi
C) Olumlu - Devrik - Birleşik - Eylem cümlesi
D) Olumsuz - Kurallı - Birleşik - Eylem cümlesi
E) Olumsuz - Kurallı - Basit - İsim cümlesi

8.

ÖSYM

2016 - YGS

(I) Çiğdemlerden sonra gök rengindeki elbisesiyle yeni açmış sümbül görünür. (II) Gözleri yaşlı, saçları dağınık ve hâli perişandır. (III) Güzel kokusundan sarhoşa dönen şair, ona bu gönül okşayıcı kokuyu nereden, hangi aktardan aldığını sorar. (IV) Sümbülün verdiği cevap çiğdem cevapına karşılık gelmektedir. (V) Önceleri ezel bağında henüz açılmadık bir gonca olan ve güzel kokusunu sevgilinin rüzgârından alan sümbül, bu bahar ülkesinden hicran sahiline atılmıştır.

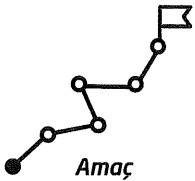
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklem türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

Cümle Türleri

Amaç

**Soru Tarzlarına
Aşına Olmak**

Süre 8 Dakika

CÜMLE TÜRLERİ

Günümüzde kalabalıklar içinde yaşayan "yalnız"ların sayısı hızla çoğalıyor.

KEŞFET KÖŞESİ

- Anlamına Göre: Olumlu Cümle
- Yüklemin Türüne Göre: Fiil Cümlesi
- Öge Dizilişine Göre: Kurallı Cümle
- Yapısına Göre: Girişik - Birleşik Cümle

1.

ÖSYM

2015 - KPSS LİSANS

(I) Gilgamiş Destanı en eski edebî eserlerden biri olmasıyla tanınır. (II) Babil versiyonunu içeren en eski tabletlerin MÖ ikinci bin yılın başında yazıldığı sanılmaktadır. (III) Bu metin 11 tablete yazılmış olan yaklaşık 3.600 mısradan oluşur. (IV) Destan, Gilgamiş'in ebedî hayat arayışının hikâyesini anlatır. (V) Destanın şöhretine rağmen ondan günümüze kalan tek şey, Gilgamiş'in Uruk kenti çevresinde yaptırdığı surdurd.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I, kurallı ve birleşik bir cümledir.
- B) II, olumlu bir fiil cümlesidir.
- C) III, kurallı ve olumlu bir cümledir.
- D) IV, bağlı ve olumlu bir cümledir.
- E) V, kurallı bir isim cümlesidir.

2.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi parantez içinde verilen cümle çeşidiyle uyuşmaz?

- A) Buna göre Türk dili ve edebiyatı çalışmalarının karakterlerini, malzemesi millî olmakla birlikte araştırılması uluslararası iş birliğini gerektiren boyutlarda büyük bir disiplin kabul etmeliyiz. (Olumlu - Girişik birleşik cümle)
- B) İki günde on bir oturuma yer verdik; Yörükler Bilgi Şöleni'nde, ülkemizi dünyaya tanıttık. (Olumlu - Bağımsız sıralı cümle)
- C) Hakas, Tuva gibi az çalışılmış Türk halklarının sadece dilleriyle ilgilendik hatta kültürleriyle dahi ilgilendik. (Olumlu - Bağlı cümle)
- D) Onu burada görmüş, sonra arkasından koşup onu yakalamış. (Olumlu - Sıralı cümle)
- E) En güzel iş, sabah akşam mutluluktur. (Olumlu - Basit cümle)

CÜMLE TÜRLERİ

3. ÖSYM

2014 - KPSS LİSANS

Aşağıdakilerden hangisi sıralı cümledir?

- A) Cam; 4.000 yılı aşkın zamandır kum, çakmak taşı ya da kuvarstan yapılmaktadır.
- B) Arabalardaki çok katlı ön camlar, iki levhanın arasına bir plastik tabakası koyularak üretilir.
- C) Pürüzsüz bir yüzey elde edilmesi için cam, kalay üzerinde kalınlığı her yerde eşitlenene kadar sıvı hâlde tutulur.
- D) Vitraylar; küçük, renkli cam parçalarının kurşun şeritlerle birbirine eklenmesiyle yapılır.
- E) Cam üfleme ustaları sıcak, erimiş cam madenini keser; içine borudan hava üfleyerek şekillendirir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümle, özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Onu her zaman sevmeyi, kendine bir görev saymıştı.
- B) Onu burada gören adam, yine her şeyi göze aldı.
- C) Ahmet'i buradan almaya gelince tüm ev ahalisine tepkisini gizleyemedi.
- D) Allah nasip ederse ben de ders çalışıp üniversiteyi kazanmak istiyorum.
- E) Artık ülkemizde her türden insan yaşıyor ve ben bunu anlayamıyordum.

5. I. Yeni işler yapmış, güzel başarılar elde etmiş bu sanatçıyı hiçbir zaman unutmayacağım.
- II. Mutluluğu da buldum bu dünyadan göçmeden.
- III. Sesini sürekli duyarım, belki de bu yüzden özlerim sürekli.
- IV. Sonra ben de şiir yazmaya karar verdim.
- V. Adama yetemedi bir türlü evi, ailesi ve akrabaları.

Yukarıdaki cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle sıralı cümledir.
- B) II numaralı cümle devrik, girişlik - birleşik cümledir.
- C) III numaralı cümle, sıralı cümle ve eylem cümlesidir.
- D) IV numaralı cümle, yan cümlesi yer tamlayıcısı olan girişlik - birleşik cümledir.
- E) V numaralı cümle yüklemi birleşik yapıli fiil olan basit bir cümledir.

6. (I) Coğrafi konumu nedeniyle Malta'da su, uzun süredir sorun. (II) Akdeniz iklimi, düşük yağış seviyeleri ve yüksek sıcaklıkları nedeniyle düşük doğal su bulunabilirliğine ve buharlaşma nedeniyle de her geçen gün su kayıplarına yol açıyor. (III) Dahası, Malta'nın nüfus yoğunluğu kilometrekareye 1400 kişiye yakın. (IV) Yani çok yoğun nüfuslu bir alanda düşük bir su kaynağına sahipler. (V) Doğa, toplam ihtiyacın yalnızca yarısını verebiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Günümüzde kullanılan rüzgâr türbinlerinin kanatlarının şekli uçaklarınkine hayli benzer. (II) Yani kanadın bir tarafı düzken diğer tarafı dışa doğru kavislidir. (III) Rüzgârın hareketi sırasında havadaki moleküller, kanadın kavisli tarafında daha hızlı hareket ederek dengeli sağlar. (IV) Bu nedenle kanadın kavisli tarafındaki basınç düz tarafındakinden daha düşüktür. (V) Bu, basıncın yüksek olduğu taraftan düşük olduğu tarafa doğru bir kuvvetin ortaya çıkmasına neden olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle birleşik bir fiil cümlesidir.
- B) II. cümle kurallı isim cümlesidir.
- C) III. cümle basit bir fiil cümlesidir.
- D) IV. cümle basit bir isim cümlesidir.
- E) V. cümle kurallı ve birleşik cümledir.

8. ÖSYM

2022 - KPSS ORTAÖĞRETİM

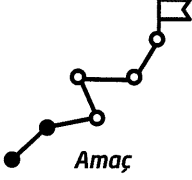
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Üsküdar'da doğan sanatçı, farklı hocalardan ebru sanatını öğrenmişti.
- B) O da tıpkı annesi gibi ebru sanatına özel bir ilgi duyuyordu.
- C) Ebru sanatına ilgilenen herkesin işe temelden başlaması gereklidir.
- D) Öğrencilerinden, ebru sanatını gelecek nesillere aktarmalarını ister.
- E) Ebru sanatında kullandığı çeşitli çiçek motiflerine papatyayı da ekledi.

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Cümle Türleri

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre

7 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

Ne burada kalmak istedi ne de buradan kaçmayı aklına getirdi.

- Anlamına Göre: **Biçimce Olumlu Anlamca Olumsuz Cümle**
- Yüklemin Türüne Göre: **Fill Cümlesi**
- Öge Dizilişine Göre: **Kurallı Cümle**
- Yapısına Göre: **Bağlı Cümle**

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Ormanda büyüyen adam azgını
Çarşıda pazarda insan beğenmez
- B) Sabahtan uğradım onun yurduna
Dayanılmaz firkatine derdine
- C) Ey soylu ailelerin kızları
Acımı avutmak için buraya geldiniz
- D) Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün
- E) Ve seyredirim rüyalarımı
Bir çocuk oynarken kumsalda

2.

- I. Soğuk kış günlerinin gelmesiyle pastane ve muhallebicilerde dondurmanın yerini salep aldı.
- II. Bacalarından duman saçıp martıları peşine takarak Avrupa ile Asya Yakası arasında gün boyunca mekik dokuyan boğaz vapurlarında da salep servisi başladı.
- III. Yolcular şimdilerde denize karşı sıcak saleplerini içerken hem içlerini ısıtıyor hem de manzaranın tadını çıkarabiliyor.
- IV. Şifalı yabani orkide köklerinden elde edilen sıcacık bir kış içeceği olan salep, kuvvet verici özelliğinin yanı sıra vücut direncini artırmak için de birebirdir.
- V. Halk arasında "çayır otu" ve "çam çiçeği" olarak bilinir ve özellikle de soğuk algınlığına, öksürüğe iyi geldiğine inanılır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve V
- D) IV ve V E) I ve IV

CÜMLE TÜRLERİ

3. (I) Fantastik edebiyat, bilim kurgu ya da polisiye gibi bir iki asırlık bir tür değildir. (II) Kökü ta *Odyseia*'ya, mitolojilere dayanır. (III) Tüm fantastik yolculuk öykülerini ve bilinmeyen bir dünyayı araştırdıktan sonra eve dönüp yazılan öykülerin toplamıdır fantastik edebiyat. (IV) Bilinmeyenden, tekinsiz olandan kaçmaz; tersine, onların üstüne gider. (V) Hep yeni, keşfedilmemiş topraklarda dolaşır, yeni haritalar çizer, akıl dışına ve doğa ötesine kolaylıkla yelken açar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı cümle; yapıcı basit, biçimce olumsuz bir cümledir.
- B) II numaralı cümle, kurallı bir eylem cümlesidir.
- C) III numaralı cümle, devrik bir cümledir.
- D) IV numaralı cümle, sıralı bir cümledir.
- E) V numaralı cümle, girişik - birleşik bir cümledir.

5.

2024 - TYT İKİZİ

(I) Yaz tatili gelince artık biraz olsun nefes alacağım diye düşündüm. (II) Kitaplardan, defterlerden, kalemlerden ve kırtasiyelerden sıkıldım. (III) Arkadaşlarım vardı ve eğlenmek benim de hakkımdı. (IV) Arka mahallenin çocukları ile maç ayarladık. (V) İki taş bulup kale yaptık.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Kar ve buzla etkili bir şekilde mücadele edilmesi, yaya ve araçlar için güvenliğin sağlanması, çeşitli yöntem, ekipman ve malzeme kullanımının optimizasyonu sayesinde gerçekleşir. Etkin ve verimli olarak yapılan kar ve buzla mücadelenin kış şartlarına bağlı kazaları önemli ölçüde azalttığı gözlemlenmiştir.

I. Girişik-birleşik cümle

II. Bağlı cümle

III. Sıralı cümle

Bu parçada öncüllerde verilen cümle çeşitlerinden hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
- D) II ve III E) I ve III

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yüklem yerine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Senin bu kadar değer verdiğin, sana şiirler yazmış bu güzel insanı harcama!
- B) Mutlu olmak varken neden kendini harap edip duruyorsun?
- C) Gördün mü sana bu zararı vereni?
- D) Sevmeli miyim, sevmemeli miyim, ne yapmalıyım?
- E) Seni sevmek, sana değer vermek benim zaafımdı.

7. (I) Denizcilik faaliyetleri, Avrupa ekonomisi için önemli bir konumda. (II) Sektör faaliyetleri de çevreyi, iklimi ve AB vatandaşlarının fiziksel ve ruhsal sağlıklarını etkiliyor. (III) Gemiler önemli miktarda sera gazı, havayı kirletici madde ve su altı gürültüsü yayıyor. (IV) Yerli olmayan tür yayılımı ve su kirliliği de bu sorunlar arasında. (V) Denizcilik sektörü çevresel etkilerini azaltmak için tedbirler aldı ancak sektörün önümüzdeki yıllarda daha güçlü bir şekilde büyümesi beklendiğinden sürdürülebilirlik için daha fazlası gerekli.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle kurallı bir isim cümlesidir.
- B) II. cümle olumlu bir fiil cümlesidir.
- C) III. cümle basit ve kurallı cümledir.
- D) IV. cümle kurallı ve birleşik cümledir.
- E) V. cümle basit bir fiil cümlesidir.

// 3 BASİT HAYAT KURALI

1. Eğer hayalindeki şeyin **peşinden gitmezsen** asla sahip olamayacaksın.
2. Eğer **sormazsan** hiçbir zaman cevap alamayacaksın.
3. Eğer ileriye doğru **adım atmazsan** her zaman aynı yerde kalacaksın.

//

**KADIR
GUMUS**

ANLATIM BOZUKLUKLARI

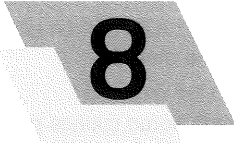
ANLATIM BOZUKLUKLARI

YGS - TYT	2016 2	2017 1	2018 1	2019 -	2020 -	2021 -	2022 -	2023 -	2024 -	2025 -
MSÜ	2016 -	2017 -	2018 -	2019 -	2020 -	2021 -	2022 -	2023 -	2024 -	2025 -

SONUÇ

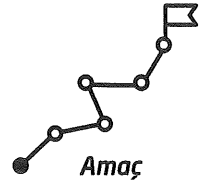
- Görüldüğü gibi "Anlatım Bozuklukları" ünitesinden epeydir soru çıkmıyor. 11. sınıf müfredatında hâlâ var olduğu hatırlatarak "İşinizi şansa bırakmayın!" demek istiyorum.
- KPSS LİSANS, KPSS ÖN LİSANS, KPSS ORTAÖĞRETİM SINAVLARINDA da en son 2014 yılında soru çıkmıştır. 2014'te 3 adet, 2012'de 1 adet soru vardır.

KAZANIM MERKEZLİ TEST

8

Anlatım Bozuklukları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre

8 Dakika

BAĞDAŞIKLIK (ANLAM) KAYNAKLI BOZUKLUKLAR

KEŞFET KÖŞESİ

- Gereksiz Sözcük Kullanılması
- Sözcüğün Yanlış Yerde Kullanımı
- Anlamca Çelişen Sözcüklerin Kullanımı
- Mantık / Sıralama Hatası
- Sözcüğün Yanlış Anlamda Kullanımı
- Atasözü / Deyim Yanlışlıkları

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz çıkarıldığında cümlelerin anlamında bir daralma ya da bozulma olmaz?

- A) Gençlere, başarılı olabilmeleri için sorumluluk vermekten asla çekinmemeliyiz.
- B) Sınıf içinde parmak kaldırmadan söz hakkı istemeniz iletişim kurmamızı engeller.
- C) Çocuk, öğretmenine dönerek: "Bu ödevi, ben kendim yaptım." dedi.
- D) Yaşlı adamın yere düştüğünü gören mahalleli, telaş içinde ambulansı aradı.
- E) Ali, babasının geldiğini görünce korku içinde çabucak koşuverdi.

2. Ali Öğretmen, sınıfta "anlatım bozuklukları" konusunu işlemiştir. Öğrencilerinden içinde anlatım bozukluğu olan cümleleri yazmalarını ister. Tahtaya beş cümle yazılır. Ardından beş öğrencinin tahtaya kalkmasını ve yazılan bu beş cümlede geçen anlatım bozukluklarının nedenlerini söylemesini ister.

Etkinlik başlar:

I. "Kitap, kâtip, mektep" sözcükleri Arapça dilinin çekimli bir dil olduğunun kanıtıdır.

Ömer: Gereksiz sözcük kullanımı

II. Konya'ya yerleşeli hemen hemen tam kırk yıl oldu.

Ceyda: Çelişen sözcüklerin kullanımı

III. Çocuğun saçı da epey büyümüş.

Ali: Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

IV. İki gün önce uykusuz yola çıkınca onu merak ettik.

Lale: Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

V. Hepimiz kulak kabartmış, öğrencilerin dertlerini dinliyorduk.

Muhittin: Mantık / Sıralama Hatası

Bu etkinlikte yanlış cevap veren öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ömer B) Ali C) Muhittin
- D) Ceyda E) Lale

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Korna sesini duyan sürücü, dikiz aynasının yardımıyla kontrollü bir şekilde şerit değiştirdi.
- B) Deprem sonrası enkazın altından şu ana kadar elli dört kişi sağ kurtarıldı.
- C) Fırtına sonrası sessizlik, kasaba halkının yaşadığı korkuyu gözler önüne seriyordu.
- D) Kar yağışı nedeniyle oluşan buzlanma, kentteki trafiği ciddi bir şekilde aksattı.
- E) Yeni yılla birlikte elektriğe yapılan zam, halk tarafından tepkiyle karşılandı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Şehrin göbeğindeki patlama sonrası yöre halkı, evlerini terk etmek zorunda kaldı.
- B) Dedemin köstekli saati, bana her zaman dedemle oynadığım günleri hatırlatıyor.
- C) Kızım çok gürültü yapınca üst kattaki komşumuz, tavana vurarak bizi uyardı.
- D) Bisikletin arka tekeri yalpalayınca çocuk, az kalsın koruluğa uçuyordu.
- E) Apartmanın dış cephe tadilatı sürecinde iskele yıkılınca iki işçi ağır yaralandı.

5. Anlatımın hiçbir tartışmaya yol açmadan tek bir yargıyı ifade etmesine "açıklık" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açıklık" ilkesine uyulmamasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Şiir, toplumun geçmişle bağ kurmasını sağladığı, kederlerini biriktirdiği bir kumbaradır.
- B) Yazar, son eserinde bu zamana değin yazılan seçkin öyküleri bir araya getirmiştir.
- C) Öğrenim hayatı boyunca hiçbir dersin sınavına başkasının notuyla hazırlanmadı.
- D) Çizdiği resimlerle sanat dünyasında kendine özgü bir yer edinmeyi bildi.
- E) Anahtarını değiştirdiğini dün gece tasarı ofisinden öğrendik.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bombalı saldırganı etkisiz hâle getiren güvenlik görevlisi, bir anda ülke gündemine oturdu.
- B) Uçağın iniş takımlarında sorun çıkınca pilot, kuleden izin alarak havaalanına zorunlu iniş yaptı.
- C) Dünyanın etkin yanardağlarından Etna, püskürttüğü lavlarla bölgedeki yaşamı olumsuz etkilemektedir.
- D) Türk ve dünya edebiyatının usta kalemlerinden Yaşar Kemal, ölümünün ikinci yılında mezarının başında anıldı.
- E) Gecekonduların birbirlerine yakın yapılması, mahalle kültürünün ortaya çıkmasına neden olmuştur.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Latin alfabesi, 1928 yılında "Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun"un kabulüyle yürürlüğe girmiştir.
- B) Topluluk 1941 tarihinde yayımladıkları bildiriyle seslerini duyurmayı başardı.
- C) Son zamanlarda mahallede dolaşan bu söylenti hiç şüphesiz onun da kulağına gitmiş olmalıdır.
- D) Verdiği paraya inanmıyorum, taş patlasa bu araba otuz binden fazla etmez.
- E) İşe başvurduğu kurum kendisini görüşmeye çağırınca telaşlanıp etekleri tutuştu.

8. Everest, her bir tırmanıcı için 8848 metre yüksekliğinde olan bir hayaldir. Buna rağmen Everest, dünya üzerindeki en zorlu ve en ölümcül dağdır. Hemen hemen herkes insanların tamamı bu dağ ile ilgili bilgi sahibidir ama Everest'e tırmanan kişiler ile ilgili gerçek hikâyeler, insanlar tarafından pek bilinmemektedir. Üzerinde bulunan buzulların hareketinden dolayı piramite benzeyen Everest, Çin ve Nepal arasındaki sınırda yükselmektedir.

Bu parçadaki anlatım bozukluğu numaralanmış sözcüklerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM MERKEZLİ TEST

9

Anlatım Bozuklukları

Amaç

Soru Tarzlarına
Aşına Olmak

Süre **9** Dakika

BAĞLAŞIKLIK (DİL BİLGİSİ) KAYNAKLI BOZUKLUKLAR

KEŞFET KÖŞESİ

- Tamlama Yanlışı
- Çatı Uyumsuzluğu
- Öge Eksiklikleri
- Ek-Eylem Eksikliği
- Özne-Yüklem Uyumsuzluğu
- Bağlaç Yanlışı

1. ÖSYM 2016 - YGS

(I) "Yazdıklarım boyumu aştı!" diyenlerden değilim. (II) Ben de elimden geldiğince iyi eserler vermeye çalıştım. (III) Ama bu eserlerdeki kaliteyi ve yeterli olup olmadığını ben değil, toplum söyleyecek. (IV) Ben de sorumluluk sahibi her insan gibi toplumsal birikime katkıda bulunmaya devam edeceğim. (V) Sağlığım el verirse çok yakın bir zamanda yeni bir romanda okurlarımla buluşmayı düşünüyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kitaplarımın okurlarımın sesine kulak verip veremediğine, toplumun kendisini bulup bulamadığına okurlarım karar vermeli.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

A) "kulak verip veremediğine" yerine "kulak kabartıp kabartamadığına" sözü getirilerek

B) "karar vermeli" yerine "karar verecek" getirilerek

C) Virgülden sonra "kitaplarımda" sözcüğü getirilerek

D) "toplumun" sözcüğü cümleden atılarak

E) "bulup bulamadığına" yerine "bulup bulamayacağına" sözü getirilerek

3. ÖSYM 2016 - YGS

(I) Fatih Balkış, *Baht Dönüşü* adlı romanında, kişisel müzik çalışmalarına ara veren bir piyanistin hayatının müzik üzerinden sorgulanmasını işliyor. (II) Önemli olan müzisyenin müzik aletini asla yarı yolda bırakmaması ve ihanet etmemesidir. (III) Eline aldığı her müzik aleti, evrenin en uzak noktalarından buralara gelen bir canlıymış hissi uyandırmalıdır onda. (IV) Sanatçının piyanosunun suskunluğu, bitirilmemiş eserlerinin yalnızlığı hepimizin matemi sayılmaz mı? (V) Müzisyenin yolculuğu, o müzik aletinin lisanıyla açıklanabilecektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yıllardır tüm kitaplarını okuduğum bu yazarın sanat serüveninde, üslubu pek az ya da hiç değişmemiştir.
- B) Beş yılın sonunda anladım ki ben seni çok severken sen beni hayatının hiçbir yerine koymamışsın.
- C) Öyle bir roman, öykü, tiyatro ya da şiir yoktur ki insanın insana olan ihanetinden bahsetmemiş olsun.
- D) Üniversite hayatımda hiçbir zaman kimseye minnet etmedim, her zaman kendi kendine yeten biri oldum.
- E) Şiir, unutulmuş sözcüklere kucak açar; onları can suyuyla besler ve dillerin vazgeçilmez hâline getirir.

5. (I) Romanlarının çoğunda kenar mahalle insanların hayatına değinen yazar, bu konuda oldukça başarılı. (II) Özellikle son romanında, kenar mahalle insanların komşuluk ilişkilerini örnek göstererek apartman kültürünün insanları ne boyutta yabancılaştırdığını gözler önüne seriyor. (III) Gecekondu kültüründeki evlerin fiziksel yapısından tut da pencerelerin birbirlerine açısına kadar birçok unsurun, insanların ister istemez samimi bir iletişim kurmasını sağladığından dem vuruyor. (IV) Bu samimiyet ortamının, insanların mutlu ve korku içinde yaşamaması gibi olumlu işlevlerinden bahsediyor. (V) Romanın sonunda insanların apartman kültüründen sakınmalarını ve özüne dönmelerini salık veriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Dürüst olmak ve hayatı boyunca insanlara karşı adil davranması sürekli ihanete uğramasına neden oldu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "neden oldu" yerine "sağladı" sözü getirilerek
- B) "sürekli" sözcüğü cümleden atılarak
- C) "adil" yerine "adaletli" sözcüğü getirilerek
- D) "dürüst olmak" yerine "dürüst olması" sözü getirilerek
- E) "ve" bağlacı yerine "ile" bağlacı getirilerek

7. Hiçbir mantıksal ilkeyle açıklanamayan bu ifadelerin mesnetsiz ve adil olmadığı apaçık ortadadır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği B) Tamlama yanlışlığı
- C) Eylemsi eksikliği D) Dolaylı tümleç eksikliği
- E) Özne - yüklem uyumsuzluğu

8. Uzun zamandır okul hayatından uzak kalmıştı; tarih ve coğrafya bilgisi iyi ama edebiyat bilgisi yeterli değildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolaylı tümleç eksikliği B) Tamlama yanlışlığı
- C) Gereksiz ek kullanımı D) Ek eylem eksikliği
- E) Özne - yüklem uyumsuzluğu

9. Barınaktaki kediler ve köpekler, patlama sesini duyunca yerlerinden kalkarak kaçmışlar.

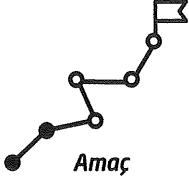
Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolaylı tümleç eksikliği
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) Eylemsi uyumsuzluğu
- D) Özne - yüklem uyumsuzluğu
- E) Gereksiz ek kullanımı

ÖSYM TİPİ - FRAGMAN TEST

Anlatım Bozuklukları

Amaç

**Bilgiyi Yorumlayarak
İçselleştirmek**

Süre 7 Dakika

BİLGİYİ YORUMLAMAYI ÖĞREN!

ÖĞRENME KÖŞESİ

- a) Yaptıkları sayesinde bütün günüm zehir oldu. → Sözcüğün Yanlış Anlamda Kullanımı
- b) Şehrin yetkilileri, yaşanan üzücü olayların ardından hayatını kaybedenlere başsağlığı diledi. → Mantık Hatası
- c) Eserlerdeki yanlışlıklar düzeltilecek ve yeniden basılacak. → Özne Eksikliği

CEVAPLAR

- a) sayesinde → yüzünden
- b) Ölmüş kişilere baş sağlığı dilenmez.
- c) ... ve eser yeniden basılacak.

1.

2016 - YGS İkizli

(I) Bir doğasever olarak her hafta sonu eşim ve çocuklarımla evimizin yakınlarında bulunan Eymir Gölü'ne gideriz. (II) Öncelikle hep birlikte bisikletimize biner, Eymir Gölü'nün bize bahşettiği o eşsiz, dingin ortamının tadını çıkarırız. (III) Bir iki saat süren bisiklet turunun ardından, eşimin hazırladığı o tadına doyumaz kahvaltısı yapar ve dinlenmeye geçeriz. (IV) Çocuklar, gölün kıyıya yakın sularında yüzen kaz ve ördeklere kahvaltıdan geriye kalanları atarken ben de uzanarak keyifle kitabımı okurum. (V) Böylece akşamı eder, güneşin göl yüzeyinde alevlendiği vakitlerde, göl kenarında oynayan çocuklarımıza seslenir; ellerinden tutarak eve doğru yürümeye başlarız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

- I. Ankara'da düzenlenen sirkın ilginç bir yanı kalmamış, herkesi bıktırmıştı.
- II. Köpekler kışın soğuşunda ortaya çıkan güneş fırsat bilerek kaldırımda ısınıyorlardı.
- III. Bazen çok, bazen de hiç çalışmayarak başarısız oluyordu.
- IV. Soğuk havalarda sıkı giyinmediğinden aniden hasta olmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerinden biri değildir?

- A) Özne eksikliği
- B) Özne - yüklem uyumsuzluğu
- C) Eylemsi eksikliği
- D) Tamlama yanlışlığı
- E) Yardımcı eylemin gereksiz kullanımı

3. ÖSYM

2014 - KPSS ÖN LİSANS

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Cemal Süreya ile tanıştığımızda sanki birbirimizi yıllardır tanıyormuşçasına koyu bir muhabbete daldık.
- B) Fikret Mualla'nın resimlerinde soğan sarısı tonunu çokça kullanması, sanatının özgün yönlerinden biridir.
- C) Eleştirmenler, Roland Barthes'ın yazılarını edebî eserler olarak algılıyor ve önem veriyor.
- D) Polonya asıllı ünlü yönetmen Kieslowski, bazı filmlerinde yaşamın zorluğu ve yalnızlık konularını işlemiştir.
- E) Ara Güler; hayatını fotoğraf sanatına adanmış, hem ülkemizde hem de yurt dışında takip edilen isimlerdendir.

4. Okuldaki öğretmen ve öğrencileri toplayıp pikniğe gidildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdakilerden hangisinde bulunmaktadır?

- A) İnsanlara her türlü sportif faaliyeti yapacağız.
- B) Hiç kimse onun söylediklerine inanmıyor, yalan söylediğini düşünüyordu.
- C) Bu konu üzerindeki yanlışları ve sorunları ancak sen ve ben çözebilirim.
- D) Ürettikçe satışlarımız artacağına azalıyor, işte buna bir türlü akıl edemiyorum.
- E) Salonda ve mutfakta kırıp atılmış bardaklar vardı.

5. (I) Bir eğitimci olarak okul ile yürütmüş olduğumuz doğayı ağaçlandırma projesini hayata geçirmeye başladık. (II) Bir ay sürecek olan bu projede günde yüz fidan ve beş bin tohum ekmeyi düşünüyoruz. (III) Öğrencilerin projeye büyük önem vermesi, projenin planlandığı şekilde ilerlemesi konusunda bizlere umut olmaktadır. (IV) Bununla birlikte kasaba halkının da bu projeye büyük destek verdiğini belirtmek isterim. (V) Bundan sonra daha büyük ve farklı projelerle doğaya ve çevreye faydalı olmayı hayatımın odak noktasına koymayı düşünüyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. (I) Selim İleri, çağdaş Türk edebiyatının önemli yazarlarından biridir. (II) 1970'lerden başlayarak edebiyatımıza kazandırdığı romanlarının yanı sıra yaşamı, düşünce dünyası ve sanat anlayışıyla öne çıkar. (III) Romanlarında "küçük kentsoylu" bireyin bireyleşme serüvenini özgün bir şekilde kurgusal dünyaya dönüştürmüş ve anlatım teknikleri bakımından da modern Türk edebiyatının önemli bir temsilcisi olmuştur. (IV) Selim İleri roman kişileri, bilinçaltının öne çıkartılmasıyla modernist figüre yakın dururlar. (V) Başka bir ifadeyle yazar, toplumsal sorunlardan uzaklaşmaz daha çok bireyin iç dünyasına, bilinçaltındaki sorunlarına eğilir.

Bu parçayı öğrencilerine veren Gonca Öğretmen, öğrencilerinden kaç numaralı cümlede anlatım bozukluğu olduğunu ve bunun nedenini söylemelerini ister.

Binnaz: II. cümlede gereksiz sözcük kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu vardır.

Pakize: III. cümlede yanlış sözcük kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu vardır.

Behzat: IV. cümlede nesne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu yapılmıştır.

Behçet: II. cümlede yüklem eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu yapılmıştır.

Melike: IV. cümlede tamlayan eki eksikliği nedeniyle anlatım bozukluğu vardır.

Öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Binnaz
- B) Pakize
- C) Behzat
- D) Behçet
- E) Melike

7. Oğuz Atay, 1970 sonrası Türk edebiyatında adından sıklıkla söz ettiren ve Türk edebiyatındaki ilk postmodern roman olarak bilinen *Tutunamayanlar*'ın yazarı olarak geniş kitlelerce tanınmış ve derinden etkilemiştir.

Bu cümleyi öğrencilerine veren Gonca Öğretmen, öğrencilerinden anlatım bozukluğunun nedenini söylemelerini istemiştir?

Pakize: Özne-yüklem uyumsuzluğu

Binnaz: Gereksiz sözcük kullanımı

Behzat: Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

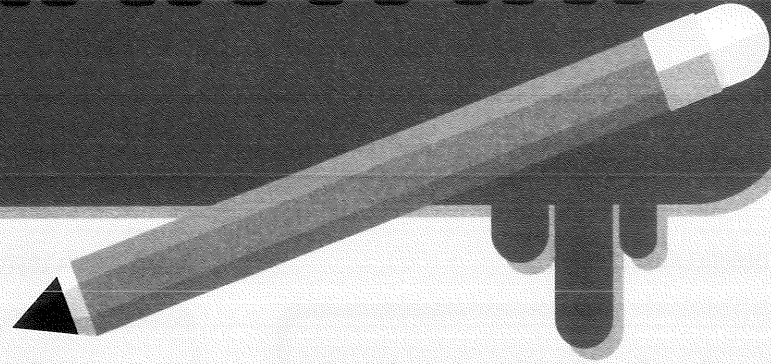
Behçet: Dolaylı tümleç eksikliği

Melike: Nesne eksikliği

Öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Pakize
- B) Binnaz
- C) Behzat
- D) Behçet
- E) Melike

CEVAP ANAHTARI

A

C

HOCAM
B

B

D

E

?

CEVAP ANAHTARI

SES BİLGİSİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TEST 1	E	D	B	C	E	C	D	D	E	A	C	A
TEST 2	A	E	C	E	D	E	E	C	B	A	C	

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TEST 3	E	B	E	B	A	D	B	A	E	C	A	E
TEST 4	E	B	C	B	C	D	D	E	A	D	D	D

PROVA TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TEST 5	D	C	B	E	C	D	A	B	D	B	C	D
TEST 6	B	E	D	C	E	A	C	E	D	B	E	A

YAZIM KURALLARI

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 1	E	A	E	B	A	E	B	E
TEST 2	E	B	A	C	A	C	D	
TEST 3	B	B	E	A	C	D	A	
TEST 4	E	D	D	B	E	A	D	
TEST 5	D	B	C	E	B	D	C	
TEST 6	D	E	B	B	D	C	E	B
TEST 7	C	B	C	B	E	D	B	
TEST 8	B	C	C	C	A	A	E	
TEST 9	B	D	D	E	C	C	E	E

PROVA TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 12	C	D	C	E	E	E	E	
TEST 13	E	E	E	C	E	B	A	D
TEST 14	E	B	E	B	A	E	E	E

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7
TEST 10	E	E	B	E	D	E	E
TEST 11	B	B	D	E	C	D	B

2025 TYT KÖŞESİ

	1	2
TYT TEST ÖZEL - 1	C	D

CEVAP ANAHTARI

NOKTALAMA İŞARETLERİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 1	D	D	B	C	D	A	E	C
TEST 2	D	A	C	D	E	A	A	A

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 3	E	E	B	E	D	C	E	E
TEST 4	D	E	C	D	A	D	C	D

PROVA TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 5	A	B	A	D	C	E	A	B
TEST 6	B	E	D	C	D	E	D	B
TEST 7	E	E	D	E	C	E	D	
TEST 8	C	E	E	D	C	B	D	A
TEST 9	E	D	C	E	B	E	B	
TEST 10	E	B	D	D	B	B		

2025 TYT KÖŞESİ

	1	2
TYT TEST ÖZEL - 2	B	D

SÖZCÜKTE YAPI

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 1	C	A	D	B	B	C	A	D
TEST 2	C	A	E	D	B	E	C	E
TEST 3	E	B	D	C	E	C	D	D
TEST 4	C	C	B	E	B	D	D	E

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 5	A	E	C	C	B	D	C	E
TEST 6	A	C	A	B	C	C	E	A

PROVA TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 7	A	B	B	C	D	C	D	A
TEST 8	B	B	B	C	D	E	C	E
TEST 9	B	E	D	B	D	E	E	
TEST 10	B	D	C	E	D	E		

2025 TYT KÖŞESİ

	1
TYT TEST ÖZEL - 3	A

?

CEVAP ANAHTARI

SÖZCÜK TÜRLERİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - İSİM (AD)

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 1	E	E	E	A	C	E	D	A
TEST 2	A	D	E	D	B	C		

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - ZAMİR (ADIL)

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 8	E	E	C	A	B	D	C	D
TEST 9	D	C	E	C	D	E		

FRAGMAN TEST - İSİM (AD)

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 3	D	B	B	A	C	E		

FRAGMAN TEST - ZAMİR

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 10	E	C	E	E	E	B	C	B

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - SIFAT

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 4	C	C	E	A	E	C	E	B
TEST 5	C	B	E	E	B	A	C	D

PROVA TEST - ZAMİR

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 11	A	A	D	D	A	B	A	A

FRAGMAN TEST - SIFAT

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 6	C	C	D	B	A	C		

PROVA TEST - SIFAT

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 7	B	C	C	C	D	D	E	D

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - TAMLAMALAR

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 12	E	E	C	E	C	B	E	C
TEST 13	C	C	E	A	B	C	A	B

CEVAP ANAHTARI

FRAGMAN TEST - TAMLAMALAR

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 14	B	B	A	B	B	C	A	C

PROVA TEST - ZARF

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 19	B	D	D	D	D	E	B	C

PROVA TEST - TAMLAMALAR

	1	2	3	4	5	6
TEST 15	B	C	D	A	D	E

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 20	B	C	A	E	E	C	D	B
TEST 21	C	D	A	B	D	C	C	E

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - ZARF (BELİRTEÇ)

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 16	C	D	B	B	D	A	C	B
TEST 17	B	E	A	E	B	D	D	C

FRAGMAN TEST - EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
TEST 22	B	C	C	E	E	B	A	A	E

FRAGMAN TEST - ZARF

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 18	E	E	A	C	A	C	D	E

PROVA TEST - EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 23	D	C	C	D	E	D	C	E
TEST 24	B	C	A	A	C	C		

?

CEVAP ANAHTARI

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - FİİL (EYLEM)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
TEST 25	A	C	E	A	B	B	A	C	C
TEST 26	A	D	B	C	D	C	C		
TEST 27	A	B	A	D	B	A			
TEST 28	A	E	C	A	A	A	E	D	

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - FİİLDE ÇATI

	1	2	3	4	5	6	7
TEST 34	A	D	A	E	B	C	B
TEST 35	A	B	C	A	C	A	A

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - FİİLİMSİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 29	A	D	B	A	C	C	C	D
TEST 30	C	D	A	D	C	C	C	E
TEST 31	B	D	E	A	C	B	B	E

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ - FİİLDE YAPI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TEST 36	D	D	B	B	C	A	D	A	E	B

FRAGMAN TEST - FİİLİMSİ

	1	2	3	4	5	6
TEST 32	A	A	C	C	C	E

PROVA TEST - FİİLLER KARMA

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 37	E	D	A	C	E	E	C	C

PROVA TEST - FİİLİMSİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 33	C	D	D	B	A	C	B	A

2025 TYT KÖŞESİ

	1
TYT TEST ÖZEL - 4	B

CEVAP ANAHTARI

SÖZ GRUPLARI / CÜMLENİN ÖGELERİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
TEST 1	A	E	A	C	D	C	A		
TEST 2	A	E	B	D	D	E	B	E	
TEST 3	B	A	D	A	E	D	D	B	
TEST 4	A	E	D	E	A	C	D		
TEST 5	A	E	E	B	C	B	B	C	E
TEST 6	A	B	C	D	A	D	B	C	D

PROVA TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 8	D	E	C	E	C	E	C	B
TEST 9	B	D	D	E	E	A	A	C

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 7	E	E	A	B	D	A	E	D

2025 TYT KÖŞESİ

	1
TYT TEST ÖZEL - 5	D

CÜMLE TÜRLERİ

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8
TEST 1	C	E	A	E	A	C	D	B
TEST 2	D	B	E	B	A	B	C	C

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7
TEST 3	B	C	E	C	C	A	E

ANLATIM BOZUKLUKLARI

KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
TEST 1	E	C	B	C	E	E	A	C	
TEST 2	C	C	B	A	D	D	C	D	D

FRAGMAN TEST

	1	2	3	4	5	6	7
TEST 3	E	D	C	E	B	E	E

